

Tartalom

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Régiók Bizottsága

Az RB 151. plenáris ülése, 2022. 10. 11. – 2022. 10. 12.

2022/C 498/01	A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása – Az Európai Unió régióinak és városainak helyzete	1
---------------	---	---

VÉLEMÉNYEK

Régiók Bizottsága

Az RB 151. plenáris ülése, 2022. 10. 11. – 2022. 10. 12.

2022/C 498/02	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Makroregionális stratégia a földközi-tengeri térségben . . .	6
2022/C 498/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az uniós városok és régiók szerepe Ukrajna újjáépítésében	12
2022/C 498/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A városi mobilitás új keretrendszere	17
2022/C 498/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az RB szerepe a szubnacionális klímadiplomácia fellendítésében a COP27 és a COP28 előtt	24
2022/C 498/06	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A városok és régiók strukturált bevonása az UNFCCC COP27-be	30
2022/C 498/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Igazságos és fenntartható átállás a szénbányászati és energiaintenzív régiók összefüggésében	36
2022/C 498/08	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Digitális kohézió	39

2022/C 498/09	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Nyolcadik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról	45
2022/C 498/10	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Utak az iskolai sikerhez	51

III Előkészítő jogi aktusok

Régiók Bizottsága

Az RB 151. plenáris ülése, 2022. 10. 11. – 2022. 10. 12.

2022/C 498/11	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek oltalma az Európai Unióban (átdolgozás)	57
2022/C 498/12	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) fejlesztésére vonatkozó iránymutatások	68
2022/C 498/13	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A gázra, a hidrogénre és a metánkibocsátásra vonatkozó energetikai csomag	83
2022/C 498/14	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A csipekről szóló európai jogszabály az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítésére	94
2022/C 498/15	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A schengeni térség felülvizsgált irányítása	114
2022/C 498/16	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az ipari kibocsátásokról szóló irányelv	154

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

AZ RB 151. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2022. 10. 11. – 2022. 10. 12.

A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása – Az Európai Unió régióinak és városainak helyzete

(2022/C 498/01)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB),

TEKINTETTEL:

- a régiók és a városok helyzetéről szóló éves uniós jelentésről készült éves jelentésére, amely inkluzív, tényszerű és adatokon alapuló megközelítésen alapul, magában foglalja a helyi és regionális képviselők nézeteit tükröző regionális és helyi barométert, több partner és intézmény bevonásával⁽¹⁾ készült, és adatokkal és kulcsfontosságú ajánlásokkal szolgál az európai, nemzeti, regionális és helyi szintű politikai döntéshozók számára az elkövetkező év legsürgetőbb kihívásaira vonatkozóan;
- az Európa jövőjéről szóló konferencia eredményeire, valamint a polgárok aggályainak megoldásában kulcsszerepet játszó helyi és regionális önkormányzatokat közvetlenül érintő számos javaslatra;
- az Európai Bizottság elnökének 2022. szeptember 14-i, az Unió helyzetéről szóló 2022. évi beszédére, valamint az Európai Parlament és a Tanács elnökeinek címzett szándéknyilatkozatra;

MIVEL:

- az Ukrajnával szemben indított illegális és indokolatlan orosz háború halált és pusztítást okozott és okoz, emberek millióit kényszerítve arra, hogy elhagyják otthonukat, és egy másik ukrajnai településre vagy az Európai Unióba – és különösen annak keleti tagállamaiba – meneküljenek úgy, hogy első körben a helyi és regionális önkormányzatok nyújtanak számukra támogatást;
- az ukrajnai háború hatásai – az éghajlatváltozás hatásaival, a Covid19-világjárvány és a kereskedelmi zavarok következményeivel összeadódva – Unió-szerte számos háztartásra, kis- és középvállalkozásra, valamint helyi és regionális önkormányzatra is komoly terhet rónak az energia- és élelmiszerárak és a folyamatosan emelkedő infláció jelentette további jelentős nyomás miatt;

1. hangsúlyozza, hogy Az Európai Unió régióinak és városainak helyzete című RB-jelentés szerint aggodalomra ad okot, hogy a Covid19-világjárvány, az ukrajnai háború és a gyorsuló éghajlatváltozás következtében növekszik az Unió területi megosztottsága;

⁽¹⁾ <https://cor.europa.eu/hu/our-work/Pages/State-of-Regions-and-Cities-2022.aspx?origin=spotlight>

2. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság elnöke az Unió helyzetéről szóló beszédében nem ismerte el sem a helyi és regionális önkormányzatok aktív és központi szerepét e kihívások kezelésében, sem pedig azt, hogy többszintű kormányzásra van szükség az uniós politikai döntéshozatalban, vagy hogy a kohéziót az Unió általános célkitűzésévé kell tenni, ahogyan azt már a szubszidiaritás elvét bevezető és az RB-t létrehozó Maastrichti Szerződés is előírta;
3. figyelmeztet arra, hogy az infláció nem egyenlő mértékben érinti a különböző térségeket és tovább súlyosbíthatja a meglévő területi, társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségeket. A megnövekedett energia- és szállítási költségek súlyosabban érintik a polgárok kiszolgáltatott helyzetű csoportjait. Az alapvető javak és árucikkek árának emelkedése aránytalanul sújtja az alacsonyabb jövedelmű régiókban élőket, kitéve őket a szegénység kockázatának;
4. hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló együttműködés fontos szerepet tölt be az Európai Unió társadalmi, gazdasági és adminisztratív szempontból történő megerősítése szempontjából. Az EU lakosságának egyharmada olyan határ menti régiókban él, ahol gyakran a határ másik oldalán található a nagyobb városok vagy gazdasági központok. Ezeket a kiaknázatlan lehetőségeket az egészségügy, a válságkezelés, az energiaellátás, a mobilitás, az oktatás és a munkaerő területén jobban ki kell használni és külön támogatni kell;
5. kéri az Európai Uniót, hogy támogassa az Unió és Ukrajna városait és régióit a háború okozta kihívások kezelésében. Ukrajna újjáépítése elengedhetetlen, erkölcsi kötelesség és befektetés az Európai Unió számára. A folyamatnak követnie kell az OECD „építsük újra, de jobban” elvét, és biztosítani kell az integrált területfejlesztés fenntartható, zöld és digitális megközelítéseit. Mind Ukrajna újjáépítéséhez, mind a háború és az EU-ban zajló világiárvány következményeinek kezeléséhez a jelenlegi többéves pénzügyi keret prioritásainak egyértelmű megváltoztatására lesz szükség. A települések, régiók és tagállamok pénzügyi helyzete már most is feszült. Ukrajna újjáépítésének emellett együtt kell járnia a helyi demokrácia előmozdításával is, ami az Európai Unió helyi és regionális önkormányzataival való szoros partnerségeken alapul. Egy decentralizált újjáépítési folyamat is megnyitná az ukrán polgárok előtt a hazájukban maradás perspektíváját, és ezzel mérsékelné a további migrációs áramlásokat. Az RB ugyanakkor elutasítja az ukrán állampolgárok bevándorlásának akadályozását, és kéri, hogy mielőbb vizsgálják felül az átmeneti védelemről szóló 2001/55/EK tanácsi irányelvet⁽²⁾ annak érdekében, hogy a menekültek számára több mint három évre szóló tartózkodási garanciát lehessen biztosítani;
6. úgy véli, hogy az ukrán menekültek számára nyújtott támogatásnak ösztönöznie kell az uniós migrációs és menekültügyi rendszer reformját, amelynek a szolidaritáson, a méltányos tehermegosztáson és az alapvető jogok tiszteletben tartásán, valamint a külső határok védelmén kell alapulnia. Ez annál is inkább sürgető, mivel a világszerte emelkedő élelmiszerárak a migránsoknak uniós városokba és régiókba irányuló beáramlását idézhetik elő;
7. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat is sújtja a közszolgáltatások energiaszámláinak ugrásszerű növekedése, valamint az infláció közbeszerzésekre és fizetésekre gyakorolt hatása. A helyi és regionális önkormányzatokat aktív partnereknek kell tekinteni az energiatakarékos kampányokban, az új megújulóenergia-termelési projekteknél, valamint az energiaellátási zavarokra vonatkozó vészhelyzeti tervekben, hogy azok figyelembe vegyék a helyi körülményeket és a határokon átnyúló megoldásokat. Rámutat továbbá arra, hogy komoly lehetőségek rejlenek a helyi megújulóenergia-termelésben abból a szempontból, hogy diverzifikálni lehessen az Unió energiamixét, illetve hogy csökkenteni tudjuk a harmadik országoktól való függőségünket. Határozottan kéri, hogy igazítsák ki az uniós finanszírozási rendszereket, a közbeszerzést és az állami támogatási szabályokat annak érdekében, hogy a helyi beruházási tervek magas infláció mellett is működőképesek maradjanak;
8. arra kéri az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy vezessenek be rendkívüli intézkedéseket annak érdekében, hogy támogassák a helyi és regionális önkormányzatokat az arra irányuló erőfeszítéseikben, hogy enyhítsék az energiahány háztartásokra, kiszolgáltatott közösségekre és helyi kis- és középvállalkozásokra gyakorolt hatását, valamint hogy fenntartsák a közszolgáltatások működőképességét. Ezt egyebek mellett úgy lehetne megvalósítani, hogy az önkormányzatok számára különítik el az energiavállalatok rendkívüli bevételéből származó adóbevételek egy részét;
9. kéri az Európai Bizottságot, hogy haladéktalanul tegyen javaslatot egy olyan árplafonra, amely az Európai Unióba irányuló összes gázimportra alkalmazandó lenne EU-szerte, és támogassa a földgáz- és az energiaárak függetlenítését, ami segítene enyhíteni az inflációs nyomást;

(²) A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

10. olyan uniós egészségügyi politika kidolgozására kéri az Európai Uniót, amely – a szubszidiaritás elvének figyelembevételével mellett – megerősíti a válsághelyzetekre való felkészültséget és az egészségügyi veszélyek kezelésére való képességét, valamint támogatja a településeket és a régiókat a közegészségügy javítására, a betegségek megelőzésére és az egészségügyi veszélyek elhárítására irányuló erőfeszítéseikben;

11. tisztában van azzal, hogy a városoknak és a régióknak lehetőséget kell kapniuk arra, hogy minél jobban kiaknázzák a Next Generation EU-t, és a hosszú távú beruházásokra összpontosítsanak. Ennek érdekében újra kell értékelni a gazdasági kormányzás szabályait, és a helyreállítási intézkedések időkeretét mindaddig meg kell hosszabbítani, amíg az uniós régiókban helyre nem áll a Covid19-járvány előtti makrogazdasági helyzet;

12. ennek kapcsán, mivel a Covid19-világjárvány és az Ukrajna elleni orosz invázió akadályozza régióink és városaink biztos helyreállítását, sürgetjük az Európai Bizottságot, a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy módosítsák a pénzügyi szabályokat, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz ütemezésével összhangban meghosszabbítva a REACT-EU-projektek tanúsítási határidejét, hogy az uniós finanszírozás optimalizálásával biztosítani lehessen az európai területek mindenre kiterjedő helyreállítását;

13. ennek fényében üdvözli az Európai Bizottság elnökének azt a bejelentését, hogy sor kerül a többéves pénzügyi keret hatékony félidős felülvizsgálatára. E félidős felülvizsgálatnak meg kell szilárdítania a kohéziós politikát, a jelenlegi végrehajtási arányának és alacsony pénzügyi végrehajtási arányának ellenére, ami főként a Covid19-világjárvánnyal, továbbá a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel való versengéssel függ össze. Ennek a félidős felülvizsgálatnak emellett alkalmat kell adnia egy új európai alap létrehozására is, amely a megosztott irányítás módszertanát követve a váratlan válságok kezelésére szolgálna, az ukrajnai háborúval kezdve. A kohéziós politikából a szükséghelyzeti reagálásba történő folyamatos pénzügyi átcsoportosítások kétségkívül megakadályozzák, hogy a kohéziós politika betöltse az európai Szerződésben rögzített szerepét;

14. kéri, hogy haladéktalanul kezdjék meg a kohéziós politika jövőjéről való gondolkodást, olyan inkluzív megközelítést alkalmazva, amely valamennyi érdekelt felet és polgárt bevonja. A kohéziós szövetség a városokkal és régiókkal folytatott konstruktív párbeszéd keretében az uniós intézmények részvételével zajló vita és eszmecsere közös platformjaként fog működni. Az RB kéri, hogy valamennyi releváns uniós szakpolitikában alkalmazzák a „ne árts a kohézióknak” elvet, többek között azzal, hogy szisztematikus területi hatásvizsgálatokat hajtanak végre és kezelik a sajátos demográfiai és földrajzi kihívásokkal küzdő területek fejlettségbeli különbségeit. Arra kéri az Európai Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt az RB-vel ennek az elvnek a meghatározásában;

15. egyetért az Európai Parlamenttel abban, hogy a városi paktum és a jövőbeli vidéki paktum mintájára, a főbb érdekelt felek, nevezetesen a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, a gazdasági és társadalmi szereplők, a civil társadalom, a tudományos élet és a nem kormányzati szervezetek részvételével mozdítsák elő egy szigetekről szóló paktum és egy szigetekre vonatkozó európai menetrend kidolgozását. Emlékezteti továbbá az Európai Bizottságot, hogy tanulmányt kell készíteni az Európai Unió szigeti területeinek sokrétű helyzetéről;

16. hangsúlyozza, hogy az európai polgárok 43 %-a szerint a helyi és regionális önkormányzatok állnak az éghajlat-politikai fellépés középpontjában (ez 10 %-os növekedés 2019 és 2021 között, a Covid19-járvány miatti lezárások és helyreállítás során), valamint hogy a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége keretében 21 tagállam 160 városa nyújtott be az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos cselekvési tervet. Az RB arra kéri a többi települést és régiót, hogy kövessék a bevált gyakorlatok e példáit;

17. úgy véli, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlati válságra adott válasz, valamint a környezet megőrzése és helyreállítása kulcsfontosságú elemeket jelentenek a reziliensebb és fenntarthatóbb társadalmak és gazdaságok kiépítése során, a válaszütemezéseket pedig helyi szinten, az egyes térségek sajátos igényeinek és jellemzőinek megfelelően kell kialakítani. Az RB ezért ismételt kéri, hogy biztosítsanak könnyebb hozzáférést az uniós forrásokhoz a zöld megállapodással kapcsolatos szakpolitikákat végrehajtó helyi és regionális önkormányzatoknak;

18. kéri, hogy uniós és nemzeti szinten egyaránt fokozzák az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló közös erőfeszítéseket, mivel a természeti katasztrófák közel 50 millió embert érintenek az Unióban, az elmúlt negyven évben pedig évente átlagosan 12 milliárd euró gazdasági veszteséget okoztak. Ugyanakkor egyre fontosabbá válik az éghajlat-, a környezetvédelmi és a szociálpolitikák összekapcsolása annak biztosítása érdekében, hogy a szükséges zöld átállás felgyorsítása ellenére senkit, illetve egy térséget se hagyjanak magára. Ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy meg kell védeni, felül kell vizsgálni és adaptálni kell a regionális és helyi infrastruktúrákat, hogy jobban ellen tudjanak állni az intenzívebbé vált éghajlati jelenségeknek, melyek hatásai egyaránt érintik a polgárokat, a regionális gazdaságokat, a kulcsfontosságú infrastruktúrákat és az ellátási láncokat;

19. üdvözli, hogy az Unió helyzetéről szóló beszédében az Európai Bizottság elnöke bejelentette, hogy megduplázzák az uniós tűzoltási kapacitást;

20. megjegyzi, hogy a városoknak határozott érdeke fűződik ahhoz, hogy részt vegyenek az Unió klímasemleges és intelligens városokra vonatkozó küldetésében, és inkluzívabb megközelítést szorgalmaz a digitális és mobilitási átállás tekintetében, többek között olyan intézkedések fokozása révén, amelyek előmozdítják a városi területeken a dekarbonizációt és a modális váltást, valamint a város és a vidék közötti összeköttetést, elkerülendő a meglévő regionális egyenlőtlenségek további súlyosbodását;

21. kéri, hogy az RB tagságán keresztül teljes mértékben képviseltessék a szubnacionális hatóságokat az UNFCCC COP27 és az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes feleinek 15. konferenciáján részt vevő uniós küldöttségben. Az RB hangsúlyozza, hogy a COP27 lehetőséget kínál majd arra, hogy hivatalosan elismerjék a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az éghajlatváltozás mérséklésével, az ahhoz való alkalmazkodással és a klímafinanszírozással kapcsolatos ambíciók fokozása és intézkedések felgyorsítása terén, és ismételten kéri, hogy a helyi és regionális hozzájárulásokat a nemzetileg meghatározott hozzájárulások kiegészítéseként vegyék figyelembe;

22. kéri az energiaunió irányításáról szóló rendelet alapos felülvizsgálatát, hogy az megalapozza a városok és régiók szisztematikus bevonását a nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek elkészítésébe és végrehajtásába. E felülvizsgálatnak emellett lehetőséget kell biztosítania egy, az energiaszegénység és a mobilitási szegénység elleni küzdelmet célzó, átfogó uniós keret létrehozására is;

23. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek fontos szerepet töltenek be a zöld és digitális átállás támogatásában, valamint a fenntartható fejlődési célok elérésében. Mivel a városok felelősek a globális energiafogyasztás közel 75 %-áért, a globális szén-dioxid-kibocsátások 70 %-áért, az éghajlatváltozás mérséklését célzó intézkedések 70 %-áért és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedések 90 %-áért, és mivel gyorsan nő a cselekvés mellett elkötelezett helyi és regionális önkormányzatok száma, a városoknak és a helyi és regionális önkormányzatoknak teljes jogú partnerekké kell válniuk a zöld megállapodással kapcsolatos kezdeményezések kidolgozása és végrehajtása terén. Különösen igaz ez az olyan szakpolitikai területekre, mint a lakhatás, az épületek felújítása, a megújuló energia, a fenntartható mobilitás vagy a városok környezetbarátabbá tétele, valamint az olyan kezdeményezésekre, mint az új európai Bauhaus;

24. ennek kapcsán ismét szorgalmazza a megfizethető, fenntartható, szociális és szükséghelyzeti lakások szélesebb körű rendelkezésre állását célzó európai lakhatási stratégiát, melynek tiszteletben kell tartania a szubszidiaritás elvét. A stratégiának konkrétan elő kell irányoznia, hogy az európai szemeszterbe és a nemzeti reformprogramokba beépítsenek egy mennyiségi célt a minden tagállamban biztosítandó megfizethető, fenntartható, szociális és szükséghelyzeti lakásokba való nemzeti közberuházásokra vonatkozóan. Emellett meg kell könnyítenie a magánberuházásokhoz való hozzáférést azáltal, hogy a megfizethető, szociális és szükséghelyzeti lakásokat belefoglalják a jövőbeli uniós szociális taxonómiába;

25. ismételten megerősíti, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésébe és végrehajtásába, hogy biztosítani lehessen, hogy a helyreállítási alapokat az európai strukturális és beruházási alapokkal összhangban használják fel. Annak ellenére, hogy az eszköz jogalapja a kohéziós politikában gyökerezik, a helyi és regionális önkormányzatokat sok tagállamban csak nagyon korlátozott mértékben vonták be, ami akadályozza a hatékony végrehajtást, és annak kockázatával jár, hogy a nemzeti szinten meghatározott tervek nem tartalmazznak szinergiákat a regionális és helyi prioritásokkal és fejlesztési stratégiákkal;

26. hangsúlyozza, hogy továbbra is jelentős az innovációs szakadék. A 20 legnagyobb kutatás-fejlesztési (K+F) kiadással rendelkező régió közül 19 a fejlettebbek közé, míg az 50 legalacsonyabb kiadással rendelkező régió kétharmada a kevésbé fejlettek közé tartozik. Az RB hangsúlyozza, hogy a regionális innovációs partnerségekre irányuló kísérleti fellépés komoly lehetőségeket rejt magában a helyalapú megoldások kidolgozásának és az alulról felfelé építkező „területi küldetések” létrehozásának támogatása terén az új uniós innovációs terv részeként. Ugyanakkor ismételten hangsúlyozza, hogy milyen fontosak az Európai Kutatási Térség (EKT) központjai;

27. hangsúlyozza, hogy a digitális átalakulás horizontális elemként fontos szerepet tölt be az európai szakadék áthidalásában, valamint hogy digitális kohézióra van szükség. A politikai döntéshozatal új, „küldetésalapú megközelítése” miatt a kohéziós politikának a jövőben is támogatnia kell a hosszú távú célokat (uniós célkitűzéseket). A fenntartható helyreállítás és a reziliens társadalmak megvalósításához az összes kormányzati szintet bevonó, átfogó és inkluzív stratégiák révén át kell hidalni a digitális szakadékot;

28. hangsúlyozza, hogy 2021-ben az Unióban a 15–29 év közötti fiatalok átlagos munkanélküliségi rátája 13 % volt, ami 2020-hoz képest 0,9 százalékpontos csökkenést jelent. E téren jelentősek a regionális különbségek, a spanyol, görög és olasz régiókban pedig magasabb az ifjúsági munkanélküliségi ráta. Ennek fényében az RB sürgeti az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatokat a válság következtében súlyosbodó tartós munkanélküliség és ifjúsági munkanélküliség kezelésére. Hangsúlyozza emellett, hogy sürgősen foglalkozni kell a nemek közötti különbségekkel a foglalkoztatás terén. Továbbá figyelmeztet a szegénységre, többek között a gyermekszegénység növekvő kockázatára;

29. üdvözli az Európai Bizottság elnökének a nemzedékek közötti szolidaritás fokozására irányuló felhívását, és hangsúlyozza, hogy az RB vezető szerepet tölt be abban, hogy együttműködjön a fiatalokkal és az ifjúsági szervezetekkel Európa jövőjének alakítása érdekében, különösen az ifjúságról és a demokráciáról szóló uniós charta kidolgozása révén;

30. tudomásul veszi, hogy a 2011–2020-as időszakban valamennyi politikai szinten – a helyi szinttől a nemzeti szintig – nőtt a megválasztott nők aránya, sajnálja azonban, hogy a nők az összes szinten megválasztottaknak még mindig csak az egyharmadát teszik ki. 2021-ben az EU 285 regionális közgyűléséből csak 16-ban valósult meg a nemek paritása a megválasztott jelöltek között. Az RB elismeri, hogy saját tagsága sem kiegyensúlyozott nemi szempontból, és kéri, hogy a tagállamok foglalkozzanak ezzel a kérdéssel. Az RB ezért meg fogja vizsgálni, hogy hogyan növelhetné a nők részvételét a munkájában, a vezetői posztokon és tagjai körében, és arra kéri a tagállamokat, hogy szervezzenek olyan kezdeményezéseket, amelyek célja a nők szerepvállalásának megerősítése a helyi és regionális politikában annak érdekében, hogy leküzdjék a politika világában tapasztalható megkülönböztetést és azon akadályokat – többek között a sztereotípiákat –, amelyekkel a nők e téren szembesülnek;

31. sürgeti a tagállamokat, hogy a helyi és regionális önkormányzatok teljes körű bevonásával hozzanak meg minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy mielőbb el lehessen érni a nők elleni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemtől szóló uniós irányelvben kitűzött célt. Ezzel együtt hangsúlyozza, hogy fontos, hogy minden uniós tagállam ratifikálja az isztambuli egyezményt, az Európa Tanács azon egyezményét, amely páneurópai szintű, átfogó keretet kíván létrehozni a nőknek az erőszak minden formájával szembeni védelmére, valamint a nőkkel szembeni és a kapcsolati erőszak megelőzésére, büntetőeljárás alá vonására és felszámolására;

32. felhívja a figyelmet arra, hogy a települések és régiók mind munkáltatóként, mind pedig szociális gondozási szolgáltatások nyújtóiként és megbízóiként döntő mértékben hozzájárulnak a társadalmi kohézióhoz, a nemek közötti egyenlőséghez és a foglalkoztatáshoz Európában. A szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési terv végrehajtása során fontos a szociális partnerek, valamint a települések és régiók teljes körű bevonása a szociális területre vonatkozó uniós kezdeményezések kialakításába és végrehajtásába is, hogy az intézkedések célirányosak és hatékonyak legyenek. Az európai szemeszter döntő szerepet játszik e tekintetben. A helyi és regionális szintnek részt kell vennie a döntésekben, és felelősséget kell vállalnia a közös célkitűzések elérésének módjáért. Az európai szemeszter reformja során be kell építeni az európai szemeszterbe a területi dimenziót, valamint a fenntartható fejlődési célokat is;

33. támogatja az Európai Parlament által és az Európai Bizottság elnöke által az Unió helyzetéről szóló beszédében megfogalmazott azon felhívást, miszerint létre kell hozni egy konventet a Szerződés felülvizsgálatára. Az RB-t teljeskörűen be kell vonni ebbe a konventbe, hogy képviselje a választott helyi és regionális európai képviselőket. Az RB teljes mértékben elkötelezett az aktív szubszidiaritás koncepciójának előmozdítása, valamint a regionális parlamentekkel és a helyi és regionális önkormányzatok szövetségeivel való szorosabb együttműködés iránt. Az inkluzív és eredményes uniós döntéshozatali folyamathoz elengedhetetlen a többszintű kormányzás, különös tekintettel a jogalkotói hatáskörrel rendelkező régiókra és azok törvényes hatásköreire. Ezzel összefüggésben az RB üdvözli az Európai Bizottság arra vonatkozó bejelentését, hogy a polgári közgyűléseket és a részvételi demokrácia egyéb gyakorlatait beépíti az uniós politikai döntéshozatalba. Hangsúlyozza ugyanakkor a demokratikusan megválasztott képviselők szerepét, akik elszámoltathatók választóik felé, és vállalja, hogy aktív szerepet játszik ezekben a folyamatokban;

34. szándékában áll olyan konkrét intézkedéseket javasolni, amelyek az európai politikák területi dimenziójának kezelését célozzák az Unió átfogó kohéziós célkitűzésének elérése érdekében, figyelembe véve az Európa jövőjéről szóló konferencia javaslatait, valamint a határ menti régiók és a peremterületek sajátos szükségleteit is;

35. arra kéri elnökét, hogy továbbítsa *Az Európai Unió régióinak és városainak helyzete* című éves jelentést és ezt az állásfoglalást az Európai Parlament, az Európai Bizottság és az Európai Tanács elnökének, valamint a 27 tagállam államfőinek, továbbá arra ösztönzi az európai regionális és helyi választott képviselőket, hogy terjesszék a jelentést a polgárok és a helyi média körében.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Vasco ALVES CORDEIRO

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

AZ RB 151. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2022. 10. 11. – 2022. 10. 12.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Makroregionális stratégia a földközi-tengeri térségben

(2022/C 498/02)

Előadó:	Nikola DOBROSLAVIĆ (HR/EPP)
----------------	-----------------------------

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

A makroregionális stratégiák hozzájárulása a területi kohézióhoz, a helyi demokráciához és a külső határokon való együttműködéshez

1. úgy véli, hogy a makrorégiók kulcsszerepet játszanak az Európai Unió és annak közeli szomszédsága gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának erősítésében azáltal, hogy a határon átnyúló területeket képessé teszik arra, hogy a tapasztalatcsere és az együttműködés, illetve a végrehajtás révén közösen kezeljék az egyedi és közös kihívásokat;
2. hangsúlyozza, hogy ez a megközelítés nagyobb koherenciát és kiegészítő jelleget tesz lehetővé a különböző kormányzati szintek által egy meghatározott földrajzi területen végrehajtott szakpolitikák, intézkedések és finanszírozási programok között. Ennek során – a többszintű kormányzás előmozdításával – a makrorégiók hozzájárulnak a szakpolitikák hatékonyságának és hatásának fokozásához;
3. emlékeztet arra, hogy a makroregionális stratégiák a többszintűség elvén alapulnak, és hogy az uniós és nem uniós régióknak kulcsfontosságú szerepet kell játszaniuk saját fejlődésükben, építésükben és közös célkitűzéseik meghatározásában az uniós tagállamokkal és más érintett országokkal együtt;
4. megjegyzi, hogy a földközi-tengeri térség több tagjelölt és potenciális tagjelölt országból, valamint nem uniós országból áll, és hangsúlyozza a makrorégiók jelentőségét az EU határain átnyúló együttműködés megerősítésében. Ez az együttműködés szükséges a közös kihívások kezeléséhez, valamint ahhoz, hogy a nem uniós országokat is bevonják az Unióval folytatott mélyebb és megerősített együttműködésbe;
5. emlékeztet az Európai Parlament 2012. július 3-i, „Az Unió makroregionális stratégiáinak alakulásáról: jelenlegi gyakorlatok és a jövőbeni kilátások, különösen a földközi-tengeri térségben”⁽¹⁾ című állásfoglalására;
6. emlékeztet az ARLEM „A földközi-tengeri térségre vonatkozó kohéziós stratégia” című jelentésére (2014), amely felvázolja a földközi-tengeri térségre vonatkozó makroregionális kormányzati keret alapjait, amely a többszintű kormányzás és a progresszív és testreszabott struktúrák elvén alapul;

⁽¹⁾ P7_TA (2012) 0269.

7. emlékeztet továbbá arra, hogy az Európai Unió Tanácsa⁽²⁾ jelezte, hogy nyitott az új makroregionális stratégiák kialakítását célzó közös kezdeményezések mérlegelésére;

A földközi-tengeri makrorégió, amely a földközi-tengeri térség kihívásainak kezelésére szolgáló kulcsfontosságú eszköz

8. kiemeli a Földközi-tenger egyedülálló erőforrásait. A 46 000 km-es partvonalat és 22 part menti országot magában foglaló régió több mint 500 millió embernek ad otthont, a lakosság 1/3-a a part menti területeken koncentrálódik, és mintegy 150 millió munkahely kapcsolódik közvetlenül a Földközi-tengerhez;

9. hangsúlyozza a Földközi-tenger környezeti jelentőségét, amely a világ óceánjainak csupán 1 %-át teszi ki, mégis 20 %-ban járul hozzá a világ tengeri termeléséhez⁽³⁾. Ezenkívül a tengeri és tengerparti biodiverzitás egyik központja, itt található az endémiás fajok 28 %-a, a vadon élő állatok 7,5 %-a és a világ tengeri flórájának 18 %-a;

10. hangsúlyozza a Földközi-tenger medencéjében rejlő lehetőségeket, amely egy olyan egybefüggő földrajzi terület, melynek lakossága – a három partszakasz közötti együttműködés hosszú hagyományának, valamint az eszmék, javak és emberek cseréjének eredményeképp – közös történelmi és kulturális örökséggel rendelkezik;

11. elismeri, hogy a Földközi-tenger medencéje olyan irányítási, társadalmi-gazdasági, humanitárius, éghajlati, biztonsági és környezetvédelmi kihívásokkal néz szembe, amelyek együttes fellépést tesznek szükségessé;

12. hangsúlyozza – amint arra a MedECC által kiadott, a Földközi-tenger éghajlatváltozásáról és környezeti változásáról szóló, a Földközi-tengerre vonatkozó első értékelő jelentés is rámutatott –, hogy a Földközi-tenger medencéjének valamennyi alrégióját érintik a közelmúltban bekövetkezett emberi eredetű környezeti változások, és hogy a változás fő mozgatórugói közé tartozik az éghajlatváltozás, a népességnövekedés, a szennyezés, a nem fenntartható föld- és tengerhasználati gyakorlatok és a nem őshonos fajok. A legtöbb területen ez mind az ökoszisztémákat, mind az emberi megélhetést érinti⁽⁴⁾;

13. rámutat arra, hogy a jelenlegi ütemben a globális felmelegedés 2040-re eléri a 2,2 fokot a földközi-tengeri térségben, és ez a terület a világ átlagánál 20 %-kal gyorsabban melegszik. Az éghajlatváltozás hatásai már most is jól láthatóak az egyre gyakoribb szélsőséges természeti eseményekből. Így a földközi-tengeri térség társadalmi szenvednek a leginkább az éghajlatváltozástól (a világ vízszegénységtől szenvedő népességének már 50 %-át teszik ki, a vízhiány pedig befolyásolja az élelmezésbiztonságot; az UNESCO 51 kulturális helyszíne közül 49 szintén veszélyben van). Az éghajlatváltozás hatásainak többségét felerősítik más környezeti kihívások, például a túlzott urbanizáció, mezőgazdaság, halászat és idegenforgalom, a talajromlás, az elsivatagosodás és a szennyezés (levegő, talaj, édes- és tengervíz);

14. amint azt „A természeti erőforrások fenntartható használata a földközi-tengeri szigeteken” című vélemény is hangsúlyozza, kiemeli a földközi-tengeri szigetek rendkívül kiszolgáltatott helyzetét a globális felmelegedéssel összefüggésben, amely már most is gazdasági (halászat, turizmus stb.) és társadalmi következményekkel jár (kivándorlás stb.), és javasolja, hogy dolgozzanak ki egyedi megközelítést a makrorégiók szintjén az éghajlatváltozás ilyen típusú területekre gyakorolt hatásával kapcsolatban, amely figyelembe veszi a szigetek és szigetcsoportok sajátos szükségleteit, és elősegíti a szorosabb együttműködést e területek, a tagállamok és az Európai Unió között a környezeti kihívások kezelése és a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében;

15. kiemeli, hogy a nyilvánvaló közös vonások ellenére a földközi-tengeri térséget a fejlettségi szintek közötti jelentős különbségek jellemzik. Ezek az egyenlőtlenségek, beleértve az intézményi kapacitásokkal, az infrastruktúrák összekapcsolásával és a kereskedelmi kapcsolatokkal kapcsolatos problémákat, befolyásolják a földközi-tengeri térség társadalmainak stabilitását, jólétét és biztonságát;

16. úgy véli, hogy a Covid19-válság emlékeztet arra, hogy sürgősen összehangolt megközelítésre van szükség, és meg kell erősíteni a járványokkal, a gazdasági sokkokkal és az éghajlatváltozással szembeni közös ellenálló képességet;

⁽²⁾ 13424/20. A Tanács következtetései az uniós makroregionális stratégiák végrehajtásáról, 2020. december 2.

⁽³⁾ Randona és mások. 2017., *Reviving the Economy of the Mediterranean Sea: Actions for a Sustainable Future*, WWF Mediterranean Initiative.

⁽⁴⁾ MedECC (2020): *Climate and Environmental Change in the Mediterranean Basin – Current Situation and Risks for the Future* [Éghajlat- és környezetváltozás a Földközi-tenger medencéjében – a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kockázatok]. First Mediterranean Assessment Report [Cramer, W., Guiot, J., Marini, K. (eds.)] Union for the Mediterranean, Plan Bleu, UNEP/MAP, Marseille.

17. fenntartja azt a véleményét, hogy a földközi-tengeri makrorégió koordinációs eszközként is szolgálhat a migrációs áramlások kezeléséhez, amelyek különösen az EU külső határai mentén működő helyi és regionális önkormányzatokat érintik;
18. emlékeztet arra, hogy Oroszország Ukrajna elleni támadására tekintettel a Földközi-tenger térsége kulcsfontosságú szerepet játszik a háború hatásainak enyhítésében, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült lakosság üdvözlésében, miközben továbbra is erőfeszítéseket tesz a part menti területein a béketeremtés terén tett előrelépés érdekében;
19. e kihívásokra tekintettel megerősíti, hogy mindhárom partszakaszt integráltabb módon kell összekapcsolni a kohézió erősítése, a régió európai és globális szintű jelentőségének és innovációs potenciáljának növelése, valamint az emberi jóléthez és a környezet védelméhez való hozzájárulás érdekében;
20. ebben a folyamatban elismeri a helyi és regionális önkormányzatok alapvető szerepét, amelyeket olyan kezdeményezések és hálózatok révén mozgósítanak, mint az Unió a Mediterrán Térségért (UMT), az ARLEM (Helyi és Regionális Önkormányzatok Euromediterrán Közgyűlése), a földközi-tengeri együttműködési partnerség (MedCoopAlliance), valamint az Európai Külső Tengeri Régiók Konferenciájának (CPMR) intermediterrán bizottsága;
21. rámutat arra, hogy a földközi-tengeri térség előtt álló valamennyi kihívás (éghajlatváltozás, erózió, sivatagodás, műanyagszennyezés, migráció, túlzott mértékű turizmus stb.) a szigetekre és szigetcsoportokra összpontosul, melyek ezért ideális kísérleti területek az integrált fenntartható fejlesztési politikák földközi-tengeri térségben történő végrehajtása szempontjából, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy szigetekre vonatkozó, medencespecifikus stratégiát;
22. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek tükröződniük kell az azonos éghajlati és környezeti kihívásokkal küzdő szomszédos országokkal való szoros együttműködésben;
23. rámutat, hogy a három partszakasz helyi és regionális önkormányzatai, amelyek jelentős szerepet játszanak az éghajlatváltozás hatásainak kezelésében, szorgalmazzák a mediterrán zöld megállapodás létrehozását⁽⁵⁾;
24. elismeri, hogy a helyi önkormányzatok a régiók és országok szövetségeseiként kulcsszerepet játszanak, és kell is játszaniuk a globális és regionális menetrendek végrehajtásában;
25. hangsúlyozza továbbá, hogy a politikai párbeszéd megerősítését előmozdító makroregionális stratégia elengedhetetlen a földközi-tengeri térségre vonatkozó új program végrehajtásához, amint az az Európai Bizottság 2021. februári *Megújított partnerség a déli szomszédsággal*⁽⁶⁾ című közleményében szerepel;

A Földközi-tenger egész medencéjére vonatkozó integrált stratégia felé

26. üdvözli a pozitív eredményeket és a fokozott együttműködést, amelyet a földközi-tengeri térség érdekelt felei, különösen a helyi és regionális önkormányzatok elkötelezettsége tett lehetővé; kéri ezeket az érdekelt feleket, különösen a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy fokozzák ezt az együttműködést annak érdekében, hogy előkészítsék a terepet egy makroregionális stratégia létrehozása számára a földközi-tengeri térségben;
27. nagyra értékeli a földközi-tengeri térség integrációja terén az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia (EUSAIR) és a nyugat-mediterrán térség kék gazdaságának fenntartható fejlesztésére irányuló kezdeményezés (WestMED kezdeményezés) révén elért jelentős előrehaladást;
28. kéri az Európai Bizottságot, hogy sürgősen tegyen lépéseket a WestMED kezdeményezés végrehajtásában, erőforrásokat, szilárd struktúrát és hosszú távú konszolidációs stratégiát biztosítva számára, elősegítve a makroregionális integrációt a Földközi-tenger nyugati térségében;
29. hangsúlyozza, hogy a meglévő együttműködési kezdeményezéseket, programokat és a többszintű kormányzás minden szintjén lévő főbb szereplőket jobban össze kell hangolni, hogy ne gyengítsék egymás erőfeszítéseit és hatását. Ezért szükséges, hogy a földközi-tengeri területek végre rendelkezzenek egy olyan operatív eszközzel, amely lehetővé teszi számukra egy integrált stratégia, egy konkrét cselekvési terv és közös projektek kidolgozását és végrehajtását, a meglévő intézményes együttműködési keretekben – például az UMT-ben, az ARLEM-ben – és kezdeményezésekben – pl. a MedCoopAlliance vagy a BLUEMED – meghatározott közös prioritásokra reagálva;

⁽⁵⁾ A helyi és regionális önkormányzatok euromediterrán közgyűlésének (ARLEM) plenáris ülése, 2020. január 23.

⁽⁶⁾ JOIN(2021) 2 final. Lásd még: a Régiók Európai Bizottsága véleménye: *Megújított partnerség a déli szomszédsággal. Új program a földközi-tengeri térség számára* (HL C 440., 2021.10.29., 19. o.).

30. úgy véli, hogy a földközi-tengeri térségre vonatkozó makroregionális stratégia nem a meglévő stratégiák felváltásával, hanem intézkedések kiegészítésével és ezáltal azok hatásának maximalizálásával fogja kezelni ezeket a kihívásokat, választ keresve a közös kihívásokra, például az éghajlatváltozás elleni küzdelemből és a digitális átalakulásból eredő kihívásokra, és azokat lehetőségekre váltva a fenntartható fejlődés számára. Ezzel hozzájárulna az igazságos és inkluzív zöld átálláshoz azáltal, hogy kihasználja a közös lehetőségeket, különös figyelmet fordítva az emberi dimenzióra és a fiatalok lehetőségeire, ezáltal felszabadítva a régió gazdasági potenciálját a polgárok javára;

31. hangsúlyozza, hogy a közös kihívások érdemi megoldását célzó makroregionális stratégiát szükségszerűen a földközi-tengeri medence szintjén kell kidolgozni, és ki kell terjednie a három almedencére: a nyugati, a keleti és az adriai-és jón-tengeri medencére. Ezért kezdettől fogva nyitva kell állnia mindenki előtt, és végső soron arra kell irányulnia, hogy a Földközi-tenger teljes medencéjét lefedje a három partszakaszon;

32. kéri, hogy a földközi-tengeri makroregionális stratégia – csakúgy mint bármely tengeri makroregionális stratégia – az EUMSZ 174. cikkével összhangban fordítson különös figyelmet a szigeti területekre; felszólít e területek sajátos jellemzőinek és sebezhetőségének hatékony figyelembevételére egy erősebb partnerség kialakítása révén, konkrét és összehangolt fellépésekkel e területek, a tagállamok és az Európai Unió között;

33. hangsúlyozza, hogy ennek a regionális integrációnak fokozatosan kell folytatódnia, a földközi-tengeri térség nemzeti hatóságainak, illetve regionális és helyi önkormányzatainak önkéntes megközelítése alapján, tekintettel az egyes instabil biztonsági, politikai és diplomáciai helyzetek által támasztott kihívásokra;

A többszintű kormányzás alapelvei a földközi-tengeri térségben

34. javasolja, hogy a földközi-tengeri térségre vonatkozó jövőbeli makroregionális stratégia irányítása teljes mértékben tükrözze a többszintű kormányzás elvét, bevonva az európai, nemzeti, regionális és helyi önkormányzatokat, valamint azok szövetségeit és az eurorégiókat;

35. úgy véli, hogy az operatív működés érdekében a földközi-tengeri térségre vonatkozó makroregionális stratégiának szilárd és reprezentatív irányítási rendszeren kell alapulnia, amely a következőket foglalja magában: i. politikai szintű közgyűlés, amely európai, nemzeti és regionális hatóságokat von be, ii. végrehajtó bizottság, amely a stratégiában képviselt egyes országok egy-egy, a regionális vagy nemzeti szintet képviselő nemzeti koordinációs tagját tömöríti, és elősegíti a regionális és helyi önkormányzatok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok hálózatait, azok szövetségeit és az eurorégiókat képviselő megfigyelők bevonását a döntéshozatali folyamatba, és iii. tematikus akciócsoportok, melyek olyan konkrét együttműködési projekteket dolgoznak ki és hajtanak végre, amelyek mozgósítják a köz- és magánszférához tartozó társadalmi-gazdasági szereplőket, a tudományos szférát és a civil társadalmat;

36. azt javasolja, hogy a WestMED bevált gyakorlatára építve alakítsanak ki egy éves soros társelnöki tisztséget, amelyet az uniós tagállamok és a partnerországok közösen töltenének be, és amely a regionális és helyi önkormányzatok reprezentatív szervezeteinek szoros támogatásával működne együtt. Az elnökségnek tovább kell fejlődnie, figyelembe véve a múltbeli, a jelenlegi és a jövőbeli elnökséget betöltő országok összetételét, és meg kell őriznie az egyensúlyt az EU és a stratégiában képviselt partnerországok között, miközben a regionális és helyi önkormányzatok reprezentatív szervezeteitől származó támogatás ugyanilyen alapon rotálódna. Ezek a folyamatok elengedhetetlenek annak biztosításához, hogy a makroregionális stratégia különböző irányítási szerveit figyelembe vegyük és összekapcsoljuk egymással, és hogy azok éves munkaprogramok révén stratégiai iránymutatást nyújtsanak a makrorégió fellépéséhez. A stratégiát egy szakmai titkárságnak (Mediterrán Makroregionális Stratégiai Titkárság, MMST) kell koordinálnia és támogatnia;

37. javasolja, hogy a meglévő kezdeményezésekkel való összeegyeztethetőség biztosítása érdekében a stratégia végrehajtásában vegyenek részt a legfontosabb nemzetközi és euromediterrán intézmények, szervek és kezdeményezések, például az UMT, az ARLEM és a MedCoopAlliance, valamint az EUSAIR és a WestMED képviselői; az ETT-k a többszintű kormányzás „laboratóriumaiként” ugyancsak hasznos meglátásokkal járulhatnak hozzá a földközi-tengeri térségre vonatkozó új program megvalósításához;

A kiemelt kihívásokra összpontosító makroregionális stratégia

38. úgy véli, hogy a földközi-tengeri térségre vonatkozó makroregionális stratégiának korlátozott számú közös kihívást kell megcéloznia, és azokat fokozatosan kell kezelnie; hangsúlyozza, hogy a zöld és a digitális átállás kulcsfontosságú kihívást jelent, melyeket prioritásként kell kezelni;

39. első lépésként erőfeszítéseket sürget a legjelentősebb kihívások – az éghajlatváltozás, a digitális átállás és a környezet, a humanitárius válság, valamint a szükséges zöld átállás – kezelésére. A következő prioritások sürgős összehangolt fellépést tesznek szükségessé a földközi-tengeri térségben: a szigetek és szigetcsoportok, a part menti és a városi területek jövője, a tengeri szennyezés (különösen a mikroműanyagok és a szennyvíz), a biológiai sokféleség megőrzése, az agroökológia, a körforgásos gazdaság, a természeti veszélyek kezelése és megelőzése, valamint az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a humanitárius válság leküzdése, garantálva az alapvető jogokat és szabadságokat;

40. javasolja, hogy rövid távon az Európai Bizottság támogassa – az Interreg Euro-MED vagy más releváns, már létező programokon keresztül (tekintettel arra, hogy a makroregionális stratégiák megfelelnek a 3 „nem” szabálynak: nincs új jogszabály, nincs új finanszírozás, nincs új intézmény) – egy, a Földközi-tenger szennyezésének nullára csökkentésére irányuló kísérleti projekt 2024-ben történő kidolgozását, ezáltal tematikusan hozzájárulva az „Óceánjaink és vizeink minőségének helyreállítása” elnevezésű uniós küldetéshez is ⁽⁷⁾. A cél a földközi-tengeri térségre vonatkozó makroregionális stratégia kidolgozására törekvő országok és területek közös munkájának elősegítése, és ezáltal a legfontosabb elvek konkrét célkitűzés alapján történő tesztelése;

41. ezt követően az erőfeszítéseket ki lehetne terjeszteni a következő kihívásokra, a földközi-tengeri térség számára kidolgozott új programmal összefüggésben:

- (a) a kiegyensúlyozott és fenntartható gazdasági fejlődés előmozdítása a kutatás, az innováció és a természeti erőforrások fenntartható használata, valamint az összekapcsolt vállalkozói tevékenység erősítését célzó közös projektek révén;
- (b) a kék gazdaság integrálása;
- (c) a humán fejlődés előmozdítása, beleértve a kultúrát és az örökséget, az idegenforgalmat, az oktatást, az egészségügyet, a foglalkoztatást, a fiatalok fejlődését, a marginalizált csoportok társadalmi befogadását és a menekültek támogatását, valamint a migrációs áramlások jelenlétéből eredő szükségletek kielégítését, különösen az EU külső határai mentén;
- (d) az összekapcsoltság erősítése a közlekedési és a digitális infrastruktúrán keresztül;
- (e) a földközi-tengeri térség élelmezési és energetikai autonómiájának fokozása, figyelembe véve az éghajlatváltozás és az Oroszország által indított ukrajnai háború következményeit;
- (f) az állami és magánintézmények eszközeinek és kapacitásainak megerősítése a klímaváltozás és a biodiverzitás-csökkenés okainak enyhítése érdekében;

A meglévő finanszírozásra épülő operatív cselekvési terv

42. úgy véli, hogy a földközi-tengeri térségre vonatkozó makroregionális stratégiának szükségszerűen egy operatív cselekvési terven kell alapulnia, hogy a prioritásokat konkrét cselekvésekké lehessen alakítani a földközi-tengeri térség szintjén. Annak biztosítása érdekében, hogy a területi dimenzió megfelelően beépüljön a tervbe, ezzel nemcsak a Földközi-tenger medencéjének jobb, összetartó és fenntartható fejlődésére vonatkozó közös elképzelés megvalósításához járulva hozzá, hanem a Földközi-tenger partjának három régiójában működő civil társadalom bevonásához is, a polgárokhoz legközelebb álló helyi és regionális önkormányzatoknak részt kell venniük a terv kidolgozásában;

43. rámutat arra, hogy a földközi-tengeri projektek támogatására nagy összegű finanszírozást lehet mozgósítani, beleértve az Európai Bizottság által az Európai Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) keretében mobilizált 7 milliárd EUR-t. A földközi-tengeri térségben működő európai területi együttműködési programok (Next-MED, EUROMED, ADRION, MARITTIMO) szintén fontos lehetőséget jelentenek a makroregionális stratégia célkitűzéseire hozzájáruló projektek elősegítése szempontjából;

44. rámutat arra, hogy az Európai Bizottság által közvetlenül végrehajtott számos program, mint például a Horizont Európa, a LIFE vagy az Erasmus+, nyitott a harmadik országok részvétele előtt, és ezért értékes kiegészítő finanszírozási forrást jelentenek. Továbbá az olyan programok, mint a földközi-tengeri térségben folytatott kutatási és innovációs partnerség (PRIMA) vagy az Európai Unió által a szomszédos országokban létrehozott kétoldalú eszközök közvetlenül támogatják a földközi-tengeri térségben folytatott együttműködést;

⁽⁷⁾ Uniós küldetés: Óceánjaink és vizeink minőségének helyreállítása.

45. kiemeli, hogy az olyan adományozók, mint a Világbank vagy az Európai Beruházási Bank, valamint az Anna Lindh Alapítványhoz hasonló intézmények is aktívak a földközi-tengeri térségben, és elősegíthetik közös projektek létrejöttét;
46. végezetül rámutat arra, hogy számos ország, régió és város decentralizált együttműködési programokat hajt végre, amelyek szintén hozzájárulhatnak a földközi-tengeri térségben megvalósítandó nagyobb együttműködési projektek végrehajtásához;
47. hangsúlyozza továbbá, hogy a 2021–2027-es európai területi együttműködési programok végrehajtását irányítási mechanizmusok kidolgozása kíséri, amelyek megkönnyítik a térségben rendelkezésre álló európai finanszírozás koordinációját. Az RB úgy véli, hogy ez gyakorlati hozzájárulást jelent a földközi-tengeri térségre vonatkozó makroregionális stratégia kialakításához;

Következtetések

48. üdvözli, hogy a földközi-tengeri térségben folytatott együttműködés új lendületet kapott a francia elnökség alatt szervezett, Mediterranean Worlds Forum elnevezésű fórumon;
49. várakozással tekint az Európai Unió következő elnöksége elé, amelyet 2023-ban egy földközi-tengeri ország, nevezetesen Spanyolország lát el, és reméli, hogy ezzel ismét hangsúly helyeződik a földközi-tengeri térség kormányzására és a megújított makroregionális irányítási és együttműködési keretben rejlő lehetőségekre;
50. ösztönzi az Európai Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy támogassák a földközi-tengeri térségre vonatkozó makroregionális stratégia és további szükséges makroregionális stratégiák kidolgozását;
51. hasonlóképpen felkéri az Európai Parlamentet és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, hogy támogassák a földközi-tengeri térség egészére vonatkozó makroregionális stratégia kidolgozásának ösztönzését a jobb, integrált és összetartó földközi-tengeri térség érdekében;
52. kéri az Európai Tanácsot, hogy 2022-ben terjessze az Európai Bizottság elé az ügyet egy cselekvési tervvel kísért földközi-tengeri makroregionális stratégia kidolgozása céljából, hogy azt a Tanács és az Európai Parlament a spanyol elnökség alatt 2023 második felében jóváhagyja.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 11-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az uniós városok és régiók szerepe Ukrajna újjáépítésében

(2022/C 498/03)

Főelőadó:	Dario NARDELLA (IT/PES), Firenze polgármestere
Referenciaszövegek:	A Tanács cseh elnökségének felkérése A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Ukrajna megsegítése és újjáépítése COM(2022) 233 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB),

- ismételten elítéli az Oroszország által Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított háborút, amely súlyosan sérti a nemzetközi jogot, szembe megy a demokratikus elvekkel és a jogállamisággal, és az ukrán nép ellen provokáció nélküli, indokolatlan és jogszerűtlen agressziót jelent, megtámadva Ukrajna szuverenitását és területi integritását, amelyek mellett az RB ismét szilárdan kiáll. Ezért az RB csatlakozik az Ukrajna oroszok által megszállt területein 2022. szeptember végén tartott úgynevezett népszavazások globális elítéléséhez, mivel azok szinte minden elképzelhető demokratikus normát sértenek; kéri az uniós tagállamokat, az uniós intézményeket és az uniós partnerországokat, hogy továbbra is egységesen támogassák Ukrajnát, amely a mi szabadságunkért és az európai értékekért is harcol. Ennek a támogatásnak a részeként, illetve az orosz agresszorra való nyomásgyakorláshoz elengedhetetlenek a következő szankciók;
- mélyesen elítéli, hogy az orosz invázió már több mint tízezer, többségükben civil áldozatot és rengeteg sérültet követelt, illetve hogy az invázió miatt több millió ember kényszerült elhagyni otthonát és Ukrajnán belül máshová vagy valamely harmadik országba menekülni. Elítéli, hogy a megszállt Ukrajnában orosz agresszorok helyi és regionális képviselőket, újságírókat és emberijog-védőket támadnak, rabolnak el és tartanak fogva; az RB csatlakozik az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusához, hogy azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátásukat követelje. Hangsúlyozza, hogy az orosz invázió egyes becslések szerint immár több mint 750 milliárd EUR értékben Ukrajna infrastruktúrájának, épületeinek, iskoláinak, kórházainak, polgári lakhatásának és kulturális örökségének tömeges lerombolásához vezetett; mélyen elítéli azt is, hogy a GDP (az IMF előrejelzései szerint) várhatóan drasztikusan, 35 %-kal visszaesik. Az RB hangsúlyozza továbbá, hogy az ukrán gazdaság a termelési kapacitásának 30–50 %-át elveszítette, és a veszteségek elsősorban Kelet- és Dél-Ukrajna gazdasági szempontból alapvetően fontos területeire koncentrálnak;
- úgy véli, hogy Ukrajna újjáépítése Európa számára egyrészt szükségszerűség, másrészt erkölcsi kötelesség, és hogy ehhez szükség lesz egyfelől az EU jelenlegi többéves pénzügyi keretén (MFF) túlmutató, további forrásokra, adott esetben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 122. cikkére hivatkozva, másfelől pedig költségvetésen kívüli, új finanszírozásra is. Tekintettel az ukrán háború rendkívüli körülményeire, az RB támogatja azt a gondolatot, hogy a többéves pénzügyi keret féldős felülvizsgálatát 2023-ra előrehozzuk;
- hangsúlyozza, hogy az Ukrajnának ígért uniós makroszintű, 9 milliárd EUR összegű pénzügyi támogatásból csak 6 milliárd került elfogadásra, pedig a becslések szerint havonta 5–7 milliárd EUR összegű támogatásra lenne igény. Az RB emlékeztet rá, hogy a háborús körülmények miatt egy 70 %-kal az uniós költségvetés alatt maradó tartalékfeltöltési rátára van szükség, szemben a szokásos 9 %-os mértékkel, és hogy a 2021–2027-es uniós költségvetésben már nincs elegendő mozgásteret kölcsönök finanszírozásához. Az RB ezért hangsúlyozza, hogy a támogatás finanszírozásának alternatív módjaira van szükség, többek között a tagállamok által nyújtott további állami garanciák révén;
- hangsúlyozza, hogy az újjáépítési folyamatnak alulról felfelé építkező megközelítést kell követnie, bevonva az ukrán és uniós helyi és regionális önkormányzatokat, és Ukrajna decentralizációs reformjára kell támaszkodnia, amely már 2022. február 24. előtt előrehaladott állapotban volt. Az RB ezzel összefüggésben rámutat „A helyi és regionális önkormányzatok

Ukrajna újjáépítésében való részvételének kihívásai és lehetőségei” című, 2022 szeptemberében közzétett tanulmány⁽¹⁾ ajánlásaira; úgy véli, hogy a decentralizált újjáépítési folyamat a legjobb módja annak is, hogy az ukrán polgárok előtt megnyíljon a hazájukban maradás perspektívája, ami mérsékelné a további migrációs áramlásokat. Az RB ugyanakkor elutasítja az ukrán állampolgárok bevándorlásának mesterséges akadályozását, és kéri, hogy mielőbb vizsgálják felül az átmeneti védelemről szóló 2001/55/EK tanácsi irányelvet⁽²⁾ annak érdekében, hogy a menekültek számára több mint három évre szóló tartózkodási garanciát lehessen biztosítani;

6. üdvözli az Európai Tanács azon határozatát, amely tagjelölt státuszt biztosít Ukrajnának. A tagjelölt státusznak az ukrán reformkonceptió új erőfeszítéseinek a mozgatórugójává kell válnia, az újjáépítésnek pedig lehetőséget kell teremtenie az uniós előírásokhoz és szakpolitikákhoz való további közeledésre. Ezek figyelembevételével az RB hangsúlyozza, hogy az EU és Ukrajna közötti társulási megállapodás már az uniós vívmányok mintegy 70 %-át magában foglalja; elvárja, hogy Ukrajna folytassa a küzdelmet a korrupció ellen. Az Ukrajna európai uniós tagság iránti kérelméről szóló európai bizottsági vélemény a korrupciót a sürgős reformot igénylő hét terület egyikeként azonosította⁽³⁾, amelynek értékelésére 2022 végén kerül sor. A reformoknak garanciákat kell nyújtaniuk a segélyalapok átlátható és méltányos elosztására is;

7. hangsúlyozza, hogy az RB – többek között egy konzultatív vegyes bizottság keretében is – intézkedéseket indíthatna különösen az uniós kohéziós politika vívmányaihoz való közelítés előkészítésére, valamint a kapacitásépítés és a jó kormányzás támogatására tanulás, illetve a bevált gyakorlatok partnerekkel való cseréje révén;

Az Ukrajna újjáépítésére vonatkozó általános elvek

8. üdvözli a Luganói Nyilatkozatot, amely a helyreállítási és fejlesztési terv Ukrajna által kidolgozott tervezetét a helyreállítási folyamatra irányadó, átfogó keretrendszerként ismeri el, lehetővé téve az érdekelt felek összehangolt részvételét és partnerségeit;

9. arra kéri a nemzetközi közösséget – az EU-val az élen –, hogy alakítson ki hatékony koordinációs platformot Ukrajna kormánya és valamennyi kétoldalú és többoldalú partnere, a szervezetek és a nemzetközi pénzügyi intézmények, illetve a támogatók között az ukrán helyreállítási és fejlesztési terv előkészítése és végrehajtása céljából, és úgy véli, hogy e tekintetben kulcsfontosságúak az Európai Bizottságnak az összes adományozói támogatást koordináló, Ukrajna újjáépítését célzó platform létrehozására irányuló tervei, feltéve hogy a platform átfogóan figyelembe veszi a partnerségi elvet, és a Városok és Régiók Európai Szövetsége Ukrajna újjáépítéséért szervezetet teljes értékű partnerként bevonja tervezési és végrehajtási tevékenységének valamennyi szakaszába;

10. egyetért azzal az állásponttal, amely szerint Ukrajna újjáépítésének a folyamatát az ütemezés, a biztonsági kockázat, valamint a háborúnak és a konkrét kohéziós kihívásoknak való regionális kitétség szempontjából is differenciálni kell⁽⁴⁾. Az első szakasznak, valószínűleg még az összetűzések időszakában, a veszélyhelyzet-elhárításnak kell lennie, a második szakaszt a kritikus infrastruktúra és a szolgáltatások helyreállításának kell szentelni, a harmadik szakaszban pedig a hosszú távon fenntartható fejlődést kell előkészíteni. Az újjáépítés mindhárom szakaszában fontos, hogy figyelmet fordítsunk a települések kapacitásépítésére annak érdekében, hogy az ukrán helyi önkormányzatok maguk tudják koordinálni az újjáépítést saját területükön;

11. arra kéri az Európai Uniót és a többi nemzetközi adományozót, többek között az egyes tagállamokat, hogy az első szakaszban azonnali segéllyel támogassák az ukrán lakosságot, hogy az biztonságban átvészeldje a következő telet. A frontvonalbeli régiókban ezt a segítyt humanitárius segítségnyújtásra (élelmiszer, üzemanyag, gyógyszer, ivóvízrendszerek, ivóvízkezelés stb.), ideiglenes szállás (sátrak, előre gyártott lakóegységek, fűtőrendszerek stb.) biztosítására, aknamentesítésre és az adott régiók összeköttetését biztosító logisztikai támogatásra, valamint a szükséges közlekedési eszközök, például autóbuszok, mentőautók, tűzoltókocsik, teherautók, exkavátorok stb. biztosítására kell fordítani. A viszonylag biztonságos és a harcoktól messze eső régiókban technikai támogatást kell nyújtani a szolgáltatások biztosítására, a más belső területekről érkező lakosság elszállásolására és integrációjára, az ipari kapacitás áttelepítésére, illetve a befelé irányuló humanitárius segélyhez és a kifelé irányuló ukrán exporthoz szükséges közlekedési folyosók biztosítására;

⁽¹⁾ <https://cor.europa.eu/hu/engage/studies/Pages/default.aspx?from=01/01/2022&to=01/01/2023>.

⁽²⁾ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

⁽³⁾ A Bizottság véleménye Ukrajna európai uniós tagság iránti kérelméről, 2022. június 17., COM(2022) 407 final.

⁽⁴⁾ Lásd az Ukrajna újjáépítésére vonatkozó tervet: <https://cepr.org/publications/books-and-reports/blueprint-reconstruction-ukraine>.

12. üdvözli ezzel összefüggésben, hogy szeptember 16-án az Európai Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy ebben az első szakaszban 150 millió eurót biztosít az ukrajnai belső menekültek megsegítésére, valamint 100 millió eurót az orosz bombázások által megsemmisített iskolák újjáépítésére, de úgy véli, hogy ezek az összegek messze nem elegendőek az első szakaszban történő gyors helyreállítás 17 milliárd euróra becsült költségigényéhez képest, amelyből 3,4 milliárd euróra már 2022-ben szükség volna;

13. úgy véli, hogy az újjáépítési folyamat második szakaszát a kritikus infrastruktúra és szolgáltatások – többek között a központi fűtés, a villamos energia, a vízvezetékek és szennyvízcsatornák, az iskolák, kórházak és a lakóházak – helyreállítására kell fordítani. A jelentős mértékben lerombolt területeken élőket közmunkaprogramok keretében lehetne foglalkoztatni;

14. azt javasolja, hogy az újjáépítési folyamat harmadik szakaszában teremtsék meg egy területi szintű integrált tervezési stratégián alapuló, hosszú távon fenntartható növekedés feltételeit, a fenntartható, zöld, intelligens és inkluzív területekre irányuló rendszerszintű megközelítések és az OECD „építsük újra, de jobban” elvének alkalmazásával. Ennek a szakasznak elsősorban az ukrán kormány által 2030-ra előirányzott, 65 %-os ÜHG-kibocsátáscsökkentési célkitűzésre kell fókuszálnia. Az energiaszektorba történő valamennyi beruházás hozzá kell, hogy járuljon a dekarbonizációhoz és Ukrajna fosszilis tüzelőanyagoktól való függésének csökkentéséhez, figyelembe véve, hogy a napenergia-kapacitás 30 %-a és a szélenergetikai létesítmények 90 %-a megsemmisült az orosz erők által megszállt területeken. A beruházásoknak számos ukrán település központi fűtési rendszerének az újjáépítésére, illetve korszerű, nem fosszilis tüzelőanyagok elégetésén alapuló fűtési rendszerekkel való helyettesítésére is összpontosítaniuk kell. Ebben a szakaszban létfontosságú a lakásállomány, az iskolák és a kórházak újjáépítése, így ugyanis az ukrán menekültek és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára vonzóbb alternatívát jelenthet visszaköltözni a háború előtti lakóhelyükre;

15. szorgalmazza, hogy az Európai Unió, a tagállamok és a nemzetközi pénzügyi intézmények hitel helyett inkább támogatást nyújtsanak, mivel nem valószínű, hogy Ukrajna a közeljövőben képes lesz kezelni és visszafizetni további adósságokat. A hitelek növelik egy jövőbeli hitelválság kockázatát, tekintve, hogy a háború előtti Ukrajnának eleve megközelítőleg 130 milliárd EUR értékű külső adóssága volt, amely a GDP 80 %-ának felel meg. Amennyiben az intézmények nem tudnak támogatást nyújtani, kamatmentes vagy nagyon alacsony kamatlábú hiteleket kell adni, különösen az önkormányzatok támogatását célzó projektek esetén;

16. úgy véli, hogy Ukrajna nemrég indult uniós csatlakozási folyamatára tekintettel és az EU által az újjáépítési stratégiában játszott erőteljes koordinációs szerep legitimálása érdekében az Európai Bizottságnak javaslatot kell tennie egy nagy volumenű, Ukrajna újjáépítését célzó eszközre, amely hasonló jogi alapokra épülhet, mint az EU Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköze, 2027-től kezdődő visszafizetéssel. Ennek az eszköznek lehetővé kell tennie az EU számára, hogy az ukrajnai újjáépítés és helyreállítás költségeinek jelentős részét (40 %-át) előfinanszírozza. E költségeket az ukrán kormány, az Európai Bizottság és a Világbank közösen 349 milliárd euróra becsülte a 2022. február 24. és június 1. közötti időszakban okozott, különösen a lakhatási, közlekedési, kereskedelmi és ipari szektort érintő, főleg Csernyihiv, Doneck, Luhanszk, Harkiv, Kijev és Zaporizzsja régióban (oblasztyban) összpontosuló pusztítás kapcsán;

17. ennek fényében üdvözli az Ukrajnának hitelt nyújtó, hat országból álló csoport július 20-án bejelentett szándékát arra, hogy 2023 végéig felfüggeszék annak az adósságnak a törlesztését, amelyre Ukrajna a csoport tagjaival szerződött;

18. ösztönzi az Európai Uniót és a nemzetközi pénzügyi intézményeket, hogy készítsék elő a szankciók keretében befagyasztott orosz eszközök Ukrajna újjáépítési folyamatában történő felhasználásának a jogalapját;

19. hangsúlyozza, hogy az ukrajnai humanitárius katasztrófa kezelésében létfontosságú a gyorsaság, ezért észszerű és a körülményekhez igazított, mérhető és ellenőrizhető eredményeken alapuló feltételrendszert szorgalmaz;

20. hangsúlyozza, hogy az újjáépítési folyamatnak egyre szigorodó szociális és környezetvédelmi előírásokon kell alapulnia, amelyeket összhangba kell hozni az uniós vívmányokkal, ezért felkéri az ukrán hatóságokat, hogy munkaügyi jogszabályait teljes mértékben igazítsák a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet által előírt szabványokhoz;

21. üdvözli a demokratikus részvétel Luganói Nyilatkozatban foglalt elvét, amely szerint a helyreállítási folyamat a társadalom egészének egységes erőfeszítéseivel kell, hogy megvalósuljon, ideértve a lakóhelyüket Ukrajnán belül és külföldi úti cél felé elhagyni kényszerült állampolgárokat, a helyi önkormányzatokat és a tényleges decentralizációt. Az RB helyesli, hogy a nyilatkozat támogatja több érdekelt fél bevonását és hangsúlyozza, hogy az integritás, az átláthatóság és az elszámoltathatóság elengedhetetlen a nemzeti helyreállítási és fejlesztési terv sikeres végrehajtásához;

A városok és régiók szerepe

22. üdvözli Zelenszkij ukrán elnök Ukrajna újjáépítéséről, valamint az ukrainai és uniós városok és régiók közötti ikerintézményi együttműködésen alapuló hosszú távú fejlesztésről szóló elképzelését, valamint az Európai Tanács elnökének arra vonatkozó kérését, hogy az RB támogassa a gyakorlatias és megalapozott megközelítésre támaszkodó, az ukrainai helyi és regionális hatóságok és az EU közötti együttműködést előíró ukrainai újjáépítési tervet;

23. felhívja a figyelmet a Városok és Régiók Európai Szövetsége Ukrajna újjáépítéséért elnevezésű kezdeményezésre, amely 2022. június 30-án jött létre az ukrainai helyi és regionális igények feltérképezésének az eszközöként, és amely összehangolja az erőforrások mozgósítására kész európai uniós városok és régiók erőfeszítéseit Ukrajna tényleges és fenntartható újjáépítésének a támogatása céljából, az ország kiemelt partnerei és az uniós intézmények közötti, „Ukrajna újjáépítését célzó platform” keretében folytatott együttműködés megkönnyítése, valamint az uniós és az ukrainai helyi és regionális önkormányzatok és társulásaik közötti együttműködés megkönnyítése érdekében, továbbá az ukrán helyi önkormányzatok újjáépítési projektjeinek a bemutatására;

24. kötelezettséget vállal arra, hogy a Szövetségen keresztül, ikerintézményi és személyközi csereprogramok révén elősegíti a szaktudás biztosítását a kapacitásépítés, a jó kormányzás előmozdítása és a technikai segítségnyújtás érdekében az ukrán városok és régiók számára, azzal a céllal, hogy képessé tegye az ukrán városokat és régiókat egy olyan újjáépítési folyamat végrehajtására, amely nemcsak az infrastruktúrák fenntartható újjáépítésére terjedne ki, hanem a szociális dimenzióra, az oktatásra, a demokráciára és a kormányzásra is. Az RB hangsúlyozza, hogy bár a városok és régiók közötti kétoldali személyközi programok, például az ikerintézményi együttműködés kifejezetten alkalmasak lehetnek egyes kapacitásépítési és újjáépítési erőfeszítések esetén helyi szinten, a szélesebb körű beruházási programokba több várost és régiót, illetve hozzáértő érdekelt felet be lehetne vonni, többek között az uniós regionális politika irányítási rendszereihez való közelítés előkészítése érdekében;

25. sürgeti az Európai Uniót, hogy ismerje el azt a fontos szerepet, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok betöltenek, együttműködve a „Városok és Régiók Európai Szövetsége Ukrajna újjáépítéséért” kezdeményezésben részt vevő ukrán és uniós helyi önkormányzati szövetségekkel⁽⁵⁾. Az ukrán helyi önkormányzatok és szervezeteik kapacitásának megerősítéséhez célzott támogatásra számít, amelyet a jövőbeli „Ukrajna újjáépítését célzó platform” révén lehet összehangolni;

26. hangsúlyozza, hogy Ukrajna decentralizációs és regionális fejlesztési reformjai jelentősen hozzájárultak a helyi demokrácia megszilárdításához, és megerősítették az önkormányzást, csakúgy mint az ország helyi közösségeinek általános rezilienciáját. Ezeket a reformokat az Európai Unió regionális önkormányzatainak és azok társulásainak jelentős támogatásával, többek között a „U-LEAD with Europe” programon keresztül, valamint az RB célzott támogatásával hajtották végre, amely az Ukrajnával foglalkozó munkacsoport keretében és az önkormányzatok közötti partneri együttműködés segítségével valósult meg. E decentralizációs reformok sikere közelebb hozta Ukrajnát az Európai Unióhoz és az általa vallott értékekhez: a szabadsághoz, a demokráciához és a jogállamisághoz;

27. hangsúlyozza, hogy az Ukrajnával szomszédos uniós régiók soha nem látott szolidaritásról tettek tanúbizonyságot azzal, hogy nagyszámú, a háború elől menekülő ukránt fogadtak be, és ezért az Európai Unió részéről is összehangolt és szisztematikus támogatásra van szükségük;

28. javasolja egy megerősített U-LEAD program kidolgozását, amely kulcsfontosságú többoldali eszköze lenne a helyi közösségek támogatásának, és elősegítené a decentralizációt Ukrajnában. Ez a „U-LEAD 2.0” program – amely egy az ukrainai decentralizációs folyamatok folytatásának támogatására, valamint az uniós kohéziós politika vívmányainak mielőbbi végrehajtása érdekében a helyi és regionális önkormányzatok kapacitásépítésére szánt külön költségvetési tételen keresztül valósulna meg – egy szakértői csereprogram és egy közös beruházási projekteket tartalmazó program lenne, amely lehetővé tenné az uniós és ukrán helyi és regionális önkormányzatok szoros bevonását az EU által támogatott újjáépítés kidolgozásába és végrehajtásába;

29. emlékeztet arra a sok szakértői tapasztalatra, amelyre az RB tagjai Ukrajnában és Ukrajnán kívül szert tettek, és hangsúlyozza, hogy az RB és a szövetségbeli partnerei szerepet játszhatnak Ukrajna újjáépítésének a támogatásában az EU szakértői együttműködési csomópontjaként helyi és regionális szinten;

⁽⁵⁾ <https://cor.europa.eu/hu/engage/Pages/European-Alliance-of-Cities-and-Regions-for-the-reconstruction-of-Ukraine.aspx>

30. Hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos a helyi önkormányzatok önrendelkezésének további megerősítése annak érdekében, hogy Ukrajna központi kormányával, az EU-val és más nemzetközi partnerekkel együtt vezető szerepet vállaljanak a helyreállításban és az újjáépítésben. Az RB megismétli arra vonatkozó kérését, hogy továbbra is nagy hangsúly kerüljön a jó helyi/regionális kormányzás javítására, beleértve az átláthatóságot, a korrupció elleni küzdelmet, a helyi média szabadságának védelmét és az e-kormányzás előmozdítását;
31. gördülékeny szerepvállalási mechanizmusra, a bürokratikus akadályok felszámolására és elegendő erőforrás biztosítására szólít fel, amely lehetővé tenné, hogy az uniós intézmények, az európai önkormányzatok, régiók, az eurorégiók, az európai területi társulások és a szövetségek segítsék ukrán partnereiket az újjáépítési erőfeszítéseikben, valamint inkluzív megközelítést szorgalmaz, amely összefogja az önkormányzatokat és a régiókat annak érdekében, hogy megőrizzék a koherenciát az Ukrajna fenntartható területi fejlődése érdekében (Ukrajnában és az EU-ban) már bevezetett intézkedésekkel;
32. felhívja a figyelmet, hogy a Duna régióra vonatkozó uniós stratégia fontos szerepet játszik Ukrajna támogatásában az újjáépítés során. A stratégia ugyanis Ukrajnára is kiterjed, és integrált keretet biztosít a regionális és helyi önkormányzatok részvételével zajló együttműködéshez;
33. ebben a keretrendszerben üdvözli az Eurocities augusztus 19-i, arra irányuló kezdeményezését, hogy az illetékes ukrán önkormányzatokkal aláírjanak egy „egyetértési megállapodást az ukrán városok fenntartható újjáépítése támogatásáról”⁽⁶⁾, amely kiegészíti a Szövetség keretében vállalt együttműködést;
34. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy rugalmassági mechanizmusokat tesz lehetővé a határokon átnyúló európai szomszédsági programok és az Interreg transznacionális együttműködési programok folytatása érdekében, illetve különösen az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió által megzavart együttműködési projekteket végrehajtó, Ukrajnával és Moldovával közös, határokon átnyúló programok 100 %-os társfinanszírozására;
35. kéri, hogy az újjáépítési folyamatba vonják be azokat a meglévő Interreg programokat, amelyekben ukrán régiók is részt vesznek;
36. a többszintű kormányzás hatékony rendszerének a bevezetését kéri, amely valamennyi kormányzati szinten az OECD közberuházásokra vonatkozó elveire épül;
37. elvárja, hogy az ukrán helyi és regionális önkormányzatok hozzáférjenek olyan uniós programokhoz, mint a Horizont Európa és az EU4Culture;
38. emlékeztet arra, hogy a Szövetség felkéri a pénzügyi intézménynek minősülő partnereket, például az EBB-t – különösen az EBB és az RB cselekvési terve keretében –, továbbá az EBRD-t, az OECD-t és az Európai Tanács Fejlesztési Bankját, hogy az EU helyi és regionális szakértelmének a támogatásával készítsenek elő helyi és regionális szintű projekteket;
39. hangsúlyozza, hogy az ukrán polgármesterek és regionális vezetők kulcsszerepet töltenek be a nemzet rezilienciájában, és méltatja bátorságukat, amellyel az értékeinkért harcolnak. Ez minden európai számára inspirációt jelent, és erősíti a helyi demokrácia és a helyi szerepvállalás lendületét, ami döntő szerepet kell, hogy játsszon Ukrajna újjáépítésében.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 11-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

⁽⁶⁾ <https://www.president.gov.ua/en/news/u-prisutnosti-prezidenta-pidpisano-memorandum-z-eurocities-s-77165>

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A városi mobilitás új keretrendszere

(2022/C 498/04)

Előadó:	Linda GAASCH (LU/Zöldek), Luxembourg képviselő-testületének tagja
Referenciaszövegek:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A városi mobilitás új uniós keretrendszere COM(2021) 811 final SWD(2021) 470 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

1. üdvözli a városi mobilitás új keretrendszerének közzétételét, tekintettel arra, hogy sürgős fellépésre van szükség a dekarbonizáció és a modális váltás előmozdítása érdekében a városi területeken, amelyek továbbra is a közlekedésből származó összes szén-dioxid-kibocsátás 23 %-áért felelősek;
2. hangsúlyozza, hogy az aktív szubsidiaritáson alapuló hatékony többszintű kormányzási megközelítésre van szükség az EU intelligens és fenntartható mobilitási stratégiája által kitűzött célkitűzések eléréséhez; kéri az uniós szintet, hogy e célból erősítsék meg a helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott közvetlen párbeszédet, valamint az uniós költségvetésből rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségeket az aktív szubsidiaritáson alapuló megközelítés részeként;
3. emlékeztet arra, hogy a városi központok gazdasági növekedése közvetlenül kapcsolódik a mobilitás gördülékenységéhez, és hogy a mobilitás gördülékenysége az erős közösségi közlekedés jelentette alaptól függ; hangsúlyozza, hogy – a környezeti hatás mellett – a forgalmi torlódások uniós szinten évi 270 milliárd euróba ⁽¹⁾ kerülnek. Emlékeztet a közösségi közlekedési infrastruktúra elmúlt évtizedekben tapasztalható krónikus alulfinanszírozottságára, és hangsúlyozza, hogy növelni kell az uniós finanszírozást a mobilitási átállás felgyorsítása érdekében, valamint hogy támogatni kell a helyi és regionális önkormányzatokat az EU fenntarthatósági céljainak eléréséhez szükséges befektetésekből;
4. megerősíti, hogy támogatja a fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP) való fokozott összpontosítást és az EU-szerte harmonizáltabb megközelítésre irányuló célkitűzést; hangsúlyozza az aktív mobilitás – például a gyaloglás és a kerékpározás – környezeti és társadalmi előnyeit, különösen a népegészségügy területén, és ambiciózus megközelítést szorgalmaz a közeljövőben megjelenő, frissített SUMP-útmutatóban; a területhasználat és a területrendezés integrált megközelítését kéri, amely az e területen bevált gyakorlatokra épít, valamint átfogó biztonsági megközelítést a városi területeken; kiemelten hangsúlyozza a polgárok és különösen a nők és a fogyatékosokkal élő személyek aktív bevonásának fontosságát a területhasználat változásaival kapcsolatos fokozott szerepvállalás és a városi területek közösségi közlekedésének fejlesztése terén;
5. hangsúlyozza, hogy a mobilitás terén hozott politikai döntések különböző módon érintik a különböző nemeket, mivel a nők hagyományosan többet használják a tömegközlekedést, mint a férfiak, míg a férfiak jobban támaszkodnak az autóra; arra kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy javaslatuk előterjesztése előtt értékeljék a jövőbeli politikai javaslatok különböző nemekre gyakorolt hatását;
6. hangsúlyozza, hogy olyan keretre van szükség, amely támogatja a helyi és regionális önkormányzatoknak a külső költségek internalizálására és „a szennyező fizet” elv végrehajtására, valamint a költségvetési folyamatok rugalmasságának növelésére irányuló erőfeszítéseit. Ennek kapcsán fontos figyelembe venni a kelet-európai országok és különösen a kevésbé fejlett régiók helyzetét. Ezekben a területeken általában nagyobb a szennyezőbb járművek (autók, buszok) száma. Fontos lenne uniós szinten szabályozni a szennyezőbb járművek (Euro 1 – Euro 4) értékesítését, mivel ezek a járművek a

⁽¹⁾ Az Európai Számvevőszék különjelentése 06/2020: <https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=53246>.

nyugat-európai piacról kerülnek át a kelet-európai piacra. E tekintetben fontos lenne az is, hogy a szegényebb régiók és országok számára olyan támogatási rendszereket dolgozzanak ki, amelyek segítik őket a nyugat-európai körülményekhez való felzárkózásban. A geopolitikai összefüggések következtében emelkedő benzinárak kapcsán olyan megközelítést szorgalmaz, amely összhangban van a közlekedés szén-dioxid-mentesítésére irányuló uniós célkitűzésekkel; e tekintetben rámutat arra, hogy az állami támogatások felhasználhatók lennének zöld közösségi közlekedési szolgáltatások támogatására és a városi területeken a modális váltás ösztönzésére, valamint a városkörnyéki és külső vidéki területeken a mobilitási kirekesztés leküzdésére;

Az aktív mobilitás központi szerepe

7. kiemeli, hogy a gyaloglás nem jár költséggel a gyalogos számára, egészséges és fenntartható; hangsúlyozza, hogy a kerékpározás szén-dioxid-semleges és megfizethető közlekedési alternatíva, amely könnyen kombinálható más közlekedési módokkal; ezért arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy mozdítson elő olyan intézkedéseket, amelyekkel tudatosítani lehet az emberekben, hogy a személygépkocsi-használattal szemben milyen előnyökkel jár az aktív mobilitás, külön hangsúlyt fektetve arra, hogy az milyen fontos szerepet játszik az ülő életmódhoz kapcsolódó betegségek, például a szív- és érrendszeri betegségek, a túlsúly és a cukorbetegség megelőzésében;

8. e tekintetben sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ezen előnyök ellenére a városokban a legszennyezőbb közlekedési módok, azaz a benzin- és dízelüzemű személygépkocsik foglalják el a mobilitásra szánt közterületek legnagyobb részét; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy új finanszírozás révén minél előbb ösztönözze a helyi önkormányzatokat arra, hogy adják vissza ezt a teret az aktívabb mobilitásnak, például a gyaloglásnak vagy a kerékpározásnak, valamint az erős, jól strukturált és integrált tömegközlekedésnek;

9. rámutat arra, hogy a gyaloglás és a kerékpározás előnyös a környék vagy közösség mikrogazdasága szempontjából, mivel a gyalogosok és kerékpárosok általában az otthonukhoz közelebb található vállalkozásokat és szolgáltatásokat keresik fel; rámutat arra is, hogy az ilyen utazások előnyösek az emberek egészsége szempontjából, különösen bizonyos betegségek, például a szív- és érrendszeri betegségek esetében, és hogy ez jelentős gazdasági megtakarításokat eredményez a közösség számára;

10. kiemeli a mikromobilitás szerepét az első és az utolsó kilométer megtételének rugalmas és megfizethető megoldásaként, valamint azon túl, hangsúlyozza az aktív közlekedési módok megfelelő elérhetőségének fontosságát, ideértve a biztonságos kerékpártárolók kiépítését a tömegközlekedési csomópontokon, például az állomásokon, valamint az utolsó kilométer megtételére alkalmas megosztott megoldások jelentőségét; kéri emellett, hogy ösztönözzék annak kiépítését a városkörnyéki és vidéki területeken is;

11. a dekarbonizáció, valamint a forgalmi torlódások csökkentése érdekében hangsúlyozza a magánszemélyek általi kerékpárvásárlás ösztönzésének jelentőségét, beleértve az elektromos kerékpárokat is; megismétli, hogy ösztönözni kell bizonyos magánszektorbeli intézkedések, például a céges autó formájában történő juttatás fokozatos megszüntetését, és ezeket az intézkedéseket fenntarthatóbb mobilitási alternatívákkal kell helyettesíteni;

12. kéri az Európai Bizottságot, hogy gyorsítsa fel az európai kerékpáros stratégia kidolgozására irányuló munkáját, amint azt először 2015-ben a Közlekedési Miniszterek Tanácsának informális ülésén megvitatták, hogy európai keretet és iránymutatásokat biztosítsanak a kerékpáros politikákhoz;

13. javasolja – a térbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a közbiztonság és az infrastruktúra javítása révén – az aktív mobilitás előmozdítását; javasolja továbbá (mind a kiindulási helyeken, mind pedig a célállomásokon) a kerékpárparkolókat, a pumpákat, szerszámokkal és töltőállomásokkal felszerelt nyilvános állomások és kerékpárjavító létesítmények számának növelését; rámutat arra, hogy a minőségi kerékpárutak építésének és fenntartásának költsége sokkal alacsonyabb, mint az új közutak építésének és/vagy a meglévő közutak bővítésének költsége;

14. hangsúlyozza, hogy az olyan rendszerek, mint a dugódíj és az ultra alacsony kibocsátású vagy kibocsátásmentes zónák, hozzájárulnak az egyéni motorizált közlekedés visszaszorításához a városokban, csökkentik a levegő nitrogén-oxid- és részecskeszennyezettségét, javítják a helyi lakosság egészségét, és alapvető bevétel jelenthetnek a közösségi közlekedés és az aktív mobilitási infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztéséhez és javításához; a motorizált egyéni közlekedés csökkentésével arra is ösztönzik a polgárokat, hogy jobban magukénak érezzék közvetlen környezetüket, teret teremtenek a társadalmi interakcióknak, csökkentik az elszigetelődést, miközben elősegítik a testmozgást és a sporttevékenységeket;

15. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság TEN-T-javaslatja jelenleg nem rendelkezik kerékpármegosztó/-tároló létesítményekről és a TEN-T városi csomópontjainak multimodális csomópontjaihoz vezető közvetlen elérési útvonalakról;

16. az egész EU-ra kiterjedő „biztonságos aktív mobilitási stratégiát” javasol, amely ösztönözné az összehangolt európai választ a gyaloglás és a kerékpározás lehető legbiztonságosabbá tételének kihívására;

17. kéri, hogy a mérgező szennyező anyagok (azaz a nitrogén-oxid, az ammónia, a szén-monoxid, valamint a PM_{10} és a $PM_{2.5}$) kibocsátásának csökkentése és évente több tízezer idő előtti elhalálozás elkerülése érdekében a személygépkocsik, kisteherautók, teherautók és buszok esetében vezessenek be egy újabb EURO kibocsátási szabványt (EURO 7/VII); mélyszéles sajnálatát fejezi ki az Európai Bizottság azon döntése miatt, hogy 2022. évi munkaprogramjában ismét elhalasztja az EURO 7/VII-re vonatkozó javaslatokat, ami megkérdőjelezi szennyező anyag-mentességi célkitűzését és az európai zöld megállapodás iránti elkötelezettségét, és veszélyezteti az ágazat azon képességét, hogy műszaki változtatásokat tervezzen;

Mindenki számára hozzáférhető mobilitás

18. olyan közösségi közlekedési rendszert szorgalmaz, amely a tervezési integráció révén minden polgár számára hozzáférhető, különös tekintettel a fogyatékossgal élő személyekre; hangsúlyozza a felhasználók bevonásának előnyeit az infrastruktúra és a közlekedési szolgáltatások tervezésének korai szakaszában; megerősíti a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó stratégia és az európai akadálymentesítési irányelv keretében felvázolt akadálymentesítés fontosságát; rámutat az olyan projektek fontosságára, mint az Access City díj;

19. átfogóbb megközelítést szorgalmaz az akadálymentesség egész utazás során történő biztosítása érdekében;

20. hangsúlyozza, hogy a mobilitási szegénység kezelésének szükségessége kritikus fontosságú a társadalmi, gazdasági és területi kohézió szempontjából; ezért multimodális és integrált megközelítést szorgalmaz a mobilitási kirekesztés leküzdése és a városi központokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében; üdvözlí e tekintetben az Európai Bizottságnak a városi mobilitás új keretrendszerében megfogalmazott, a közösségi közlekedési hálózathoz való hozzáférésben tapasztalható egyenlőtlenségek leküzdésére irányuló kötelezettségvállalását, beleértve a vasútállomásokhoz való hozzáférés javítását is; kéri továbbá a kisebb városok, a városkörnyéki területek és az ezekre ráutalt vidéki és hegyvidéki területek további támogatását, hogy biztosítsák e területek összekapcsoltságát, valamint állampolgáraik számára a fenntartható mobilitásra való áttéréshez való egyenlő hozzáférést;

A közösségi közlekedésnek mint a városi mobilitás alapjának megerősítése

21. üdvözlí az Európai Bizottság azon szándékát, hogy együttműködjön a nemzeti és helyi közigazgatási szervekkel és valamennyi érdekelt féllel annak biztosítása érdekében, hogy a közösségi közlekedés maradjon a városi mobilitás gerince; hangsúlyozza, hogy e célból össze kell hangolni az összes rendelkezésre álló eszközt és erőforrást, beleértve a közszolgáltatási kötelezettségek fontos szerepét a városi központokkal való összeköttetés biztosításában;

22. kiemeli, hogy az utasmennyiség várható növekedésének kielégítése érdekében sürgősen szükség van a közösségi közlekedés teljes kapacitásának növelésére, mind a földrajzi lefedettség, mind a járatsűrűség növelése tekintetében; emlékeztet a beruházások elmúlt évtizedekben tapasztalható krónikus elhanyagolására és a közösségi közlekedési szolgáltatókat sújtó beruházási hiányra, amint azt az Európai Számvevőszék is kiemelte;

23. hangsúlyozza, hogy a közösségi közlekedést alternatív kínálatokkal és multimodális koncepciókkal kell kiegészíteni; e tekintetben rugalmas és keresletvezérelt első és utolsó kilométeres megoldásokat szorgalmaz; hasonlóképpen hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell az aktív mobilitást, különösen a kerékpározást;

24. hangsúlyozza a fenntartható közösségi közlekedési infrastruktúra biztosításának és bővítésének szükségességét, beleértve az elektromos buszok megfelelő töltésére szolgáló rendszereket, amelyek révén kedvezőtlen terepen és éghajlati feltételek mellett is lehetővé válnak a városok közötti utazások, és növelhető e járművek két állomás közötti átlagsebessége;

25. a különböző közlekedési módok közötti zökkenőmentes váltás érdekében szorgalmazza a multimodális csomópontok megerősítését, valamint az aktív mobilitáshoz való hozzáférés javítását és biztonságos kerékpárparkolókat kiépítését, hogy az átszállás, illetve az áruk átrakodása gyorsabb és hatékonyabb legyen;

26. hangsúlyozza a városkörnyéki összeköttetések fontosságát, beleértve a határon átnyúló összeköttetéseket is, mivel az ingázás nem áll meg a városok határain, és azt a vidéki területeken belül, valamint a határ menti régiókban az országhatárokon túl is meg kell könnyíteni, például a közlekedési hálózattal összekötött P+R parkolókat létesítve;

27. rámutat arra, hogy – különösen a külső és legkülső vidéki területeken – az igény szerinti közösségi közlekedési szolgáltatások kiépítését ösztönző intézkedésekre van szükség, és kéri az Európai Bizottságot, hogy nyújtson támogatást az ilyen megoldások kipróbálásához, és tegyen javaslatot az ilyen szolgáltatások finanszírozási és támogatási rendszerére;

28. emlékeztet arra, hogy domborzatuk és kis területük miatt a legkülső régiók főbb városaiban, különösen a part menti zónákban jelentős a forgalmi torlódás. Ugyanakkor kidolgozás alatt állnak náluk olyan projektek, amelyek a közlekedés fenntarthatóságának és tisztaságának fokozására irányulnak, és amelyek bevált gyakorlatként szolgálhatnak más uniós régiók és a szomszédos országok számára;

29. kiemeli a multimodális menetjegy-értékesítés fontosságát annak érdekében, hogy a fenntartható közlekedési módokat a felhasználók számára minél könnyebben elérhetővé és hatékonyabbá tegyék, miközben átfogóan védik az utasok késéseivel és elmaradt szolgáltatásokkal kapcsolatos jogait;

30. kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg a közös közbeszerzések támogatásának lehetőségét azon közösségi közlekedési szolgáltatók vagy helyi és regionális önkormányzatok számára, amelyek ezen a területen egyesíteni kívánják erőiket a fenntarthatóbb és szabványosítottabb beszerzési folyamatok megvalósítása érdekében; megújított uniós finanszírozási mechanizmust szorgalmaz a tiszta autóbuszok beszerzésének támogatására, és kiemeli, hogy biztosítani kell, hogy az uniós költségvetési szabályok összeegyeztethetők legyenek a járművek beszerzésének tényleges körülményeivel;

31. a közösségi közlekedési szolgáltatások és rendszerek fokozódó digitalizációjával összefüggésben rámutat, hogy támogatni kell a közösségi közlekedési szolgáltatók és helyi és regionális önkormányzatok átképzését és továbbképzését;

32. kiemeli a vasúti infrastruktúra fejlesztésének és korszerűsítésének fontosságát, különösen azokon a területeken, ahol az bizonyíthatóan jelentősen leromlott, és erre a célra támogatási rendszerek kidolgozását szorgalmazza;

Zéró-elképzelés

33. rámutat, hogy döntő fontosságú egy ambiciózusabb megközelítés alkalmazása a veszélyeztetett úthasználók védelmének biztosítása érdekében, hogy tovább ösztönözzék az aktív közlekedési módokra való modális váltást;

34. hangsúlyozza, hogy a városi térségekben az útfelületek felosztásának új megközelítése fogja a leginkább döntő hatást gyakorolni a veszélyeztetett úthasználók biztonságára, és egyúttal ösztönözni fogja a viselkedésbeli változásokat, valamint csökkenteni fogja a levegő- és zajszennyezést, illetve a forgalmi torlódásokat; üdvözlí az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy iránymutatást nyújtson ezzel kapcsolatban a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 2008/96/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ végrehajtása kapcsán;

35. kiemeli, hogy az általános sebességcsökkentés bevezetésének jelentős hatása van a városi területek közötti biztonságára, ahogyan azt az Európai Közösségek Bizottsága először a Közösségen belüli sebességhatárokról szóló közleményében⁽³⁾ megfogalmazta; megismétli az Európai Parlamentnek az Európai Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy bocssáson ki ajánlást a tagállamok számára⁽⁴⁾ a városi területeken 30 km/órás sebességkorlátozásra vonatkozóan, és hangsúlyozza ezen szakpolitikai változtatás pozitív hatásait a különböző városokban: csökkent a közúti balesetek száma, és általában pozitív hatást gyakorolt a városi lakosság egészségére; ezt a változást támogatta a 2020. februári, közúti közlekedésbiztonsággal foglalkozó harmadik globális miniszteri konferencia, majd ezt követően az ENSZ Közgyűlése is;

36. hangsúlyozza, hogy az autómentes napok pozitív hatást gyakorolnak a városokra, mivel lehetőséget kínálnak a polgárok számára az alternatív közlekedési módok felfedezésére, és segítik őket abban, hogy visszaköveteljék maguknak a közterületeket; kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő egy olyan javaslatot, amely felkéri az uniós városokat, hogy összehangoltan évente legalább egy napot jelöljenek ki autómentes napnak;

37. hangsúlyozza, hogy az utcák megtervezésénél figyelembe kell venni az alacsony sebességet és a közterületek legveszélyeztetettebb felhasználóinak jobb láthatóságát; kiemeli az infrastrukturális forgalommmérséklő, valamint ösztönző intézkedések hatékonyságát;

38. kéri az Európai Bizottságot, hogy a veszélyeztetett úthasználókra vonatkozó minőségi infrastruktúráról szóló, előkészültben lévő iránymutatásaiban vegye figyelembe ezeket az ajánlásokat;

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/96/EK irányelve (2008. november 19.) a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről (HL L 319., 2008.11.29., 59. o.).

⁽³⁾ COM(86) 735 final.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament állásfoglalása a 2021–2030 közötti időszakra vonatkozó uniós közlekedésbiztonsági szakpolitikai keretről – Ajánlások a zéró-elképzelés felé vezető következő lépésekről (2021/2014(INI)) (HL C 132., 2022.3.24., 45. o.).

Időtálló városi mobilitás

39. hangsúlyozza, hogy bár az új technológiai megoldások fontos szerepet játszanak a városok élhetőbbé tételében, a meglévő technológiáknak, mint például az elektromos (teher-) kerékpároknak vagy az elektromos (trolli-) buszoknak, villamosoknak, illetve a vonatoknak kell a kibocsátásmentes áru- és személyszállítás alapját képezniük;

40. hangsúlyozza az integrált menetjegy-értékesítés felé való haladás felgyorsításának fontosságát a közösségi közlekedés valamennyi formájában; kéri az Európai Bizottságot, hogy közös szabályozás keretében helyezze kilátásba egy, az uniós városokba való bejutást megkönnyítő és a közösségi közlekedés használatát előmozdító, szabványosított uniós alkalmazás kidolgozását, amely pozitív hatással van mind a vasúti turizmusra, mind az ingázásra;

41. szoros és mielőbbi együttműködésre szólít fel a helyi és regionális önkormányzatokkal az európai digitális személyiadat-tárcák közlekedési szolgáltatók és utasok általi lehetséges használatára vonatkozóan, amint azt a városi mobilitás új keretrendszere jelezte;

42. emlékeztet arra, hogy a megosztott mobilitás megoldást jelent a városi forgalom és a forgalmi torlódásokkal kapcsolatos problémák mérséklésére, és hogy ennek fejlesztését ösztönözni kell;

43. rámutat arra, hogy az adatgyűjtés a közlekedési infrastruktúra tervezésének fontos eszköze, következésképpen minden összegyűjtött adatot minden érintett szereplő számára elérhetővé kell tenni; jóllehet fontos a könnyen használható megoldások, köztük az integrált mobilalkalmazások elősegítése, az adatvédelmet is biztosítani kell; közös és összehangolt adatgyűjtési módszertant kell bevezetni a különböző területeken, amely előmozdítja a bevált gyakorlatok cseréjét és a megbízható mobilitási mutatók összehasonlítását;

44. hangsúlyozza, hogy a fenntartható mobilitási politikák kialakításakor megfelelően tekintettel kell lenni a nemi dimenzióra, figyelembe véve a nők sajátos igényeit és a mobilitási szegénységgel szembeni nagyobb kiszolgáltatottságukat, akárcsak más közösségeket is;

A fenntartható városi mobilitási tervek mint a városi mobilitás dekarbonizációjának kulcsfontosságú eszközei

45. megerősíti, hogy az RB támogatja a fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP) való fokozott összpontosítást a városi mobilitás új keretrendszerének összefüggésében, valamint a transzeurópai közlekedési hálózatról (TEN-T) szóló rendelet javasolt felülvizsgálata során meghatározott több mint 400 városi csomópont kötelező követelményeként. Azoknak a városoknak/településeknek azonban, amelyek már kidolgoztak a fenntartható városi mobilitási terv követelményeinek megfelelő tervet, lehetőséget kell biztosítani e tervek felhasználására;

46. támogatja azt az ajánlást is, hogy a városok fogadjanak el ilyen terveket; hangsúlyozza azonban, hogy olyan fenntartható városi mobilitási terveket kell kidolgozni, amelyek kiterjeszthetők a nagyvárosi területként vagy városi agglomerációként működő, több települést magában foglaló területekre;

47. üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy felkéri a tagállamokat, hogy hajtsanak végre hosszú távú SUMP-támogató programokat a kapacitásépítés és a SUMP-ok végrehajtásának elősegítése érdekében, összhangban az uniós SUMP-útmutatóval, és ebben az összefüggésben a helyi és regionális önkormányzatokkal való kötelező szoros együttműködésre szólít fel; kéri az Európai Bizottságot, hogy törekedjen a tervezett SUMP-ok nemzeti programirányítói és a helyi és regionális önkormányzatok helyi képviselői közötti szoros együttműködésre, és azt kövesse nyomon a gyakorlatban;

48. hangsúlyozza, hogy a városi területek mobilitási átmenetének kezelése érdekében elengedhetetlen, hogy a SUMP-ok hatékonyan lefedjenek valamennyi funkcionális területet; kéri az Európai Bizottságot, hogy fontolja meg a jobb összekapcsoltság és a mobilitási szolgáltatásokhoz való hozzáférés ösztönzésének módjait az elővárosi, városkörnyéki és környező vidéki területeken;

49. üdvözli a bejelentett egyszerűsített mutatókat és teljesítményértékelési eszközöket, amelyek közzétételére 2022 végén kerül sor, valamint az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében tervezett programtámogató tevékenységet a TEN-T városi csomópontok támogatására ezen a területen. Ügyelni kell azonban arra, hogy a mutatók kidolgozása és nyomon követése ne eredményezzen túlzott munkaterhet a városok vagy települések számára;

50. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal egyeztetve összehangolt adatgyűjtésre van szükség a kulcsfontosságú területeken (például kerékpársáv-kilométerek, napi felhasználók, balesetek, hálózattípusok), az aktív mobilitással kapcsolatos jövőbeli döntéshozatal és a befektetési döntések jobb alátámasztása érdekében, többek között a SUMP-ok összefüggésében is; ennek során az adatgyűjtéssel, -szolgáltatással és -karbantartással kapcsolatos adminisztratív terheket a lehető legkisebbre kell csökkenteni;

51. utal a városi mobilitás új keretrendszerének befogadási és hozzáférhetőségi célkitűzéseire, a frissített SUMP-útmutatóval összefüggésben üdvözli a közösségi közlekedés megfizethetőségére vonatkozó mutató kidolgozását; ez hozzájárulhat a mobilitási szegénységből eredő lehetséges kockázatok mérsékléséhez;

52. bár támogatja a SUMP-ok kidolgozását, a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása érdekében ragaszkodik ahhoz, hogy az Európai Bizottság közvetlenül konzultáljon az európai városokkal és azok szövetségeivel az új SUMP-mutatók meghatározása előtt. Az RB megjegyzi, hogy mintegy 50 város vett részt a fenntartható városi mobilitási mutatók (SUMI) kidolgozására irányuló közelmúltbeli kísérleti projektben, és ezzel párhuzamosan rámutat arra, hogy számos európai város már kidolgozott operatív mutatókat tartalmazó minőségi SUMP-okat. Az RB a jövőben megkönnyíthetné az EU és a helyi és regionális önkormányzatok közötti szélesebb körű tájékoztatást és közvetlenebb információáramlást annak biztosítása érdekében, hogy az Európai Bizottság által javasolt mutatók ne okozzanak túlzott bürokráciát vagy szükségtelen terheket a helyi és regionális önkormányzatok számára;

53. üdvözli, hogy a városi mobilitás új keretrendszere a városi áruszállításra összpontosít, és hogy javasolják a városi logisztika SUMP-okba való integrálását, különös tekintettel az e-kereskedelem jelentős növekedésére és a teherszállítási szokásokban a Covid19-világjárvány miatt bekövetkezett változásokra; hangsúlyozza a kibocsátásmentes megoldásokban, technológiákban és járművekben rejlő fontos lehetőségeket a városi logisztika vonatkozásában; ösztönzi a modern teherkerékpárok és kerékpár-utánfutók használatát, mivel az európai városokon belüli áruszállításra irányuló motorizált utazások mintegy fele kerékpárra cserélhető; emlékeztet arra, hogy ezt a célkitűzést az EU közlekedési miniszterei már a kerékpározásról mint éghajlatbarát közlekedési módról szóló, 2015. évi nyilatkozatukban is meghatározták;

54. kéri olyan intézkedések meghozatalát, amelyek támogatják a városi vasútvonalak áruszállításra történő használatát;

55. üdvözli az összes fél – köztük a helyi önkormányzatok – közötti párbeszéd és együttműködés ösztönzésére irányuló szándékot, valamint a városi logisztikára vonatkozó adatmegosztás támogatását mint a haladás nyomon követésének és a hosszú távú tervezésnek az alapját; kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok aktívan vegyenek részt az egyszerűsített, fenntartható városi mobilitási mutatókhoz kapcsolódó, tervezett jelentéstételi követelmények kidolgozásában;

Finanszírozás

56. kiemeli, hogy a városi mobilitás új keretrendszere és a fenntartható és intelligens mobilitási stratégia által a közösségi közlekedési és az aktív közlekedési módok felé előirányzott jelentős modális váltás csak az uniós, nemzeti, helyi és regionális szintű hatóságok megerősített és összehangolt támogatásával és különösen célzottabb finanszírozással lehetséges;

57. kéri az Európai Bizottságot, hogy nyújtson részletesebb áttekintést a városi mobilitáshoz rendelkezésre álló finanszírozási forrásokról és arról, hogy a helyi és regionális önkormányzatok milyen módon férhetnek hozzá ezekhez a forrásokhoz; ezzel párhuzamosan hangsúlyozza a hosszú távú stratégiák és a hosszú távú költségvetések kritikus fontosságát a városi mobilitás tervezéséhez és beruházásaihoz szükséges stabil keret biztosítása érdekében;

58. aggódalmának ad hangot amiatt, hogy a városi mobilitásra az uniós eszközök keretében rendelkezésre álló finanszírozás a gyakorlatban meglehetősen korlátozott, nehezen hozzáférhető vagy nem megfelelő a helyi és regionális önkormányzatok számára, és/vagy olyan önkényes tényezőktől függ, mint a nemzeti és szubnacionális kormányzati szintek közötti kedvező együttműködés; kéri, hogy a következő többéves pénzügyi keretben, a hasonló célú tagállami szabályokkal összhangban növeljék a helyi és regionális önkormányzatok számára közvetlen finanszírozásként elérhető programok és eszközök összegét;

59. aggódalmának ad hangot amiatt, hogy a nemzeti és regionális számlák európai rendszerében (ESA) előírt szabályok bizonyos vonatkozásai a gyakorlatban nehezen egyeztethetők össze a helyi és regionális önkormányzatok jelentős infrastrukturális beruházásaival, nevezetesen azzal a kötelezettséggel, hogy az ilyen kiadásokat egyetlen pénzügyi évben kell elszámolni, ami túlzottan magas hiányt hoz létre a megfelelő regionális számlákban; javasolja a rendelkezésre álló uniós finanszírozás lehetőségeinek optimalizálását azáltal, hogy lehetővé teszik a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy ezeket a kiadásokat az infrastruktúra életciklusa során fokozatosan rögzítsék számláikban;

60. rámutat számos helyi és regionális önkormányzat elvárására, hogy uniós szinten tegyenek határozottabb intézkedéseket a külső költségek internalizálásának ösztönzésére a közlekedési ágazatban, valamint „a szennyező fizet” és „a felhasználó fizet” elv szisztematikusabb alkalmazására; rámutat, hogy szükség van egy támogató keretre, amely felkarolja a helyi és regionális önkormányzatok e tekintetben tett erőfeszítéseit;
61. határozottan kéri, hogy a CO₂-adóból származó bevételt a vasúti vagy kerékpáros hálózatra és más fenntartható infrastrukturális projektekre fordítsák – amelyek szükségesek a közlekedési rendszer átmenetéhez. A hatékony és észszerű CO₂-adó általában véve az éghajlatbarát mobilitási politika központi eleme;

Irányítás és a bevált gyakorlatok megosztása

62. hangsúlyozza az aktív szubszidiaritáson alapuló hatékony többszintű kormányzati megközelítés szükségességét; üdvözlö az Európai Bizottság azon szándékát, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat a tagállamok képviselői mellett szorosabban bevonja a megreformált városi mobilitással foglalkozó szakértői csoportba, és kéri az Európai Bizottságot, hogy e tevékenységbe vonja be az RB-t; hangsúlyozza, hogy javítani kell az aktív mobilitás fő szereplőinek (gyalogosok és kerékpárosok), valamint a tömegközlekedőknek a képviselését a városi mobilitás tervezésében;
63. szorgalmazza a bevált gyakorlatok cseréjét, a megfelelő infrastruktúrára összpontosítva, amely biztonságos és kényelmes tereket biztosít az aktív mobilitáshoz, például a gyalogláshoz és a kerékpározáshoz; e tekintetben kiemeli a gyalogosok és kerékpárosok számára az elkülönített sávok fontosságát;
64. a közúti biztonság tekintetében felszólít az eddigi tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjére, hogy biztosítsák a viselkedésbeli változásokat elősegítő megközelítést;
65. üdvözlö az uniós városok nagyfokú érdeklődését az EU klímasemleges és intelligens városokra vonatkozó küldetése iránt, ami tükrözi számos uniós város határozott elkötelezettségét a mobilitási átállás megvalósítása iránt, ugyanakkor azt is, hogy további – pénzügyi, technikai és stratégiai – támogatásra van szükség uniós szinten; kéri az Európai Bizottságot, hogy tartsa fenn ezt a lendületet azáltal, hogy a lehető legaktívabb részvételt biztosítja valamennyi társulni kívánó uniós város számára;
66. különösen fontosnak tartja, hogy az EU klímasemleges és intelligens városokra vonatkozó küldetése és a „100 klímasemleges város” ne növelje a legfejlettebb és a lemaradó városok közötti egyenlőtlenségeket és különbségeket; kéri, hogy kísérjék szoros figyelemmel a küldetés azon célkitűzését, hogy az összes uniós város zöld átállását támogassák;
67. arra kéri az uniós intézményeket, hogy mutassanak példát, és fogadjanak el a „100 klímasemleges városhoz” hasonló programokat;
68. szorgalmazza a közösségi közlekedés megfizethetőségével kapcsolatos bevált gyakorlatok uniós szintű cseréjét; felkéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy a modális váltás ösztönzése érdekében készítsen tanulmányt egy EU-szerte ingyenes közösségi közlekedési rendszer bevezetésének megvalósíthatóságáról. Ennek a tanulmánynak szociális és pénzügyi szempontokkal is foglalkoznia kell, beleértve a jegyeladások jelenlegi szerepét a helyi és regionális önkormányzatok és a tömegközlekedési szolgáltatók által viselt növekvő működési költségek ellensúlyozásában.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 11-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az RB szerepe a szubnacionális klímadiplomácia fellendítésében a COP27 és a COP28 előtt

(2022/C 498/05)

Előadó: Olgierd GEBLEWICZ (PL/EPP), a nyugat-pomerániai vajdaság elnöke

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB),

1. hangsúlyozza a szubnacionális kormányzatok fontosságát az éghajlatvédelmi törekvések elérésében, különös tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak jövőbeli végrehajtására, valamint a Párizsi Megállapodás rendelkezéseinek teljesítése terén annak érdekében, hogy megvalósuljon a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló célkitűzés;
2. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az „Uniós klímadiplomácia: a glasgow-i konferencián elért eredmények megvalósításának felgyorsítása” című 2022. február 21-i tanácsi következtetések nem ismerik el a szubnacionális hatóságok szerepét, hangsúlyozva a klímadiplomácia és a harmadik országok felé irányuló uniós kapcsolattartás kulcsfontosságú szerepét a COP26-on elfogadott glasgow-i éghajlati paktum végrehajtásának felgyorsítása érdekében;
3. sürgeti a nemzeti kormányokat, hogy a globális éghajlat-politikai célokról folytatott tárgyalások során, valamint a nemzetileg meghatározott hozzájárulások és a nemzeti alkalmazkodási tervek kidolgozásakor ténylegesen vonják be helyi és regionális önkormányzataikat, mivel ők azok a szereplők, akik konkrétan teljesítik nemzetközi felajánlásaikat és kötelezettségvállalásaikat; ezért úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok által nem támogatott nemzeti vállalások végrehajtása valószínűleg nem lesz sikeres, és hogy az UNFCCC-nek a vállalások elfogadása előtt szisztematikusan ellenőriznie kell ezt a lépést; ezzel összefüggésben arra kéri a nemzeti kormányokat, hogy regionális és helyi küldötteket is vegyenek fel az UNFCCC éghajlat-politikai csúcstalálkozóján részt vevő nemzeti tárgyalóküldöttségekbe;
4. hangsúlyozza, hogy a városok és a régiók élen járnak az éghajlatváltozás következményeinek kezelésében, ilyenek például az éghajlatváltozással kapcsolatos katasztrófák, a társadalmi hatások, többek között az energiaszegénység és az egyre gyakrabban előforduló, időjárással kapcsolatos egészségi problémák, az olyan környezeti problémák, mint a biológiai sokféleség, az ökoszisztémák és az ökoszisztéma-szolgáltatások drámai csökkenése, valamint az éghajlatváltozás miatt tovább mélyülő meglévő egyenlőtlenségek; kiemeli, hogy a szubnacionális klímadiplomációra szükség van a nemzeti éghajlat-politikai célok eléréséhez, mivel a helyi és regionális önkormányzatok a helyi környezeti feltételeket és a társadalmi-gazdasági követelményeket, valamint az energetikai és éghajlati igazságosságot pontosan figyelembe vevő, részletes alkalmazkodási és hatásmérséklési terveket dolgoznak ki és hajtanak végre;
5. hangsúlyozza, hogy a városok és régiók által végrehajtott sikeres éghajlat-politikai fellépések ambiciózusabbak lehetnek a nemzeti céloknál anélkül, hogy veszélyeztetnék a növekedést és a területi kohéziót. Ez erős „demonstrációs hatást” teremt, és ösztönzőleg hat a progresszívebb éghajlat-politikák elfogadására törekvő nemzeti vagy szubnacionális politikai csoportokra;
6. alapvetően fontosnak tartja a városok és régiók éghajlati hálózatainak támogatását és szubnacionális klímadiplomáciai tevékenységeik megerősítését annak érdekében, hogy kritikus politikai reziliencia alakuljon ki a nemzeti szinten tapasztalható visszaesésekkel szemben, és ezáltal biztosítsák a globális éghajlat-politikai célok elérését;

7. elismeri, hogy az érintett helyi és regionális érdekelt felekkel – köztük vállalkozásokkal, egyetemekkel és kutatóközpontokkal, civil társadalmi szervezetekkel és polgárokkal – való együttműködés révén a városok és régiók hozzájárulnak az éghajlat-politikai intézkedések közismertségének és nyilvános elfogadásának növeléséhez helyi, regionális, nemzeti és globális szinten, valamint bolygónk tűrőképességének határain belül mindenki számára lehetővé teszik és előmozdítják a jó életet;

8. emlékeztet arra, hogy az éghajlat-politikai menetrend volt az Európa jövőjéről szóló konferencia polgári vitacsoportjai és plenáris ülése által felvetett egyik fő téma, és ennek eredményeként 49, részletes intézkedésekkel kiegészített javaslat született. Az uniós polgárok a zöld átállás felgyorsítását, valamint az oktatás, a jobb kommunikáció és a társadalmi igazságosság előtérbe helyezését sürgetik ⁽¹⁾;

9. emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozásnak külön nemi dimenziója van, mivel globális szinten a nőket jobban érintik az éghajlatváltozás következményei; ezért a női vezetők éghajlat-politikai tárgyalásokon való részvétele elengedhetetlen a hatékony éghajlat-politikai fellépéshez, és a szubnacionális klímadiplomácia segíthet áthidalni ezt a szakadékot, mivel arányosan több nő aktív a helyi politikában;

10. hangsúlyozza, hogy a városokban számos, az éghajlat-politikai fellépés élvonalában tevékenykedő fiatal él, akik olyan új mozgalmakat és kezdeményezéseket alkotnak, mint az ifjúsági éghajlati stratégia, és újfajta nyomást gyakorolnak a helyi, regionális és központi kormányzatokra. Az ifjúsági szervezetekkel való együttműködés révén a városok megfelelő eszközöket, platformokat és helyszíneket biztosítanak a fiatalok számára ahhoz, hogy utcai összejöveteleken vagy a helyi önkormányzati üléseken való részvételen keresztül kifejezhessék véleményüket. Végül soron a városok és régiók így a jövő vezetőit nevelik ki aktívan, akik készen állnak a helyi problémák kezelésére és saját közösségük képviselőire;

11. rámutat arra, hogy különösen fontos a helyi és regionális önkormányzatok bevonása annak meghatározásába, hogy a tervezett éghajlat-politikai fellépések milyen lehetőségekkel és kockázatokkal járnak a különböző nemek, korcsoportok, foglalkozási csoportok és üzleti ágazatok foglalkoztatása, jövedelme és gazdasági tevékenysége tekintetében;

12. úgy véli, hogy a polgárokhoz való közelség miatt a városok és a régiók a közösségi szerepvállalás, az önrendelkezés és a jó kormányzás megvalósításának eszközei: a szubnacionális diplomácia közvetlen kapcsolatot teremt a polgárok és a globális ügyek között, áthidalva a hagyományos többoldalú politikai döntéshozatal demokratikus hiányosságait, ahol a polgárok nem vesznek részt a meghozott döntésekben;

13. úgy véli, hogy a szubnacionális klímadiplomácia hozzájárulhat az államok közötti diplomácia sajátos kihívásainak, például a gyakori patthelyzeteknek és az észak-déli megosztottságnak a leküzdéséhez;

14. felhívja a figyelmet a régiók és települések éghajlat-politikai fellépéssel foglalkozó nemzetközi szövetségeire, például az Under2 koalícióra, amelyek szubnacionális szinten jelentős mértékben hozzájárulnak a nemzetközi éghajlatvédelmi politikához, és ezért szorosabban be kell vonni őket az ENSZ-tárgyalásokba; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vonja be ezeket a szövetségeket az éghajlat-diplomáciai tevékenységébe;

15. kiemel néhány olyan szintet, ahol a szubnacionális szereplők előremozdítják a nemzetközi és az uniós klímapolitikai menetrendet:

- a) progresszív éghajlat-politikák elfogadása joghatóságukon belül, a helyi érdekelt felek és a különböző csoportok képviselőinek bevonása mellett, a végrehajtás elősegítése érdekében;
- b) horizontális diplomácia révén egyéb szubnacionális szereplők elkötelezése az ambiciózus éghajlat-politikai célok iránt, miáltal az éghajlat-politikai ambíciókkal rendelkező területek átfogóbb és erősebb közösségei jönnek létre;
- c) vertikális diplomácia révén a nemzeti környezetvédelmi és éghajlatvédelmi politikák befolyásolása, valamint álláspontjuk határozott képviselése az éghajlatváltozásról szóló vitában és az állami tárgyalásokon; a lehetséges károk korlátozása kedvezőtlen nemzeti politikák esetén;

⁽¹⁾ A 3. javaslat 11. intézkedése az EU vezető szerepének növelését, valamint azt sürgeti, hogy az EU vállaljon nagyobb szerepet és felelősséget az ambiciózus éghajlat-politikai fellépés, az igazságos átmenet, valamint a veszteségek és károk nemzetközi keretben történő kezelésének támogatása érdekében.

- d) az UNFCCC éghajlatvédelmi tevékenységének előmozdítása helyi szinten; különálló nézőpont képviselője az UNFCCC tárgyalási folyamata során;
- e) a polgári részvétel és párbeszéd lehetővé tétele nagy számú és sokféle polgári szereplő bevonásával az éghajlat-politikai fellépés fokozása és a további éghajlat-politikák támogatottságának erősítése érdekében;
- f) együttműködés az államokkal a nemzeti szinten végzett nyomon követés, jelentés és ellenőrzés javítása érdekében, mivel a helyi és regionális önkormányzatok részletesebb és pontosabb információkat tudnak szolgáltatni;
- g) kapacitásépítés, intézményi támogatás vagy harmadik országoknak nyújtott technikai segítségnyújtás;

16. az EU-ban és a harmadik országokban működő regionális és helyi önkormányzatok közötti szubnacionális klímadiplómácia jövőbeli fejlődése tekintetében a következő fő együttműködési kihívásokat azonosítja:

- a) a decentralizáció, a politikai autonómia és a helyi demokrácia szintjétől való függőség;
- b) a városok és régiók közötti együttműködés szabályait felvázoló korlátozott jogi keret, valamint a városok/régiók és nemzeti kormányzatok közötti egyenlőtlen és nem kielégítő együttműködés;
- c) elégtelen finanszírozás és együttműködés a városok/régiók és a finanszírozó intézmények között;
- d) a technikai személyzet, támogatás, kapacitásépítés és ösztönzés hiánya, különösen a kisebb és kevésbé fejlett városokban és régiókban;
- e) az együttműködési kezdeményezésekre vonatkozó adatok hiánya, ami megakadályozza a szubnacionális klímadiplómácia megfelelő nyomon követését, valamint teljes hatásának és fontosságának felmérését;
- f) a szubnacionális szinttel folytatott strukturált, rendszeres párbeszéd hiánya az éghajlat-politikai tárgyalások és a COP-ülések során;
- g) a helyi és regionális önkormányzatok bevonásának hiánya a nemzetileg meghatározott hozzájárulások kidolgozásába;

17. ezért sürgeti az Európai Bizottságot, hogy foglalkozzon a hiányosságokkal és korlátokkal, és adjon lendületet az EU városai, régiói és az EU-val szomszédos és partnerországok közötti szubnacionális klímadiplomáciának a felek következő, Egyiptomban, az Egyesült Arab Emírségekben megrendezésre kerülő konferenciái előtt és azt követően is;

18. fontosnak tartja, hogy a nagyvárosokra összpontosítsunk, mivel gazdasági erejük miatt nagymértékben hozzájárulnak az éghajlati válsághoz, de egyben a megoldás lehetséges kulcsát is magukban hordozzák. Az éghajlatváltozás jellege azonban olyan választ igényel, amelyet az egész területre kiterjedően maradéktalanul alkalmaznak; ezért kéri, hogy kapjanak figyelmet a kis- és középvárosok is, amelyek kevésbé vesznek részt a hálózatokban és a városi diplomáciában, illetve kevesebb nemzetközi figyelmet kapnak; továbbá szeretné, ha a meglévő nemzetközi és helyi vidéki hálózatokat felhasználnák a tudáscsere megkönnyítésére;

19. hangsúlyozza, hogy a világ szigetcsoportjai és szigeti régiói különösen ki vannak szolgáltatva az éghajlatváltozásnak, és felszólít az éghajlattal kapcsolatos ismeretek megosztásának javítására az uniós szigetek között, illetve ezek és a világ többi szigete között;

20. készen áll arra, hogy a szubnacionális klímadiplómácia fő koordináló intézményeként lépjen fel az EU-ban és a szomszédos országokban. Az RB kész nagyobb felelősséget vállalni a COP ülésein, koordináló szerepet betölteni, valamint képviselni az Unió regionális és helyi önkormányzatainak álláspontját, partnerségben a Nyugat-Balkánnal és Törökországgal, valamint az EU keleti és déli szomszédságával;

21. vállalja, hogy az ARLEM és a CORLEAP éghajlat-politikai kérdésekkel kapcsolatos javaslatait a COP-n részt vevő hivatalos uniós delegációban való részvétele révén az UNFCCC elé terjeszti; sürgeti a helyi és regionális önkormányzatok bevonását a COP előkészítésének és tárgyalásainak minden szakaszába;

22. arra kéri az európai intézményeket, a nemzetközi pénzügyi intézményeket és valamennyi nemzetközi partnert – beleértve az EU helyi és regionális önkormányzatait is, amelyek hozzájárulnak majd az orosz háború által elpusztított ukrán városok és települések, valamint ipari és energetikai létesítmények újjászervezéséhez és újjáépítéséhez –, hogy a 2050-re kitűzött klímasemlegettség, a megújuló energiákra épülő energetikai autonómia, a szén-dioxid-mentes gazdaság, a fenntartható mezőgazdaság elérése, az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség megőrzése és helyreállítása érdekében az újjáépítési beruházásokat irányítsák a Párizsi Megállapodás legfontosabb szempontjaira, illetve az uniós zöld megállapodás célkitűzéseire;

23. üdvözli, hogy az UNFCCC-folyamat keretében – a nemek közötti egyenlőségről szóló megerősített limai munkaprogram (LWPG) és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv (GAP) formájában – külön menetrendet hoztak létre az éghajlat-politika terén a nemi szempontokat figyelmen kívül hagyó és a nemek közötti egyenlőségre való érzékenységet mellőző végrehajtás orvoslására és annak biztosítására, hogy a nők hangjának érvényt szerezzenek az éghajlatváltozással kapcsolatos globális viták és nemzetközi tárgyalások során, és kifejezetten üdvözli a nemi szempontok érvényesítésével és az éghajlatváltozással foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontok (NGCCFP) kijelölését minden fél számára; kész együttműködni az UNFCCC-vel és más érintett partnerekkel ezen a területen;

24. megéri a városok szerepét a globális éghajlati migráció jelenségében, mivel munkahelyeket és menedéket biztosítanak azoknak, akik a kedvezőtlen és ellenséges környezeti feltételek elől menekülnek. A helyi és regionális önkormányzatoknak jelenleg példátlan gazdasági és humanitárius kihívásokkal kell szembenéznük az éghajlatváltozás hatásai miatt, mivel klímamenekülteket fogadnak be, akik nyomást gyakorolnak a városok amúgy is korlátozott erőforrásaira. Ugyanakkor a helyi és regionális önkormányzatok – a helyi szervezetekkel és más érdekelt felekkel együtt – időben kezelhetik az olyan problémákat, mint a társadalmi nehézségek és a környezeti katasztrófák, amelyeket az emberek városi területekre való beáramlása okoz;

Az RB külkapcsolatokkal foglalkozó testületeinek elkötelezettsége a globális éghajlat-politikai menetrend mellett

25. elismeri, hogy az európai helyi és regionális önkormányzatok és harmadik országokban lévő társaik közötti együttműködés fontos szerepet játszik a szubnacionális klímadiplomácia előmozdításában, azaz a szövetségépítés, valamint a meglévő és új kezdeményezések előmozdítására, kiterjesztésére és finanszírozására irányuló fellépések révén, amelyek támogatják a tudás és a bevált gyakorlatok európai, nemzeti, regionális és helyi hálózatok általi cseréjét, valamint a városok közötti együttműködést, például szakértői értékeléseket és kölcsönös tanulási tevékenységeket, helyszíni látogatásokat, zöld testvérvárosi kapcsolatokat, a partnerek közötti mentorálást és tanácsadást;

26. rámutat, hogy az RB valamennyi külkapcsolatokkal foglalkozó testülete és platformja (ARLEM, CORLEAP, munkacsoportok/konzultatív vegyes bizottságok, szakértői együttműködés és a „Városok és régiók a nemzetközi partnerségéért” fórum) aktívan részt vesz a globális éghajlat-politikai célok elérésében, amelyek mellett elkötelezték magukat vonatkozó cselekvési terveikben és munkaprogramjaikban.

27. nagyra értékeli a szubnacionális klímadiplomáciában rejlő jelentős és még nem kellően feltárt potenciált a városok és régiók szerepének az UNFCCC keretében való elismerésének fokozása terén; e tekintetben megjegyzi, hogy az ARLEM-tagok és a globális déli partnerek bevonása a glasgow-i klímaegyezmény szövegében a „többszintű együttműködés” újbóli bevezetését eredményezte a COP26 alkalmával;

ARLEM

28. elismeri, hogy az éghajlat-politikai fellépés központi szerepet tölt be az ARLEM munkájában, amelyet az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjével és annak fenntartható fejlődési céljaival kapcsolatban végez, ez pedig további együttműködést, azaz szubnacionális diplomáciát indított el a mediterrán helyi és regionális önkormányzatok között az éghajlatváltozás minden területet érintő közös kihívásai ellen való küzdelemben;

29. dicséri az ARLEM aktív részvételét az Unió a Mediterrán Térségért (UMT) kapcsolódó miniszteri konferenciáin, például az UMT kék gazdaságról, energiáról, valamint környezetvédelemről és éghajlatváltozásról szóló miniszteri találkozóin, ahol az ARLEM képviselői rendszeresen kiemelik a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésében és az azokhoz való alkalmazkodásban;

30. miközben méltatja a mediterrán városok, különösen a tengerparti városok közötti, régóta fennálló éghajlat-politikai együttműködést, megjegyzi, hogy ösztönözni kell a nem tengerparti helyi és regionális önkormányzatokkal való szélesebb körű földrajzi együttműködést;

CORLEAP

31. megjegyzi, hogy a keleti partnerség éghajlat-politikai menetrenddel kapcsolatos prioritásai láthatóan a zöld átmenet felgyorsítására helyezték a hangsúlyt, miközben elfogadják a Párizsi Megállapodás, az ENSZ fenntartható fejlődési célprogramja és az uniós zöld megállapodás által támogatott irányvonalakat. Valódi érdeklődés mutatkozik a zöld megállapodás iránt, amelyet gyakran a nemzetközi kötelezettségvállalásokhoz igazodó nemzeti zöld menetrendek elfogadására irányuló szélesebb körű nemzeti erőfeszítések részének tekintenek, különösen a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokon (NDC) és a fenntartható fejlődési célokon keresztül;

32. hangsúlyozza, hogy a zöld megállapodás valamennyi alkalmazási területe megtalálható a keleti partnerországok nemzeti szintű stratégiáiban, és az energia áll a középpontban;

33. hangsúlyozza, hogy finanszírozással és technikai segítségnyújtással támogatni kell azokat a keleti partnerországokat, amelyek arra törekcsenek, hogy diverzifikálják az orosz energiaellátási forrásokat, és a tiszta energiát részesítsék előnyben;

34. felhívja a figyelmet arra, hogy a társult triót alkotó keleti partnerségi országok (Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Grúzia) városai és régiói a partnerségi megállapodásaik révén fokozottan elkötelezettek az EU zöld menetrendje mellett, és határozottan üdvözlö az Európai Tanács azon döntését, hogy tagjelölt státuszt adott Ukrajnának és a Moldovai Köztársaságnak;

35. megjegyzi, hogy a Polgármesterek Szövetségének keleti szárnya kiemelkedő éghajlatvédelmi hálózat a keleti partnerség országaiban. A Polgármesterek Szövetségének keleti szárnya 361 új aláíró gyűjtött össze a helyi önkormányzatok köréből, akik hajlandók elkötelezni magukat a szén-dioxid-kibocsátás 2030-ig történő 30 %-os csökkentése, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás révén történő reziliencianövelés mellett;

Társak a bővítésben

36. hangsúlyozza a zöld menetrend és a fenntartható konnektivitás központi szerepét a 2021-es bővítési csomagban, és támogatja a Nyugat-Balkánra vonatkozó gazdasági és beruházási terv végrehajtását, amely jelentősen hozzájárulhat a régió zöld átállásához ⁽²⁾;

37. elismeri, hogy a balkáni térségen belül a B40 Balkan Cities Network [Balkáni Városok Hálózata] fontos mérföldköve lehet a régióbeli városi klímadiplomáciának, amelynek legfontosabb területei a fenntartható fejlődés és az éghajlat-politika. A hálózat jelenleg 24 várost foglal magában, és célja a régióban való további terjeszkedés;

Többszintű kormányzás

38. jól megtervezett és többszintű kormányzási keret létrehozására szólít fel, amely felvázolja az EU-n belüli klímadiplomáciával kapcsolatos európai, nemzeti és szubnacionális együttműködés szabályait, valamint a partnerországokban való esetleges végrehajtást. Figyelembe véve a települések, valamint a kisebb és kevésbé fejlett régiók támogatásának és bevonásának hiányát, a keretrendszernek különös figyelmet kell fordítania az alulreprezentált helyi és regionális önkormányzatokra, biztosítva a folyamatban való igazságos és egyenlő részvételt;

39. javasolja, hogy vegyék fontolóra a helyi és regionális önkormányzatok esetében klímanagyköveket kijelölését az RB külkapcsolatokkal foglalkozó testületein belül, figyelembe véve a Polgármesterek Szövetsége és az Éghajlati Paktum már meglévő RB-s köveit, és szinergiákat teremtve közöttük, ezáltal lehetővé téve számukra, hogy belsőleg koordinálják az RB COP-ken részt vevő hivatalos küldöttségéhez való hozzájárulásukat;

40. szorosabb koordinációra szólít fel a városok és régiók között, hogy az UNFCCC COP rendezvényei és a 2023. évi globális értékelés előtt közös nyilatkozatokat adjanak ki, szoros együttműködésben a globális partnerekkel, köztük a helyi és települési önkormányzatokkal, az ICLEI-vel, a Regions4 hálózattal, az Under2 koalícióval és a Polgármesterek Globális Szövetségével; arra ösztönzi a tagállamok és a partnerországok, különösen az ARLEM, a CORLEAP és a nyugat-balkáni országok helyi és regionális önkormányzatait, hogy szervezzenek többoldalú találkozókat a helyi és regionális önkormányzatok éghajlat-politikai nagyköveit és a tagállamok képviselői között;

41. kiemeli a szubnacionális klímadiplomácia és az EU energiapolitikája közötti lehetséges kapcsolatot, különös tekintettel az energiabiztonság fontosságára a külső energiapolitikán és diplomácián keresztül megvalósuló globális, tiszta és igazságos energetikai átállásban, mind az Oroszország Ukrajna ellen indított jogellenes inváziója által súlyosbított energiaválsággal, mind pedig az éghajlatváltozás egzisztenciális fenyegetésével szemben;

⁽²⁾ CDR 109/2022, 2021-es bővítési csomag.

42. arra kéri az EU-t, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat is magukban foglaló célzott partnerségek révén világszerte fokozza szerepvállalását az energiabiztonság, a hatékony és megújuló energetikai modellre való átállás és a stratégiai mértékletesség területén;

43. kiemeli a városok és régiók globális éghajlat-politikai innovációs központként betöltött szerepét az új szakpolitikák kidolgozásában és a nemzetileg meghatározott hozzájárulásoknál ambiciózusabb kibocsátáscsökkentési és éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló célok kitűzésében; megismétli a regionális és helyi szinten meghatározott hozzájárulások rendszerének létrehozására irányuló felhívását, amely kiegészíti a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokat a szubnacionális hatóságok szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló erőfeszítéseinek elismerése, nyomon követése és ösztönzése érdekében;

Innovációs központ

44. támogatja a magánszektor, a helyi és regionális önkormányzatok és az ENSZ-program közötti együttműködést az innovatív éghajlati ötletek terén annak érdekében, hogy egyedi és határokon átnyúló megoldásokat kínáljanak, amelyek képesek előremozdítani a globális éghajlat-politikai menetrendet, továbbá az egyes városok és régiók olyan innovatív politikákat hajthatnak végre, amelyek – ha sikeresek – máshol, akár nagyobb léptékben is alkalmazhatók vagy megismételhetők. Ennek kapcsán javasolja olyan kezdeményezések alapul vételét, mint a Polgármesterek Globális Szövetségének innovációs pillérén belüli Innovate4Cities;

45. képviseli a tagállamok helyi és regionális önkormányzatait és nemzetközi partnerségi kezdeményezéseiket az éghajlatváltozással kapcsolatos innovációról szóló európai és globális megbeszélések során; támogatja az EU és partnerei közötti sikeres együttműködés példáit az innovatív éghajlati megoldások terén;

Pénzügyi vonatkozások

46. hangsúlyozza, hogy a klímadiplomácia és az éghajlat-politikai törekvések helyi és regionális szinten megfelelő finanszírozást és befektetést igényelnek; e tekintetben fontosnak tartja, hogy a szubnacionális kormányzatok számára biztosítsanak közvetlen finanszírozást az éghajlat-politikai intézkedések és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás megvalósításához;

47. kiemeli, hogy szinergiát kell kialakítani az állami és magánfinanszírozási források között globális, uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten, és kéri a pénzügyi támogatás növelését – beleértve a közvetlen forrásokat is – az uniós helyi és regionális önkormányzatok és külső partnereik számára, felgyorsítva a klímadiplomáciát és megvalósítva a Párizsi Megállapodás céljait;

48. kéri, hogy az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra nyújtott uniós éghajlat-politikai finanszírozás legyen célzott és irányuljon a regionális és helyi szintre. Különösen üdvözlendő, hogy az uniós küldetés az alkalmazkodásra, valamint 150 régióknak az alkalmazkodáshoz vezető úton való támogatására összpontosít, de ezt ki lehetne terjeszteni és meg lehetne ismételni az EU külső éghajlat-politikai finanszírozása és más afrikai, latin-amerikai és ázsiai régióknak nyújtott támogatása keretében;

49. megállapítja, hogy a világ városaiban és régióiban különböző mértékben működnek a „zöld” piacok/beruházások; támogatja a partnerek közötti projektekben és hálózatokban való részvételt, amelyek lehetővé teszik a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy a tapasztaltabb partnerektől tanuljanak a máshol alkalmazott megközelítésekről, és inspirációt nyerjenek saját helyi vagy regionális projektjeikhez. E tekintetben segíteni kell a helyi és regionális önkormányzatokat abban, hogy a helyi közösségek és a természetes élőhelyek védelmének és rezilienciájának növelése érdekében kidolgozzák saját stratégiáikat az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra;

Kutatás

50. elismeri, hogy strukturáltabb megközelítésre van szükség a folyamatban lévő nemzetközi szubnacionális klímadiplomácia értékeléséhez, valamint fokozott adatgyűjtés szükséges ahhoz, hogy teljes mértékben megértsük annak kiterjedtségét, különös tekintettel a világ déli részére; koordinációs erőfeszítésekre szólít fel annak érdekében, hogy teljes áttekintést lehessen nyújtani a helyi és regionális szinten jelenleg folyó többoldalú éghajlat-politikai fellépésekről, különösen az uniós helyi és regionális önkormányzatok és partnerségi kezdeményezéseik vonatkozásában;

51. kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok éghajlatváltozással kapcsolatos fellépéseinek és nemzetközi diplomáciájának önértékeléséhez és jelentéstételéhez biztosítsanak eszköztárat és platformot.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A városok és régiók strukturált bevonása az UNFCCC COP27-be

(2022/C 498/06)

Előadó: Alison GILLILAND (IE/PES), Dublin képviselő-testületének tagja
Referenciaszöveg: előrettekintő vélemény

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

Sürgős, nagyszabású válaszadás a klímavészhelyzetre az alkalmazkodási és a mérséklő intézkedések többszintű fellépésén keresztül történő hatékony összekapcsolásával

1. mély aggodalmát fejezi ki az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) hatodik értékelő jelentésének (AR6) megállapításai miatt, amely jelentés rávilágít arra, hogy az éghajlati veszélyek jelentős mértékben károsították az ökoszisztémákat szerte a világon, és ismételten megerősíti, hogy az éghajlatváltozás számos hatása már visszafordíthatatlan; tudomásul veszi a jelentésben szereplő adatokat, amelyek felhívják a figyelmet arra, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó jelenlegi intézkedések gyakran hatástalanok az elégtelen finanszírozás és a rossz tervezés miatt, amit inkluzívabb kormányzással lehetne orvosolni;
2. kiemeli, hogy az IPCC-jelentések a helyi és regionális önkormányzatokat az alkalmazkodási és hatásmérséklő megoldások kulcsszereplőiként ismerik el; ismét hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hajtják végre az éghajlatváltozás hatásait csökkentő intézkedések 70 %-át és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó politikák 90 %-át⁽¹⁾; felhívja a figyelmet arra, hogy a megoldásokat maguknak a helyi és regionális önkormányzatoknak, vagy pedig az ő együttműködésükkel kell kialakítani a falvakat, városokat és ezek tágabb környezetét – a maguk sajátos éghajlati kontextusában – érintő éghajlatváltozási veszélyekre adandó közvetlen válaszként; rámutat, hogy az alacsonyban fekvő településeken több mint egymilliárd embert fenyegetnek olyan veszélyek, mint a tengerszint emelkedése, a süllyedő partok vagy az áradások dagály idején, miközben 350 millió városi lakos él a vízhiány veszélyének kitéve világszerte;
3. ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a COP26 megállapodás értelmében folytatni kell az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a hőmérséklet-emelkedés az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-ra korlátozódjon⁽²⁾, és az éghajlat-politikai fellépések gyorsabb végrehajtását szorgalmazza a helyi és regionális önkormányzatoknak nyújtandó fokozottabb pénzügyi támogatás és iránymutatás mellett;
4. megismétli azt a kérését, hogy az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) működjön együtt az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményével (UNCBD) és az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programjával (UNDP) a klímasemlegesség és a reziliencia, a biológiai sokféleség védelme és a fenntartható fejlődés következetes keretének kialakítása érdekében, elkerülve az egymást átfedő stratégiák létrejöttét; üdvözli a biológiai sokféleség 2020 utáni globális keretéről szóló edinburghi nyilatkozatot⁽³⁾, amely példát mutat az inkluzív összkormányzati megközelítésre;
5. megismétli, hogy az európai zöld megállapodás elfogadásával az EU-nak nagy szerepe volt abban, hogy az élre álljon az első klímasemleges kontinens megvalósítása érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU fokozza erőfeszítéseit a klímasemlegesség 2050-ig történő tényleges elérése érdekében, szisztematikusan alkalmazva a „ne árts” elvet és törekedve a szén-dioxid-kibocsátás rögzülésének és a kibocsátásáthelyezésnek az elkerülésére; üdvözli az európai

⁽¹⁾ A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása – A zöld megállapodás a helyi és regionális önkormányzatokkal partnerségben (HL C 79., 2020.3.10., 1. o.).

⁽²⁾ Glasgow-i éghajlati paktum, 15. pont.

⁽³⁾ A biológiai sokféleség 2020 utáni globális keretéről szóló edinburghi nyilatkozat.

klímarendelet és az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag, valamint az olyan célzott kezdeményezések által meghatározott utat, mint az Unió éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó, valamint a klímasemleges és intelligens városokra irányuló küldetései; kiemeli, hogy az ezen az úton történő előrehaladás közben fontos szem előtt tartani a jelenlegi geopolitikai válságot és annak gazdasági következményeit, és fokozni a támogatást; rámutat, hogy a klímatervek végrehajtása és a tartós energiafüggetlenség biztosítása során fontos felszámolni az energiaszegénységet és kezelni a tiszta energiára való átállás társadalmi következményeit, különösen a fosszilis tüzelőanyagoktól nagymértékben függő régiókban;

6. kiemeli, hogy a globális energiabiztonság célkitűzése nem tekinthető a Párizsi Megállapodás alternatívájának, és felhívja a feleket, hogy gyorsítsák fel a teljes mértékben megújuló energiára támaszkodó energiarendszerre való átállást és mozdítsák elő az energiafüggetlenséget; üdvözlí azt a választ, amit a REPowerEU terv adott az Oroszország illegális ukrajnai inváziója által okozott globális energiapiaci zavarokra, mivel ez egyértelmű jelzés arra vonatkozóan, hogy az éghajlat-politikai fellépést fel lehet és fel kell gyorsítani; hangsúlyozza, hogy az energia- és mobilitási szegénység által sújtott legveszélyeztetettebb csoportok támogatását célzó intézkedések végrehajtásával, az üzleti szektor és a civil társadalom mozgósítását célzó partnerségek kiépítésével, valamint az ellátásbiztonságot jelentős mértékben fokozó és egyben a továbbítási veszteségeket és a kibocsátást is csökkentő decentralizált innovatív megoldások kidolgozásával a helyi és regionális önkormányzatok vannak a legjobb helyzetben a méltányos, inkluzív és fenntartható átmenet támogatásához;

Az EU éghajlatvédelmi törekvéseinek erősítése a hatékony többszintű kormányzásra építve

7. kiemeli, hogy a glasgow-i éghajlati paktum hangsúlyozza, hogy „sürgősen szükség van többszintű és együttműködésen alapuló fellépésre”⁽⁴⁾, és formálisan „elismeri a Részes Félnek nem minősülő érdekelt, köztük a civil társadalom, az őslakos népek, a helyi közösségek, a fiatalok, a gyermekek, a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepét az Egyezmény célkitűzései és a Párizsi Megállapodás céljai felé tett előrelépéshez való hozzájárulásban”⁽⁵⁾; ezért rámutat arra, hogy az európai zöld megállapodás és a Párizsi Megállapodás sikere a kormányzás valamennyi szintjével való hatékony együttműködéstől függ;

8. készen áll arra, hogy együttműködjön az uniós intézményekkel egy, a COP27 előtt kidolgozandó, koherens operatív stratégia kapcsán; rámutat a hatékony, rendszeres konzultáció és együttműködés iránti nyitottságra és igényre mind az előkészítési szakaszban, mind a tárgyalások során;

9. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az RB-vel együttműködve növelje a helyi és regionális önkormányzatok ismertségét a COP27-en azáltal, hogy az uniós pavilon programjában és a kísérőrendezvényeken fokozza az EU szubnacionális szintű éghajlat-politikai fellépésének láthatóságát;

10. elismeri, hogy fontos, hogy a nemzeti kormányok elkötelezzék magukat a párizsi és a glasgow-i célok mellett, csakúgy mint szerepüket a helyi és regionális önkormányzatok támogatásában; az Európai Unió Tanácsát arra kéri, hogy a COP27 előkészületeiről szóló következtetéseiben hivatalosan is ismerje el a szubnacionális kormányzatok kulcsfontosságú szerepét az igazságos éghajlatvédelmi átállás felgyorsításában és abban, hogy az társadalmilag összeegyeztethető legyen a helyi és regionális szükségletekkel; arra kéri az EU Tanácsának cseh elnökségét, hogy az RB-n keresztül kezdjen párbeszédet a városokkal és régiókkal;

11. üdvözlí a szubnacionális kormányzatok szerepének elismerését a COP26-ról szóló európai parlamenti állásfoglalásban, és arra ösztönzi az Európai Parlamentet, hogy a COP27-ről szóló állásfoglalásában erősítse tovább ezt az üzenetet; kiemeli, hogy fontos erősen összehangolni az Európai Parlament és az RB COP27-en részt vevő küldöttségének fellépését, és szorgalmazza az érintett küldöttségek közös felkészülését;

12. arra kéri az Európai Bizottságot, a cseh elnökséget és az Európai Parlamentet, hogy határozottan támogassák az UNFCCC COP első lakásügyi és városfejlesztési miniszteri találkozásának megszervezését a városok és az éghajlatváltozás témájában, üdvözölve az ENSZ Emberi Települések Programja végrehajtó bizottságának határozatát⁽⁶⁾;

⁽⁴⁾ Glasgow-i éghajlati paktum, (9) preambulumbekzdés.

⁽⁵⁾ Glasgow-i éghajlati paktum, 55. pont.

⁽⁶⁾ <https://unhabitat.org/sites/default/files/2022/04/hsp-eb-2022-crp2-rev.3.pdf>

A helyi és regionális önkormányzatok szerepének elismerésétől a többszintű fellépés tényleges végrehajtása felé

13. elismeri, hogy a glasgow-i klímakonferenciának – bár nem sikerült tükröznie a szükséges intézkedések sürgősségét és mértékét – sikerült elindítania a Párizsi Megállapodás második szakaszát, lezárva a párizsi szabálykönyv minden függőben lévő részét⁽⁷⁾; mindazonáltal továbbra is mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a jelenleg benyújtott nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalások 2,5 °C-os hőmérséklet-emelkedés felé terelik a világot;

14. úgy véli, hogy ahogy az az Európa jövőjéről szóló konferencia zárójelentésében is szerepel, fel kell gyorsítani a zöld átállás végrehajtását; továbbra is aggódik azonban amiatt, hogy az energia megfizethető marad-e a polgárok és vállalkozások számára, különösen a jelenlegi válság közepette. Az Európai Bizottság 2022. évi előrejelzési jelentésének megállapításait felidézve hangsúlyozza, hogy a legkiszolgáltatottabb csoportokat és térségeket meg kell védeni az energetikai átállás nemkívánatos negatív hatásaitól;

15. kiemeli, hogy a szükséges fellépés mértékéhez integrált, többszintű politikákra és ágazatközi megoldásokra van szükség; ezért hangsúlyozza, hogy hivatalosan el kell ismerni a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az éghajlatváltozás kezelésében; nyomatékosítja, hogy elő kell segíteni a helyi és regionális önkormányzatok hatékony és szisztematikus részvételét mind az előkészítési szakaszban, mind a tárgyalások során;

16. rámutat arra a szerepre, amit az RB több mint egymillió helyi és regionális szintű vezető intézményi képviselőjeként és a hálózatok hálózataként tölt be; hangsúlyozza egyedülálló helyzetét az éghajlat-politikai fellépés helyi és regionális szintű végrehajtásának mozgórugójaként, valamint azt, hogy kész együttműködni és partneri kapcsolatokat kialakítani az európai intézményekkel és a Párizsi Megállapodás részes feleivel a többszintű együttműködés előrevitele érdekében a COP27 felé vezető úton és azon túl is;

17. hangsúlyozza, hogy a Párizsi Megállapodás előtt életre hívott Under2 Coalition fontos szerepet tölt be azzal, hogy ez a szubnacionális kormányzatok első globális szintű éghajlati megállapodása. Kiemeli az Under2 Coalition 2021-es szándéknyilatkozatában szereplő aktualizált és ambiciózusabb célokat és azt a vállalást, hogy intézkedéseket hoznak arra, hogy 2050-ig vagy hamarabb elérjék a 1,5 °C-os és a nettó zéró kibocsátási célt. Arra kéri az RB tagjait, hogy írják alá ezt a megállapodást is, az Under2 Coalition aláíróit pedig arra, hogy csatlakozzanak a 2021-es ambiciózusabb szándéknyilatkozathoz;

18. kiemeli a helyi önkormányzatok és települési szintű hatóságok csoportjának (LGMA) kulcsfontosságú szerepét a helyi és regionális önkormányzatok álláspontjainak globális összefogásában és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet folytató szubnacionális kormányok világméretű hálózatának folyamatos megerősítésében; ösztönzi az UNFCCC valamennyi részes felét, hogy működjenek együtt a helyi önkormányzatok és települési szintű hatóságok csoportjával és minden nem állami szereplővel annak érdekében, hogy konstruktívan járuljanak hozzá a COP27-et előkészítő folyamathoz, és szorosabb együttműködést alakítsanak ki az UNFCCC-nél „a többszintű fellépés barátaival”;

Az éghajlatváltozás további mérséklése és a kapacitás növelése a kutatás és az innováció fokozásával

19. emlékeztet arra, hogy Európa-szerte mintegy 10 000 helyi és regionális önkormányzat tett ambiciózus kötelezettségvállalásokat az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának csökkentésére és az éghajlatváltozás elleni fellépésre oly módon, hogy részt vesz olyan kezdeményezésekben, mint a Polgármesterek Szövetsége, és olyan stratégiákat és éghajlat-politikai intézkedéseket dolgoz ki, mint például a Fenntartható Energia- és Klímaakciótervek (SECAP) vagy más, regionális kezdeményezéseken alapuló helyi éghajlat-politikai cselekvési tervek; kiemeli, hogy a Polgármesterek Globális Szövetsége több mint 11 000 aláírójának 75 %-a saját nemzeti kormányainál ambiciózusabb ÜHG-kibocsátási célkitűzéseket⁽⁸⁾ határozott meg, és több mint 50 %-uk gyorsítja a kibocsátáscsökkentési ütemet kritikus politikai ellenálló képesség kialakításával a nemzeti szinten tapasztalható visszaesésekkel szemben;

20. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok elkötelezettsége és fellépése kiegészíti és alátámasztja mind a nemzetközi folyamatokban, mind a nemzeti szinten tett erőfeszítéseket, valamint, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fellépése szükséges a nemzeti és nemzetközi célok eléréséhez; megismétli a regionális és helyi kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalások hivatalos figyelembevételének szükségességét a nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalások mellett, hogy hivatalosan elismerjék, nyomon kövessék és ösztönözzék az ÜHG-kibocsátás szubnacionális szintű kormányzatok általi csökkentését világszerte;

⁽⁷⁾ Míg a Párizsi Megállapodás biztosította a nemzetközi fellépés keretét, a párizsi szabálykönyv hozta működésbe a megállapodást azzal, hogy meghatározta azokat az eszközöket és eljárásokat, amelyek lehetővé teszik a megállapodás teljeskörű, méltányos és eredményes végrehajtását.

⁽⁸⁾ Forrás: A Polgármesterek Globális Szövetségének 2021. évi hatástanulmánya.

21. javasolja, hogy a globális éghajlat-politikai intézkedések elszámoltathatóságának, hatásvizsgálatának és átláthatóságának megerősítése érdekében a Párizsi Megállapodás átláthatóságot biztosító keretrendszerébe illeszzenek be egy a szubnacionális kormányokra vonatkozó fejezetet a nemzeti jegyzékről szóló jelentések mellett; támogatja, hogy a helyi és regionális erőfeszítések összehasonlíthatósága felé tett lépésként a Polgármesterek Globális Szövetsége elfogadta és használja a közös jelentéstételi keretet⁽⁹⁾;

22. úgy véli, hogy az EU-ban a helyi és regionális önkormányzatok szerepét és hozzájárulásait formalizálni kell azzal, hogy megemlíti őket az energiaunió irányításáról szóló rendelet rendelkezéseiben és különösen azáltal, hogy a regionális és helyi kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásokat a nemzeti energia- és klímatervek (NEKT) szerves részévé teszi;

23. hangsúlyozza, hogy a városok és régiók már most is előmozdítják az innovációt, műszaki és pénzügyi megoldásokat valósítanak meg, valamint innovatív irányítási folyamatokat alakítanak ki; üdvözli e tekintetben a COP26 alkalmával az UNFCCC Globális Innovációs Központjának elindítását, az Unió éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó, valamint a klímasemleges és intelligens városokra irányuló küldetéseit, akárcsak a városok átállására irányuló globális innovációs küldetés⁽¹⁰⁾ elindítását, és üdvözli az ezek közötti együttműködést és szinergiákat;

24. kiemeli, hogy az adatokhoz való hozzáférés terén helyi, regionális, nemzeti, uniós és globális szinten erősebb együttműködésre és integrációra van szükség annak érdekében, hogy biztosítsák a helyi és regionális önkormányzatok számára az adatvezérelt és tudományos alapú politikai döntéshozatalhoz való hozzáférést;

25. hangsúlyozza, hogy fokozni kell a munkaerő átképzését és továbbképzését, összhangban a szakmai módszereknek az éghajlatváltozás kezeléséhez történő szükséges hozzáigazításával;

A hatékony és ágazatokon átívelő alkalmazkodási fellépés fokozása, valamint a veszteségek és károk kezelése

26. üdvözli a globális alkalmazkodási célra irányuló Glasgow–Sarm-es-Sejk munkaprogramot; kiemeli, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás kihívásai országonként és régióként nagymértékben eltérőek lehetnek, és hogy az alkalmazkodási célok meghatározására a helyi és regionális önkormányzatok a legalkalmasabb szereplők, mivel első kézből ismerik az adott települések rezilienciára vonatkozó igényeit és megoldásait;

27. hangsúlyozza, hogy a részes feleknek sürgősen együtt kell működniük a helyi és regionális önkormányzatokkal az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak a helyi, nemzeti és regionális tervezésbe való további integrálása érdekében; ezért kéri a szubnacionális kormányok éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos hozzájárulásainak formális felvételét a nemzeti cselekvési tervek és a nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalások kiegészítéseként;

28. kiemeli, hogy fontos megelőzni az éghajlatváltozáshoz való hibás alkalmazkodást és a meglévő társadalmi egyenlőtlenségeket tovább mélyítő alkalmazkodási intézkedések végrehajtását; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás hatásai aránytalan mértékben érintik a marginalizált és kiszolgáltatott helyzetben lévő közösségeket;

29. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok felelősek a közösségeik számára nyújtott alapvető szolgáltatások, azonnali válaszok és segítségnyújtás biztosításáért az éghajlatváltozás következményeivel kapcsolatban, például az éghajlatváltozással kapcsolatos katasztrófák, az olyan társadalmi hatások, mint az energiaszegénység, az egyre több, időjárással összefüggő egészségügyi probléma és a meglévő egyenlőtlenségek kapcsán, melyeket az éghajlatváltozás csak tovább erősít; hangsúlyozza, hogy a kapacitáshiányokat tájékozott, helyileg elszámoltatható döntéshozatal révén kell kezelni, amelyet a tudományos bizonyítékokhoz, a technológiához és a helyi tudáshoz való hozzáférés segít az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos megoldások széles körű alkalmazásának támogatása érdekében; aláhúzza, hogy az innovatív természet alapú megoldások kulcsfontosságú eszközök az éghajlatváltozás mérséklésének és az ahhoz való alkalmazkodásnak a támogatásában; a glasgow-i klímakonferenciával összhangban pedig arra ösztönzi a részes feleket, hogy alkalmazzanak integrált megközelítést a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzeti, regionális és helyi politikai és tervezési döntésekben;

30. üdvözli a veszteségekről és károkról szóló glasgow-i klímabeszéd létrehozását; a tőkeáramlás hiányában rámutat annak szükségességére, hogy a fejlett és a fejlődő országok helyi és regionális önkormányzatai egyaránt azonosítsák és alkalmazzák a veszteségek és károk kezelésére szolgáló alternatív eszközöket;

⁽⁹⁾ <https://www.globalcovenantofmayors.org/our-initiatives/data4cities/common-global-reporting-framework/>

⁽¹⁰⁾ <http://mission-innovation.net/missions/urban-transitions-mission/>

31. emlékeztet a Skócia és Vallónia által a COP26-on a veszteségek és károk kezelésére tett pénzügyi kötelezettségvállalás⁽¹¹⁾ példáira; ezért hangsúlyozza a szubnacionális klímadiplomácia és a globális északon és a globális délen a helyi és regionális önkormányzatok közötti együttműködés által játszott szerepet és hozzájárulást az ambíciók valamennyi szinten történő fokozása terén, a COP27-et és COP28-at megelőzően;

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásához való megfelelő hozzájárulás biztosítása, valamint az igazságos átmenet együttműködésen és elkötelezettségen keresztül történő elősegítése

32. hangsúlyozza, hogy fontos közvetlen finanszírozást biztosítani a helyi és regionális önkormányzatok számára az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések végrehajtásához, valamint hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak partnerségre kell lépniük a magánszektorral és a pénzügyi intézményekkel a fenntartható beruházások lehetővé tétele érdekében; kiemeli, hogy a költséghatékony végrehajtás elősegítése érdekében közvetlen kapcsolatot kell létrehozni a finanszírozáshoz való hozzájárulás és a tervek és intézkedések helyi és regionális szintekkel együttműködésben történő integrált kidolgozása között;

33. a Párizsi Megállapodással összhangban hangsúlyozza, hogy kulcsfontosságú eszközként el kell ismerni „annak fontosságát, hogy egységes, átfogó és kiegyensúlyozott, nem piaci alapú”, az önkéntes együttműködést lehetővé tevő „megközelítések⁽¹²⁾ álljanak a Részes Felek rendelkezésére a nemzetileg meghatározott hozzájárulásaik megvalósításában nyújtott támogatáshoz (...) összehangolt és hatékony módon”; arra ösztönzi az állami és a magánszektor érdekelt feleit, valamint a civil társadalmi szervezeteket, hogy vállaljanak tevékeny szerepet a nem piaci alapú megközelítésekre irányuló kutatásban, illetve azok kidolgozásában és végrehajtásában;

34. üdvözli a COP26 határozatát, amely megerősíti a globális éghajlat-politikai fellépésre vonatkozó Marrákesi Partnerséget mint a nem állami szereplőket azonnali éghajlat-politikai intézkedések megtételére ösztönző teret; üdvözli a „Race to Zero” és a „Race to Resilience” kampányokat mint az ambíciózus, alulról felfelé építkező éghajlat-politika támogatását és bemutatását szolgáló kulcsfontosságú kezdeményezéseket, amelyek egyúttal megkönnyítik a részes félnek nem minősülő érdekelt kötelezettségvállalásainak bejelentését és számbavételét is;

35. üdvözli az éghajlat-politikai szerepvállalásra irányuló fellépésről szóló glasgow-i munkaprogramot⁽¹³⁾; kijelenti, hogy kész a hat elem – oktatás, képzés, köztudatosság, nyilvános részvétel, az információkhoz való nyilvános hozzájárulás és nemzetközi együttműködés – alá tartozó intézkedések végrehajtásának folytatására; felkéri a részes feleket, hogy továbbra is támogassák ezeket a folyamatokat;

36. megjegyzi, hogy a veszélyeztetett csoportok azok, amelyek leginkább szenvednek az éghajlattal összefüggő válság negatív hatásaitól; hangsúlyozza, hogy az igazságos átmenetnek – célzott támogatás és finanszírozás révén – teljes mértékben figyelembe kell vennie a társadalmi hatásokat, amint arra a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend is felhívta a figyelmet;

37. hangsúlyozza, hogy az IPCC-jelentések elismerik, hogy a nők a háztartásban és társadalomban betöltött szerepük, az intézményi akadályok és a társadalmi normák miatt gyakran korlátozott mértékben képesek alkalmazkodni az éghajlatváltozáshoz és küzdeni az ellen; arra ösztönzi a részes feleket, hogy folytassák a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő éghajlat-politika előmozdítását a nemek közötti egyenlőségről szóló limai munkaprogram és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv további végrehajtásával, valamint a nők döntéshozatali folyamatokban való egyenlő képviseletének biztosításával; szilárd meggyőződése, hogy a nőket nem kiszolgáltatott kedvezményezetteknek, hanem az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás tényleges szereplőinek kell tekinteni;

38. elismeri, hogy az éghajlat-politikai fellépéshez az összes generációnak hozzá kell járulnia; hangsúlyozza a fiatalok szerepét a társadalmi haladás előmozdításában és a politikai változások ösztönzésében, valamint a fiatalok tartalmas és tudatos részvételének szükségességét az éghajlat-politika kialakításában; elkötelezett aziránt, hogy a Régiók Bizottsága fiatal megválasztott politikusait – az Európa jövőjéről szóló konferencia következtetéseire és az ifjúság európai évének célkitűzéseire építve – még jobban bevonja a COP27 előkészületeibe;

⁽¹¹⁾ 2 millió GBP (2,6 millió USD), illetve 1 millió EUR (1,1 millió USD).

⁽¹²⁾ Párizsi Megállapodás, 6. cikk (8) bekezdés (A klímafinanszírozás nem piaci alapú megközelítései).

⁽¹³⁾ Az éghajlat-politikai szerepvállalásra irányuló fellépésről szóló glasgow-i munkaprogram.

Az UNFCCC-vel való együttműködés és partnerség erősítése

39. arra ösztönzi az UNFCCC-t, hogy az első globális értékelésről folytatott technikai párbeszédekben való részvétel biztosítása révén vonja be a helyi önkormányzatok és települési szintű hatóságok csoportját; üdvözli a tudományos és technológiai tanácsadó kisegítő testület és a végrehajtást elemző kisegítő testület azon döntését, hogy a globális értékelést az inkluzív, nyitott és egész éves „talanoa” párbeszéd szellemében alakítsák ki; arra kéri az UNFCCC-t, hogy a globális értékelésről szóló jelentésekbe foglalja bele, ismerje el és kövesse nyomon a „Race to Resilience” és „Race to Zero” kampányok keretében tett kötelezettségvállalásokat, hogy mérhető áttekintést kapjon a helyi és regionális szintű előrelépésekről;

40. üdvözli, hogy az egyiptomi elnökség kiemelt figyelmet szentel a fenntartható városoknak és urbanizációnak a COP27 napirendje keretében; együttműködési lehetőségeket keres az elnökséggel a helyi és regionális önkormányzatok szerepének további növelése érdekében, és készen áll, hogy támogassa az UNFCCC regionális éghajlatváltozási heteinek Európára történő kiterjesztését, hiszen ezek lehetőséget jelentenek a szubnacionális hatóságok és a civil társadalom UNFCCC-folyamatban való részvételének megerősítésére;

41. kiemeli az RB mint az európai városok és régiók intézményes képviselője kulcsszerepét; ezért arra kéri az UNFCCC titkárságát, hogy hozzon létre strukturált együttműködést az RB-vel a két intézmény közötti együttműködés megkönnyítése érdekében;

42. üdvözli a G7 fejlesztési minisztereinek találkozójáról szóló közleményt⁽¹⁴⁾, amely elismeri a városok és a helyi önkormányzatok szerepét az igazságos éghajlatvédelmi és energetikai átállás támogatásában; jelzi, hogy nyitott az Urban7 csoport munkájának támogatására, amely a többszintű együttműködés megerősítésére irányul, hiszen az a fenntartható és hatékony éghajlat-politikai fellépés alapelve a COP27-re készülve;

43. üdvözli azt a bejelentést, hogy a COP27 és a COP26 elnökségei összehangolják egymással prioritásait (mérésklés, alkalmazkodás, finanszírozás és együttműködés), valamint hogy kapcsolódnak a „magas szintű bajnokok” kinyilatkoztatott prioritásaihoz (holisztikus megközelítés, reziliencia, finanszírozás, regionalizáció, lokalizáció); szívesen támogatja az e prioritások közötti leghatékonyabb szinergiákat és komplementaritásokat a COP27 felé vezető úton és magán a konferencián;

44. megjegyzi, hogy a városokban és régiókban zajló társadalmi mozgalmak felhívták a lakosság figyelmét arra, hogy sürgős, inkluzív éghajlat-politikai fellépésre van szükség; a tudományos és technológiai tanácsadó kisegítő testület és a végrehajtást elemző kisegítő testület által a Párizsi Megállapodás keretében végzett globális értékeléssel kapcsolatos ügyekben megfogalmazott következtetésekkel összhangban arra ösztönzi az RB tagjait, hogy helyi és regionális szinten szervezzenek helyi „talanoa” párbeszédet⁽¹⁵⁾ vagy hasonló inkluzív folyamatokat;

45. vállalja, hogy a COP27 két hete alatt közvetlen kapcsolattartóként hozzáférést biztosít az RB-tagoknak és az európai helyi és regionális önkormányzatoknak a tárgyalások előrehaladásáról szóló információkhoz és rendszeresen aktualizált tájékoztatáshoz; üdvözli a többi uniós intézmény partnerségét és támogatását ezen információk rendszeres eljuttatása terén, amivel közelebb hozzák a helyi és regionális önkormányzatokat a nemzetközi tárgyalásokhoz.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Vasco ALVES CORDEIRO

⁽¹⁴⁾ 220519-G7-Development-Ministers-Meeting-Communique.pdf (bmz.de)

⁽¹⁵⁾ A városok és régiók „talanoa” párbeszédét 2018-ban alakították ki, hogy összehívják a helyi és regionális önkormányzatokat, az éghajlat-politikáért, környezetvédelemért és urbanizációért felelős nemzeti minisztériumokat, valamint a helyi szervezeteket és az éghajlatváltozással foglalkozó érdekelt feleket, hogy értékeljék, formálják és erősítsék meg a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokat.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Igazságos és fenntartható átállás a szénbányászati és energiatüntív régiók összefüggésében

(2022/C 498/07)

Főelőadó: Sari RAUTIO (FI/EPP), Häme Egészségügyi Körzet Tanácsának elnöke
Referenciaszöveg: Az EU Tanácsa cseh elnökségének 2022. június 16-i felkérő levele

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

1. üdvözli azt a küldetést, hogy az Európai Uniónak 2050-ig klímasemlegessé kell válnia, ami digitális és zöld átállást tesz szükségessé az európai településeken és régiókban, ez pedig alapvetően befolyásolja majd az emberek munka- és életmódját;
2. megjegyzi, hogy az Oroszország által 2022 februárjában indított agresszív háború miatt az igazságos átmenet még nehezebbé és egyben sürgetőbbé vált, mivel Európának rövid időn belül kell csökkentenie függőségét a külső energiaellátástól. Hangsúlyozza, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású társadalomra való átállást a legkiszolgáltatottabb polgárok szükségleteinek figyelembevételével kell megvalósítani, új munkahelyeket és esélyegyenlőséget teremtve a vidéki és szénfüggő régiókban;
3. üdvözli, hogy a tagállamok 74 tervet nyújtottak be, amelyek mindegyike az adott régiók eltérő körülményein alapul; hangsúlyozza, hogy a változó globális körülmények energiaválsághoz vezettek, amely egyes tagállamokat arra kényszerített, hogy ideiglenesen rugalmas regionális megoldásokat találjanak a program célkitűzéseinek elérése érdekében;
4. hangsúlyozza, hogy nehézkesek a tervek jóváhagyására vonatkozó eljárások, és hogy egyes régiók problémákkal szembesülnek a projektek időben történő tervezése és végrehajtása során, mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó összes rendelkezésre álló forrás nagyobb részét 2021–2023-ra programozták, ami kevés lehetőséget biztosít a projektek fenntartható végrehajtására a programozási időszak vége felé; sajnálattal látja, hogy az Európai Bizottság a programoknak csak egy töredékét értékelte és hagyta jóvá, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fontolja meg a felhasználási határidő meghosszabbítását az Igazságos Átmenet Alap azon forrásai esetében, melyek finanszírozása a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből történik;
5. úgy véli – ebből az előfeltevésből kiindulva –, hogy az alap sikerének biztosítása érdekében felül kell vizsgálni annak végrehajtási időkeretét;
6. hangsúlyozza, hogy az Igazságos Átmenet Alapot be kell építeni a kohéziós politikába, hogy teljes mértékben ki lehessen használni a szinergiákat és a továbbgyűrűző hatásokat;
7. emlékeztet arra, hogy az igazságos átmenet során azokra a régiókra kell összpontosítani, ahol az átállás mélyrehatóbb és kockázatosabb, mivel a tagállamok és a régiók nagyon eltérő kiindulási helyzettel rendelkeznek; megjegyzi, hogy az alap sikere a legnagyobb kedvezményezett országoktól, Lengyelországtól és Németországtól függ, amelyek együttesen majdnem 33 %-kal a teljes alap mintegy egyharmadát teszik ki. Románia, Csehország és Bulgária szintén jelentős kedvezményezettjei az alapnak. Ez az öt tagállam együttesen az alap forrásainak közel 60 %-át teszi ki. E tagállami tervek (az igazságos átmenetre vonatkozó területi tervek) időben történő végrehajtása fogja meghatározni az egész program sikerét; hangsúlyozza, hogy az IÁA keretében mindenképpen figyelembe kell venni a jelenlegi jelentős energiaválságot.
8. hangsúlyozza, hogy az IÁA keretében mindenképpen figyelembe kell venni a jelenlegi jelentős energiaválságot. Az energiaválság komoly fenyegetést jelent az igazságos és ökológiai átállásra nézve is, legalábbis rövid távon. Különösen az energiaágazatban, az energiaigényes iparágakban, a termelőágazatokban és a kis- és középvállalkozásoknál tapasztalható példátlan árnyomás, ami további nyomást gyakorol a zöld átállásra; hangsúlyozza, hogy az ipar által elérni kívánt karbonsemlegesség attól is függ, hogy rendelkezésre áll-e zöld villamos energia a hidrogéntermeléshez, illetve rendelkezésre állnak-e a földgázt helyettesítő alternatív energiaforrások; üdvözli, hogy az Igazságos Átmenet Alap szerepet játszhat e cél elérésében;

9. rámutat arra, hogy az Igazságos Átmenet Alap kisebb, mint a hagyományos strukturális alapok, egyes célkitűzéseik azonban átfedésben vannak egymással; arra kéri a régiókat, hogy használják ki a kohéziós politikai programok közötti szinergiákat;
10. kéri, hogy az Igazságos Átmenet Alapban valósítsanak meg egy erősebb szociális elemet helyi alapú eszközként, a szociális partnerek erőteljes bevonásával, és amellel foglal állást, hogy az alap fő elemeként tartsák meg az alulról felfelé építkező, helyorientált megközelítést, mivel minden egyes régió egyedülálló társadalmi-gazdasági ökoszisztémát képvisel;
11. rámutat arra, hogy az Igazságos Átmenet Alap kiindulási pontja és célkitűzései jók, és az alap fontos szerepet játszik a régiók, de az átalakulóban lévő iparágak számára is; ezért a területek gazdasági diverzifikációjának elérése érdekében a mechanizmusnak a támogatható műveletek tekintetében a lehető legrugalmasabbnak kell lennie. Emlékeztet arra, hogy az elfogadott rendelet támogatja a nagyvállalatokat és a kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó vállalatokat, amelyek potenciális kedvezményezettjei az IÁA-rendeletnek, a strukturális alapoktól eltérő elemként; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli Igazságos Átmenet Alapot teljes mértékben integrálni kell a közös rendelkezésekről szóló rendeletbe, tiszteletben tartva a partnerség elvét, a költségvetésének pedig ki kell egészítenie a jelenlegi kohéziós finanszírozást;
12. hangsúlyozza, hogy a karbonsemlegességre való átállás különböző regionális folyamataira tekintettel az alap e módosításainak tartalmazniuk kell az erőforrások regionális elosztására vonatkozó módszertant, amely összhangban van a széles alkalmazási körrel és a források földrajzi elosztására vonatkozó, az EU területi sokféleségéhez jobban igazodó kritériumokkal;
13. egyértelmű kötelezettségvállalást szorgalmaz egy olyan IÁA 2.0 létrehozására vonatkozóan, amely szélesebb körben kiterjed azokra a régiókra, amelyek az ipar és a termelőágazatok zöld átalakulásával kapcsolatos kihívás előtt állnak, valamint azt kéri, hogy a következő többéves pénzügyi keret előkészítésével összefüggésben széles körben vitassák meg az eszköz alkalmazási körét és méretét;
14. hangsúlyozza, hogy a többéves pénzügyi keretből származó uniós költségvetési forrásoknak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó (2021 és 2023 közötti) bevételekkel való kombinálása jelentős nehézségeket okozott a régiók számára a projektek tervezése és végrehajtása tekintetében egyaránt, mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó összes rendelkezésre álló forrás nagyobb részét a 2021–2023 közötti időszakra programozták, ami kevés lehetőséget biztosított a projektek fenntartható végrehajtására a programozási időszak vége felé;
15. hangsúlyozza, hogy Unió-szerte aktívan be kell vonni az összes régiót a 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlat-politikai célok elérésébe anélkül, hogy bárkit hátrahagynának; felszólítja a magánszektor, hogy aktualizálja terveiket az energiaszükségletek és a hosszú távú fenntartható fejlődés figyelembevétele érdekében;
16. úgy véli, hogy a jelenlegi energiaválság és a bizonytalan globális politikai helyzet miatt az éghajlatbarát energiatermelés mellett egyre nagyobb hangsúly helyeződik az energiabiztonság kérdésére is. Ez a szempont különösen az energiaigényes iparágakat érinti, de végső soron a háztartások energiafogyasztását is meghatározza;
17. javasolja, hogy az EU különösen a fosszilis tüzelőanyagoktól leginkább függő régiókat támogassa, hogy el lehessen kerülni, hogy a jövőbeli beruházások kapcsán még nagyobb egyenlőtlenségek alakuljanak ki az egyes régiók között; hangsúlyozza, hogy a régiók számára rendelkezésre álló uniós forrásokat a céljaik lehető legjobb elérése érdekében kell felhasználni;
18. megjegyzi, hogy további figyelmet kell fordítani a súlyos társadalmi-gazdasági kihívásokkal szembesülő szigetek és legkülső régiók sajátos körülményeire, különös tekintettel az elszigetelt és a fosszilis tüzelőanyagoktól nagymértékben függő régiókra;
19. e tekintetben emlékeztet a legkülső régiók sajátos szükségletekkel rendelkező helyzetére, ezek ugyanis kis méretűk, távoli fekvésük és elszigeteltségük miatt nagymértékben függenek a fosszilis tüzelőanyagoktól, és nem tudnak csatlakozni a kontinentális hálózathoz; ezekre a régiókkal azonban nincs tekintettel az IÁA.
20. tudatában van annak, hogy az Igazságos Átmenet Alap önmagában nem oldja meg az éghajlati vészhelyzetet, de fontos szerepet játszhat a megoldásban; hangsúlyozza, hogy az alapot a lehető leghatékonyabban és megfelelő szinten kell felhasználni az EU különböző régióiban történő beruházásokhoz, hogy hatékonysága teljes mértékben kibontakozhasson; rámutat, hogy a helyi és regionális szintű döntéshozók és például az IÁA programozását előkészítő szakértők számára gyakran nehézséget okoz a központi kormányzat által végrehajtott jelentős beruházásokhoz való kapcsolódás vagy az együttműködés kialakítása;

21. megjegyzi, hogy az energiatermelés és az ügyfelek (ipar és fogyasztók) energiaellátása gyakran nagy vagy akár multinacionális vállalatok kezében van, ami megnehezíti az együttműködést a regionális és helyi önkormányzatok számára;
22. rámutat arra, hogy az energiaágazat zöld átállása fokozatosan történik, és a jelenlegi intenzív termékefejlesztés és az új technológiák tesztelése ellenére is csak a 2030-as években fog jelentős eredményeket felmutatni;
23. rámutat továbbá arra, hogy az Ukrajnában esetlegesen hosszan elhúzódó orosz agresszív háború Európa-szerte növelte az energiaellátás biztonságának fontosságát. Az elkövetkező években valamennyi energiapolitikai megoldásban figyelembe kell venni az ellátásbiztonság fontosságát, hogy el lehessen érni azt az európai zöld megállapodásban rögzített és önmagában üdvözlendő, hosszú távú célt, hogy tiszta, megfizethető és biztonságos energiát biztosítsunk;
24. hangsúlyozza, hogy az IÁA célkitűzései a későbbiekben kidolgozott REPowerEU terv célkitűzéseit is szolgálják. A REPowerEU célkitűzéseit az IÁA tagállami és regionális végrehajtása során is figyelembe kell venni;
25. ahhoz, hogy az igazságos átmenet a lehető legjobb módon valósuljon meg, szükségesnek tartja, hogy továbbfejlesszék a meglévő uniós pénzügyi eszközöket és eljárásokat és a különböző helyzetekhez igazítsák őket, hogy szinergiák jöjjenek létre a különböző programok között;
26. rámutat arra, hogy a kohéziós politikai programokat folyamatosan értékelik; a regionális és helyi önkormányzatokat annak biztosítására kéri, hogy ezek a programok hozzájáruljanak az igazságos átmenet megvalósításához is;
27. leszögezi, hogy egyértelmű iránymutatásra van szükség az Európai Szociális Alap+-szal és az esb-alapok egyéb forrásaival való lehetséges szinergiák kapcsán, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy nyújtson további szakértői támogatást az érintett régióknak, hogy el lehessen érni az Igazságos Átmenet Alap célkitűzéseit;
28. úgy véli, hogy a kohéziós politika eszközei közül az ERFA és az ESZA kiválóan alkalmasak a regionális egyenlőtlenségek csökkentésére, a szinergiákat pedig fel kell használni ahhoz, hogy az IÁA forrásaival a legjobb eredményeket érjék el;
29. megjegyzi, hogy az EU kohéziós politikájának célja a gazdasági, társadalmi és területi egyensúly javítása Európában. A kohéziós politikának le kell fektetnie a hosszú távú területfejlesztés alapjait, segítve a hirtelen válságok leküzdését és a gazdasági helyreállítás támogatását; hangsúlyozza, hogy a válságokkal szembeni ellenálló képesség kiépítése szempontjából különösen fontosak a helyi és regionális szinten hozott intézkedések; kiemeli, hogy a kohéziós politika hosszú távú célkitűzéseit nem szabad válság esetén háttérbe szorítani;
30. rámutat arra, hogy az alapok időben történő mozgósítása érdekében fel kell gyorsítani az IÁA programozását. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait egy éven belül rendelkezésre bocsátották. Az Európai Bizottság és a tagállamok közel három éve dolgoznak az Igazságos Átmenet Alapon. Ha az IÁA-program nem indul el 2022-ben, fennáll annak a kockázata, hogy a rendelkezésre bocsátott források 25 %-ának megfelelő teljes éves allokáció elveszik;
31. hangsúlyozza, hogy a hosszú távú éghajlat-politikai célkitűzésekkel összhangban az Európai Bizottságnak kellő időben elő kell terjesztenie az IÁA programozásának folytonosságához szükséges javaslatokat; sürgeti a társjogalkotót, hogy megfelelően vonja be a régiókat az IÁA jövőbeli programjába, és több részvételi elemet kér az igazságos átmenetre vonatkozó területi tervek végrehajtásába annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek a központilag irányított döntések, melyek nem veszik figyelembe a régiók valós szükségleteit;
32. arra a következtetésre jut, hogy alapvető fontosságú a fenntartható fejlődési célok integrálása valamennyi eszköz végrehajtásába. A legmegfelelőbb és leghatékonyabb regionális szintű eszközök feltárása csak akkor lehet sikeres, ha a régiókat és a városokat bevonják a tervezés és a végrehajtás valamennyi szakaszába.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Digitális kohézió

(2022/C 498/08)

Előadó: Gaetano ARMAO (IT/EPP), Szicília régió aelnöke és regionális minisztere**POLITIKAI AJÁNLÁSOK****A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA****Bevezetés**

1. a kezdetektől következetesen azt az elvet képviseli, hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézió az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (174. cikk) megjelölt fő célkitűzések egyike, amely éppen az Európai Unió (EU) és régiói harmonikus és kiegyensúlyozott fejlődésére irányul;
2. hangsúlyozza, hogy a „digitális kohézió” koncepciója a technológia életünkben betöltött alapvető szerepének elismerését igényli, és megköveteli a kohéziós célkitűzéseknek az Unió digitális jogaiba, elveibe és szakpolitikáiba történő integrálását, ami pedig az EUMSZ 175. cikke ennek megfelelő felülvizsgálatát teszi szükségessé;
3. emlékeztet arra, hogy az EU helyi és regionális barométerét ismertető 2021. évi jelentésben a Régiók Európai Bizottsága kiemelte, hogy az Unióban a digitális kohézió az inkluzív társadalmak megteremtésének kulcsfontosságú eleme: a „digitális kohézió” fontos új dimenzióval egészíti ki a gazdasági, társadalmi és területi kohézió EU-Szerződésben meghatározott hagyományos fogalmát⁽¹⁾. A digitalizáció hozzájárulhat a társadalmi és területi egyenlőtlenségek csökkentéséhez azáltal, hogy eléri azokat a polgárokat, akik egyébként nem vagy nem megfelelő mértékben jutnának hozzá bizonyos szolgáltatásokhoz;
4. emlékeztet arra, hogy – amint a Régiók Európai Bizottságának egy közelmúltbeli nagyszabású előrejelző tanulmánya⁽²⁾ is körvonalazta – a digitális kohézió koncepciója⁽³⁾ és az annak konkrét megvalósításához szükséges hozzájárulás magában foglalja, hogy minden európai polgárnak tisztességes hozzáférése legyen az internethez és a digitális szolgáltatásokhoz, valamint hogy az EU fejlessze digitális infrastruktúrájának szuverenitását és rezilienciáját;
5. hangsúlyozza, hogy az EU-nak törekednie kell annak biztosítására, hogy a digitális transzformáció a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhető legyen valamennyi uniós polgár számára, és különös figyelmet kell fordítania a kevésbé fejlett régiók, valamint az állandó természeti vagy demográfiai hátránnyal küzdő régiók, például a szigetcsoportok, a legkülső régiók, a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók digitális transzformációjának felgyorsítására, tekintettel az eszközök maximális hasznosítása során előtűnik álló egyedi kihívásokra. Rámutat továbbá az egyenrangú felek közötti együttműködés fontosságára;
6. elismeri, hogy míg a technológia kulcsfontosságú eszköz a társadalom valamennyi szféráját érintő, kihívást jelentő helyzetekhez való alkalmazkodásunkban, a digitális technológiának a Covid19-re való reagálásban és az azzal szembeni ellenálló képesség kialakításában betöltött kiemelkedő szerepe rávilágított a digitális infrastruktúra és jártasság hiányosságaira, és még hangsúlyosabbá tette a digitális szakadékokat az EU-ban;

(1) Az EU éves regionális és helyi barométerének IV. fejezete – Digitális átállás helyi és regionális szinten, 63. oldal.

(2) Fontana, Susana, Fabio Bisogni (Fondazione FORMIT), Simona Cavallini, Rossella Soldi (Progress Consulting S.r.l.): Területi előrejelző tanulmány a digitális szakadék kezeléséről és a digitális kohézió előmozdításáról, 2022. május 16. (tervezet).

(3) A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Digitális Európát mindenkinek: intelligens és inkluzív megoldások megvalósítása helyi szinten (HL C 39., 2020.2.5., 83. o.).

A megoldásra váró feladatok

7. emlékeztet arra, hogy a „digitális szakadék” kifejezés „az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és azok igénybevételének különböző szintjeire, pontosabban az internetalapú digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok igénybevétele terén fennálló különbségekre” utal⁽⁴⁾; hangsúlyozza, hogy a városoktól a vidéki és távoli területekig mindenki számára elérhető nagy sebességű internetkapcsolatnak az Európai Unióban általános érdekű szolgáltatásnak kell lennie, és azt ennek megfelelően kell kezelni;

8. hangsúlyozza, hogy a digitális kommunikációs formák új kihívásokat is állítanak a demokratikus folyamatok elé. Sok ember számára a közösségi média a fő hírforrás, annak üzemeltetői pedig ritkán végeznek tényellenőrzést. A közösségi médiában folytatott digitális viták társadalmi polarizációhoz és széttagoltsághoz vezethetnek. A befolyásolásra, különösen a felhasználói magatartást ellenőrző algoritmusok használata révén, igen nagyok a lehetőségek;

9. hangsúlyozza, hogy a digitális kohézióknak – bár a digitális szakadék kiszélesedését hivatalosan nem tekintik az EU kohézióját fenyegető veszélynek – választ kell adnia az Unióban egyre növekvő digitális szakadék okaira és azokra a kihívásokra, amelyekkel a digitális szakadék áthidalására törekvő, mindazonáltal továbbra is lemaradásban lévő régiókban szembesülnek;

10. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiók, a szigetek, a határon átnyúló, a demográfiai kihívásokkal küzdő és a hegyvidéki régiók⁽⁵⁾ sajátos földrajzi, gazdasági, demográfiai és társadalmi jellemzőkkel rendelkeznek, amelyek egyedi kihívásokat jelentenek. Ezek között említhető korlátozott méretük (terület, népsűrűség, gazdaság); a korlátozott helyi piac és a méretgazdaságosság elérésének nehézségei; a magas szállítási költségek; a nem kellően fejlett ágazatközi kapcsolatok; a vállalkozói készségek, az infrastruktúra és a vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások hiányosságai (a kontinentális területekhez képest); valamint a polgároknak nyújtott szociális és képzési szolgáltatások szűkössége. Ezenfelül azok a szigetcsoportok, amelyek kétszeresen vagy háromszorosan is elszigeteltek, más szintű terhekkel szembesülnek, amint azt az Európai Parlament legutóbbi, „A szigetek és a kohéziós politika: a jelenlegi helyzet és a jövőbeli kihívások” című jelentése⁽⁶⁾ is megállapította;

11. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a meglévő digitális szakadékok nem csökkennek, hanem valójában növekednek az EU-ban a digitális transzformáció alábbi kulcsfontosságú elemeit illetően⁽⁷⁾:

- az alapvető digitális készségek szintjére vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre helyi és regionális szinten. Ehelyett az egyének napi szintű internethasználati képességét tükröző helyettesítő mutató van használatban. Míg néhány nyugati uniós tagállamban a digitális készségek szempontjából a városi és vidéki térségek közötti digitális szakadék csökkenőben van (DE, SE, NL, BE), addig az összes többi tagállamban az még mindig jelentős mértékű,
- az összekapcsoltság és a digitális infrastruktúra terén a vidéki területek még mindig lemaradásban vannak az új generációs hozzáférés lefedettsége és a háztartások nagy kapacitású hálózatokkal való teljes lefedettsége tekintetében,
- a vállalkozások digitális transzformációját az EU-ban található unikornisok (több mint 1 milliárd USD piaci értékű induló vállalkozások) száma alapján mérik. Az látszik, hogy ezek nagyrészt Európa kontinentális részén és a fővárosi régiókban koncentrálnak,
- 2019 és 2020 között a közszolgáltatások digitalizációja terén a városokban és városi térségekben élők közötti szakadék tovább szélesedett,
- nem szabad megfeledkeznünk a legkülső régiók sajátos esetéről, amelyeknek egyedi és komplex helyzete – amint azt az EUMSZ 349. cikke is elismeri – megköveteli, hogy az európai politikákat ezek sajátosságaihoz igazítsák, nemcsak a gazdasági és társadalmi kohézió elve, hanem a digitális kohézió érdekében is;

⁽⁴⁾ OECD (2021), Bridging Connectivity Divides. OECD Digital Economy Papers, 315. sz., OECD Publishing, Párizs. Elérhető az interneten: <https://doi.org/10.1787/e38f5db7-en>.

⁽⁵⁾ Összesen 17,7 millió ember él 15 európai ország 362, több mint 50 lakosú szigetén; ezekben a régiókban az egy főre jutó GDP az uniós átlag 80 %-a alatt van, és jelentős részük még mindig az alulfejlett régiók kategóriájába tartozik. (Forrás: <https://www.regione.sicilia.it/la-regione-informa/estimation-insularity-cost-sicily>).

⁽⁶⁾ (A9-0144 / 2022-159), [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021/2079\(INI\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021/2079(INI))

⁽⁷⁾ Forrás: Az EU 2021. évi helyi és regionális barométere, IV. fejezet – Digitális átállás helyi és regionális szinten, A. szakasz: A digitális transzformáció helyzete, 69. o.

12. megjegyzi, hogy a digitális szakadék kezelésére irányuló intézkedések hatóköre több szakpolitikai területre is kiterjed, ami a digitális kohéziót horizontális törekvéssé teszi. Üdvözli ezért, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia a gazdasági, társadalmi és területi kohézió kiegészítőjeként ismeri el a digitális kohéziót⁽⁸⁾; úgy véli, hogy a digitális kohézió a gazdasági, társadalmi és területi kohézió egyik alkotóeleme, és hogy azt közszolgáltatási feladatként kell kezelni;

13. kiemeli, hogy a digitális szakadék hatással van a helyi szinten nyújtott szolgáltatásokra a következő területeken:

- egészségügy: az e-egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya; az internetkapcsolattal nem rendelkező személyek csökkent tudatossága és fokozódó kitettsége a Covid19-cel és más jövőbeli világvjárványokkal szemben,
- oktatás: egyenlőtlen hozzáférés az oktatási erőforrásokhoz; holtpontra jutott oktatási folyamat; a diákok nehezen jutnak technológiai támogatáshoz családi környezetüktől,
- egyéb kulcsfontosságú szolgáltatások: a pénzügyi kirekesztettség növekedése a készpénz nélküli társadalom irányába mutató tendencia miatt; az internetkapcsolattal nem rendelkező lakosság a kizárólag digitálisan elérhető szolgáltatások miatt korlátozottan fér hozzá az állami juttatásokhoz. Társadalmi-gazdasági feltételek: a digitális eszközökkel távolról dolgozni képes és nem képes csoportok közötti társadalmi-gazdasági szakadék növekedése,
- a társadalmi kirekesztettség fokozódása: a digitális szakadék megakadályozhatja, hogy az emberek részt vegyenek az interneten zajló társadalmi kezdeményezésekben, illetve gyakorolják demokratikus jogukat;

14. a digitális szolgáltatások tervezésekor a közigazgatási szerveknek és a digitális szolgáltatásokat nyújtó egyéb szervezeteknek figyelembe kell venniük, hogy ezek az érzékszervi fogyatékosokkal vagy a megfelelő digitális készségek hiányával küzdő személyek számára is hozzáférhetőek legyenek, gondoskodva arról, hogy a szolgáltatásokat olyan kapcsolatokról is el lehessen érni, amelyeknél a hozzáférési infrastruktúra korlátozott;

15. sajnálatosnak tartja, hogy a digitális jogokról és elvekről szóló európai nyilatkozatra irányuló európai bizottsági javaslatban⁽⁹⁾ nem szerepelt hivatalosan a digitális kohézióra vonatkozó elv mint annak biztosítéka, hogy a konnektivitás és a hozzáférhetőség tekintetében egyetlen régió vagy személy se maradjon le;

16. üdvözli az olyan célzott intézkedéseket, mint az általános csoportmentességi rendelet közelmúltbeli módosítása, a vezetékes széles sávú hálózatokra nyújtott állami támogatásra vonatkozó rendelkezések módosítása és a széles sávú rendszerekre vonatkozó iránymutatás folyamatban lévő felülvizsgálata. Az RB mindazonáltal kéri, hogy tegyék egyértelműbbé a digitális infrastruktúrára vonatkozó állami támogatási szabályok alkalmazását, és azok további egyszerűsítését szorgalmazza⁽¹⁰⁾;

17. rámutat, hogy a digitális megoldások célzott alkalmazásával nagyobb szén-dioxid-kibocsátáscsökkentés érhető el. Jelentős kihívást jelent azonban az adatközpontok, a végberendezések és az átviteli hálózatok növekvő energiafogyasztása. A szociális-környezetvédelmi keretfeltételek nélküli digitalizáció gondatlanság lenne. Magát a digitalizációt más irányú intézkedésekkel is kísérni kell az erőforrás-felhasználás korlátozása és az olyan visszapattanó hatások elkerülése érdekében, amikor a hatékonyságnövekedés a fogyasztás növekedéséhez vezet;

A digitális kohézió elérése

18. megjegyzi, hogy a digitális készségek és a digitális infrastruktúra kulcsfontosságúak a digitális iránytű összes többi dimenziójának fejlesztéséhez, ezért – annak érdekében, hogy minden polgár naprakész digitális készségekkel és infrastruktúrával rendelkezzen – azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság kötelezze el magát egy a tagállamok együttműködésén alapuló nagyszabású projektekre támaszkodó, célzott, hosszú távú stratégia megvalósítása, valamint az ehhez szükséges erőforrások és koordinációs mechanizmusok biztosítása mellett;

⁽⁸⁾ Az Európa jövőjéről szóló konferencia: Jelentés a végeredményről, 2022. május, 12. ajánlás: Az EU versenyképességének növelése és az egységes piac további elmélyítése, 14. intézkedés, 56. oldal.

⁽⁹⁾ Nyilatkozat az európai digitális jogokról és elvekről, 2022. január 26.

⁽¹⁰⁾ Lásd a RegHub 21st Century Rules for 21st Century Infrastructure – Overcoming obstacles to transport, digital, and green infrastructure deployment (A 21. századi infrastruktúra 21. századi szabályai – a közlekedési, digitális és környezetbarát infrastruktúra kiépítése előtt álló akadályok leküzdése) című jelentését, amely elérhető a következő címen: <https://cor.europa.eu/en/engage/Documents/RegHub/RegHub%20report%20on%2021%20century%20rules.pdf>

19. ajánlja, hogy a megfelelő digitális készségek kapjanak helyet az egész életen át tartó tanulás keretében megvalósított minden intézkedésben annak érdekében, hogy minden európai polgár élhessen az internethez való hozzáférés általános jogával. Az oktatást ennek kapcsán nemcsak képzésként kell értelmezni, hanem olyan eszközként, amely képessé teszi a polgárokat az aktív részvételre és a reflektív információszerezésre;

20. e tekintetben hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a legkiszolgáltatottabb csoportok, például az idősek digitális önrendelkezésének erősítésére, és biztosítani kell, hogy legalább alapvető készségekkel rendelkezzenek, valamint a kevésbé fejlett régiókban élő fiatalok támogatására is, mivel a digitális szakadék és a megfelelő online oktatáshoz való hozzáférés számos régióban tapasztalható hiánya miatt a válság az ő oktatási teljesítményüket érintette a leginkább. Az uniós politikáknak nagyobb hangsúlyt kell fektetniük a regionális különbségekre – különösen a kevésbé fejlett régiókra – az oktatási költségvetésnek az elmúlt évekhez hasonló oktatási válsághelyzetre való reagálás céljából történő elosztása során. A digitális oktatási tartalmaknak a nemzeti kisebbségekhez tartozó gyermekek lehetőségeit is magukban kell foglalniuk, biztosítva az egyenlőséget a különféle társadalmi háttérrel rendelkezők számára;

21. hangsúlyozza, hogy a digitális készségeknek a lakosság valamennyi rétege számára elengedhetetlen része, hogy megfelelő médiaműveltséggel is rendelkezzenek ahhoz, hogy felmérjék az információk komolyságát, különösen az egészségügy, a pénzügyek és az aktuális ügyek területén. Ez különösen igaz az olyan jelenségek terjedése miatt, mint az álhírek és a gyűlöletbeszéd;

22. az európai digitális jogokról és elvekről nemrégiben kiadott nyilatkozat nyomán követéseként javasolja, hogy az Európai Bizottság hozzon létre átfogó keretet, jogi aktusokat és eszközöket az európai digitális jogok érvényesítésére és az európai polgárokkal való szorosabb együttműködés előmozdítására, biztosítandó, hogy a digitális elvek mindenkire vonatkozzanak és megfeleljenek a társadalmi igényeknek. Meg kell fontolni a 2000-ben létrehozott Európai Unió Alapjogi Chartájának felülvizsgálatát, figyelembe véve az újonnan kihirdetett digitális jogokat;

23. üdvözli azt az Európa jövőjéről szóló konferencián előterjesztett ajánlást, hogy az internethez való egyenlő hozzáférést minden európai polgár alapvető jogaként rögzítsék. E tekintetben kulcsfontosságú, hogy szuverén és reziliens uniós digitális infrastruktúrán keresztül megbízható hozzáférés legyen biztosított az internethez és a digitális szolgáltatásokhoz. Intézkedéseket kell hozni, amelyek biztosítják a tisztességes és nyílt versenyt, továbbá kiküszöbölik a monopóliumokat és a piaci erőfölénnyel való általános visszaélést, a vevőfogvatartást, az adatkoncentrációt, valamint az infrastruktúra és a szolgáltatások tekintetében a harmadik országtól való függést;

24. az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének a nemzeti szabályozó hatóságok számára megfogalmazott ajánlásaival⁽¹¹⁾ összhangban javasolja, hogy a széles sávú hálózatok távoli területeken való kiépítésével kapcsolatos költségek csökkentése érdekében mozgósítsák elő az infrastruktúra megosztását (a távközlési szolgáltatók és más szolgáltatók, például villamosenergia-szolgáltatók, vasutak stb. között);

25. rámutat, hogy számos régió jó tapasztalatokat szerzett a köz- és magánszféra közötti partnerséggel mind a digitális infrastruktúra kiépítése, mind a digitális szakadék csökkentése terén; hangsúlyozza továbbá a regionális digitális központok szerepét a digitalizáció megvalósításában;

26. nyomatékosan hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak ki kell használniuk a decentralizált munkavégzés nyújtotta lehetőségeket azért, hogy előmozdítsák a vidéki térségekben, a szigeteken, a hegyvidéki régiókban és a nagyon alacsony népsűrűségű és szórványosan lakott térségekben folytatott életvitelt és kihasználhatóvá teszik annak előnyeit, ami környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból fenntarthatóbb és megfizethetőbb élethez vezethet, ha a többi alapszükséglet mellett garantált a digitális kohézió is, vagyis ha a kulcsfontosságú digitális szolgáltatások teljeskörűen rendelkezésre állnak;

27. rámutat annak előnyeire, hogy az európai régiók megosztják a legjobb gyakorlatok példáit a fenntartható decentralizált munkavégzésre lehetőséget kínáló politikák tekintetében, biztosítva, hogy a decentralizált munkavégzés a munkahely állandó, a gazdasági, társadalmi és környezeti előnyöket maximalizáló eleme legyen;

⁽¹¹⁾ Iclaves & Esade, *Study on post-COVID measures to close the digital divide*, végleges jelentés, 2021. október.

28. hangsúlyozza a helyi és regionális iskolák, egyetemek, kutatóközpontok, valamint helyi és regionális ökoszisztémák szerepét a digitális innovációs központok résztvevőjeként vagy akár vezetőjeként, mivel ezeket gyakran nem hangolják össze a regionális politikák, ami gyakran vezet az ismeretek és a szellemi kapacitás terén jelentős mértékű veszteséghez; ebben az összefüggésben intézkedéseket kell bevezetni az agyelszívás elkerülésére, amelyben – tisztességes feltételek mellett – a decentralizált munkavégzés a megoldás részét képezheti, különösen a hátrányos helyzetű térségek esetében;

29. hangsúlyozza, hogy a kkv-kat jobban kell támogatni a digitalizációban. Lemaradásban vannak a nagyobb, több erőforrással rendelkező vállalatokhoz képest, és új készségcsoportokat kell kifejleszteniük. Jelentősen csökkenteni kell az uniós (nem csak a digitális vonatkozású) forrásokhoz való hozzáférés adminisztratív terheit a kkv-k és különösen a mikrovállalkozások számára. Az adminisztratív követelményeknek arányosnak kell lenniük a vállalkozás méretével, ugyanakkor biztosítaniuk kell a kkv-tulajdonosokkal szembeni méltányos bánásmódot az uniós pénzeszközök juttatása során ⁽¹²⁾. Az Európai Bizottságnak el kell végeznie a jelenlegi gyakorlatok kkv-tesztjét, és javaslatokat kell előterjesznie a különösen a mikrovállalkozásokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése (pl. ellenőrzési mentességek biztosítása) érdekében;

30. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak a digitális kezdeményezések és különösen a kkv-k részére történő kiutalását szorosan nyomon kell követni, és értékelni kell, hogy a kkv-knak juttatott finanszírozás összege arányos-e a kkv-k nemzeti (és regionális) GDP-hez való hozzájárulásával;

E-kormányzat, digitális reziliencia

31. támogatja, hogy az Európai Bizottság a tagállamokkal, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott jobb koordináció és a bevált gyakorlatok megosztása révén a polgároknak szóló, célzottabb figyelemfelkeltő kampányt mozdítson elő a meglévő uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű e-részvételi platformokról;

32. javasolja, hogy a tagállamok fordítsanak külön forrásokat a köz- és magánszféra közötti partnerségek kiépítésére, figyelemfelkeltő kampányokra és képzésekre annak érdekében, hogy felkészítsék a polgárokat, különösen a fiatalabb generációkat, a vállalkozásokat és a közszektort a számítástechnikai bűnözéssel mint a digitális transzformáció horizontális kérdésével való szembenézésre. Fontos továbbá, hogy a válság utáni támogatási programba belefoglalják a digitális oktatással, a széles sávú internetkapcsolattal, a szükséges berendezések beszerzésével, valamint a tanárok ilyen helyesre irányuló képzésével kapcsolatos beruházásokat. A digitális oktatáson belül megfelelően újra kell gondolni a tartalomkezelést is, figyelembe véve a digitális, online tartalmak használatából eredő esetleges kihívásokat és problémákat;

33. javasolja, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok foglalkozzanak a több országra kiterjedő szabályozás és az interoperabilitás akadályáival, amelyek gátolják a digitalizált egységes piac teljes körű megvalósítását, és akadályozzák a vállalkozások és a technológiák bővülését Európában. Ezen túlmenően a helyi és regionális önkormányzatoknak meg kell könnyíteniük egy közös modell körvonalazását, például a széles sávú rendszerekkel foglalkozó platformon keresztül;

34. azt ajánlja, hogy a regionális és helyi nyilvános informatikai rendszerek, valamint a nemzeti szintű informatikai rendszerek interoperabilitása képezze minden digitális kezdeményezés kiindulópontját, különösen ott, ahol már léteznek uniós ikt-szabványok vagy közös uniós műszaki előírások. Az interoperabilitásnak mindig együtt kell járnia a megoldások és szolgáltatások technológiasemlegességével, a vevőfogvatartás elkerülése érdekében is; ezenkívül kkv-tesztet kell végezni minden e vállalkozásokra irányuló digitális közszolgáltatás esetében; a helyi és regionális önkormányzatok képviselőinek részt kell venniük a vonatkozó nemzeti szintű bizottságokban, és tanácsadó szerepet kell kapniuk a kulcsfontosságú interoperabilitási kezdeményezésekben;

⁽¹²⁾ A fizetésben nem részesülő kkv-tulajdonosok és egyéb fizetésben nem részesülő természetes személyek közvetlen személyi költségeinek elszámolása a kutatók fizetésének megfelelő fajlagos költségeken alapul (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf)

35. hangsúlyozza a nyílt forráskódú szoftverek hozzáférhetőségének fontosságát, valamint azt, hogy a nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról szóló (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹³⁾ meghatározott nagy értékű adatkészletek részét képező nyílt hozzáférésű közadatok hozzáférhetőségét is az uniós polgárok digitális jogának kell tekinteni, amely lehetővé teszi társadalmi szerepvállalásukat; elő kell mozdítani továbbá a civil tudományt is, amellyel összefüggésben uniós szinten fel kell térképezni és megfelelően hasznosítani kell a kulcsfontosságú közösségeket, beleértve többek között a digitális kohézió nyomon követésére szolgáló „helyi” adatok gyűjtését és a kohézió elérésére vonatkozó ajánlásokat;

36. a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályról megfogalmazott közelmúltbeli RB-véleménnyel összhangban ragaszkodik ahhoz, hogy az Európai Bizottság terjessze ki az MI-technológiák hatásvizsgálatát a polgárokra, különösen a kiszolgáltatott csoportokra gyakorolt hatásokra is azáltal, hogy kötelező jelleggel bevonja a helyi és regionális önkormányzatokat és/vagy képviselőiket a konzultációba, valamint szigorúbb átláthatósági és tájékoztatási követelményeket határoz meg a magas kockázatú MI-technológiákra vonatkozóan ⁽¹⁴⁾;

Digitális szakadékok figyelése és mérése

37. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság a tagállamokkal, az Eurostattal, a nemzeti statisztikai hivatalokkal és a Közös Kutatóközponttal közösen előmozdítja a meglévő adatok földrajzi bontásának fokozatos, de folyamatos növelését és az információk körének a digitális gazdaság és a digitális társadalom szempontjaira való megfelelő kiterjesztését. A Régiók Európai Bizottsága kulcsfontosságú szereplőként vesz részt a helyi és regionális önkormányzatok adat- és információigényének megfogalmazásában, valamint a digitális érettség mérésére alkalmas eszközök kidolgozásában;

38. javasolja a döntéshozatal háttérét biztosító, a digitális érettséget mérő helyi digitális mutatók szilárd és átfogó rendszerének kidolgozását, amely többek között kritériumként lenne használható a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót szolgáló forrásoknak a közös rendelkezésekről szóló, jelenleg hatályos rendelet értelmében történő meghatározásához;

39. javasolja, hogy az Európai Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága működjön együtt egy olyan digitális iránytű megvalósításában, amely konkrétan figyelembe veszi a területi dimenziót. Ez lehetővé tenné, hogy az európai digitalizáció és digitális transzformáció terén elért eredmények értékelésétől elmozduljunk a területek közötti digitális kohézió fejlődésének mérése felé.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1024 irányelve (2019. június 20.) a nyílt hozzáférésű adatokról és a közszféra információinak további felhasználásáról (HL L 172., 2019.6.26., 56. o.).

⁽¹⁴⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A mesterséges intelligenciával kapcsolatos európai megközelítés – A mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály (HL C 97., 2022.2.28., 60. o.).

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Nyolcadik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról

(2022/C 498/09)

Előadó:	Nathalie SARRABEZOLLES (FR/PES), Finistère megye tanácsának tagja
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – a 8. kohéziós jelentésről: Kohézió Európában 2050-ig COM(2022) 34 final SWD(2022) 24 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

1. örömmel fogadja a 8. kohéziós jelentést, amely bemutatja az európai régiókban az elmúlt évtizedben megfigyelhető fő fejleményeket és területi különbségeket, és amely megalapozza továbbá a kohézió 2027 utáni jövőjéről szóló vitát;
2. egyetért az Európai Bizottság elemzésével azon történelmi kontextust illetően, mellyel az EU-nak szembe kell néznie: a Covid19-világjárvány és a kohéziós jelentésben meghatározott új fő tendenciák – például az éghajlatváltozás és a digitális hiperkonnektivitás – a területi különbségek újabb forrásait jelentik és táptalajt adnak az „elégedetlenségi földrajznak” Európában;
3. megjegyzi, hogy a konvergencia folyamatának az utóbbi években tapasztalható lassú fellendülése mögött nagyon eltérő tendenciák húzódnak meg: Európa déli és északnyugati részének egyes kevésbé fejlett régióiban és átmeneti régióiban alacsony vagy negatív növekedés volt megfigyelhető. A keleten megfigyelhető regionális növekedést pedig olykor a fővárosi régiók és a többi régió közötti jelentős eltérések jellemzik;
4. kiemeli a brexit európai gazdaságra kifejtett hatását, különösen a régiók közötti együttműködés, a kutatási és képzési ökoszisztémák és számos európai régió demográfia szempontjából;
5. megjegyzi, hogy az ukrajnai háborús helyzet miatt, amely Európa határainál alakult ki, még nagyobb szükség van az európai kohézióra;
6. ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy indítson el egy nyílt és stratégiai gondolkodási folyamatot a 2027 utáni kohéziós politikának az uniós szakpolitikák összességében betöltött szerepéről;

A kohéziós politika mint hosszú távú fejlesztési politika

7. úgy véli, hogy a kohéziós jelentésben megállapított területi különbségek teljes mértékben megerősítik a kohéziós politika legitimitását a Szerződésekben meghatározottak szerint, nevezetesen azt, hogy e politika csökkenti a jólét és fejlődés tekintetében az Európai Unió egyes régiói között fennálló különbségeket;
8. következőképpen örömmel fogadja a kohéziós jelentésben bemutatott elemzést arról, hogy a kohéziós politika a 2014–2020-as időszakban milyen hatással volt az Európai Unió régióiban megvalósuló beruházásokra;
9. megjegyzi, hogy a kohéziós politika gyakran kiemelt szerepet játszott az állami beruházások megfelelő szinten tartásában a hazai beruházások csökkenésével szemben;
10. rámutat arra, hogy a kohéziós politika által támogatott beruházások pozitív hatása hosszú távon nyilvánul meg, amint azt a kohéziós jelentés 9. fejezete hangsúlyozza;
11. rámutat továbbá arra, hogy a kohéziós politikához kapcsolódó programozási intézkedések lehetővé teszik, hogy egyes projektek finanszírozása a programozási időszak végétől számított három évig tartson – így ezeket lehetetlen összehasonlítani más, közvetlen irányítás alá tartozó európai programokkal;

12. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika hatékonyak bizonyult a Covid19-világjárvány okozta válság kezelésében, különösen a 2020 áprilisától kezdődően bevezetett rugalmassági intézkedéseknek köszönhetően [„A koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés” (CRII) két csomagja];

13. fontosnak tartja azonban, hogy a kohéziós politika irányvonala továbbra is az európai területi, gazdasági és társadalmi kohézió megerősítése legyen;

A „ne árts a kohézióknak” elv meghatározása

14. látja azokat a lehetőségeket, amelyeket egy új fogalom bevezetése jelent a kohéziós jelentésben – a fogalom a kohéziós politika átfogó megközelítését kiterjesztené az összes területi hatású európai politikára;

15. hangsúlyozza, hogy ez a fogalom teljes mértékben támogatja a Régiók Európai Bizottságának azt a kezdeményezését, amely a gazdasági, társadalmi és területi kohézió mint az Európai Unió alapvető értéke szerepének a bemutatására irányul;

16. úgy ítéli meg, hogy ez a fogalom lehetővé teszi, hogy valamennyi európai politika figyelembe vegye az Európai Unió különböző regionális viszonyainak a sokféleségét, fokozza hatékonyságát és javítsa az uniós fellépés láthatóságát a polgárok körében;

17. ellenzi azonban, hogy a fogalmat túl szűken értelmezzék, és csak az operatív programokra alkalmazzák, de még a partnerségi megállapodásokra sem; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a „ne sérüljön a kohézió” elvét valamennyi uniós politikára alkalmazza, hogy csökkentse egyes uniós politikák és programok kohézióellenes hatását;

18. kiemelten támogatja a kohéziós jelentésben említett arra vonatkozó igényt, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogassa az európai kohéziót;

19. kéri a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és esetleges utódja közvetlenül alkalmazza a kohéziós politika többszintű kormányzáson és partnerségen alapuló megközelítését;

20. hangsúlyozza továbbá, hogy jobban össze kell hangolni és növelni kell a kohéziós politika és a Horizont Európa közötti szinergiákat az innováció összes európai régióban történő megerősítése és ezáltal a régiók kutatási és innovációs kapacitásának a fejlesztése céljából, mivel ez lehetővé teszi az EU számára, hogy a regionális kiválóságba való befektetés révén globális szinten versenyképes legyen, továbbá megoldást jelenthet arra a fejlődési csapdára, amelyben a közepes jövedelmű régiók vannak;

21. ezért rámutat arra, hogy a fejlődési csapdában lévő, közepes jövedelmű régióknak érdekük, hogy egyedi kísérő intézkedésekkel segítsék őket, akár annak alapján, hogy a közepes jövedelmű régiók kategóriájába tartoznak, akár azáltal, hogy megkönnyítik számukra a területi együttműködési eszközökhöz való hozzáférést az innováció területén;

22. a versenyképesség és a területi stratégiákon alapuló innovációs ökoszisztéma megerősítése érdekében kéri az intelligens szakosodási stratégiákon alapuló megközelítés megszilárdítását és a területi együttműködés megerősítését;

23. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy határozza meg a „ne árts a kohézióknak” fogalmát, és alakítsa valódi mechanizmussá, amely lehetővé teszi az európai politikák európai kohézióra gyakorolt hatásának az értékelését; javasolja a „Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára” című közleményben a vidéki térségekre előirányzott szempontok integrálását ebbe a mechanizmusba a térségek sajátosságainak a figyelembevétele érdekében; konkrét iránymutatások kidolgozására kéri az Európai Bizottságot a fogalom gyakorlati megvalósítására vonatkozóan, többek között az RB-vel való konzultációt követően kialakítandó jogalkotási aktus révén;

A kohéziós politika egy hosszú távú európai stratégia középpontjában

24. megjegyzi, hogy bár a kohéziós politika az európai zöld megállapodás és a szociális jogok európai pillére megvalósításának középpontjában áll, nem képezi részét egy önálló, hosszú távú uniós stratégiának, ellentétben a 2014–2020-as kohéziós politikával, amely közvetlenül kapcsolódott az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításához;

25. következképpen egy új, 2030-ig tartó hosszú távú európai stratégia kidolgozására kéri az Európai Bizottságot, amely összekapcsolja a zöld és digitális átállás követelményeit, ugyanakkor erősíti az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját; hangsúlyozza, hogy ezt a stratégiát ki kell terjeszteni a kohéziós jelentésben bevezetett „ne árts a kohézióknak” elv alapján történő beruházásokat támogató valamennyi európai politikára és alapra;

26. sajnálja, hogy nincsenek koordinációs mechanizmusok a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós politika között, és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből eredő finanszírozásoknál az addicionalitás elvének érvényesülését ellenőrző valódi mechanizmus hiányában átfedések és kizorítási hatások kockázata áll fenn;

27. hangsúlyozza, hogy a különböző európai politikák közötti verseny megelőzése érdekében egyenlő feltételeket kell teremteni az európai beruházási politikák számára, mivel az állami támogatásokra vonatkozó szabályok jelenleg más politikákhoz képest akadályozzák a kohéziós politika végrehajtását;

28. ennek keretében az állami támogatásokra vonatkozó európai jogalkotási keret fejlesztésére irányuló alapos vizsgálatra kéri az Európai Bizottságot annak a biztosítása érdekében, hogy a különböző európai programok és alapok által támogatott projektekre azonos szabályok vonatkozzanak;

A kohéziós politika európai szemeszterbe történő jobb beépítése

29. megállapítja, hogy a kohéziós jelentés nem hivatkozik a kohéziós politika és az Unió gazdaságirányítási kerete közötti kapcsolatra, jóllehet a 2021–2027-es programozási időszak kohéziós politikájának a megvalósításában az európai szemeszter nagyobb szerepet kapott;

30. üdvözli egy új, a területi egyenlőtlenségekkel foglalkozó szakasz megjelenését a 2022 májusában közzétett, az európai szemeszterrel kapcsolatos tavaszi csomag országjelentéseiben, azzal a feltétellel, hogy a szakasz megjelenése kizárólag az európai területi kohézió megerősítésére irányul, és nem a kohéziós politika hosszú távú célkitűzéseitől teljesen független strukturális reformok bevezetésére;

31. kéri, hogy az Európai Bizottság folytassa az európai területeket és régiókat érintő, az országspecifikus jelentésekben és a megfelelő országspecifikus ajánlásokban szereplő területi kohéziós kihívásokra irányuló figyelem megerősítését célzó erőfeszítéseit;

32. átfogóbb gondolkodásra szólít fel a jelenlegi gazdaságpolitikai koordinációs keret megreformálásával kapcsolatban annak érdekében, hogy az európai szemeszter különböző szakaszai beépíthessék a „ne árts a kohézióknak” elvet és jobban bevonhassák a regionális és helyi hatóságokat;

33. a 8. kohéziós jelentés alapján megállapítja, hogy a közberuházások hiánya az Európai Unióban rejtett adósságot jelent; ezért megismétli a már gyakran kifejezett kérését a társfinanszírozás arányszabályára vonatkozóan, amely arra irányul, hogy a tagállamok és a helyi és regionális önkormányzatok által a strukturális és beruházási alapok társfinanszírozása keretében, az ezekre vonatkozó uniós társfinanszírozási szabályokat tiszteletben tartva eszközölt kiadásokat ne sorolják a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározott strukturális, állami vagy azzal egyenértékű kiadások közé; hangsúlyozza, hogy az állami beruházások, például a zöld, digitális és társadalmilag fenntartható átállásra és az európai versenyképesség megőrzésére irányuló beruházások fontosak a jövő generációi számára, ezért megfelelő módon kell őket kezelni, többek között az európai számviteli szabályok módosítása révén;

34. megismétli azt a korábbi véleményeiben⁽¹⁾ már megfogalmazott felhívását, hogy dolgozzanak ki egy magartatási kódexet a helyi és regionális önkormányzatoknak az európai szemeszterbe való bevonására vonatkozóan. A magartatási kódexre azért van szükség, hogy az európai szemeszter a helyi és regionális önkormányzatok bevonása révén átláthatóbbá, inkluzívabbá és demokratikusabbá, ugyanakkor hatékonyabbá is váljon. Ez növeli a helyi és regionális szintű felelősségvállalást, és ezáltal javítja a kívánt gazdasági reformok végrehajtását a tagállamokban;

⁽¹⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: „Európai helyreállítási terv a Covid19-világjárvánnyal szemben: Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és technikai támogatási eszköz” (HL C 440., 2020.12.18., 160. o.), a Régiók Bizottsága véleménye: „Az európai szemeszter és a kohéziós politika: a strukturális reformok és a hosszú távú beruházások összehangolása” (HL C 275., 2019.8.14., 1. o.), a Régiók Bizottsága véleménye: „Az európai szemeszter irányításának javítása: a helyi és regionális önkormányzatok bevonására vonatkozó magartatási kódex” (HL C 306., 2017.9.15., 24. o.).

Az európai strukturális és beruházási alapok új stratégiai keretrendszere felé...

35. megállapítja, hogy európai szinten megfigyelhető a beruházási alapok megsokszorozódása, melyek egy része közvetlen irányítás vagy megosztott irányítás alá tartozik (mint például az európai strukturális és beruházási alapok), vagy az állam vállal vezető szerepet a végrehajtásukban (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által támogatott nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek);

36. aggasztónak tartja a jelenlegi trendet, amely az esb-alapok más politikákba vagy programokba – például nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe vagy közvetlen irányítás alá tartozó programokba, például a Horizont Európába – történő átcsoportosítására irányul; ennek alapján határozottan ellenzi a kohéziós politikai alapok és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközbe történő átcsoportosítását: az EUMSZ 175. cikkén alapuló Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célja a kohéziós politika erőfeszítéseinek a kiegészítése az EUMSZ 174. cikkében meghatározott célok eléréséhez, és nem fordítva; továbbá megjegyzi, hogy a kohéziós politika már jelentős mértékben hozzájárul az európai zöld beruházásokhoz és az EU energiafüggetlenségét támogató beruházásokhoz; megállapítja tehát, hogy nem indokolt az európai alapok újbóli központosítása a fent említett alapoknak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközbe való átcsoportosítása révén;

37. megjegyzi, hogy ez a tendencia kettős káros hatást vált ki – egyrészt csökkenti a kohéziós politika mint hosszú távú fejlesztési politika hatékonyságát, másrészt egyszerű költségvetési tétellel fokozza azt le az Európai Unió többéves pénzügyi keretében;

38. ezért az Európai Bizottságot egy új keretstratégia kidolgozására kéri a 2027 utáni időszakra vonatkozóan, amely a többszintű partnerségre és kormányzásra összpontosítana, és általános rendelkezéseket állapítana meg a területi dimenzióval rendelkező uniós beruházási alapok összességére – azaz az esb-alapokra, a lehetséges jövőbeli szociális klímaalapra, az EMVA-ra és adott esetben a jövőbeli Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre – vonatkozóan;

39. különösen szükségesnek tartja, hogy az EMVA-t ismét építsék be ebbe az új keretstratégiába;

40. kéri továbbá, hogy fordítsanak különös figyelmet az Európai Szociális Alap jövőjére azért, hogy nagyobb legyen a területi dimenziója és hogy értékelve legyen a helyi és regionális önkormányzatok végrehajtásban betöltött szerepe;

... amely az esb-alapok végrehajtásának tényleges egyszerűsítésére irányul...

41. megjegyzi, hogy a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politika jogszabályi keretében jelentős egyszerűsítési intézkedések vannak: például az egyszerűsített költségelszámolási opcióknak a kiterjesztése, amit a 2021–2027-es programozás szerinti végrehajtás után értékelni kell;

42. emlékeztet ugyanakkor arra, hogy az alapok és szabályok, valamint a megosztott irányítású alapok végrehajtására vonatkozó határidők és mérföldkövek megsokszorozódása a közelmúltban megnövelte az alapokat irányító – gyakran regionális szintű – hatóságok adminisztratív terheit;

43. megállapítja, hogy ez az adminisztratív teher késedelmet okoz az esb-alapok végrehajtásában, amelyért gyakran a régiókat teszik felelőssé, és amely árt a kohéziós politika hatékony beruházási politikaként történő megítélésének az európai polgárok szemében;

44. emlékeztet arra, hogy a régióknak kulcsfontosságú szerepük van az esb-alapok végrehajtásában tapasztalható elszigeteltség megszüntetésében és az alapok területi logikával való összekapcsolásában a területi fejlesztési stratégiák támogatása érdekében;

45. kéri ezért az Európai Bizottságot, hogy az esb-alapokat regionális szinten irányító hatóságok bevonásával kezdjen meg egy hosszú távú gondolkodási folyamatot az irányítási, ellenőrzési és auditszabályok egyszerűsítése érdekében – ez egy valódi reformot jelentene, a 2027 utáni időszak kohéziós politikájára vonatkozó jogalkotási csomagra figyelemmel;

46. annak érdekében, hogy az esb-alapok újra vonzóak legyenek a célközönség számára, megismétli a Régiók Európai Bizottságának arra irányuló kérését, hogy hozzanak létre bizalmi megállapodást az Európai Bizottság és a kohéziós politika irányító hatóságai között azért, hogy a 2021–2027-es programozási időszak alatt nagyon alacsony kontroll utáni szabálytalan támogatásfelhasználási rátát mutató programokra egyszerűsített irányítási, ellenőrzési és auditszabályok vonatkozhassanak a következő programozási időszakban;

... és a régiókkal és a területi önkormányzatokkal kialakult valódi bizalmi partnerségen alapul...

47. megállapítja, hogy a 2021–2027-es kohéziós politikában bizonyos fokú központosítás észlelhető, valamint hogy háttérbe szorult a partnerség elve és a regionális önkormányzatok szerepe a beruházási igények operatív programok keretében történő meghatározásában;

48. pozitívan fogadja a kohéziós jelentésben kifejtett, a többszintű kormányzás és a partnerség elvének megerősítésére irányuló szándékot;

49. támogatja a közelmúltban e tekintetben indított kezdeményezést az európai gyakorlati közösség 2021–2027 közötti időszakra történő létrehozására vonatkozóan, amelynek észrevehető javulást kell eredményeznie a partnerségre vonatkozó európai magatartási kódex tekintetében;

50. hangsúlyozza a kohéziós politika egyedi megközelítését, amelyben az esb-alapok operatív programjai a helyi szinten megállapított területi igények elemzésén alapulnak és egy teljes mértékben demokratikus és részvételi folyamatot követnek, ellentétben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által támogatott nemzeti gazdaságélénkítő tervekkel, amelyek nagyrészt a régiók bevonása nélkül lettek kidolgozva;

51. kéri ezért az Európai Bizottságot, hogy ismerje el a régiók strukturális és beruházási alapok irányításában betöltött szerepét, valamint erősítse meg a partnerséggel kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket, különösen a 2027 utáni időszakra vonatkozóan;

A kohéziós politika mint a demográfiai hanyatlás visszafordításának eszköze a szárazföldi, vidéki és hegyvidéki területeken

52. aggodalmát fejezi ki a népesség fokozatos elöregedése, a születések számának csökkenése és a szárazföldi területek, különösen a vidéki és hegyvidéki területek elnéptelenedése miatt;

53. megállapítja, hogy a gazdasági és társadalmi zavarok – legutóbb a Covid19-világjárvány és az ukrajnai konfliktus okozta zavarok – befolyással vannak a fiatalok jövőbeli kilátásaira;

54. kiemeli egy uniós demográfiai stratégia meghatározásának fontosságát, figyelembe véve különösen az Unión belüli legális bevándorlási áramlások által kínált lehetőségeket; ugyanakkor megerősítve az illegális bevándorlással kapcsolatos koordinációt, valamint támogatást és védelmet nyújtva a menekülteknek;

Az állandó földrajzi hátrányokkal küzdő régiókra fordított különös figyelem

55. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kohéziós jelentés csak felületes figyelmet fordít az állandó földrajzi hátrányokkal küzdő régiók és a legkülső régiók előtt álló kihívásokra;

56. kéri, hogy a kohéziós politika jövőjét érintő valamennyi reformtervezetben fordítsanak különös figyelmet az EUMSZ 174. cikkében meghatározott állandó földrajzi hátrányokkal küzdő régiókra, különösen a szigeti, gyéren lakott, határokon átnyúló és hegyvidéki régiókra, valamint a legkülső régiókra;

57. hangsúlyozza az Európai Parlamentben a szigetek kohéziójának kérdésében végzett fontos munkát, és elismeri az európai szigetekre vonatkozó paktum jelentőségét;

58. a vidéki térségek tekintetében üdvözli, hogy a kohéziós jelentés elismeri, hogy a demográfiai változások potenciálisan negatív hatással lehetnek az európai kohézióra; emiatt kéri, hogy az Európai Bizottság a harmonikus területfejlesztés érdekében erősítse meg a jövőben a kohéziós politika és a KAP-stratégiai tervek támogatását és eszközeit, különösen minimális küszöbértékek révén – figyelembe véve a vidéki térségek népesség- és területarányát az EU egészéhez viszonyítva – a 174. cikkben elismert területekre és a városi és vidéki területek közötti együttműködésre vonatkozóan, melyek mindegyike komparatív és kiegészítő előnyöket nyújt;

59. ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a jólét és az előnyök adott területen belüli elosztása, valamint a városi és vidéki területek közötti hatékonyabb kapcsolatok megteremtése révén a nagyvárosi területek pozitív szerepet játszanak a koherens fejlődés biztosításában. Megismétli, hogy az egy főre jutó GDP nem ad teljes képet a szóban forgó területek fejlettségi szintjéről, és javasolja a társadalmi fejlődés indexe módszertanának alkalmazását azon legsürgetőbb kihívások azonosítására, amelyeket a nagyvárosi területeken a kohéziós politika forrásaiból kell finanszírozni⁽²⁾;

(²) A Régiók Bizottsága véleménye: „A nagyvárosi régiók előtt álló kihívások és helyzetük a 2020 utáni időszakra vonatkozó jövőbeli kohéziós politikában” (HL C 79., 2020.3.10., 8. o.).

A területi együttműködés elmélyítése

60. emlékeztet arra, hogy a 2021–2027-es időszak kohéziós politikájának a „területi együttműködés” elemeihez rendelt költségvetése jelentős mértékben csökkent az előző időszakhoz képest, aláásva az Európa Unió képességét a határokon átnyúló területeken jelentkező kohéziós kihívások kezelésére;

61. üdvözli, hogy a kohéziós jelentés említi a határokon átnyúló, valamint a régiók közötti együttműködés erősítését; kéri, hogy a 2027 utáni időszakra vonatkozó kohéziós politika teljes mértékben tükrözze a kohézió megerősítésére, az Európai Unió területei között meglévő együttműködési mechanizmusok állandósítására és a jelenlegi kontextusban felmerülő új együttműködési kihívások kezelésére való növekvő igényt;

62. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az említett költségvetés-csökkentés leginkább az EUMSZ 174. cikkében felsorolt régiókat érinti, amelyeknek tartós természeti hátrányaik miatt különösen szükségük van az Európai Unió többi régiójával való területi, gazdasági és társadalmi kohéziójuk megerősítésére.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Utak az iskolai sikerhez

(2022/C 498/10)

Előadó: Inga BĒRZIŅA (LV/Renew Europe), Kuldīga képviselő-testületének tagja
Referenciaszöveg: Javaslat tanácsi ajánlásra az „Utak az iskolai sikerhez” kezdeményezéséről
 COM(2022) 316

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat TANÁCSI AJÁNLÁSRA az „Utak az iskolai sikerhez” kezdeményezéséről

COM (2022) 316

1. módosítás

(2) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) 2020. szeptember 30-án az Európai Bizottság közleményt fogadott el az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról ⁽¹⁾, amelynek hat dimenziója közül az egyik az inkluzivitás. 2021. február 18-án a Tanács állásfoglalást fogadott el az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) ⁽²⁾.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2020) 625 final ⁽²⁾ HL C 66., 2021.2.26., 1. o.</p>	<p>(2) 2020. szeptember 30-án az Európai Bizottság közleményt fogadott el az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról ⁽¹⁾, amelynek hat dimenziója közül az egyik az inkluzivitás. 2021. február 18-án a Tanács állásfoglalást fogadott el az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) ⁽²⁾. 2021. március 19-én a Régiók Európai Bizottsága véleményt fogadott el „Az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósítása” tárgyában ⁽³⁾.</p> <p>⁽¹⁾ COM(2020) 625 final ⁽²⁾ HL C 66., 2021.2.26., 1. o. ⁽³⁾ HL C 175., 2021.6.7., 6. o.</p>

Indokolás

Javasoljuk, hogy illesszünk a szövegbe egy hivatkozást az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról szóló európai bizottsági közleményről elfogadott RB-veleményre.

2. módosítás

(5) preambulumbekzdés

(Új preambulumbekzdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p><i>Az Európa jövőjéről szóló konferencia zárójelentése arra is felszólítja az EU-t, hogy biztosítsa, hogy minden uniós polgár élvezhesse a digitalizáció előnyeit, gondoskodva arról, hogy rendelkezzenek a szükséges digitális készségekkel és lehetőségekkel ⁽¹⁾. Az Európai Bizottság javaslatot kíván előterjeszteni egy, a digitális készségek oktatásban és képzésben való elsajátításának javításáról szóló ajánlásra, illetve a digitális készségek európai tanúsítványára ⁽²⁾.</i></p> <p>⁽¹⁾ Konferencia Európa jövőjéről – Jelentés a konferencia végeredményéről, 2022. május, 32. javaslat (81. o.). ⁽²⁾ COM (2022) 404 final</p>

Indokolás

Hangsúlyozni kell, mennyire fontos a digitalizáció előnyeinek kiaknázása annak biztosítása révén, hogy minden polgár rendelkezzen a szükséges digitális készségekkel és lehetőségekkel.

3. módosítás

(25) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(25) Az oktatásnak és képzésnek EU-szerte szisztematikusan foglalkoznia kell az alulteljesítés és a korai iskolaelhagyás csökkentésére, valamint az iskolai siker előmozdítására irányuló célkitűzéssel. Rendszerszinten a gyermekek, a fiatalok és családjaik összehangolt támogatása érdekében szükség van a szakpolitikai intézkedések következetességére, az egyéb releváns szakpolitikai területekkel (mint például az egészségügy, a szociális szolgáltatások, a foglalkoztatás, a lakhatás, az igazságszolgáltatás, a migráció és az integráció) való koordinációra, valamint a különböző szereplők közötti hatékony együttműködésre minden szinten (nemzeti, regionális, helyi, iskolai). Ezzel párhuzamosan iskolai szinten támogatni kell az egész iskolára kiterjedő, közösségi megközelítéseket, valamennyi tevékenységi területre kiterjedően (oktatás és tanulás, tervezés és irányítás stb.), és valamennyi kulcsfontosságú szereplőt bevonva: a tanulókat, az iskolavezetőket, az oktató és nem oktató személyzetet, a szülőket és a családokat, valamint a helyi és a szélesebb közösségeket ⁽¹⁾.</p> <p>⁽¹⁾ Lásd a csatolt bizottsági szolgálati munkadokumentum szerinti fogalommeghatározást.</p>	<p>(25) Az oktatásnak és képzésnek EU-szerte szisztematikusan foglalkoznia kell az alulteljesítés és a korai iskolaelhagyás csökkentésére, valamint az iskolai siker előmozdítására irányuló célkitűzéssel. Rendszerszinten a gyermekek, a fiatalok és családjaik összehangolt támogatása érdekében szükség van a szakpolitikai intézkedések következetességére, az egyéb releváns szakpolitikai területekkel (mint például az egészségügy, a szociális szolgáltatások, a foglalkoztatás, a lakhatás, az igazságszolgáltatás, a migráció és az integráció) való koordinációra, valamint a különböző szereplők közötti hatékony együttműködésre minden szinten (európai, nemzeti, regionális és helyi, valamint iskolai szinten), a többszintű kormányzás elveivel összhangban. Ezzel párhuzamosan iskolai szinten támogatni kell az egész iskolára kiterjedő, közösségi megközelítéseket, valamennyi tevékenységi területre kiterjedően (oktatás és tanulás, tervezés és irányítás stb.), és valamennyi kulcsfontosságú szereplőt bevonva: a tanulókat, az iskolavezetőket, az oktató és nem oktató személyzetet, a szülőket és a családokat, valamint a helyi és a szélesebb közösségeket ⁽¹⁾.</p> <p>⁽¹⁾ Lásd a csatolt bizottsági szolgálati munkadokumentum szerinti fogalommeghatározást.</p>

Indokolás

Az oktatás és a szakképzés javulna, ha alkalmaznák a többszintű kormányzás elveit és gyakorlatait, amint azt az európai többszintű kormányzás chartájáról szóló RB-állásfoglalás is leírja ⁽¹⁾.

4. módosítás

1. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>1. A mellékletben foglalt szakpolitikai keretben javasoltaknak megfelelően 2025-ig dolgozzanak ki az oktatási és képzési rendszerük struktúrájának megfelelő szinten egy az iskolai sikerre irányuló integrált és átfogó stratégiát vagy erősítsék tovább azt, a tanulmányi eredményeknek a társadalmi-gazdasági helyzetűtől való függetlenítése, a befogadásnak az oktatásban történő előmozdítása (többek között az oktatásban tapasztalható szegregáció kezelése révén), valamint az oktatásban és képzésben megjelenő korai iskolaelhagyás és az alapkészségek terén mutatkozó alulteljesítés további csökkentése érdekében. Különös figyelmet kell fordítani az iskolai jóllétre mint az iskolai siker kulcsfontosságú elemére. Ennek a stratégiának megelőzési, beavatkozási és kompenzációs intézkedéseket kell tartalmaznia (beleértve az ifjúsági garancia részeként kínált intézkedéseket is), tényeken kell alapulnia, és az egyetemes intézkedéseket célzott és/vagy egyénre szabott rendelkezésekkel kell ötvöznie azon tanulók számára, akik további figyelmet és támogatást igényelnek inkluzív környezetben (például társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű tanulók, a migráns – beleértve a menekült – vagy roma háttérrel rendelkező tanulók, a látható és láthatatlan fogyatékosokkal élő tanulók, a sajátos nevelési igényű vagy mentális egészségi problémákkal küzdő tanulók). Egy ilyen stratégiának a különböző szakpolitikai területeket, irányítási szinteket és iskolázottsági szinteket képviselő szereplők közötti strukturált együttműködésen is kell alapulnia, megfelelő finanszírozásban kell részesülnie, és egyértelmű végrehajtási és értékelési tervnek kell kísérnie.</p>	<p>1. A mellékletben foglalt szakpolitikai keretben javasoltaknak megfelelően 2025-ig dolgozzanak ki az oktatási és képzési rendszerük struktúrájának megfelelő szinten, valamint a releváns decentralizált rendszerek figyelembevételével egy az iskolai sikerre irányuló integrált és átfogó stratégiát vagy erősítsék tovább azt, a tanulmányi eredményeknek a társadalmi-gazdasági helyzetűtől való függetlenítése, a befogadásnak az oktatásban történő előmozdítása (többek között az oktatásban tapasztalható szegregáció kezelése révén), valamint az oktatásban és képzésben megjelenő korai iskolaelhagyás és az alapkészségek terén mutatkozó alulteljesítés további csökkentése érdekében. Mind az iskolában, mind annak környékén különös figyelmet kell fordítani a jóllétre és a környezeti és egészségügyi feltételekre mint az iskolai siker kulcsfontosságú elemére. Ennek a stratégiának tervezési, megelőzési, beavatkozási és kompenzációs intézkedéseket kell tartalmaznia (beleértve az ifjúsági garancia részeként kínált intézkedéseket is), tényeken kell alapulnia, és az egyetemes intézkedéseket célzott és/vagy egyénre szabott rendelkezésekkel kell ötvöznie azon tanulók számára, akik további figyelmet és támogatást igényelnek inkluzív környezetben (például társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű tanulók, a migráns – beleértve a menekült – vagy roma háttérrel rendelkező tanulók, a látható és láthatatlan fogyatékosokkal élő tanulók, a sajátos nevelési igényű vagy mentális egészségi problémákkal küzdő tanulók). Egy ilyen stratégiának a különböző szakpolitikai területeket, irányítási szinteket és iskolázottsági szinteket képviselő szereplők közötti strukturált együttműködésen is kell alapulnia, megfelelő finanszírozásban kell részesülnie, és egyértelmű végrehajtási, értékelési és felügyeleti tervnek kell kísérnie.</p>

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatok alapvető szerepet játszanak az európai oktatási térség projektjének sikerében, mivel közvetlen és lényegi kapcsolatban állnak azokkal a közösségekkel, amelyekben az európai szinten meghatározott oktatási politikákat végre kell hajtani, és amelyekre ez utóbbiak ezt követően közvetlen hatást gyakorolnak ⁽²⁾.

⁽¹⁾ HL C 174., 2014.6.7., 1. o.

⁽²⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósítása (HL C 175., 2021.5.7., 6. o.).

5. módosítás

3. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. Egy integrált és átfogó stratégia keretében kombinálják a mellékletben foglalt szakpolitikai keretben meghatározott megelőzési, beavatkozási és kompenzációs intézkedéseket a következők támogatása érdekében:	3. Egy integrált, inkluzív és átfogó stratégia keretében kombinálják a mellékletben foglalt szakpolitikai keretben meghatározott megelőzési, beavatkozási és kompenzációs intézkedéseket a következők támogatása érdekében:

Indokolás

Magától értetődik.

6. módosítás

3.3. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3.3. az iskolák, az iskolai siker „egész iskolára kiterjedő, közösségi megközelítésének” kialakításában, amelyben az iskolai közösség valamennyi tagja (iskolavezetők, tanárok, oktatók és egyéb oktatási személyzet, tanulók, szülők és családok, valamint a helyi közösség), valamint a külső érdekelt felek aktívan és együttműködésen alapuló módon vesznek részt annak érdekében, hogy valamennyi tanuló számára előmozdítsák az oktatás sikerét;	3.3. az iskolák, az iskolai siker „egész iskolára kiterjedő, közösségi megközelítésének” kialakításában, amelyben az iskolai közösség valamennyi tagja (iskolavezetők, tanárok, oktatók és egyéb oktatási személyzet, tanulók, szülők és családok, valamint a helyi közösség, beleértve a helyi és regionális önkormányzatokat is), valamint a külső érdekelt felek aktívan és együttműködésen alapuló módon vesznek részt annak érdekében, hogy valamennyi tanuló számára előmozdítsák az oktatás sikerét;

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatok felelősek az iskolákért, és támogatják az „egész iskolára kiterjedő megközelítések” kidolgozását, többek között a négyes spirál megközelítés alkalmazásával, amely egy olyan együttműködésen alapuló modell, amelynek keretében a köz- és magánszféra érdekelt feleivel és a tudományos körökkel együttműködve nagy hangsúlyt fektetnek az emberekre és szükségleteikre.

7. módosítás

4. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
4. Optimalizálják a nemzeti és uniós források felhasználását az infrastruktúrába, a képzésbe, az eszközökbe és az oktatásba való beruházásokhoz az oktatás területén a befogadás, az egyenlőség és a jóllét növelése érdekében, ideértve az uniós források – különösen az Erasmus+, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, az Európai Szociális Alap+, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Digitális Európa program, a Horizont Európa, a technikai támogatási eszköz, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap stb. – és szakértelem kihasználását a reformokhoz és az infrastruktúrába, az eszközökbe, a pedagógiába és az egészséges tanulási környezetek létrehozásába történő beruházásokhoz, valamint gondoskodjanak arról, hogy az alapok felhasználása összhangban legyen az átfogó stratégiával.	4. Optimalizálják a helyi, regionális , nemzeti és uniós források felhasználását az infrastruktúrába, a képzésbe, az eszközökbe és az oktatásba való beruházásokhoz az oktatás területén a befogadás, az egyenlőség és a jóllét növelése érdekében, ideértve az uniós források – különösen az Erasmus+, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, az Európai Szociális Alap+, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Digitális Európa program, a Horizont Európa, a technikai támogatási eszköz, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap stb. – és szakértelem kihasználását a reformokhoz és az infrastruktúrába, az eszközökbe, a pedagógiába és az egészséges tanulási környezetek létrehozásába történő beruházásokhoz, valamint gondoskodjanak arról, hogy az alapok felhasználása összhangban legyen az átfogó stratégiával.

Indokolás

Javasoljuk a helyi és regionális szint bevonását is.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

A helyi és regionális önkormányzatok különleges szerepe

1. úgy véli, hogy a magas színvonalú, inkluzív és mindenki számára egyformán hozzáférhető oktatási és képzési rendszerek – a tanulók személyes jellemzőitől, családi, kulturális és társadalmi-gazdasági helyzetétől függetlenül – nemcsak az iskolai sikerhez teremtenek utat, hanem az Európai Unió társadalmi kohéziójához és fenntarthatóbb gazdaságához vezető közös utunkat is megteremtik;
2. nagyra értékeli az Európai Bizottság által ösztönzött, a helyi és regionális önkormányzatokat is bevonó „egész iskolára kiterjedő, közösségi megközelítést”, amely fontos előfeltétele az oktatási és képzési politika reformjának, valamint az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés olyan kulcsfontosságú céljai elérésének, mint az alapkészségek terén gyengén teljesítők és az iskolát végzettség nélkül elhagyók arányának csökkentése;
3. rámutat arra, hogy a korai iskolaelhagyás⁽³⁾ elleni intézkedéseket gyakran helyi és regionális szinten hajtják végre, ami lehetővé teszi a kontextuális problémák kezelését;
4. fontosnak tartja a tanulók és az iskolai személyzet jólétének előmozdítását az oktatás helyszínén a távoli, vidéki és városi területek közötti oktatási szakadék és az oktatási intézmények közötti különbségek csökkentése révén. Ez a célkitűzés csak a társadalmi és területi kohéziót előmozdító megfelelő finanszírozással és az adatokon alapuló döntéshozatal lehetőségével érhető el; mindenesetre a decentralizált oktatási rendszer minőségét csak átfogó, nem pusztán a költségvetésre összpontosító megközelítéssel lehet javítani;
5. hangsúlyozza a helyi, regionális és nemzeti szintű adatok gyűjtésének és elemzésének fontosságát. Az ilyen adatok vizsgálata feltárhatja a korai iskolaelhagyással kapcsolatos közös tendenciákat, és ennek megfelelően olyan megoldásokra lehet javaslatot tenni, amelyekkel helyi alapú megközelítés révén kezelni lehet a kihívásokat. Lettországból például kifejlesztettek egy nemzeti interaktív eszközt, mellyel a tanulóknak vonatkozó információkat gyűjtik attól a pillanattól kezdve, amikor a tanár észleli a korai iskolaelhagyás kockázatát. Ily módon helyi és regionális szinten széles körű statisztikai adatakat lehet létrehozni a korai iskolaelhagyás okairól és tendenciáiról;
6. szorgalmazza a helyi és regionális bevált gyakorlatok szélesebb körű alkalmazását egy erős digitális oktatási ökoszisztéma kiépítése és egy fenntartható digitális átalakulás előmozdítása érdekében. Ez elősegítené a magas színvonalú és inkluzív általános oktatást, miközben a területi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében erősítené a digitális kohéziót. Például Île-de-France francia régió a Covid19 miatt kialakult körülményekhez alkalmazkodva kifejlesztette a QIOZ ingyenes nyelvtanulási platformot;

A válság hatása az oktatási rendszerekre

7. rámutat arra, hogy az elmúlt évtizedben folyamatosan csökkent az iskolát elhagyó fiatalok száma. Félő azonban, hogy a világijárvány vissza fogja fordítani ezt a pozitív tendenciát⁽⁴⁾, Ezt támasztják alá a 2021–2022-es tanévben elért előrehaladásra, valamint annak a Covid19-cel kapcsolatos korlátozásokkal való összefüggésére vonatkozó megállapítások. Például Belgiumban Vallónia és Brüsszel régiókban 28%-kal nőtt a korai iskolaelhagyók száma, különösen a 7–12. osztályokban;

⁽³⁾ A korai iskolaelhagyásra vonatkozó uniós mutató (ELET) azoknak a legfeljebb alsó középfokú végzettséggel rendelkező 18–24 évesek arányát méri, akik már nem vesznek részt formális vagy nem formális oktatásban és képzésben.

⁽⁴⁾ Európai Bizottság, Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság: Oktatási és képzési figyelő 2021, Összefoglaló. Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/480191>.

8. kéri, hogy tartsák szem előtt a Covid19 tanulók mentális és fizikai egészségére, valamint az általános jóllétére gyakorolt hatásait. Figyelmet kellene továbbá fordítani arra, hogy e válság következtében olyan tanulói csoportok körében is csökkent a tanulási motiváció, amelyek korábban nem voltak kitéve a korai iskolaelhagyás kockázatának, a sérülékeny és hátrányos helyzetű tanulók pedig aránytalanul nagy mértékben érintettek e téren. Ezért innovatív motiváló tevékenységeket szorgalmaz olyan gyermekek számára, akik sikereket érnek el a tanulásban;

9. kéri, hogy biztosítsanak társadalmilag inkluzív és pszichológiai szempontból a helyzetükhöz igazított oktatást minden olyan iskolaköteles ukrán gyermek számára, aki az ukrajnai háború miatt uniós tagállamokban tartózkodik; kéri továbbá, hogy biztosítsanak testre szabott és jól megtervezett nyelvtanulási programokat (mint például a belgiumi Flamand régióban ⁽⁵⁾) az érintett uniós tagállam nyelvét nem beszélő tanulók számára integrációjuk előmozdítása és teljesítményük javítása érdekében;

Következtetések

10. egyetért a korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról szóló, 2011. június 28-i tanácsi ajánlás ⁽⁶⁾ végrehajtásának független értékelésében ⁽⁷⁾ foglalt azon végkövetkeztetéssel, hogy a különböző (európai, nemzeti, regionális, helyi) kormányzati és közigazgatási szintek közötti együttműködés továbbra is korlátozott és széttagolt. Ez az egyik olyan terület, ahol további erőfeszítésekre van szükség a korai iskolaelhagyás problémájának kezeléséhez, különösen az innovációs ökoszisztémán belüli együttműködés révén;

11. rámutat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak kulcsszerepük van az oktatási intézmények létrehozásában és korszerűsítésében, az esélyegyenlőség előmozdításában, valamint a biztonságos, inkluzív és hatékony tanulási környezet kialakításában, figyelmet fordítva az egyre terjedő zaklatásokra és internetes megfélemlítésekre is. Hangsúlyozza, hogy az Ukrajna elleni orosz háború, az energiaválság és az erősen növekvő infláció által a nemzeti és helyi költségvetésekre gyakorolt hatások miatt hosszú távú támogatásra van szükség az uniós strukturális alapokból a tanulási környezet korszerűsítésére és a meglévő oktatási infrastruktúra színvonalas karbantartására irányuló önkormányzati projektekhez;

12. kéri, hogy az előttünk álló kihívásokat a „teljes iskolára kiterjedő megközelítés” révén kezeljék. Itt többek között a tantestület generációváltásáról, valamint a tanárookra és az iskolai személyzetre irányuló széles körű motivációs program létrehozásáról van szó, amelyre egyes helyi és regionális önkormányzatoknál már léteznek példák, többek között a tanári képzést szerző végzős hallgatóknak, különösen a TTMM-tárgyakat tanító leendő tanároknak és a segítő szakembereknek (pszichológusok, szociálpedagógusok stb.) szóló ösztöndíjakkal. Ugyanakkor továbbra is elő kell mozdítani a tanárok továbbképzésére irányuló programokat, valamint adott esetben az átképzési intézkedéseket.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Vasco ALVES CORDEIRO

⁽⁵⁾ Onthaalonderwijs voor anderstalige kinderen (OKAN).

⁽⁶⁾ HL C 191., 2011.7.1., 1. o.

⁽⁷⁾ Európai Bizottság, Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóság (2019), Donlevy, V., Day, L., Andriescu, M., Downes P., *Assessment of the implementation of the 2011 Council Recommendation on policies to reduce early school leave: final report (A korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról szóló 2011-es tanácsi ajánlás végrehajtásának értékelése: zárójelentés)*, Kiadóhivatal.

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

AZ RB 151. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2022. 10. 11. – 2022. 10. 12.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Ipari és kézművestermékek földrajzi jelzéseinek oltalma az Európai Unióban (átdolgozás)

(2022/C 498/11)

Előadó:	Martine PINVILLE (FR/PES), Új-Aquitania regionális tanácsának tagja
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a kézműves és ipari termékek földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az (EU) 2017/1001 és az (EU) 2019/1753 európai parlamenti és tanácsi rendelet és az (EU) 2019/1754 tanácsi határozat módosításáról COM(2022) 174 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a kézműves és ipari termékek földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az (EU) 2017/1001 és az (EU) 2019/1753 európai parlamenti és tanácsi rendelet és az (EU) 2019/1754 tanácsi határozat módosításáról

COM(2022) 174 final

2022/0115 (COD)

1. módosítás

2. cikk

(új cikk)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>Célkitűzések</p> <p>Ez a cím rendelkezik a földrajzi árujelzők egységes és kizárólagos rendszeréről, amely oltalomban részesíti azoknak a kézműves és ipari termékeknek az elnevezéseit, amelyeknek a minősége, hírneve vagy egyéb jellemzőik földrajzi eredetükkel kapcsolódnak össze, és ezáltal biztosítja a következőket:</p> <p>a) az együttesen eljáró termelők felruházása a földrajzi árujelzőjük kezeléséhez szükséges hatáskörökkel és felelősséggel, beleértve az örökségi értékkel bíró és fenntartható termelésből származó autentikus termékek iránti társadalmi igények kielégítését a gazdasági, környezeti és társadalmi érték három dimenziójában, valamint a piaci működést;</p> <p>b) tisztességes versenyfeltételek a termelők számára a forgalmazási láncban;</p> <p>c) a fogyasztók megbízható tájékoztatást és garanciát kapjanak az ilyen termékek eredetiségével kapcsolatban, és könnyen azonosítani tudják őket a piacon, beleértve az elektronikus kereskedelmet is;</p> <p>d) a földrajzi árujelzők egyszerű és hatékony bejegyzése, figyelembe véve a szellemi tulajdonjogok megfelelő védelmét; és</p> <p>e) hatékony végrehajtás és forgalmazás az egész Unióban és az elektronikus kereskedelemben, biztosítva a belső piac integritását;</p> <p>f) a know-how és a közös örökség védelmét biztosító helyi gazdasági fejlődés.</p>

Indokolás

E cikk beillesztése lehetővé teszi a mezőgazdasági földrajzi árujelzőkről szóló rendelettel való párhuzam biztosítását, valamint annak hangsúlyozását, hogy nem pusztán a szellemi tulajdonjog eszközéről, hanem közpolitikai eszközről van szó.

2. módosítás

3. cikk

(Új első franciabekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>A kézműves vagy ipari „földrajzi árujelző” egy olyan termék megjelölésére szolgáló elnevezés:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. amely egy meghatározott helyről, régióból vagy országból származik; ii. amelynek valamely tulajdonsága, hírneve vagy más jellemzője alapvetően földrajzi eredetének tulajdonítható; és iii. amely előállításának legalább egy szakasza a meghatározott földrajzi területen történik.

Indokolás

Elengedhetetlen az ipari és kézműves termékek földrajzi árujelzőinek a fogalom meghatározása és belefoglalása ebbe a cikkbe (párhuzamosság a mezőgazdasági földrajzi árujelzőkkel).

3. módosítás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>5. cikk</p> <p>A földrajzi árujelzőre vonatkozó követelmények</p> <p>Ahhoz, hogy egy kézműves, illetve ipari termék elnevezése jogosult legyen földrajzi árujelző-oltalomra, a terméknek meg kell felelnie a következő követelményeknek:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) a termék egy meghatározott helyről, régióból vagy országból származik; b) valamely tulajdonsága, hírneve vagy más jellemzője alapvetően földrajzi eredetének tulajdonítható; valamint c) a termék előállításának legalább egy szakasza a meghatározott földrajzi területen történik. 	

Indokolás

A 3. cikk módosításából következik

4. módosítás

6. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) Földrajzi árujelző lajstromozása iránti kérelmet csak azon termék előállítói csoportja (a továbbiakban: kérelmező előállítói csoport) nyújthat be, amelynek elnevezését a lajstromozásra javasolják. A regionális vagy helyi közigazgatási intézmények segíthetnek a kérelem előkészítésében és a kapcsolódó eljárásban.</p> <p>(2) Egy tagállam által kijelölt hatóság akkor tekinthető e cím alkalmazásában kérelmező előállítói csoportnak, ha az érintett előállítók számuk, földrajzi elhelyezkedésük vagy szervezeti jellemzőik miatt nem tudnak csoportosulást létrehozni. Amennyiben ilyen képviselőre kerül sor, a 11. cikk (3) bekezdésében említett kérelemben fel kell tüntetni a képviselő indokait.</p> <p>(3) E cím alkalmazásában egyetlen előállító akkor tekinthető kérelmező előállítói csoportnak, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:</p> <p>a) az érintett személy az egyetlen olyan előállító, aki kérelmet szándékozik benyújtani a földrajzi árujelző lajstromozására vonatkozóan;</p> <p>b) az érintett földrajzi területet a birtokhatároktól függetlenül olyan természeti jellemzők határozzák meg, amelyek jelentősen eltérnek a szomszédos területek jellemzőitől, vagy a termék jellemzői eltérnek a szomszédos területeken előállított termékek jellemzőitől.</p>	<p>(1) Földrajzi árujelző lajstromozása iránti kérelmet előállítói csoport (a továbbiakban: kérelmező előállítói csoport) nyújthat be, amelynek elnevezését a lajstromozásra javasolják. A regionális vagy helyi közigazgatási intézmények segíthetnek a kérelem előkészítésében és a kapcsolódó eljárásban.</p> <p>(2) Egy tagállam által kijelölt hatóság, különösen egy regionális vagy helyi önkormányzat akkor tekinthető e cím alkalmazásában kérelmező előállítói csoportnak, ha az érintett előállítók számuk, földrajzi elhelyezkedésük vagy szervezeti jellemzőik miatt nem tudnak csoportosulást létrehozni. Amennyiben ilyen képviselőre kerül sor, a 11. cikk (3) bekezdésében említett kérelemben fel kell tüntetni a képviselő indokait.</p> <p>(3) E cím alkalmazásában egyedüli előállító akkor tekinthető kérelmező előállítói csoportnak, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:</p> <p>a) az érintett személy az egyetlen olyan előállító, aki kérelmet szándékozik benyújtani a földrajzi árujelző lajstromozására vonatkozóan;</p> <p>b) a földrajzi árujelzőhöz való hozzáférés továbbra is nyitva áll minden olyan új termelő/előállító számára, aki tiszteletben tartja a földrajzi árujelző termékleírásait.</p>

Indokolás

Egy földrajzi árujelző kérelmezője nem feltétlenül egy előállítói csoport; nagyobb rugalmasságot kell bevezetni, és a helyi és regionális önkormányzatok számára, amelyek egyes országokban már most is betöltik ezt a szerepet, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy kérelmezőknek tekintsék őket. Egyébként az „elszigetelt” előállító kifejezést az „egyedüli előállító” kifejezéssel kellene felváltani: a földrajzi értelemben vett „elszigetelt” előállító nem felel meg semmilyen valóságnak.

5. módosítás

7. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) Azoknak a kézműves és ipari termékeknek, amelyek elnevezését földrajzi árujelzőként lajstromozták, meg kell felelniük egy termékleírásnak, amelynek legalább a következőket kell tartalmaznia:</p>	<p>(1) Azoknak a kézműves és ipari termékeknek, amelyek elnevezését földrajzi árujelzőként lajstromozták, meg kell felelniük egy termékleírásnak, amelynek legalább a következő objektív és megkülönböztetéstől mentes elemeket kell tartalmaznia:</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a) a földrajzi árujelzőként oltalomban részesítendő elnevezés, amely lehet egy adott termék előállítási helyének földrajzi neve, vagy a kereskedelemben vagy a köznyelvben a meghatározott földrajzi területen az adott termék leírására használt elnevezés;</p>	<p>a) a földrajzi árujelzőként oltalomban részesítendő elnevezés, amely lehet egy adott termék előállítási helyének földrajzi neve és a kereskedelemben vagy a köznyelvben a meghatározott földrajzi területen az adott termék leírására használt elnevezés;</p>
<p>b) a termék leírása, beleértve adott esetben a nyersanyagok ismertetését;</p>	<p>b) az elnevezés alá tartozó termék(ek) típusa;</p>
<p>c) a g) pontban említett kapcsolatot létrehozó meghatározott földrajzi terület meghatározása;</p>	<p>c) a termék leírása, beleértve adott esetben a nyersanyagok ismertetését;</p>
<p>d) annak igazolása, hogy a termék az 5. cikk c) pontja szerinti földrajzi területről származik;</p>	<p>d) a g) pontban említett kapcsolatot létrehozó meghatározott földrajzi terület meghatározása;</p>
<p>e) a termék elkészítési vagy előállítási módjának és adott esetben az alkalmazott hagyományos módszereknek és különleges gyakorlatoknak a leírása;</p>	<p>e) annak igazolása, hogy a termék az 5. cikk c) pontja szerinti földrajzi területről származik;</p>
<p>f) a csomagolásra vonatkozó adatok feltüntetése, amennyiben a kérelmező előállítói csoport – az uniós jogot, különösen az áruk szabad mozgására és a szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó jogszabályokat is figyelembe véve – úgy dönt, és a konkrét termékre vonatkozóan megfelelően megindokolja, hogy a minőség megőrzése, a származás garantálása vagy az ellenőrzés biztosítása érdekében a csomagolásnak is a meghatározott földrajzi területen kell történnie;</p>	<p>f) a termék elkészítési vagy előállítási módjának és adott esetben az alkalmazott hagyományos módszereknek és különleges gyakorlatoknak a leírása;</p>
<p>g) a termék valamely tulajdonsága, hírneve vagy más jellemzője és földrajzi eredete közötti, az 5. cikk b) pontjában említett kapcsolat;</p>	<p>g) a csomagolásra vonatkozó adatok feltüntetése, amennyiben a kérelmező előállítói csoport – az uniós jogot, különösen az áruk szabad mozgására és a szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó jogszabályokat is figyelembe véve – úgy dönt, és a konkrét termékre vonatkozóan megfelelően megindokolja, hogy a minőség megőrzése, a származás garantálása vagy az ellenőrzés biztosítása érdekében a csomagolásnak is a meghatározott földrajzi területen kell történnie;</p>
<p>h) az érintett termékre vonatkozó bármilyen egyedi jelölési előírás;</p>	<p>h) a termék valamely tulajdonsága, hírneve vagy más jellemzője és földrajzi eredete közötti, az 5. cikk b) pontjában említett kapcsolat;</p>
<p>i) a tagállamok vagy adott esetben egy előállítói csoport által előírt egyéb alkalmazandó követelmények, figyelemmel arra, hogy e követelményeknek objektívnek, megkülönböztetéstől mentesnek és az uniós joggal összeegyeztethetőnek kell lenniük.</p>	<p>i) az érintett termékre vonatkozó bármilyen egyedi jelölési előírás;</p>
	<p>j) az illetékes termékfelügyeleti hatóság;</p>
	<p>k) a tagállamok vagy adott esetben egy előállítói csoport által előírt egyéb alkalmazandó követelmények, figyelemmel arra, hogy e követelményeknek objektívnek, megkülönböztetéstől mentesnek és az uniós joggal összeegyeztethetőnek kell lenniük.</p>

Indokolás

- El kell kerülni egy olyan új elnevezés elismerését, amely nem kapcsolódik a helyi örökséghez vagy a területi szereplők általi használathoz: a földrajzi árujelző a szellemi örökség eleme, amelynek érvényességét gyakorlata és használata alapján értékelik.
- A termékleírásnak részletesebbnek kell lennie, és pontosítania kell az érintett termék meghatározását, csakúgy, mint a mezőgazdasági földrajzi jelzések esetében: a „terméktípusra” vonatkozó kritérium e meghatározás részét képezi azáltal, hogy meghatározza a termékcsaládot, mint például: kerámia, porcelán, természetes kő stb.

6. módosítás

8. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) Az egységes dokumentumnak a következőket kell tartalmaznia:</p> <p>a) a termékleírás alábbi főbb pontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. elnevezés; ii. a termék leírása, beleértve adott esetben a csomagolásra és címkézésre vonatkozó egyedi szabályokat; iii. a földrajzi terület tömör meghatározása; 	<p>(1) Az egységes dokumentumnak a következőket kell tartalmaznia:</p> <p>a) a termékleírás alábbi főbb pontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. elnevezés; ii. a termék típusa; iii. a termék neve, leírása, beleértve adott esetben a csomagolására és a jelölésére vonatkozó egyedi szabályokat, valamint az előállítási folyamat főbb lépéseit; iv. a földrajzi terület tömör meghatározása;

Indokolás

Az egységes dokumentum a termékleírás összefoglalója; ez az a dokumentum, amelyre az EUIPO a földrajzi árujelzők iránti kérelmek értékelését alapozza. Ezért a dokumentáció uniós szintű értékeléséhez szükséges lényeges és releváns információkat is bele kell foglalni: a termék típusa és a termék gyártási folyamata szükséges a földrajzi árujelző iránti kérelem megfelelő megértéséhez és támogathatóságának az előírt kritériumok alapján történő értékeléséhez.

7. módosítás

22. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) Felszólalás esetén az az elnevezés, amelyre vonatkozóan lajstromozás iránti kérelmet nyújtottak be, nem lajstromozható, ha:</p> <p>a) a javasolt földrajzi árujelző nem felel meg az e rendeletben meghatározott oltalmi követelményeknek;</p> <p>b) a javasolt földrajzi árujelző lajstromozása ellentétes lenne a 37., a 38. vagy a 39. cikk rendelkezéseivel;</p>	<p>(2) Felszólalás esetén az az elnevezés, amelyre vonatkozóan lajstromozás iránti kérelmet nyújtottak be, nem lajstromozható, ha:</p> <p>a) a javasolt földrajzi árujelző nem felel meg az e rendeletben meghatározott oltalmi követelményeknek;</p> <p>b) a javasolt földrajzi árujelző lajstromozása ellentétes lenne a 35., a 37., a 38. vagy a 39. cikk rendelkezéseivel;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>c) a javasolt földrajzi árujelző lajstromozása veszélyeztetné egy vele részben vagy teljesen azonos elnevezés vagy védjegy létét, vagy olyan termékek létét, amelyek a 18. cikk (3) bekezdése szerinti közzététel időpontját megelőzően már legalább 5 éven keresztül jogszerűen forgalomban voltak.</p>	<p>c) a javasolt földrajzi árujelző lajstromozása veszélyeztetné egy vele részben vagy teljesen azonos elnevezés vagy védjegy létét, vagy olyan termékek létét, amelyek a 18. cikk (3) bekezdése szerinti közzététel időpontját megelőzően már legalább 5 éven keresztül jogszerűen forgalomban voltak.</p>

Indokolás

A 35. cikkre való hivatkozás beillesztése felszólalás esetén lehetővé teszi a földrajzi árujelzők oltalma érdekében használt valamennyi jogalap alkalmazását, a már elismert földrajzi árujelzők oltalmának megerősítését és a versengő/jogellenes földrajzi árujelzők benyújtásának az elkerülését.

8. módosítás

23. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) A Hivatal dönthet az (1) bekezdésben biztosított átmeneti időszak legfeljebb 15 éves meghosszabbításáról vagy a további használat legfeljebb 15 évre szóló engedélyezéséről, amennyiben bizonyítást nyer az is, hogy:</p> <p>a) az (1) bekezdésben említett termékmegnevezésben szereplő elnevezést az érintett földrajzi árujelzőre vonatkozó, lajstromozás iránti kérelem Hivatalnak való benyújtását megelőzően legalább 25 éven keresztül jogszerűen, folyamatosan és jóhiszeműen használták;</p> <p>b) az (1) bekezdésben említett termékmegnevezésben szereplő elnevezés használata soha nem irányult a termék földrajzi árujelzőként lajstromozott nevéhez kapcsolódó hírnév kihasználására; valamint</p> <p>c) a szóban forgó elnevezés nem tévesztette, illetve nem is téveszthette meg a fogyasztót a termék tényleges származását illetően.</p> <p>(5) Az azon hosszú távú célkitűzés kapcsán felmerülő átmeneti nehézségek leküzdése érdekében, amely szerint biztosítani kell, hogy az érintett területen a földrajzi árujelzővel ellátott termékek valamennyi előállítója teljesítse a vonatkozó termékleírásban foglaltakat, a tagállamok – a kérelem Hivatalhoz történő benyújtásának időpontjától kezdődő hatállyal – akár tízéves átmeneti időszakot is biztosíthatnak a megfeleléshez, feltéve, hogy az érintett gazdasági szereplők a szóban forgó termékeket az érintett elnevezések használatával folyamatosan és jogszerűen forgalmazták a kérelemnek a tagállami hatóságokhoz történő benyújtását megelőző legalább 5 éven keresztül, és erre a 13. cikkben említett nemzeti felszólalási eljárás során hivatkoztak.</p>	<p>(5) Az azon hosszú távú célkitűzés kapcsán felmerülő átmeneti nehézségek leküzdése érdekében, amely szerint biztosítani kell, hogy az érintett területen a földrajzi árujelzővel ellátott termékek valamennyi előállítója teljesítse a vonatkozó termékleírásban foglaltakat, a tagállamok – a kérelem Hivatalhoz történő benyújtásának időpontjától kezdődő hatállyal – akár ötéves átmeneti időszakot is biztosíthatnak a megfeleléshez, feltéve, hogy az érintett gazdasági szereplők a szóban forgó termékeket az érintett elnevezések használatával folyamatosan és jogszerűen forgalmazták a kérelemnek a tagállami hatóságokhoz történő benyújtását megelőző legalább 5 éven keresztül, és erre a 13. cikkben említett nemzeti felszólalási eljárás során hivatkoztak.</p>

Indokolás

Az átmeneti időszakokat korlátozni kell annak érdekében, hogy ne gyengítsék a földrajzi árujelzők oltalmát, illetve ne legitimálják a fennálló visszaéléseket.

9. módosítás

26. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) Az oltalom alatt álló földrajzi árujelző lajstromozásáról szóló határozat hatálybalépésekor a Hivatal a következő adatokat rögzíti a kézműves és ipari termékek földrajzi árujelzőinek uniós lajstromában:</p> <p>a) a termék <i>lajstromozott elnevezése</i>;</p> <p>b) a termékosztály;</p> <p>c) az elnevezés lajstromozásáról rendelkező jogi aktusra történő hivatkozás;</p> <p>d) a származási ország vagy országok megnevezése.</p>	<p>(3) Az oltalom alatt álló földrajzi árujelző lajstromozásáról szóló határozat hatálybalépésekor a Hivatal a következő adatokat rögzíti a kézműves és ipari termékek földrajzi árujelzőinek uniós lajstromában:</p> <p>a) a termékre bejegyzett oltalom alatt álló földrajzi árujelző elnevezése;</p> <p>b) a termék típusa;</p> <p>c) az oltalom alatt álló földrajzi jelzések kedvezményezettjei;</p> <p>d) az elnevezés lajstromozásáról rendelkező jogi aktusra történő hivatkozás;</p> <p>e) a származási ország vagy országok megnevezése.</p>

Indokolás

Pontosítás.

10. módosítás

29. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A Hivatal – saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam vagy harmadik ország, továbbá bármely, jogos érdekekkel rendelkező természetes vagy jogi személy kérésére – határozatot hozhat a földrajzi árujelző lajstromozásának törléséről az alábbi esetekben:</p> <p>a) ha a termékleírásában foglalt követelményeknek való megfelelés már nem biztosított;</p> <p>b) ha az érintett földrajzi árujelzővel ellátott terméket legalább 7 egymást követő éve nem hoztak forgalomba.</p>	<p>(1) A Hivatal – saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam vagy harmadik ország, továbbá bármely, jogos érdekekkel rendelkező természetes vagy jogi személy kérésére – határozatot hozhat a földrajzi árujelző lajstromozásának törléséről az alábbi esetekben:</p> <p>a) ha a termékleírásában foglalt követelményeknek való megfelelés már nem biztosított;</p> <p>b) ha az érintett földrajzi árujelzővel ellátott terméket legalább 10 egymást követő éve nem hoztak forgalomba.</p>

Indokolás

A héteves határidő kissé véletlenszerűnek tűnik. Tekintettel az ellátási láncok és a készletek értékesítésének lehetséges nehézségeire, nagyvonalúbb határidőt lehetne biztosítani a fokozatos kivonásra.

11. módosítás

33. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(5) A tanácsadó testület a tagállamok és a Bizottság egy-egy képviselőjéből, valamint azok helyetteseiből áll.	(5) A tanácsadó testület a tagállamok és a Bizottság egy-egy képviselőjéből és egy, az érintett terméktípus(ok) tekintetében elismert független szakértőből áll, beleértve adott esetben a regionális vagy helyi önkormányzatok képviselőit is, valamint helyetteseiket.

Indokolás

A tanácsadó testület összetételének rugalmasnak kell maradnia, és lehetővé kell tennie olyan független szakértők kinevezését, akik szakértelme lényeges lehet abból a szempontból, hogy az EUIPO-t a kérelmek értékelése során kísérik.

12. módosítás

44. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) Az Unióból származó, földrajzi árujelzővel forgalmazott kézműves és ipari termékek esetében az (1) bekezdésben említett uniós szimbólum szerepelhet a termék jelölésén és a reklámanyagokban. A földrajzi árujelzőt az uniós szimbólummal azonos látómezőben kell feltüntetni.	(2) Az Unióból származó, földrajzi árujelzővel forgalmazott kézműves és ipari termékek esetében az (1) bekezdésben említett uniós szimbólum szerepel a termék jelölésén, a reklámanyagokban vagy a kommunikációs anyagokban . A földrajzi árujelzőt az uniós szimbólummal azonos látómezőben kell feltüntetni.

Indokolás

Az európai logó kötelező használata elengedhetetlen ahhoz, hogy a fogyasztók vagy a vevők felismerhessék/azonosíthassák ezeket a termékeket. Mivel a címkézés az ipari és kézműves termékek nem minden földrajzi jelzése esetében megfelelő, helyénvalóbb „kommunikációs anyagokról” beszélni.

13. módosítás

50. cikk (2) bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) az átruházott feladatot ellátó terméktanúsító szervnek:	b) az átruházott feladatot ellátó terméktanúsító szervnek vagy a természetes személynek:
<ul style="list-style-type: none"> i. rendelkeznie kell az azon említett hatósági ellenőrzési feladatoknak az elvégzéséhez szükséges szakértelemmel, felszereléssel és infrastruktúrával, amelyeket rá átruháztak; ii. elegendő létszámú, valamint megfelelő képzés és tapasztalat birtokában lévő személyzettel kell rendelkeznie; iii. pártatlannak kell lennie, nem merülhet fel összeférhetlenség vele kapcsolatban és különösen nem lehet olyan helyzetben, amely akár közvetlenül, akár közvetve befolyásolhatná azoknak a hatósági ellenőrzési feladatoknak a részrehajlás nélküli elvégzésével kapcsolatos szakmai magatartását, amelyeket rá átruháztak; valamint 	<ul style="list-style-type: none"> i. rendelkeznie kell az azon említett hatósági ellenőrzési feladatoknak az elvégzéséhez szükséges szakértelemmel, felszereléssel és infrastruktúrával, amelyeket rá átruháztak, a vállalkozások számvitele vonatkozásában is; ii. elegendő létszámú, valamint megfelelő képzés és tapasztalat birtokában lévő személyzettel kell rendelkeznie; iii. pártatlannak kell lennie, nem merülhet fel összeférhetlenség vele kapcsolatban és különösen nem lehet olyan helyzetben, amely akár közvetlenül, akár közvetve befolyásolhatná azoknak a hatósági ellenőrzési feladatoknak a részrehajlás nélküli elvégzésével kapcsolatos szakmai magatartását, amelyeket rá átruháztak; valamint

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>iv. elegendő hatáskörrel kell rendelkeznie azon hatósági ellenőrzési feladatok elvégzéséhez, amelyeket rá átruháztak; valamint</p> <p>c) amennyiben a hatósági ellenőrzési feladatot természetes személyekre ruházzák át, az említett természetes személyeknek:</p> <p>i. rendelkezniük kell azoknak a hatósági ellenőrzési feladatoknak az elvégzéséhez szükséges szakértelemmel, felszereléssel és infrastruktúrával, amelyeket rájuk átruháztak;</p> <p>ii. megfelelő képzéssel és tapasztalattal kell rendelkezniük;</p> <p>iii. pártatlanul kell eljárniuk, és nem merülhet fel összeférhetlenség azon hatósági ellenőrzési feladatok elvégzése tekintetében, amelyeket rájuk átruháztak; valamint</p>	<p>iv. elegendő hatáskörrel kell rendelkeznie azon hatósági ellenőrzési feladatok elvégzéséhez, amelyeket rá átruháztak;</p>

Indokolás

Nem szabad különbséget tenni a hatósági ellenőrzési feladatokkal megbízott szervekre vagy természetes személyekre vonatkozó követelmények között.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

1. üdvözli az Európai Bizottság javaslatát, amely választ ad az európai helyi és regionális önkormányzatok határozott igényeire. A helyi és regionális önkormányzatok számára az ipari és kézműves termékek földrajzi jelzése hozzájárul az örökség védelméhez, a hozzáadott érték és a munkahelyek megőrzéséhez egy adott területen, valamint a terület identitásának megerősítéséhez;
2. emlékeztet arra, hogy a Régiók Európai Bizottsága 2021. októberi véleményében egy sui generis oltalmi rendszer létrehozására szólított fel az ipari és kézműves termékek földrajzi jelzései számára, annak érdekében, hogy az Európai Unió átfogó jogi kerettel rendelkezzen a földrajzi jelzések tekintetében, amely a földrajzi jelzések természetétől függetlenül azonos szintű oltalmat biztosít;
3. üdvözli, hogy ez a javaslat a földrajzi jelzések mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari területen szerzett tapasztalataira épít, és előnyben részesíti a különböző rendszerek közötti harmonizált megközelítést;
4. megismétli arra irányuló felhívását, hogy a két rendszer közötti összhang biztosítása érdekében hozzanak létre egy stabil koordinációs mechanizmust az Európai Bizottság és az EUIPO illetékes szolgálatainak között;
5. javasolja, hogy az EUIPO-nak a földrajzi árujelzők ellenőrzésére vonatkozó hatáskörét egyértelműen határozzák meg egy jogi aktusban, hogy az EUIPO kellő időben ki tudja építeni a kérelmeknek és azok jogosultságának az előírt kritériumok alapján történő értékeléséhez szükséges szakértelmet;
6. hangsúlyozza, hogy létre kell hozni a földrajzi jelzések közös lajstromát, hogy megkönnyítsék a fogyasztók, a termelők, az államok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok számára az információkhoz való hozzáférést;
7. felhívja azonban a társjogalkotók figyelmét a javaslat által érintett termékek és ökoszisztémák sajátosságaira és sokféleségére a mezőgazdasági termékek tekintetében, és éberségre szólít fel annak biztosítása érdekében, hogy azt a javaslat egészében következetesen, megfelelően figyelembe vegyék;

8. megjegyzi, hogy a „kézműves termékek” javasolt fogalom meghatározása nem felel meg egyes tagállamok gyakorlatainak, és ezért kéri az Európai Uniót, hogy fogadjon el egy olyan fogalom meghatározást, amely kiterjed az EU-n belüli előállítási folyamatokra, legyen szó akár teljesen kézi, akár mechanikus vagy vegyes előállítási folyamatokról;
9. emlékeztet arra, hogy nagy jelentőséget tulajdonít az innováció és a kutatás kérdésének, amelyet nem gátolhatnak a termékleírások, se a „hagyomány” és a „hagyományos” kifejezések túlzottan megszorító értelmezése;
10. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy konkrét és jól megalapozott esetekben a földrajzi jelzések bejegyzése iránti kérelem benyújtását engedélyezzék egy regionális vagy helyi önkormányzat részére;
11. rámutat, hogy közülük sokan már támogatják az ágazatokat, mind az ipari és kézműves termékek földrajzi árujelzőinek strukturálási és kidolgozási szakaszában, mind azok végrehajtásában és promóciójában;
12. megállapítja, hogy létezik egy közvetlen nyilvántartásba vételi eljárás, és kéri az egyenlő bánásmód biztosítását valamennyi eljárás során, függetlenül attól, hogy létezik-e a nyilvántartásba vételi eljárásból egy nemzeti szakasz;
13. emlékeztet arra, hogy hiteles ellenőrzéseket kell végrehajtani, amelyek biztosítják az előállítók megfelelését a termékleírásoknak, valamint a fogyasztók biztonságát és bizalmát, és megismétli, hogy a külső ellenőrzéseket prioritásként kell kezelni annak érdekében, hogy biztosítsák az elfogadható költségek mellett végzett megbízható és független ellenőrzést;
14. ezért aggodalmát fejezi ki az Európai Bizottság által javasolt, önbevalláson alapuló ellenőrzési eljárás miatt, amely nem nyújt elegendő ellenőrzési garanciát, és az eszköz hitelességét potenciálisan sértő visszaélésekhez vezethet;
15. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a rendszerek harmonizálása érdekében a mezőgazdaság és az agrár-élelmiszeripar területén jól bevált hasonló megközelítést alkalmazzanak a földrajzi jelzések esetében;
16. megismétli, hogy időben korlátozott nyilvántartásba vételi eljárásra van szükség és különösen azt ajánlja, hogy határozzák meg a nemzeti és európai kérelmekről hozott határozat maximális időtartamát;
17. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a költségek, különösen a fellebbezéssel kapcsolatos költségek, mint például a fellebbezési díj, ne legyenek diszkriminatívak, hogy azokhoz minden földrajzi jelzés jogosultja hozzáférhessen;
18. hangsúlyozza, hogy európai szintű intézkedéseket kell javasolni a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzéseinek tanúsítására, szakmai szervezésére irányuló fellépések, valamint a tájékoztatás és a promóció támogatására. Ezek a támogatási intézkedések elő fogják mozdítani a rendszer kiépítését az EU-n belül, lehetővé téve ezáltal a nem áthelyezhető gazdasági tevékenységek megőrzését és fejlesztését a területeken;
19. egyetért azzal, hogy az Európai Bizottság elemezze, hogy ez a javaslat megfelel-e a szubszidiaritás elvének. Ténylegesen ez utóbbi célja, hogy működő belső piacot teremtsen a kézműves és ipari termékek földrajzi jelzései számára, amelyek oltalma az EU és a tagállamai megosztott hatáskörébe tartozik. A tagállamok önmagukban nem tudják elérni ezt a célkitűzést a nemzeti szinten kidolgozott, egymástól eltérő szabályok sokfélesége miatt, amelyeket nem ismernek el kölcsönösen. A pusztán nemzeti megközelítések fenntartása jogbizonytalansághoz vezetne az előállítók szempontjából, akadályozná a piac átláthatóságát a fogyasztók számára, befolyásolná az Unión belüli kereskedelmet, és utat nyitna a földrajzi jelzéssel oltalom alá helyezett termékek forgalmazása terén az egyenlőtlen verseny előtt. Az Európai Bizottság javaslata ezért valódi európai hozzáadott értéket képvisel.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 11-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) fejlesztésére vonatkozó iránymutatások

(2022/C 498/12)

Előadó:	Isabelle BOUDINEAU (FR/PES), Új-Aquitania régió tanácsának tagja
Referenciaszövegek:	<p>Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról, az (EU) 2021/1153 rendelet és az (EU) 913/2010 rendelet módosításáról, valamint az (EU) 1315/2013 rendelet hatályon kívül helyezéséről</p> <p>COM(2021) 812 final</p> <p>A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Cselekvési terv a távolsági és a határokon átnyúló vasúti személyszállítási szolgáltatások fellendítésére</p> <p>COM(2021) 810 final</p> <p>Módosított javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról, az (EU) 2021/1153 rendelet és az (EU) 913/2010 rendelet módosításáról, valamint az (EU) 1315/2013 rendelet hatályon kívül helyezéséről</p> <p>COM(2022) 384 final</p>

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról, az (EU) 2021/1153 rendelet és az (EU) 913/2010 rendelet módosításáról, valamint az (EU) 1315/2013 rendelet hatályon kívül helyezéséről

COM(2021) 812 final

1. módosítás

(4) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(4) A transzeurópai közlekedési hálózat megvalósítása megteremti az előfeltételeket az olyan infrastruktúrális alap tekintetében, amely lehetővé teszi, hogy valamennyi közlekedési mód fenntarthatóbbá, megfizethetőbbé és inkluzívabbá váljon, hogy a fenntartható alternatívák széles körben elérhetőek legyenek egy multimodális közlekedési rendszerben, és hogy az átállást a megfelelő ösztönzőkkel lehessen előmozdítani, elsősorban a méltányos átmenet biztosításával, a klímasemlegesség felé történő méltányos átmenetre vonatkozó [...]-(EU) [...] tanácsi ajánlásban megfogalmazott célkitűzésekkel összhangban.	(4) A transzeurópai közlekedési hálózat megvalósítása megteremti az előfeltételeket az olyan infrastruktúrális alap tekintetében, amely lehetővé teszi, hogy valamennyi közlekedési mód fenntarthatóbbá, megfizethetőbbé és inkluzívabbá váljon az EU valamennyi régiójában , hogy a fenntartható alternatívák széles körben elérhetőek legyenek egy multimodális közlekedési rendszerben, és hogy az átállást a megfelelő ösztönzőkkel lehessen előmozdítani, elsősorban a méltányos átmenet biztosításával, a klímasemlegesség felé történő méltányos átmenetre vonatkozó [...]-(EU) [...] tanácsi ajánlásban megfogalmazott célkitűzésekkel összhangban.

Indokolás

Az átállási erőfeszítésekből az Európai Unió egyetlen régióját sem szabad kihagyni.

2. módosítás

(16) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(16) Egy adott projekt tervezési és kivitelezési szakaszában kellőképpen figyelembe kell venni a regionális és helyi önkormányzatok, valamint a közös érdekű projekt által érintett nyilvánosság érdekeit.	(16) Egy adott projekt tervezési és kivitelezési szakaszában kellőképpen figyelembe kell venni a regionális és helyi önkormányzatok, valamint a közös érdekű projekt által érintett nyilvánosság érdekeit.

Indokolás

A projekttervezésbe teljes mértékben be kell vonni a regionális és helyi önkormányzatokat. Az eredeti nyelvben szereplő feltételes mód nem indokolt.

3. módosítás

(52) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(52) A tagállamoknak létre kell hozniuk a fenntartható városi mobilitási tervek nemzeti támogató programját, amelynek célja a fenntartható városi mobilitási tervek elterjedésének előmozdítása, valamint a régiók, városok és nagyvárosok közötti koordináció javítása. A programnak támogatnia kell a régiókat és a városi térségeket a magas színvonalú fenntartható városi mobilitási tervek kidolgozásában, és jogalkotási intézkedések, iránymutatások, kapacitásépítés, segítségnyújtás és esetleg pénzügyi támogatás révén meg kell erősítenie a fenntartható városi mobilitási tervek végrehajtásának nyomon követését és értékelését.	(52) A tagállamoknak létre kell hozniuk a fenntartható városi mobilitási tervek nemzeti támogató programját, amelynek célja a fenntartható városi mobilitási tervek elterjedésének előmozdítása, valamint a régiók, városok és nagyvárosok közötti koordináció javítása. A programnak támogatnia kell a régiókat és a városi térségeket a magas színvonalú fenntartható városi mobilitási tervek kidolgozásában, és jogalkotási intézkedések, iránymutatások, kapacitásépítés, segítségnyújtás és esetleg pénzügyi támogatás révén meg kell erősítenie a fenntartható városi mobilitási tervek végrehajtásának nyomon követését és értékelését. A nemzeti támogató programok által nyújtott támogatás kiegészítéseként a Bizottság megkönnyíti a folyosóforumok keretében a csomópontok között folytatott információcserét.

Indokolás

Az Európai Bizottságnak – többek között a tapasztalatcsere megkönnyítésével – segítenie kell azokat a helyi önkormányzatokat, amelyeknek nincs tapasztalatuk a fenntartható városi mobilitási tervek fejlesztésében.

4. módosítás

(66) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(66) Az európai közlekedési folyosóknak oly módon kell elősegíteniük a transzeurópai közlekedési hálózat infrastruktúrájának fejlesztését, hogy megoldást kínálnak a szűk keresztmetszetekre, bővítsék a határokon átnyúló összekapcsolásokat és javítsák a hatékonyságot és a fenntarthatóságot. A folyosóknak a területi együttműködés javítása révén hozzá kell járulniuk a kohézióhoz. Átfogóbb közlekedéspolitikai célkitűzéseket is figyelembe kell venniük, és elő kell segíteniük az átjárhatóságot, a modális integrációt és a multimodális közlekedést. A folyosó alapú megközelítésnek átláthatónak és egyértelműnek kell lennie, és az ilyen folyosók működtetése nem járhat az adminisztratív terhek vagy költségek túlzott növekedésével.</p>	<p>(66) Az európai közlekedési folyosóknak oly módon kell elősegíteniük a transzeurópai közlekedési hálózat infrastruktúrájának fejlesztését, hogy megoldást kínálnak a szűk keresztmetszetekre, bővítsék a határokon átnyúló összekapcsolásokat és javítsák a hatékonyságot és a fenntarthatóságot. A folyosóknak a területi együttműködés javítása révén hozzá kell járulniuk a kohézióhoz. Átfogóbb közlekedéspolitikai célkitűzéseket is figyelembe kell venniük, és elő kell segíteniük az átjárhatóságot, a modális integrációt és a multimodális közlekedést. A folyosó alapú megközelítésnek átláthatónak és egyértelműnek kell lennie, és az ilyen folyosók működtetése nem járhat az adminisztratív terhek vagy költségek túlzott növekedésével. Emellett az olyan integrált irányítási struktúrák térnyerését is ösztönöznie kell, amelyek elősegítik a határokon átnyúló szakaszok megvalósításának felgyorsítását, ideértve például az európai területi társulásokat. Az Európai Bizottság és a tagállamok konzultálnak a régiókkal és ezekkel az érdekelt felekkel, amikor a transzeurópai közlekedési hálózat megvalósításáról döntenek.</p>

Indokolás

Az integrált irányítási struktúrák, például az európai területi társulások bebizonyították, hogy hozzá tudnak járulni azoknak a nehézségeknek a megoldásához, amelyek a határokon átnyúló együttműködés területén, különösen a TEN-T határokon átnyúló szakaszainak megvalósítása során felmerültek. Ezt a rendeletben is meg kell említeni.

5. módosítás

3. cikk f) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>f) „városi csomópont”: városi térség, ahol a transzeurópai közlekedési hálózat közlekedési infrastruktúrájának elemei – így például a városi térségben és annak környékén elhelyezkedő kikötők és utasforgalmi terminálok, vasútállomások, buszpályaudvarok, logisztikai platformok és létesítmények, áruterminálok – kapcsolódnak az infrastruktúra más elemeivel és a regionális és helyi forgalmi infrastruktúrával;</p>	<p>f) „városi csomópont”: funkcionális városi térség, ahol a transzeurópai közlekedési hálózat közlekedési infrastruktúrájának elemei – így például a városi térségben és annak környékén elhelyezkedő kikötők és utasforgalmi terminálok, vasútállomások, buszpályaudvarok, logisztikai platformok és létesítmények, áruterminálok – kapcsolódnak az infrastruktúra más elemeivel és a regionális és helyi forgalmi infrastruktúrával;</p>

Indokolás

A funkcionális városi térség jobban tükrözi egy város és vonzáskörzete integrált közlekedési rendszerét, és kulcsszerepet játszik a városi térségek tervezésében és közlekedési rendszerének dekarbonizációjában. A városi csomópontok fogalom meghatározásának kiegészítése a „funkcionális” szóval jobban illeszkedik a fenntartható városi mobilitási tervek 3. cikk o) pontjában szereplő logikájába.

6. módosítás

3. cikk l) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
l) „multimodális személyszállítási csomópont”: legalább két személyszállítási mód közötti kapcsolódási pont, ahol biztosított az utazási tájékoztatás, a közösségi közlekedéshez való hozzáférés és a közlekedési módok közötti átszállás, beleértve a P+R parkolókat és az aktív módokat is, és amely kapcsolódási pontként szolgál a városi csomópontok és a nagyobb távolságokra kiterjedő közlekedési hálózatok között;	l) „multimodális személyszállítási csomópont”: legalább két személyszállítási mód közötti kapcsolódási pont, ahol biztosított az utazási tájékoztatás, a közösségi közlekedéshez való hozzáférés és a közlekedési módok közötti átszállás, beleértve a P+R parkolókat és az aktív módokat is, és amely kapcsolódási pontként szolgál a városi csomópontok és a nagyobb távolságokra kiterjedő közlekedési hálózatok között és azokon belül;

Indokolás

Ez a módosítás azzal a hatással járna, hogy a városi csomópontok között és azon belül utazókat célzó multimodális csomópont-projektek részesülnének finanszírozásból.

7. módosítás

3. cikk o) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
o) „fenntartható városi mobilitási terv”: stratégiai mobilitási tervezésre szolgáló dokumentum, amelynek célja a funkcionális városi térséghez (valamint annak vonzáskörzetéhez) való hozzáférés és a térségen belüli mobilitás javítása a személyek, a vállalkozások és az áruk számára;	o) „fenntartható városi mobilitási terv”: stratégiai mobilitási tervezésre szolgáló dokumentum, amelynek célja a funkcionális városi térséghez (valamint annak vonzáskörzetéhez) való hozzáférés és a térségen belüli mobilitás javítása a személyek, a vállalkozások és az áruk számára; a fenntartható városi mobilitási terveket be lehet építeni a meglévő tervekbe és/vagy olyan összetettebb tervekbe, amelyek például területhasznosítási terveket is tartalmaznak, tekintettel a földhasználat és a mobilitás közötti kapcsolatokra;

Indokolás

Ez a módosítás biztosítja, hogy a fenntartható városi mobilitási tervek a helyi és regionális szinten meglévő és/vagy szélesebb körű tervekre épülhessenek.

8. módosítás

3. cikk z) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
z) „tengeri kikötő”: olyan vízi és egyben szárazföldi terület, amely infrastruktúrája és berendezései révén lehetővé teszi elsősorban a vízi járművek fogadását, azok ki- és berakodását, az áruk tárolását, fogadását és feladását, valamint az utasok, a személyzet és más személyek be- és kiszállását; ideértendő továbbá minden egyéb olyan infrastruktúra is, amelyekre a kikötő területén a fuvarozóknak szükségük van;	z) „tengeri kikötő”: olyan vízi és egyben szárazföldi terület, amely infrastruktúrája és berendezései révén lehetővé teszi elsősorban a vízi járművek fogadását, azok ki- és berakodását, az áruk tárolását, fogadását és feladását, valamint az utasok, a személyzet és más személyek be- és kiszállását; ideértendő továbbá minden egyéb olyan infrastruktúra is, amelyekre a kikötő területén a fuvarozóknak szükségük van, valamint amely a kereskedelem, illetve az ipari és energetikai klaszterek belépési pontjaként szolgál;

Indokolás

A tengeri kikötők meghatározásakor a rendeletben fel kell sorolni az összes szerepet, amelyet az infrastruktúrájuk betölt, hogy ezáltal a lehető legjobban kezelni lehessen az előttük álló kihívásokat.

9. módosítás

4. cikk (2) bekezdés c) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	viii. a szabályozási normák hozzáigazítása a területi adottságokhoz;

Indokolás

A hálózat folytonosságának és az e rendelet 6. cikkében előírt határidőn belüli megvalósításának biztosítása érdekében a műszaki előírásokat okvetlenül hozzá kell igazítani azokhoz a kihívásokhoz, amelyek a rendelet alkalmazása kapcsán az egyes régiókban, többek között az e rendelet (26) preambulumbekkezdésében említettekben – a legkülső régiókban és az egyéb távoli területeken, a szigeti régiókban, a perem- és hegyvidéki területeken, valamint a ritkán lakott területeken, illetve az elszigetelt vagy részben elszigetelt hálózatok esetében – felmerülhetnek.

10. módosítás

8. cikk (2) bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) a társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzés alapján gazdasági szempontból életképesnek kell lenniük;	b) a társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzés alapján gazdasági szempontból életképesnek kell lenniük. Az életképesség megítélésénél a tagállamok társadalmi-gazdasági adottságait és a projektek tágabb gazdasági kihatásait is figyelembe kell venni;

Indokolás

Azokban a tagállamokban, ahol az utas- és teherforgalom az átlagosnál kisebb, a vasúti projektek szigorúan nézve kizárólag a költség-haszon elemzés alapján általában nem tekinthetők életképesnek. Az életképesség megítélésénél figyelembe kell venni a projektek sajátos körülményeit és szélesebb körű hatásait.

11. módosítás

15. cikk (3) bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) valamely tagállam kérésére, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyéb mentességeket is adhat a (2) bekezdésben említett követelmények tekintetében. Minden mentességi kérelemnek társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzésen és az átjárhatóságra gyakorolt hatás értékelésén kell alapulnia. A mentességnek meg kell felelnie az (EU) 2016/797 európai parlamenti és tanácsi irányelv követelményeinek, adott esetben pedig koordináció és megállapodás szükséges a szomszédos tagállammal vagy tagállamokkal.	b) valamely tagállam, regionális önkormányzat vagy illetékes hatóságok csoportjának kérésére, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyéb mentességeket is adhat a (2) bekezdésben említett követelmények tekintetében. Minden mentességi kérelemnek társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzésen és az átjárhatóságra gyakorolt hatás, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulás értékelésén kell alapulnia. A mentességnek meg kell felelnie az (EU) 2016/797 európai parlamenti és tanácsi irányelv követelményeinek, adott esetben pedig koordináció és megállapodás szükséges a szomszédos tagállammal vagy tagállamokkal.

Indokolás

Ahhoz, hogy a hálózat az e rendelet 6. cikke szerinti határidőn belül hatékonyan megvalósulhasson, mérsékelni kell az adminisztratív terheket, és meg kell könnyíteni az eltérések engedélyezését.

A TEN-T átfogó hálózat megvalósításának előrehaladottsága alapján nem lehet azzal számolni, hogy 2050-ig az összes kitűzött követelményt el lehet érni. Ez ugyanis túlságosan nagy költségvetési ráfordítást igényelne, ráadásul egyes szakaszok nem is alkalmasak bizonyos követelmények megvalósítására, például nem lehet az összes vasútvonalat villamosítani. Ezért elő kell segíteni a hálózat előrehaladását, és könnyebbé kell tenni azon szakaszok meghatározását, ahol indokoltabb kiigazítani e rendelet követelményeit.

12. módosítás

16. cikk (2) bekezdés c) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) a kiterjesztett törzshálózat személyforgalmi vonalain tegeye lehetővé a személyszállító vonatok 160 km/h általános minimális pályasebességét .	c) a kiterjesztett törzshálózat személyforgalmi vonalain tegeye lehetővé a személyszállító vonatok 160 km/h minimális átlagsebességét .

Indokolás

E műszaki követelmény végrehajtása, miközben túl sokba kerülne, nem jár jelentős hozzáadott értékkel. Talán észszerűbb lenne egy realisabb és hatékonyabb megközelítést választani, hogy a hálózat az előírt határidőn belül elkészülhessen, és a felhasználók számára hatékony és tényleges összeköttetést lehessen kínálni.

13. módosítás

16. cikk (5) bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) valamely tagállam kérésére, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyéb mentességeket is adhat a (2)–(4) bekezdésben említett követelmények tekintetében. Mentesség társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzés és az átjárhatóságra gyakorolt hatás értékelése alapján adható . A mentességnek meg kell felelnie az (EU) 2016/797 irányelv követelményeinek, adott esetben pedig koordináció és megállapodás szükséges a szomszédos tagállammal vagy tagállamokkal.	b) valamely tagállam, regionális önkormányzat vagy illetékes hatóságok csoportjának kérésére, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyéb mentességeket is adhat a (2)–(4) bekezdésben említett követelmények tekintetében. Minden mentességi kérelemnek társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzésen és az átjárhatóságra gyakorolt hatás, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez való hozzájárulás értékelésén kell alapulnia . A mentességnek meg kell felelnie az (EU) 2016/797 irányelv követelményeinek, adott esetben pedig koordináció és megállapodás szükséges a szomszédos tagállammal vagy tagállamokkal.

Indokolás

Ahhoz, hogy a hálózat az e rendelet 6. cikke szerinti határidőn belül hatékonyan megvalósulhasson, mérsékelni kell az adminisztratív terheket, és meg kell könnyíteni az eltérések engedélyezését.

A törzshálózat és a kiterjesztett törzshálózat számos vasúti szakasza nem alkalmas arra, hogy megfeleljen a megszabott követelményeknek. Ezek megvalósítását sajátos földrajzi akadályok vagy jelentős fizikai korlátok fogják megghiúsítani, amelyek el fogják lehetetleníteni a kivitelezést, vagy vállalhatatlan többletköltséggel fognak járni.

14. módosítás

17. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>6. Valamely tagállam kérésére, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján mentességet adhat az (1)–(5) bekezdésben említett követelmények tekintetében. Minden mentességi kérelemnek társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzésen és az átjárhatóságra gyakorolt hatás értékelésén kell alapulnia. A mentességnek meg kell felelnie az (EU) 2016/797 európai parlamenti és tanácsi irányelv követelményeinek, adott esetben pedig koordináció és megállapodás szükséges a szomszédos tagállammal vagy tagállamokkal.</p>	<p>6. Valamely tagállam, regionális önkormányzat vagy illetékes hatóságok csoportjának kérésére, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján mentességet adhat az (1)–(5) bekezdésben említett követelmények tekintetében. Minden mentességi kérelemnek társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzésen és az átjárhatóságra gyakorolt hatás értékelésén kell alapulnia. A mentességnek meg kell felelnie az (EU) 2016/797 európai parlamenti és tanácsi irányelv követelményeinek, adott esetben pedig koordináció és megállapodás szükséges a szomszédos tagállammal vagy tagállamokkal.</p>

Indokolás

A hálózat egyes szakaszain az ERTMS telepítése nem sikerülhet majd az előírt határidőn belül, és pedig elsősorban a szükséges beruházások nagysága miatt. Ahhoz, hogy a hálózat az e rendelet 6. cikke szerinti határidőn belül hatékonyan megvalósulhasson, mérsékelni kell az adminisztratív terheket, és meg kell könnyíteni az eltérések engedélyezését, amennyiben ezek nem érintik a hálózat uniós szintű átjárhatóságát.

15. módosítás

19. cikk g) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>g) innovatív alternatívüzemanyag-technológiák – például a villamosítási követelmény alól mentesülő szakaszokon hidrogéntekológia – kifejlesztése a vasút számára.</p>	<p>g) innovatív technológiák kifejlesztése a vasúti járművek számára, valamint a vasúti alternatív üzemanyagok terén, például a villamosítási követelmény alól mentesülő szakaszokon hidrogéntekológia, bioüzemanyagok vagy akkumulátoros vonatok.</p>

Indokolás

A villamosítási követelmény alól mentesülő szakaszokra úgy kell tekinteni, mint az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez is hozzájáruló innovatív technológiai megoldások kifejlesztését lehetővé tévő terekre. Az Európai Uniónak ezért technológiasemleges megközelítést kell alkalmaznia, hogy még jobban biztosíthassa a fejlesztett technológiák éghajlati és gazdasági hatékonyságát.

16. módosítás

28. cikk (1) bekezdés a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>xi. gyalogos és kerékpáros infrastruktúrák;</p>

Indokolás

A távolsági közlekedés kiváló minőségű közúti infrastruktúráját ki kell egészíteni kerékpáros és gyalogos infrastruktúra fejlesztésével is, különösen a városi csomópontokban.

17. módosítás

33. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) Valamely tagállam kérésére, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján mentességet adhat az (1) bekezdés a), b), c) és g) pontjában előírt követelmények alól. A mentesség iránti kérelemnek társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzésen kell alapulnia, vagy a sajátos földrajzi vagy jelentős fizikai korlátokhoz kell kapcsolódnia, például ahhoz, hogy a területen nincs vasúti rendszer.	(2) Valamely tagállam, regionális önkormányzat vagy illetékes hatóságok csoportjának kérésére, kellően indokolt esetekben a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján mentességet adhat az (1) bekezdés a), b), c) és g) pontjában előírt követelmények alól. A mentesség iránti kérelemnek társadalmi-gazdasági költség-haszon elemzésen kell alapulnia, vagy a sajátos földrajzi vagy jelentős fizikai korlátokhoz kell kapcsolódnia, például ahhoz, hogy a területen nincs vasúti rendszer.

Indokolás

A hálózat folytonosságának és az e rendelet 6. cikkében előírt határidőn belüli megvalósításának biztosítása érdekében a műszaki előírásokat okvetlenül hozzá kell igazítani az egyes régiókban a rendelet végrehajtása kapcsán esetlegesen felmerülő kihívásokhoz.

18. módosítás

35. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok konzultálnak a területükön működő fuvaroztatókkal, valamint fuvarozási és logisztikai szolgáltatókkal. Elemzésük során figyelembe veszik a konzultáció eredményeit.	A tagállamok konzultálnak a területükön működő városi csomópontok helyi és regionális önkormányzataival , fuvaroztatókkal, valamint fuvarozási és logisztikai szolgáltatókkal. Elemzésük során figyelembe veszik a konzultáció eredményeit.

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatok átfogó felelősséggel tartoznak a multimodális áruterminálok és azok TEN-T közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos követelményei tekintetében (37. cikk), ezért konzultálni kell velük, amikor a tagállamok elkészítik a multimodális árufuvarozási terminálhálózatra vonatkozó cselekvési terveiket.

19. módosítás

37. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(5) A Bizottság valamely tagállam kérésére, kellően indokolt esetekben végrehajtási jogi aktusok útján mentességet adhat az (1)–(4) bekezdésben előírt kötelezettségek alól, ha az infrastrukturális beruházás a társadalmi-gazdasági költségek és hasznok szempontból nem indokolható, különösen, ha a terminál korlátozott kiterjedésű területen található.	(5) A Bizottság valamely tagállam kérésére, kellően indokolt esetekben végrehajtási jogi aktusok útján mentességet adhat az (1)–(4) bekezdésben előírt kötelezettségek alól, ha az infrastrukturális beruházás a társadalmi-gazdasági költségek és hasznok szempontból nem indokolható, különösen, ha a terminál korlátozott kiterjedésű területen, főként városi csomópontokban található. Lehetőséget kell biztosítani a mentességre azokban a városi csomópontokban is, ahol a piaci kereslet nem teszi lehetővé a meghatározott terminálkövetelmények teljesítését.

Indokolás

A (40. cikk szerinti) városi csomópontokban a létesítményeknek erős ingatlanpiaci nyomás mellett és korlátozott térben kell létrejönniük. A helyzetük bonyolulttá teszi az e cikk (1)–(4) bekezdésében előírt egyes műszaki követelmények végrehajtását. Ezek esetében tehát azokat a városi logisztikai feladatokat kell előnyben részesíteni, amelyek megvalósítása nem igényel túl nagy felületet.

20. módosítás

40. cikk b) pont ii. és utolsó alpont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>városi mobilitási adatok gyűjtése és benyújtása a Bizottsághoz városi csomópontként, legalább az üveg-házhathatóság-kibocsátásra, a forgalmi torlódásokra, a balesetekre és sérülésekre, a modális részarányokra és a mobilitási szolgáltatáshoz való hozzáférésre, valamint a levegő- és zajszennyezésre vonatkozóan. Ezt követően ezeket az adatokat minden évben be kell nyújtani;</p> <p>[...]</p> <p>A Bizottság legkésőbb egy évvel e rendelet hatálybalépését követően végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza a b) pont ii. alpontjában említett adatok tagállamok általi gyűjtésére vonatkozó módszertant. Ezt a végrehajtási jogi aktust az 59. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.</p>	<p>a Bizottság évenkénti tájékoztatása a fenntartható városi mobilitási tervek végrehajtásának előrehaladásáról;</p> <p>[...]</p>

Indokolás

Bár érthető, hogy az Európai Bizottság szeretné szorosabban nyomon követni a fenntartható városi mobilitási tervek végrehajtását, ilyen mértékű éves adatgyűjtés lebonyolítása indokolatlannak tűnik. Ráadásul az összeállításuk a tanulmányok túltengéséhez fog vezetni, ami túlságosan megterhelné a helyi és regionális önkormányzatokat. Óvakodni kell attól, hogy a fenntartható városi mobilitási tervek és a hozzájuk kapcsolódó mutatók elkészítése a TEN-T célkitűzéseinek megvalósítását nem szolgáló adminisztratív terhekkel járjon. Ezért ajánlatos egyszerűsíteni a fenntartható városi mobilitási tervek végrehajtásának nyomon követését, megtartva ugyanakkor az előrehaladásról való tájékoztatás kötelezettségét.

21. módosítás

40. cikk d) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>d) 2040. december 31-re: legalább egy multimodális áruterminál fejlesztése, amely elegendő átrakodási kapacitást biztosít a városi csomóponton belül vagy annak közelében.</p>	<p>d) 2040. december 31-re: legalább egy multimodális áruterminál fejlesztése, amely elegendő átrakodási kapacitást biztosít a városi logisztika és az utolsó szakasz számára a városi csomóponton belül vagy annak közelében.</p>

Indokolás

Kockázatosnak tűnik multimodális áruterminál fejlesztéséről rendelkezni anélkül, hogy figyelembe vennénk a regionális szintű forgalom dinamikáját, és a lehető legjobban szem előtt tartanánk a vállalkozások igényeit, odafigyelve az adott terület ingatlanpiaci és műszaki adottságaira is. Ezért ajánlatos hangsúlyozni e létesítmények városi logisztikai rendeltetését.

22. módosítás

44. cikk a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) a közlekedés dekarbonizációjának támogatása és előmozdítása a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású közúti, vízi és légi járművekre, valamint az egyéb innovatív és fenntartható közlekedési és hálózati technológiákra, például a hyperloopra való átállás révén;	a) a közlekedés dekarbonizációjának támogatása és előmozdítása a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású közúti, vízi, vasúti kötőpályás és légi járművekre, valamint az egyéb innovatív és fenntartható közlekedési és hálózati technológiákra, például a hyperloopra való átállás révén;

Indokolás

Az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek elérése érdekében minden közlekedési mód esetében ösztönözni kell a technológiai innovációt. A vasúti ágazatban is lehetséges és kívánatos az innováció, különösen a műszaki szabványok végrehajtása alól mentesülő szakaszokon.

23. módosítás

44. cikk a) pont

(Új pont)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>a zöld és innovatív alternatív megoldások kutatásának és fejlesztésének ösztönzése a TEN-T műszaki előírásai alól mentesülő területeken, például a szigeteken és a legkülső régiókban;</i>

Indokolás

Bár a TEN-T megfelelő és az illető terület kihívásaihoz igazodó végrehajtása biztosítható azzal, hogy bizonyos területek számára e rendelet keretében vagy kérésre mentesítést engedélyeznek, ezekben a térségekben is ösztönözni kell az alternatív technológiai vagy energetikai megoldások térnyerését azzal, hogy innovációs laboratóriumokká alakítják őket.

24. módosítás

52. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) A folyosófórumot az európai koordinátor hozza létre hivatalosan, saját elnöklete mellett. Az érintett tagállamok az európai közlekedési folyosó rájuk eső része vonatkozásában megállapodnak a folyosófórum tagságáról, és biztosítják a vasúti árufuvarozás irányításának képviselőjét.	(2) A folyosófórumot az európai koordinátor hozza létre hivatalosan, saját elnöklete mellett. Az érintett tagállamok az európai közlekedési folyosó rájuk eső része vonatkozásában megállapodnak a folyosófórum tagságáról, és biztosítják a vasúti árufuvarozás irányításának, valamint a TEN-T regionális önkormányzatainak és városi csomópontjainak a képviselőjét.

Indokolás

A regionális önkormányzatok jelentős mértékben járulnak hozzá a TEN-T-projektek társfinanszírozásához. Ezenfelül a regionális szintű hálózattervezés és a tömegközlekedési szolgáltatások irányítása az ő hatáskörükbe tartozik. A lakosság mobilitási igényeinek is ők a nélkülözhetetlen közvetítői. Teljes mértékben be kell tehát őket vonni a TEN-T-folyosók irányításába.

25. módosítás

52. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(6) Az európai koordinátor a munkatervvel és annak végrehajtásával kapcsolatban konzultálhat a regionális és helyi önkormányzatokkal, az infrastruktúra-működtetővel, a fuvarozókkal – köztük különösen a vasúti árufuvarozás irányításának tagjaival –, továbbá az ellátási ágazattal, a közlekedési rendszereket használókkal és a civil társadalom képviselőivel. Ezenkívül az ERTMS-ért felelős európai koordinátor szorosan együttműködik az Európai Unió Vasúti Ügynökségével és az Európai Vasút közös vállalkozással, az Európai Tengeri Térségért felelős európai koordinátor pedig az Európai Tengerbiztonsági Ügynökséggel.</p>	<p>(6) Az európai koordinátor a munkatervvel és annak végrehajtásával kapcsolatban konzultál a helyi önkormányzatokkal, az infrastruktúra-működtetővel, a fuvarozókkal – köztük különösen a vasúti árufuvarozás irányításának tagjaival –, továbbá az ellátási ágazattal, a közlekedési rendszereket használókkal és a civil társadalom képviselőivel. Ezenkívül az ERTMS-ért felelős európai koordinátor szorosan együttműködik az Európai Unió Vasúti Ügynökségével és az Európai Vasút közös vállalkozással, az Európai Tengeri Térségért felelős európai koordinátor pedig az Európai Tengerbiztonsági Ügynökséggel.</p>

Indokolás

Minden koordinátor létrehozott mechanizmusokat a saját illetékességi területén működő összes jelentős érdekelt féllel való konzultációhoz. Ezt megfelelően figyelembe kell venni.

26. módosítás

53. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) A munkatervet az érintett tagállamokkal szoros együttműködésben, valamint a folyosóforummal és a vasúti árufuvarozás irányításával vagy a horizontális prioritások konzultatív fórumával egyeztetve kell elkészíteni. Az európai közlekedési folyosók munkatervét az érintett tagállamok hagyják jóvá. A Bizottság tájékoztatás céljából benyújtja a munkatervet az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.</p>	<p>(2) A munkatervet az érintett tagállamokkal és regionális önkormányzatokkal szoros együttműködésben, valamint a folyosóforummal és a vasúti árufuvarozás irányításával vagy a horizontális prioritások konzultatív fórumával egyeztetve kell elkészíteni. Az európai közlekedési folyosók munkatervét az érintett tagállamok hagyják jóvá. A Bizottság tájékoztatás céljából benyújtja a munkatervet az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.</p>

Indokolás

Mivel a regionális önkormányzatoknak megvan a maguk szerepe a munkaterv végrehajtásában, az pedig hatással van a területükre, be kell őket vonni a munkaterv elkészítésébe.

27. módosítás

56. cikk (1) bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>b) nem számítja bele az átfogó hálózatba a belyízi kikötőket, tengeri kikötőket és repülőtereket, ha azok átlagos forgalma az elmúlt hat évben bizonyítottan a vonatkozó küszöbérték 85 %-a alatt maradt;</p>	<p>b) kísérő eljárást indít, még mielőtt bármiképpen kizárnák az átfogó hálózatból a tengeri kikötőket és repülőtereket, ha azok átlagos forgalma az elmúlt hat évben bizonyítottan a vonatkozó küszöbérték 85 %-a alatt maradt. A kísérő eljárás keretében a Bizottság az illetékes hatóságokkal szoros együttműködésben figyelembe veszi a minőségi mutatókat és az infrastruktúra forgalmának visszaeséséért esetlegesen felelős ciklikus tényezőket. A szállítási volumen átmeneti vagy kivételes tényezők miatti megváltozása nem lehet indok a hálózatból való kizárássra;</p>

Indokolás

Mivel a TEN-T-be való integráció beruházásokat igényel, ugyanakkor kedvező folyamatokat indít el, többek között az infrastruktúrák ökológizálása terén, kívánatos volna elkerülni a tengeri kikötők vagy repülőterek kizárását az átfogó hálózatból. Mivel azonban a forgalom dinamikája folyamatosan változik, a hálózatnak rugalmasnak kell maradnia. A kizárások helyett tehát ajánlatosabb volna kísérő eljárást kezdeményezni, amellyel alaposabban fel lehetne mérni az érintett tengeri kikötőnél vagy repülőtérenél közrejátszó dinamikákat, ez alapján döntve arról, hogy kizárják-e vagy sem a hálózatból.

28. módosítás

57. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>57. cikk</p> <p>Az állami és magánszektorbeli érdekelt felek bevonása</p> <p>A projekt tervezési és kivitelezési szakaszában adott esetben be kell tartani a közös érdekű projektben érintett regionális és helyi önkormányzatok, valamint civil társadalmi szereplők bevonására és a velük folytatott konzultációra vonatkozó nemzeti eljárásokat. A Bizottság e tekintetben előmozdítja a bevált gyakorlatok cseréjét, különös tekintettel a kiszolgáltatók helyzetben lévő személyek bevonására és a velük folytatott konzultációra.</p>	<p>57. cikk</p> <p>Az állami és magánszektorbeli érdekelt felek bevonása</p> <p>A projekt tervezési és kivitelezési szakaszában be kell tartani a közös érdekű projektben érintett regionális és helyi önkormányzatok, valamint civil társadalmi szereplők bevonására és a velük folytatott konzultációra vonatkozó nemzeti eljárásokat. A Bizottság e tekintetben előmozdítja a bevált gyakorlatok cseréjét, különös tekintettel a kiszolgáltatók helyzetben lévő személyek bevonására és a velük folytatott konzultációra.</p>

Indokolás

Ha a közös érdekű projekt fejlesztése érinti a regionális és helyi önkormányzatokat, őket is be kell vonni.

29. módosítás

V. melléklet 4. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>4. Hatékonyan működő TEN-T: A fenntartható városi mobilitási tervnek kellően figyelembe kell vennie a különböző városi intézkedéseknek a személy- és áruforgalomra gyakorolt hatását a transzeurópai közlekedési hálózaton, hogy a városi csomópontokon és azok körül zökkenőmentes áthaladást, elkerülő utakat vagy összeköttetést biztosítson, többek között a kibocsátásmentes járművek számára is. Ez különösen a torlódások enyhítését, a közúti biztonság javítását és a TEN-T forgalmát befolyásoló szűk keresztmetszetek megszüntetését célzó intézkedéseket foglalja magában.</p>	<p>4. Hatékonyan működő TEN-T: A fenntartható városi mobilitási tervnek kellően figyelembe kell vennie a különböző városi intézkedéseknek a személy- és áruforgalomra gyakorolt hatását a transzeurópai közlekedési hálózaton, hogy a városi csomópontokon és azok körül zökkenőmentes áthaladást, elkerülő utakat vagy összeköttetést biztosítson, többek között a kibocsátásmentes járművek számára is. Ez különösen a torlódások enyhítését, a közúti biztonság javítását és a TEN-T forgalmát befolyásoló szűk keresztmetszetek megszüntetését célzó intézkedéseket foglalja magában. Ugyanakkor a TEN-T intézkedéseknek figyelembe kell venniük a regionális és helyi forgalomra gyakorolt hatásokat, mind a személy-, mind az áruforgalom tekintetében.</p>

Indokolás

A regionális és helyi személy- és áruforgalom és a nemzetközi TEN-T folyosókon zajló forgalom kölcsönhatása kétirányú, és az intézkedések hatását kölcsönösen figyelembe kell venni a hatékony első vagy utolsó kilométer megtételére szolgáló összeköttetésekkel rendelkező, zökkenőmentes közlekedési rendszer biztosítása érdekében.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

1. üdvözli az európai bizottsági javaslat általános színvonalát; úgy véli, hogy alapvető fontosságú egy olyan rendelet, amely lehetővé teszi a közlekedési infrastruktúrák tervezésére vonatkozó uniós szintű stratégia bevezetését. Csak ezzel biztosítható a kielégítő szintű kohézió, összehangoltság és átjárhatóság;
2. úgy véli, hogy a TEN-T országokat összekötő jellege jelentős uniós hozzáadott értékkel bír. A regionális és helyi önkormányzatok tanúsíthatják a területükön megvalósult, határokon átnyúló projektek társadalmi-gazdasági hasznát;
3. rámutat az Ukrajna elleni orosz agresszió geopolitikai következményeire, valamint arra, hogy foglalkozni kell az európai közlekedési rendszer sebezhetőségével, amely mostanra részben elszakadt a világpiactól, különösen az élelmiszerpiactól; támogatja a TEN-T hálózatba történő európai beruházások felfüggesztését az Oroszországot és Fehéroroszországot érintő projektek esetében, ugyanakkor jobb vasúti összeköttetések kiépítését szorgalmazza Ukrajnával, különösen az alapvető nyersanyagok szállításának megkönnyítése érdekében. Ezért üdvözlendő az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz költségvetésének tervezett növelése;
4. kedvezően fogadja a TEN-T számára kijelölt célkitűzéseket; hangsúlyozza, mennyire fontos e rendelet hozzájárulása az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez, többek között a legkörnyezetbarátabb közlekedési módok fejlesztésének támogatásával. Hangsúlyozza ugyanakkor, hogy biztosítani kell a közlekedési infrastruktúrák hozzáigazítását az éghajlatváltozás hatásaihoz és az új kockázatok felmerüléséhez;

Területi kohézió

5. üdvözli, hogy a teljes törzshálózat, a kiterjesztett törzshálózat és az átfogó hálózat tekintetében a rendelet kiemelt célkitűzéseként ismét a területi kohéziót határozták meg. Ennek kapcsán megállapítja, hogy a TEN-T a nyolcadik kohéziós jelentésben foglalt ajánlást követi, vagyis hogy minden uniós szakpolitika járuljon hozzá az európai kohézióhoz;

6. azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy határozza meg, mit ért a nyolcadik kohéziós jelentésben említett „ne árts a kohézióknak” elv alatt. Ez szükséges ahhoz, hogy ellenőrizni lehessen az elv alkalmazását a TEN-T és különösen a közös érdekű projektek kapcsán;
7. úgy véli, hogy a TEN-T-nek szem előtt kell tartania az Unió régiói előtt álló kihívások sokféleségét. Üdvözli ennek kapcsán a vidéki, távoli, hegyvidéki, ritkán lakott, peremterületi, szigeti és legkülső régióknak szentelt figyelmet, és emlékeztet arra, hogy azok a régiók, amelyek nem tartoznak ezekbe a kategóriákba, szintén sokféle területet kezelnek és változatos kihívásokkal szembesülnek;
8. emlékeztet arra, hogy a területi kohézió célkitűzésének megvalósításához elengedhetetlen, hogy a hálózat egésze szilárd és hatékony összeköttetést alakítson ki a TEN-T-n kívül eső másodlagos közlekedési hálózatokkal;
9. megfelelőnek tartja a közös és nagyterítő műszaki előírásokat, amelyekkel biztosítható a hálózat folytonossága és átjárhatósága; emlékeztet azonban arra, hogy az unióbeli régiók sokfélesége miatt nehéz betartani a műszaki szabványokra, például a vasúti szakaszoknál a minimális sebesség, a villamosítás vagy a nyomtávolság követelményeire vonatkozó, az európai bizottsági javaslatban előírt kivitelezési határidőket, ezek megvalósítása ugyanis túlságosan nagy beruházásokat igényelne;
10. rámutat arra, hogy a régiókon átívelő vasúti összeköttetések kiépítéséhez a törzshálózat és az átfogó hálózatok fő európai közlekedési folyosóin kívül a hiányzó regionális összeköttetések megteremtése is döntő mértékben hozzájárulhat. A határ menti régióknak a hálózatba való jobb bekapcsolásával Európa egyes tájai érezhetően közelebb kerülhetnek egymáshoz, és a polgárok számára megteremtődik a lehetőség a határokon átnyúló klímabarát mobilitásra;

Irányítás

11. hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi önkormányzatok aktívan hozzájárulnak a területükön lévő közlekedési infrastruktúrák tervezéséhez és finanszírozásához, ezek egy része pedig a TEN-T-hez tartozik. Ezért kéri, hogy vonják be őket jobban a TEN-T irányítási modelljébe, például vehessenek teljes mértékben részt a folyosó fórumokban, és ne csak egyszerű megfigyelőkként, mint jelenleg;
12. elismeri azonban, hogy e lehetséges javítások ellenére az Európai Bizottság javaslata tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét: a tranzeurópai közlekedési hálózat a nemzeti, regionális és városi tervezés összehangolásával valóban hozzájárul a tagállamok határain átnyúló egyértelmű európai hozzáadott értékhez, nem utolsósorban a városi csomópontoknak a rendeletjavaslatban biztosított nagyobb szerep révén;
13. úgy látja, hogy számos határokon átnyúló szakasz megvalósítása nem kap elég politikai figyelmet nemzeti szinten, emellett a koordináció terén hiányosságokkal, valamint nehézkes, összehangolatlan adminisztratív eljárásokkal szembesül;
14. felhív a TEN-T irányításának jelentős megerősítésére a könnyebb végrehajtás érdekében, különös tekintettel a határokon átnyúló szakaszokon hiányzó összeköttetésekre. Üdvözli e tekintetben a koordinátorok szerepének megerősítésére, valamint a nemzeti tervek és az uniós szakpolitikák összehangolásának ösztönzésére vonatkozó európai bizottsági javaslatokat;
15. úgy véli, hogy a törzshálózati folyosók és a vasúti áru fuvarozási folyosók európai közlekedési folyosókban való egyesülése jelentős mértékben javítja a hálózat irányítását, és várhatóan lehetővé teszi a koordinációjának és megvalósításának javítását is. Ennek kapcsán meglepetéssel tapasztalja, hogy az Európai Bizottság által a javaslatban előterjesztett harmonizáció nem terjed ki a vasúti áru fuvarozási folyosókon található tengeri kikötőkre;

Városi csomópontok

16. emlékeztet arra, hogy a városi mobilitás, valamint a távolsági utazások fenntarthatósága kulcsfontosságú tényező a TEN-T és tágabb értelemben az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek a megvalósításában;
17. hangsúlyozza, hogy az IPCC harmadik jelentése lehetőséget lát a városfejlesztési politikákban, különösen pedig a városi mobilitásban az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére. Emlékeztet ennek kapcsán az aktív mobilitás jelentőségére; ennek fejlesztéséhez pedig a városi csomópontok szintjén koherens infrastruktúrákra van szükség;
18. megjegyzi, hogy fenntartható városi mobilitási terveket kell bevezetni. Úgy véli, hogy ezek a tervek segítik majd egy többszintű kormányzati modell megerősítését azzal, hogy a mobilitástervezési és a területrendezési stratégiákat helyi és regionális szinten beépítik a TEN-T-be;

19. rámutat arra, hogy a ritkán lakott régiók és a szigeti régiók esetében a sajátosságaikat jobban figyelembe vevő megközelítést kell alkalmazni;
20. javasolja, hogy emeljék ki a rugalmasságot a fenntartható városi mobilitási tervek kritériumaként annak érdekében, hogy ezeket a terveket sikeresen integrálni lehessen a meglévő tervekbe. A városi csomópontokat nem szabad tömeges adatszolgáltatással és az ahhoz kapcsolódó eljárásokkal terhelni. Mivel a városi csomópontok száma növekszik, ennek megfelelően növelni kell a számukra elkülönített uniós finanszírozást is;

Közlekedési módok

21. emlékeztet rá, hogy a vízi és a vasúti közlekedés éghajlatvédelmi szempontból környezetbarát közlekedési módok. Ennélfogva ösztönzi a TEN-T keretében történő fejlesztésüket;
22. üdvözli a vasúti infrastruktúrák kezelésében bekövetkezett jelentős javulásokat, ám hangsúlyozza, hogy az átjárhatóság és a folytonosság tekintetében további erőfeszítésekre van szükség az uniós szintű áru- és személyszállítás terén hatékony vasúti hálózat eléréséhez;
23. üdvözli a TEN-T tengeri pillérének megerősítését és különösen a TEN-T-kikötők közötti összes tengeri szakasz finanszírozási jogosultságának a kiterjesztését, amely vélhetően elősegíti majd a kabotázs fejlesztését a közúti szállítás tengerre való áterelésének, valamint a szigeti és a legkülső régiók összeköttetésének ösztönzése érdekében;

A TEN-T finanszírozása

24. emlékeztet arra, hogy a regionális és helyi önkormányzatoknak rendkívül fontos, hogy a TEN-T a kitűzött határidőkre elkészüljön. Ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz költségvetése továbbra is neveléses a mozgósítandó összegek nagyságrendjéhez mérten, és sajnálja, hogy számos régió nem tudja igénybe venni a strukturális alapokat e finanszírozási hiány részleges fedezésére. Emellett a közös érdekű projektek gazdasági életképességének értékelésekor a költség-haszon elemzés mellett figyelembe kell venni a tagállamok eltérő társadalmi-gazdasági és földrajzi adottságait, például a távolságokat és a forgalmi volumeneket, valamint a projektek szélesebb körű gazdasági hatásait. Megfelelően figyelembe kell továbbá venni a tagállamok számára előírt időbeli és pénzügyi követelmények teljesíthetőségét is;
25. megjegyzi, hogy az IPCC harmadik jelentése azt ajánlja, hogy ösztönözzék az éghajlati szempontból hatékonyabb mobilitási alternatívákat. Sajnálja ezért, hogy nem esik szó olyan ösztönzési mechanizmusról, amely világszinten elősegítené az éghajlatvédelmi szempontból környezetbarátabb közlekedési módokra történő áttállást;
26. hangsúlyozza, hogy a TEN-T karbantartását a projektek egész életciklusa alatt támogatni kell anyagilag, és hosszú távon biztosítani kell a közlekedési infrastruktúra finanszírozásának fenntarthatóságát;

Cselekvési terv a távolsági és a határokon átnyúló vasúti személyszállítási szolgáltatások fellendítésére

27. üdvözli, hogy a cselekvési terv ösztönzi egy egységes európai keret létrehozását, valamint a határokon átnyúló és távolsági vasúti közlekedési szolgáltatásokat még mindig akadályozó tényezők felszámolását;
28. rámutat, hogy az éjszakai vonatoknak kulcsfontosságú szerepe van a cselekvési terv célkitűzéseinek megvalósításában;
29. úgy véli, hogy a távolsági és határokon átnyúló vasúti személyszállítás előmozdításához ösztönző- és finanszírozási eszközöket kell kifejleszteni európai szinten, valamint biztosítani kell a légit közlekedéssel való méltányos verseny feltételeit;
30. hangsúlyozza a regionális és helyi önkormányzatok érdekeltségét e célkitűzések megvalósulásában, és figyelemmel várja tehát az Európai Bizottság által tervezett jogalkotási javaslatot, amely meg kívánja könnyíteni a felhasználók számára a vasúti menetjegyek használatát.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 11-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A gázra, a hidrogénre és a metánkibocsátásra vonatkozó energetikai csomag

(2022/C 498/13)

Előadó:	Jakub CHEŁSTOWSKI (ECR/PL), Szilézia (Śląskie) vajdaság elnöke
Referenciaszövegek:	Javaslat az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megújuló gázok és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról COM(2021) 803 final Javaslat az Európai Parlament és a Tanács rendelete a megújuló gázok, a földgázok és a hidrogén belső piacairól COM(2021) 804 final Javaslat az Európai Parlament és a Tanács rendelete az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról COM(2021) 805 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megújuló gázok és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról

COM(2021) 803 final

1. módosítás

(6) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
az összes piaci szereplő számára lehetőséget és ösztönzőket kínál arra, hogy tevékenységeik tervezése során vegyék figyelembe a fosszilis gáz átmeneti szerepét a bezáródási hatások elkerülése, valamint a fosszilis gáz fokozatos és időben történő megszüntetésének biztosítása érdekében, különösen az érintett ipari ágazatok összességében és a fűtés tekintetében.	az összes piaci szereplő számára lehetőséget és ösztönzőket kínál arra, hogy vegyék figyelembe a fosszilis gáz átmeneti szerepét, így biztosítva, hogy az újonnan épített földgáz-infrastruktúra alkalmas legyen az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázok szállítására az amortizációs szakaszban jelentkező bezáródási hatások elkerülése, valamint a fosszilis gáz fokozatos és időben történő megszüntetésének biztosítása érdekében, különösen az érintett ipari ágazatok összességében és a fűtés tekintetében.

Indokolás

A dekarbonizált gázok használatának fokozása érdekében nagyon fontos, hogy az új gázinfrastruktúrára – így a csővezetésekre, az LNG-terminálokra és a gáztároló létesítményekre – vonatkozó beruházási tervek oly módon gondoskodjanak az infrastruktúra tervezéséről és építéséről, hogy az az üzemeltetés kezdetétől fogva megfelelő legyen a dekarbonizált gázok számára.

2. módosítás

(9) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok, például az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén azonban rövid és középtávon is szerepet játszhatnak az energetikai átállásban, a meglévő üzemanyagokból származó kibocsátások gyors csökkentése és a megújuló üzemanyagok, például a megújuló hidrogén terjedésének támogatása révén. Az átállás támogatása érdekében emellett meg kell határozni egy, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén és a szintetikus gáznemű üzemanyagok üvegházhatóság-kibocsátásának csökkentésére vonatkozó küszöbértéket.</p>	<p>Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok, például az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén azonban rövid és középtávon is szerepet játszhatnak az energetikai átállásban, a meglévő üzemanyagokból származó kibocsátások gyors csökkentése és a megújuló üzemanyagok, például a megújuló hidrogén terjedésének támogatása révén. Az éghajlat-politikai célkitűzések elérése szempontjából a biometán is fontos megújuló üzemanyag, amely viszonylag könnyen beilleszthető a jelenlegi földgáz-infrastruktúrába (drop-in fuel), és az EU-nak jelentős belső potenciálja van az előállítására. A biometánpiac fejlődésének biztosítása érdekében a tagállamoknak különösen arra kell törekedniük, hogy a lépcsőzetes biomassza-hasznosítás elvével összhangban beruházásokat hajtsanak végre annak érdekében, hogy jelentős mértékben növekedjen a meglévő hulladékból származó diszpergált biogáz és biometán termelése olyan ágazatokban, mint a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás és a településüzemeltetés. Ki kell zárni, hogy pusztán a biogáz-létesítményekben való felhasználásra termesszenek növényeket, illetve hogy olyan biogáz-létesítményeket alakítsanak ki, amelyek rá vannak utalva az intenzív állattenyésztés fenntartására. Az átállás támogatása érdekében emellett meg kell határozni egy, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén és a szintetikus gáznemű üzemanyagok üvegházhatóság-kibocsátásának csökkentésére vonatkozó küszöbértéket.</p>

Indokolás

A biogáz- és biometán-ágazat fejlesztése rövid távon fontos az Oroszországból származó földgázellátástól való függés részleges csökkentése, valamint a helyi energiaközösségek fejlődése szempontjából az olyan ágazatokban, mint a mezőgazdaság, az erdőzet vagy a településüzemeltetés, ahol a hulladék termelési szubsztrátá alakítható. Egyértelművé kell azonban tenni, hogy a biometánt csak akkor szabad elégetni, ha már létezik. Ki kell zárni, hogy pusztán a biogáz-létesítményekben való felhasználásra termesszenek növényeket, illetve hogy az intenzív állattenyésztés csak azért folytatódjon, hogy legyen biogáz és biometán az energiatermeléshez. Ez ugyanis lassítja a zöld átállást.

3. módosítás

(20) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Bár a villamosítás a zöld átállás kulcsfontosságú eleme, a jövőben még mindig jellemző lesz a háztartási földgázfogyasztás, amely azonban egyre növekvő mértékben megújuló gázokat is magában fog foglalni.</p>	<p>Bár a villamosítás a zöld átállás kulcsfontosságú eleme, a jövőben még mindig jellemző lesz a háztartási földgázfogyasztás, amely azonban egyre növekvő mértékben megújuló gázokat is magában fog foglalni. Annak biztosítása érdekében, hogy a háztartások megújuló gázokra állhassanak át és ilyeneket használhassanak, a tagállamoknak a Bizottsággal együttműködésben párbeszédet kell kezdeniük a piaci szereplőkkel a megfelelő berendezések technológiai elérhetőségéről, valamint az ilyen berendezések telepítésének lehetséges költségeiről.</p>

Indokolás

A dekarbonizált gázok fejlett piacának figyelembe kell vennie a lakossági fogyasztókat: a háztartásokat és részben a kkv-kat. A fűtő- és hűtőberendezések korszerűsítése vagy újak beszerzése nélkül a végfelhasználók technikai nehézségekbe ütközhetnek, vagy nem lesznek képesek átállni a fosszilis tüzelőanyagokról a dekarbonizált gázokra.

4. módosítás

(108) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a kereslet és kínálat, a szállítási infrastruktúra, a szolgáltatás minősége, a határokon átnyúló kereskedelem, a beruházások, a fogyasztói árak, a piaci likviditás.</p>	<p>a kereslet és kínálat, a szállítási infrastruktúra, a szolgáltatás minősége, a határokon átnyúló kereskedelem, a beruházások, a fogyasztói árak, a piaci likviditás. A piac átláthatóságának ki kell terjednie a dekarbonizált gázok új infrastruktúrájának valamennyi tagállamban történő kiépítésével járó költségek részletes meghatározására is. Ezért a nemzeti szabályozó hatóságoknak a nemzeti hálózatüzemeltetőkkel együttműködve részletes gazdasági számításokat kell végezniük a dekarbonizált gázinfrastruktúra bővítésével kapcsolatos jövőbeli tőkeköltekekről. Ez lehetővé teszi a hálózatfejlesztés realisztikus tervezését, a potenciális finanszírozási hiány meghatározását és egy olyan díjpolitika kialakítását, amely mind a szolgáltatók, mind a fogyasztók javát szolgálja.</p>

Indokolás

A dekarbonizált gázok infrastruktúrájának kiépítésével kapcsolatos költségek tagállamonként jelentősen eltérhetnek. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázok piacfejlődésének megfelelő tervezése érdekében figyelembe kell venni a helyi költségzempontokat.

5. módosítás

4. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>[...] az energiaszegény vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartási felhasználók földgázellátásának árképzése tekintetében. Az ilyen állami beavatkozásokra a (4) és az (5) bekezdésben meghatározott feltételek vonatkoznak.</p>	<p>[...] az energiaszegény vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartási felhasználók, illetve az (EU) 2017/1938 rendeletben meghatározott védett felhasználók földgázellátásának árképzése tekintetében. Az ilyen állami beavatkozásokra a (4) és az (5) bekezdésben meghatározott feltételek vonatkoznak.</p> <p>Hosszú távú jelentős áremelkedés esetén a (4) és (5) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő beavatkozások az energiaszegénység negatív következményeinek elkerülése érdekében más felhasználói csoportokra is kiterjeszthetők.</p>

Indokolás

Az Európai Bizottság javaslata túlságosan korlátozott az árak erőteljes emelkedése esetén. A módosítás felveti az ellátásbiztonságról szóló (EU) 2017/1938 rendeletben meghatározott védett felhasználók kategóriájával való kiegészítés lehetőségét.

6. módosítás

8. cikk (11) bekezdés

(új bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(11) <i>Annak érdekében, hogy a végfelhasználókat tájékoztatni lehessen arról, hogy a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok adott beszállítójának energiaszerkezetében mekkora a megújuló forrásból származó energia részaránya a fogyasztóknak szerződéses alapon szállított, piaci forgalomban lévő energiához viszonyítva, az (EU) 2018/2001 irányelv 19. cikk (7) bekezdés b) pontjának ii. alpontjával összhangban a tagállamok biztosítják, hogy a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok gyártójának kérésére származási garanciát lehessen kiadni a gázra, gondolva itt a biogázra, a biometánra, a hidrogénre, az ammóniára, a metanolra és a szintetikus gáznemű üzemanyagokra. Ezen túlmenően rendkívül fontos, hogy a végfelhasználók tisztában legyenek a zöld átállás jelentőségével, és tájékoztatást kapjanak a sokféle megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagról, valamint a származási garanciák igényléséhez való jogukról.</i></p>

Indokolás

Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló üzemanyagok összekapcsolt európai piacának kialakításához olyan eszközök alkalmazására lesz szükség, amelyek tájékoztatást nyújtanak a végfelhasználók számára az előállított és beszállított gázok eredetéről.

7. módosítás

10. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>amennyiben az ellátó betartja a hatályos kereskedelmi és kiegyenlítési szabályokat. E vonatkozásban a tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az adminisztrációs eljárások ne alkalmazzanak hátrányos megkülönböztetést azon ellátókkal szemben, amelyeket egy másik tagállamban már nyilvántartásba vettek.</p>	<p>amennyiben az ellátó betartja a hatályos kereskedelmi és kiegyenlítési szabályokat, és megfelelő azon tagállam szabályozói hatósága által a 7. cikk (2) bekezdése értelmében kiadott engedély követelményeinek, amelyben a gázellátás megvalósul. E vonatkozásban a tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az adminisztrációs eljárások ne alkalmazzanak hátrányos megkülönböztetést azon ellátókkal szemben, amelyeket egy másik tagállamban már nyilvántartásba vettek.</p>

Indokolás

Az a követelmény, hogy a szolgáltatóknak meg kell felelniük a tagállamokban érvényes normáknak, biztosítja az ellátás biztonságát a fogyasztók számára. A bekezdés második része biztosítja, hogy ezek a normák ne legyenek diszkriminatívak.

8. módosítás

26. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>függetlenül attól, hogy a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító létesítmények kapcsolódnak-e elosztó- vagy szállítási hálózatokhoz.</p>	<p>függetlenül attól, hogy a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító létesítmények kapcsolódnak-e elosztó- vagy szállítási hálózatokhoz, amennyiben ezek a létesítmények az 51. cikk szerinti nemzeti hálózatfejlesztési tervek alapján előnyösnek tekinthetők. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy rendelkezésre álljanak azok a mechanizmusok, amelyek szükségesek a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító új létesítmények hálózathoz kapcsolásával összefüggő költségek igazságos és arányos megosztásának biztosításához.</p>

Indokolás

A kompenzációs mechanizmusok bevezetése azt hivatott biztosítani, hogy a költségeket ne hárítsák át igazságtalanul más rendszerhasználókra, és a piacon garantálva legyenek az egyenlő versenyfeltételek. Csak azokat a létesítményeket szabad csatlakoztatni, amelyeknek az elosztó- vagy szállítási hálózatokhoz való csatlakozása egyértelmű hozzáadott értéket képvisel, mivel hosszú távon a megújuló energia és különösen a megújuló villamosenergia-termelés fenntartható fejlesztésére kell összpontosítani.

9. módosítás

51. cikk (2) bekezdés, b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>b) tartalmazza az összes olyan beruházást, amelyről már döntés született, és meghatározza azokat az új beruházásokat, amelyeket a következő három évben kell megvalósítani;</p>	<p>b) tartalmazza az összes olyan beruházást, amelyről már döntés született, és meghatározza azokat az új beruházásokat, amelyeket a következő három évben kell megvalósítani, csatolva a beruházások részletes gazdasági elemzését, amely kitér az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázinfrastruktúra kiépítésének, illetve a meglévő infrastruktúra korszerűsítésének költségeire, és jelzi, ha a hagyományos földgáz-infrastuktúrához viszonyítva potenciális finanszírozási hiány keletkezhet;</p>

Indokolás

Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázinfrastruktúra fejlesztésére vonatkozó hosszú távú tervezésnek részletes költségtervezést kell tartalmaznia. Ha a konkrét gazdasági kérdések kizárólag a szállítárendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők felelősségi körébe tartoznak, nehézségekbe ütközhet a beruházási célkitűzések megvalósítása.

10. módosítás

72. cikk (4) bekezdés f) pont

(új pont)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p><i>f) szabályozási tesztkörnyezetek létrehozása annak érdekében, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázokra irányuló innovatív beruházások célzottan és ideiglenesen mentesülhessenek a nemzeti, regionális vagy helyi jogszabályi követelmények alól. Egy ilyen szabályozási tesztkörnyezet létrehozásával felgyorsíthatók az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázokba történő beruházások – különösen azokban a tagállamokban, ahol ezek a beruházások nem felelnek meg teljes mértékben a hatályos jogi és szabályozási kereteknek –, és megkönnyíthető a szabályozási környezet későbbi kiigazítása.</i></p>

Indokolás

Ajánlatos úgynevezett szabályozási tesztkörnyezeteket létrehozni, amelyek ideiglenes mentességet biztosítanak a nemzeti, regionális vagy helyi jogszabályi követelmények alól az olyan innovatív beruházások végrehajtása tekintetében, amelyekhez még nem alakítottak ki megfelelő jogi környezetet.

Javaslat az Európai Parlament és a Tanács rendelete a megújuló gázok, a földgázok és a hidrogén belső piacairól

COM(2021) 804 final

11. módosítás

(42) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>[...] Jóllehet a határkeresztezõ rendszerösszekötési pontokon harmonizált megközelítést kell biztosítani a gázminőség tekintetében, a tagállamoknak változatlanul kellõ mozgásteret kell hagyni ahhoz, hogy hazai földgázrendszerükben gázminõségi szabványokat alkalmazzanak.</p>	<p>[...] Jóllehet a határkeresztezõ rendszerösszekötési pontokon harmonizált megközelítést kell biztosítani a gázminőség tekintetében, a tagállamoknak változatlanul kellõ mozgásteret kell hagyni ahhoz, hogy hazai földgázrendszerükben gázminõségi szabványokat alkalmazzanak. Szármaszási garanciákra lesz szükség a földgázrendszerben egyre nagyobb mennyiségben megjelenõ alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázok nagymértékben integrált, interoperábilis és átlátható piacának biztosításához. Ezek a garanciák a gáztermelés forrásának és a keletkezõ szénlábnnyomnak a tanúsítását szolgálják annak biztosítása érdekében, hogy a termelõk és a végfelhasználók szabványosított módon kereskedhessenek, és dokumentálható legyen az elért szén-dioxid-kibocsátáscsökkenés.</p>

Indokolás

Származási garancia nélkül nem lehet tanúsítani egy adott gáz termelési forrását és szénlábnyomát, ami ellehetleníti az éghajlat-politikák végrehajtását és a nem pénzügyi beszámolást.

12. módosítás

43. cikk (1) bekezdés c) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) meghatározza, hogy hol nincs beruházási hajlandóság, különösen a határkeresztezõ kapacitások tekintetében.	c) meghatározza, hogy hol nincs beruházási hajlandóság, különösen a határkeresztezõ kapacitások, valamint azon harmadik országokkal való rendszerösszeköttetések tekintetében, amelyekből alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázok behozatalára kerül sor az Európai Unió teljes energiaigényének fedezése érdekében.

Indokolás

Annak érdekében, hogy biztosított legyen a termelés folytonossága az ipari ágazatokban, valamint az EU energiabiztonsága az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázok új piacán, tervezéskor a legfontosabb szempont annak biztosítása kell, hogy legyen, hogy az EU teljes energiaszükségletének fenntartható és biztonságos kielégítéséhez szükséges mennyiségű hidrogént tudjunk importálni az EU-n kívülről.

13. módosítás

43. cikk (4) bekezdés

(új bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
—	(4) Egy pontos, realiztikus és megvalósítható, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési terv kidolgozása érdekében az ACER, a földgázpiaci ENTSO és a villamosenergia-piaci ENTSO e rendelet hatálybalépését követően haladéktalanul konzultációt kezd a nemzeti szabályozó hatóságokkal az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázok szállítását szolgáló infrastruktúra kiépítésének vagy korszerűsítésének költségeiről. Ez különösen az új eszközök – például hidrogénterminálok, elektrolizátorok, hidrogénhálózatok – tőkeköltségeinek és működési kiadásainak pontos tervezését érinti.

Indokolás

Lásd fent.

14. módosítás

60. cikk (1) bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) a beruházás hozzájárul a dekarbonizációhoz;	b) a beruházás hozzájárul a dekarbonizációhoz, és biztosítja, hogy az újonnan kiépítendő földgáz-infrastruktúrát úgy tervezzék meg, hogy az az üzemeltetés kezdetétől képes legyen szállítani megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat, minimálisra csökkentve a bezáródás kockázatát;

Indokolás

Lásd fent.

Javaslat az Európai Parlament és a Tanács rendelete az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról**COM(2021) 805 final****15. módosítás**

3. cikk

(új cikk)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
—	<p>A megújuló gázforrásokban rejlő hosszú távú lehetőségek értékelése a szállítási és elosztórendszer fejlesztésének optimalizálása érdekében</p> <p>A megújuló gázforrásokban rejlő hosszú távú lehetőségek értékelése a szállítási és elosztórendszer fejlesztésének optimalizálása érdekében</p> <p>(1) <i>A nemzeti biogáz- és biometán-stratégiák részeként a tagállamok felelősek a biometán helyi szintű termelési potenciáljának értékeléséért az egész területükön. Ezt az értékelést az e rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül el kell végezni. Az értékelés támaszkodhat meglévő értékelésekre.</i></p> <p>(2) <i>A szóban forgó értékelés az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkében (és IX. mellékletében) meghatározott és az uniós fenntarthatósági kritériumoknak megfelelő nyers biomasszára terjed ki.</i></p> <p>(3) <i>Az értékelés tervezési szakaszában a tagállamok konzultálnak az illetékes szabályozó hatósággal, valamint a szállítási és elosztórendszer-üzemeltetővel a következők meghatározása érdekében:</i></p> <p>a) <i>az a területi egység, amelyen belül a termelési potenciált értékelik,</i></p> <p>b) <i>az értékelt biomassza tekintetében a meglévő földgáz-hálózatok földrajzi közelsége.</i></p> <p>(4) <i>Az értékelés elvégzése, a meglévő értékelés pontosítása, illetve a későbbi frissítések során a tagállamok konzultálnak a regionális és helyi hatóságokkal, valamint a szállítási és elosztórendszer-üzemeltetővel. Konzultációra más illetékes szervekkel is sor kerülhet.</i></p>

Indokolás

A biogáz és a biometán hosszú távú termelési potenciáljának értékelése feltétlenül szükséges a hálózat azt célzó megerősítésének költséghatékony tervezéséhez, hogy a gázhálózatokba egyre nagyobb mennyiségű biometánt lehessen betölteni.

16. módosítás

3. cikk (3) bekezdés

(új bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(3) <i>Az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) a nemzeti szabályozó hatóságokkal közösen részletes számítást készít a metánkibocsátás csökkentésével kapcsolatos tőkeköltségekről és működési kiadásokról az egyes tagállamokban. Az első számítást ... [12 hónappal e rendelet hatálybalépés után]-ig kell elvégezni, és háromévente kell aktualizálni. A tőkeköltségek és működési kiadások kiszámítása képezi a díjpolitika és a finanszírozási politika tervezésének alapját.</i></p>

Indokolás

A metánszivárgás elemzésénél, a metánkibocsátás jelentésénél, valamint a metánkibocsátás csökkentését szolgáló esetleges új beruházásoknál ügyelni kell arra, hogy a rendszerszintű költségek ne rojjanak többletterhet a végfelhasználókra, és ne vezessenek az energiaszegénységgel küzdő régiók számának növekedéséhez.

17. módosítás

10. cikk (4) bekezdés

(új bekezdés)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(4) <i>A Bizottság a nemzetközi metánkibocsátási megfigyelőközponttal együttműködve végrehajtási jogi aktusok útján uniós szintű módszertant dolgoz ki a metánkibocsátás nyomon követésére, jelentésére és ellenőrzésére az e rendelet 3., 4. és 5. fejezetében meghatározott kötelezettségek teljesítése érdekében.</i></p>

Indokolás

A metánkibocsátás csökkentésére irányuló összehangolt erőfeszítések elindítása érdekében be kell vezetni egy az egész ágazatra kiterjedő közös nyomonkövetési, jelentéstételi és ellenőrzési (MRV-)módszertant, amely biztosítja, hogy a kibocsátók átlátható és összehasonlítható módon telessenek jelentést.

18. módosítás

12., 14., 17., 18., 25., 26., 27., 28. és 29. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
12., 14., 17., 18., 25., 26., 27., 28. és 29. cikk	<p>A 12. cikkben a kötelező határidőket 12 hónappal meg kell hosszabbítani.</p> <p>A 14. cikkben a kötelező határidőket 9 hónappal meg kell hosszabbítani.</p> <p>A 17. cikkben a kötelező határidőket 9 hónappal meg kell hosszabbítani.</p> <p>A 18. cikkben a kötelező határidőket 12 hónappal meg kell hosszabbítani.</p> <p>A 25. cikkben a kötelező határidőket 12 hónappal meg kell hosszabbítani.</p> <p>A 26. cikkben a kötelező határidőket 9 hónappal meg kell hosszabbítani.</p> <p>A 27. cikkben a kötelező határidőket 9 hónappal meg kell hosszabbítani.</p> <p>A 28. cikkben a kötelező határidőket 12 hónappal meg kell hosszabbítani.</p> <p>A 29. cikkben a kötelező határidőket 12 hónappal meg kell hosszabbítani.</p>

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

- hangsúlyozza, hogy meg kell védeni a fogyasztókat a magas áraktól, és garantálni kell számukra az energiaellátás biztonságát. Ez különösen fontos a jelenlegi geopolitikai helyzetben;
- az európai zöld megállapodás és a 8. környezetvédelmi cselekvési terv célkitűzéseinek elérése érdekében és a Párizsi Megállapodással összhangban, valamint az energiabiztonsággal kapcsolatos kérdéseket is figyelembe véve az Uniónak a lehető leghamarabb ki kell vezetnie a fosszilis tüzelőanyagokat, köztük a földgázt, és egy rendkívül energiahatékony és nagyrészt megújuló energiaforrásokon alapuló gazdaságot kell megvalósítania. Ezért mielőbb létre kell hozni a földgáz fokozatos megszüntetésére szolgáló közös keretet;
- megjegyzi, hogy a hidrogéngazdaság felfutása közvetlenül a hidrogéninfrastruktúra időben történő ki- és átépítésétől függ. A sokoldalú projektek és kezdeményezések dinamikus környezetben történő végrehajtásához megfelelő uniós jogi keretre van szükség, amely garantálni tudja a beruházásokhoz szükséges tervezési biztonságot;
- hangsúlyozza, hogy a dekarbonizált gázok egyre szélesebb körű elterjedése nem befolyásolhatja a gáz minőségét a végfelhasználóknál;
- felhívja a figyelmet arra, hogy a gazdaságilag kiszámítható energetikai átállás biztosítása érdekében elemezni kell az infrastruktúra-fejlesztés költségeit. További költségelemzésekre lehet szükség a dekarbonizált gázok infrastruktúrájának fejlesztése kapcsán, illetve tanulmányozni kellhet az átállásnak a legkülső régiókra kifejtett hatásait, tekintettel e területek sajátosságaira, amelyeket az EUMSZ 349. cikke megfelelően elismer;
- kéri a meg nem térülő eszközök létrehozásának elkerülését. Különösen az újonnan építendő gázeszközöket úgy kell megtervezni, hogy a jövőben alkalmasak legyenek a magas koncentrációjú dekarbonizált gázokkal való együttetésre vagy működésre;

7. ajánlja úgynevezett szabályozási tesztkörnyezetek létrehozását a dekarbonizált gázok integrált piacának kialakítása érdekében, amennyiben még nincs elegendő nemzeti szintű ágazatspecifikus jogszabály;
8. felhívja a figyelmet az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázokra vonatkozó származási garanciák bevezetésének lehetőségére, ami biztosítani fogja az átlátható kereskedelmet a piacon;
9. ajánlja, hogy az energiabiztonság megőrzése és a jövőbeli kereslet kielégítése érdekében dolgozzanak ki ütemtervet a dekarbonizált gázok EU-ba történő behozatalára vonatkozóan;
10. szorgalmazza, hogy terjesszék ki az ENTSOG hatáskörét az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és a megújuló gáz piacának kialakítására ahelyett, hogy külön szervezetet (ENNOH) hoznának létre erre a célra;
11. bírálja a hidrogénhálózat vertikális és horizontális tulajdonjogi szétválasztására vonatkozóan javasolt szigorú szabályokat. Ezek a szabályok szembenennek azzal a céllal, hogy rövid távon és széles körben beruházások induljanak egy olyan hidrogénhálózat érdekében, amely hatékonyan kiépíthető és működtethető a meglévő földgázhálózatokból. Ezért kéri, hogy a hidrogénre is tartsák érvényben a villamos energiára és a gázra vonatkozó szétválasztási követelményeket, különösen az elosztóhálózat szintjén. Felhívja a figyelmet arra, hogy a hidrogénszállító hálózat fejlesztését a földgázpiaci szállítási rendszer-üzemeltetők felelősségi körébe lehetne utalni. Az energetikai átállás dinamikája szempontjából aligha előnyös, ha a hidrogénszállító hálózatot egy különálló társaság üzemelteti, amely független a földgázpiaci szállítási rendszer-üzemeltetőktől;
12. szorgalmazza, hogy fejlesszenek szubsztrátalapot a biogázhoz és a biometánhoz. A szerves tüzelőanyagokkal való ellátás biztonsága fontos lesz ahhoz, hogy maximálisan ki tudjuk aknázni az ezekben a gázokban rejlő potenciált. Ugyanakkor kéri annak kizárását, hogy pusztán a biogáz-létesítményekben való felhasználásra természetesen növényeket, illetve hogy olyan biogáz-létesítményeket alakítsanak ki, amelyek rá vannak utalva az intenzív állattenyésztés fenntartására;
13. szorgalmazza a regionális szintű biogáz- és biometán-termelés hosszú távú lehetőségeinek értékelését, aminek alapján azonosítani lehet a dekarbonizált gáz-ökoszisztémában rejlő regionális fejlesztési potenciált;
14. ajánlja egy közös módszertan kidolgozását a metánkibocsátás nyomon követésére. Egy ilyen módszertannal összehangolt erőfeszítéseket lehetne indítani az EU-ban a metánkibocsátás csökkentésére;
15. felhívja a figyelmet arra, hogy a metánt csak kivételes esetekben és átmeneti jelleggel szabad tüzelőanyagként felhasználni a kapcsolt energiatermelő egységekben;
16. ajánlja, hogy ügyeljenek a metánkibocsátás csökkentését szolgáló EU-beli erőfeszítések költségeire. Az Európai Bizottságnak figyelembe kellene vennie azokat az elkerülhetetlen költségeket, amelyekkel a tagállamok szembesülnek, és olyan támogatási alapokat kellene előirányoznia e tekintetben, amelyek közvetlenül a végfelhasználókat segítik, különösen a kevésbé fejlett régiókban és a magas fűtési igényű régiókban;
17. szorgalmazza, hogy a kibocsátások életciklus-szemléletű csökkentése érdekében az uniós szabályozás teljes mértékben ismerje el és támogassa a biogáz közlekedésben való felhasználását is. Jelenleg a fenntartható tevékenységekre vonatkozó uniós taxonómia csak a biogáz előállítását ismeri el fenntartható tevékenységként, a biogáz közlekedésben való felhasználását nem;
18. rámutat, hogy az Európai Unióban a helyi és regionális önkormányzatok különböző hatáskörökkel rendelkeznek, és a döntéseket azon a kormányzati szinten kell meghozni, ahol az a leghatékonyabb; úgy véli, hogy a szóban forgó jogalkotási javaslatok megfelelnek a szubszidiaritás és az arányosság elvének.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A csipekről szóló európai jogszabály az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítésére

(2022/C 498/14)

Előadó:	Thomas Gottfried SCHMIDT (DE/EPP), Szászország regionális fejlesztésért felelős minisztere
Referenciaszövegek:	<p>Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról (a csipekről szóló európai jogszabály)</p> <p>COM(2022) 46 final</p> <p>Mellékletek a következőhöz: Javaslat európai parlamenti és a tanácsi rendeletre az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról (a csipekről szóló európai jogszabály)</p> <p>COM(2022) 46 final – I-III. melléklet</p> <p>Javaslat tanácsi rendeletre a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról szóló (EU) 2021/2085 rendeletnek a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás tekintetében történő módosításáról</p> <p>COM(2022) 47 final</p> <p>A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A csipekről szóló európai jogszabály</p> <p>COM(2022) 45 final</p> <p>A Bizottság ajánlása a félvezetőhiány kezelését célzó közös uniós eszköztárról és a félvezető-ökoszisztéma nyomon követésére szolgáló uniós mechanizmusról</p> <p>COM(2022) 782 final</p>

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról (a csipekről szóló európai jogszabály)

COM(2022) 46 final

1. módosítás

(1) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A félvezetők minden digitális eszköz középpontjában állnak: az okostelefonoktól és a gépkocsiktól kezdve az elengedhetetlen egészségügyi, energetikai, kommunikációs és automatizálási alkalmazásokon és infrastruktúrákon át a legtöbb más iparágig. Míg a félvezetők alapvető fontosságúak modern gazdaságunk és társadalmunk működéséhez, az Unió eddig soha nem látott mértékű ellátási zavarokat tapasztal. A jelenlegi ellátási hiány az Unió félvezető-értékláncában és -ellátási láncában fennálló tartós és súlyos strukturális hiányosságok jele. A zavarok e tekintetben tartós sebezhetőségeket tártak fel, nevezetesen a csipek gyártásával és tervezésével kapcsolatban a harmadik országoktól való erős függőséget.</p>	<p>(1) A félvezetők minden digitális eszköz középpontjában állnak: az okostelefonoktól, az elektromos kerékpároktól és a gépkocsiktól kezdve az elengedhetetlen egészségügyi, energetikai, kommunikációs és automatizálási alkalmazásokon és infrastruktúrákon át a legtöbb más iparágig. Míg a félvezetők alapvető fontosságúak modern gazdaságunk és társadalmunk működéséhez, illetve a célként kitűzött zöld átálláshoz, az Unió eddig soha nem látott mértékű ellátási zavarokat tapasztal. A jelenlegi ellátási hiány az Unió félvezető-értékláncában és -ellátási láncában fennálló tartós és súlyos strukturális hiányosságok jele. A zavarok e tekintetben tartós sebezhetőségeket tártak fel, nevezetesen a csipek gyártásával és tervezésével kapcsolatban a harmadik országoktól való erős függőséget.</p>

Indokolás

A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú iparágaknak és technológiáknak csipekre van szükségük. Például a modern elektromos kerékpárok és a fotovoltaiikus inverterek tartalmaznak csipeket a motorokban, vezérlőkben és kijelzőkben. Csipek nélkül nem lesz zöld átállás.

2. módosítás

(3) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) Ez a keret két célkitűzést követ. Az első célkitűzés az Unió versenyképességéhez és innovációs kapacitásához szükséges feltételek megteremtése, valamint annak biztosítása, hogy az ipar alkalmazkodjon a gyors innovációs ciklusokból és a fenntarthatóság szükségességéből adódó strukturális változásokhoz. A második, az első célkitűzéstől elkülönülő és azt kiegészítő célkitűzés a belső piac működésének javítása a félvezető technológiák terén az Unió rezilienciájának és ellátásbiztonságának növelését célzó egységes uniós jogi keret létrehozása révén.</p>	<p>(3) Ez a keret két célkitűzést követ. Az első célkitűzés az Unió versenyképességéhez és innovációs kapacitásához szükséges feltételek megteremtése, valamint annak a fenntarthatósági kritériumok (fenntartható fejlődési célok) tiszteletben tartása mellett történő biztosítása, hogy az ipar alkalmazkodjon a különböző ágazatokat és a vonatkozó regionális ökoszisztémákat érintő, a gyors innovációs ciklusokból és a fenntarthatóság szükségességéből adódó strukturális változásokhoz. A második, az első célkitűzéstől elkülönülő és azt kiegészítő célkitűzés a belső piac működésének javítása a félvezető technológiák terén az Unió rezilienciájának és ellátásbiztonságának növelését célzó egységes uniós jogi keret létrehozása révén.</p>

Indokolás

A fenntartható fejlődési céloknak való megfelelés kulcsfontosságú kérdés, amelyet bele kell foglalni a szövegbe.

3. módosítás

(13) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(13) A jelenlegi szétaprózott köz- és magánberuházások korlátainak leküzdése, a folyamatban lévő programok integrációjának, kölcsönös termékenyítésének és a beruházások megtérülésének elősegítése, valamint a félvezetőkre vonatkozó közös uniós stratégiai jövőkép megvalósítása érdekében, amely az Unió és tagállamai azon törekvésének megvalósítását szolgálja, hogy vezető szerepet biztosítsanak a digitális gazdaságban, az Európai Csipkezdeményezésnek elő kell segítenie a meglévő uniós és nemzeti szintű finanszírozási programok közötti jobb koordinációt és szorosabb szinergiákat, az iparral és a magánszektor kulcsfontosságú szereplőivel való jobb koordinációt és együttműködést, valamint a tagállamokkal való további közös beruházásokat. A kezdeményezés végrehajtási rendszerének célja az Unió, a tagállamok, a már zajló uniós programokhoz társult harmadik országok, valamint a magánszektor forrásainak egyesítése. A kezdeményezés sikere ezért csak a tagállamok és az Unió együttes erőfeszítésére épülhet, amelynek célja, hogy támogassa mind a jelentős tőkeköltéseket, mind a virtuális tervezési, tesztelési és kísérleti erőforrások széles körű rendelkezésre állását, valamint az ismeretek, készségek és kompetenciák terjesztését. Adott esetben, tekintettel az érintett intézkedések sajátosságaira, a kezdeményezés célkitűzéseit, különösen a „Csipfinanszírozási Alap” tevékenységeit az InvestEU Alap vegyes finanszírozási eszközén keresztül is támogatni kell.</p>	<p>(13) A jelenlegi szétaprózott köz- és magánberuházások korlátainak leküzdése, a folyamatban lévő programok integrációjának, kölcsönös termékenyítésének és a beruházások megtérülésének elősegítése, valamint a félvezetőkre vonatkozó közös uniós stratégiai jövőkép megvalósítása érdekében, amely az Unió és tagállamai azon törekvésének megvalósítását szolgálja, hogy vezető szerepet biztosítsanak a digitális gazdaságban, az Európai Csipkezdeményezésnek elő kell segítenie az összes kormányzati szinten belüli és a kormányzati szintek közötti jobb koordinációt és a meglévő uniós és nemzeti szintű finanszírozási programok (köztük a központilag irányított uniós programok és a megosztott irányítású uniós programok) közötti szorosabb szinergiákat, az iparral és a magánszektor kulcsfontosságú szereplőivel való jobb koordinációt és együttműködést, valamint a tagállamokkal való további közös beruházásokat. A kezdeményezés végrehajtási rendszerének célja az Unió, a tagállamok, a régiók, a már zajló uniós programokhoz társult harmadik országok, valamint a magánszektor forrásainak egyesítése. A kezdeményezés sikere ezért csak a tagállamok és az Unió együttes erőfeszítésére épülhet, amelynek célja, hogy támogassa mind a jelentős tőkeköltéseket, mind a virtuális tervezési, tesztelési és kísérleti erőforrások széles körű rendelkezésre állását, valamint az ismeretek, készségek és kompetenciák terjesztését. Adott esetben, tekintettel az érintett intézkedések sajátosságaira, a kezdeményezés célkitűzéseit, különösen a „Csipfinanszírozási Alap” tevékenységeit az InvestEU Alap vegyes finanszírozási eszközén keresztül is támogatni kell.</p>

Indokolás

A regionális dimenzió figyelembevételé.

4. módosítás

(15) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(15) A kezdeményezésnek az erős tudásbázisra kell épülnie, és fokoznia kell a szinergiákat a jelenleg az Unió és a tagállamok által a félvezetőkkel kapcsolatos kutatási és innovációs programok és fellépések, valamint az ellátási lánc egy részének fejlesztése révén támogatott intézkedésekkel, különösen a Horizont Európa programmal és az (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ létrehozott Digitális Európa programmal, azzal a céllal, hogy 2030-ig meg lehessen erősíteni az Uniót mint globális szereplőt a félvezető technológia és alkalmazásai terén, és egyre nagyobb szerepe legyen a gyártásban. E tevékenységek kiegészítéseként a kezdeményezés szorosan együttműködne más érdekelt felekkel, többek között a processzorokkal és félvezető technológiákkal foglalkozó ipari szövetséggel.</p> <p>⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).</p>	<p>(15) A kezdeményezésnek az erős tudásbázisra kell épülnie, és fokoznia kell a szinergiákat a jelenleg az Unió, a tagállamok és a régiók által a félvezetőkkel kapcsolatos kutatási és innovációs programok és fellépések, valamint az ellátási lánc egy részének fejlesztése révén támogatott intézkedésekkel, különösen a Horizont Európa programmal és az (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ létrehozott Digitális Európa programmal, azzal a céllal, hogy 2030-ig meg lehessen erősíteni az Uniót mint globális szereplőt a félvezető technológia és alkalmazásai terén, és egyre nagyobb szerepe legyen a gyártásban. E tevékenységek kiegészítéseként a kezdeményezés szorosan együttműködne más érdekelt felekkel, többek között a processzorokkal és félvezető technológiákkal foglalkozó ipari szövetséggel, valamint a regionális szintű intelligens szakosodási stratégiákkal.</p> <p>⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).</p>

Indokolás

A regionális dimenzió figyelembevétele.

5. módosítás

(19) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(19) Az integrált gyártólétesítményeknek és a nyílt uniós üzemeknek „maguk nemében első” és az ellátás biztonságához és a belső piac ellenálló ökoszisztémájához hozzájáruló félvezetőgyártási kapacitásokat kell biztosítaniuk az Unióban. A technológiai csomópont, a félvezető hordozó anyag, például a karbonundum, a gallium-nitrit, valamint más olyan termékinnováció tekintetében, amely jobb teljesítményt, folyamattechnológiát vagy energetikai és környezeti teljesítményt kínálhat, figyelembe vehető tényező lehet a maga nemében első létesítményben folyó gyártásnál. Fontos, hogy ipari szinten hasonló kapacitású létesítmény még nem létezhet érdemben, illetve annak építésére még nem tehetek kötelezettségvállalást az Unióban, kivéve a kutatási és fejlesztési létesítményeket és a kis méretű előállítási helyszíneket.</p>	<p>(19) Az integrált gyártólétesítményeknek és a nyílt uniós üzemeknek „maguk nemében első” és az ellátás biztonságához és a belső piac ellenálló ökoszisztémájához hozzájáruló félvezetőgyártási kapacitásokat kell biztosítaniuk az Unióban. A technológiai csomópont, a félvezető hordozó anyag, például a karbonundum, a gallium-nitrit, indium-foszfid és a szilícium-nitrid, valamint más olyan kapcsolódó termék- és anyaginnováció tekintetében, amely jobb teljesítményt, folyamattechnológiát vagy energetikai és környezeti teljesítményt kínálhat, figyelembe vehető tényező lehet a maga nemében első létesítményben folyó gyártásnál. Fontos, hogy ipari szinten hasonló kapacitású létesítmény még nem létezhet érdemben, illetve annak építésére még nem tehetek kötelezettségvállalást az Unióban, kivéve a kutatási és fejlesztési létesítményeket és a kis méretű előállítási helyszíneket.</p>

Indokolás

A szilícium-nitrid (SiN) ideális platform a fotonikus integrált áramköri (PIC) alkalmazásokhoz, amelyek széles spektrumtartománnyal és rendkívül alacsony veszteségű hullámvezetővel rendelkeznek. Ezért kiválóan alkalmasak a detektorokhoz, spektrométerekhez, bioszenzorokhoz és kvantumszámítógépekhez. A következetesség érdekében szerencsés lenne megemlíteni az indium-foszfidot is.

6. módosítás

2. cikk (1) bekezdés 10. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>10. „maga nemében első létesítmény”: félvezetőgyártásra alkalmas ipari létesítmény – beleértve a front-endet és a back-endet vagy mindkettőt –, amely érdemben még nincs jelen az Unióban, vagy nem vállaltak kötelezettséget az Unión belüli építésére, például a technológiai csomópont, a félvezető hordozó anyag, mint a karborundum és a gallium-nitrit, valamint más olyan termékinnováció tekintetében, amely jobb teljesítményt, folyamatinnovációt vagy energia- és környezetvédelmi teljesítményt kínálhat;</p>	<p>10. „maga nemében első létesítmény”: félvezetőgyártásra alkalmas ipari létesítmény – beleértve a front-endet és a back-endet vagy mindkettőt –, amely érdemben még nincs jelen az Unióban, vagy nem vállaltak kötelezettséget az Unión belüli építésére, például a technológiai csomópont, a félvezető hordozó anyag, mint a karborundum, a gallium-nitrit, indium-foszfid és a szilícium-nitrid, valamint más olyan kapcsolódó termék- és anyaginnováció tekintetében, amely jobb teljesítményt, folyamatinnovációt vagy energia- és környezetvédelmi teljesítményt kínálhat;</p>

Indokolás

A szilícium-nitrid (SiN) ideális platform a fotonikus integrált áramköri (PIC) alkalmazásokhoz, amelyek széles spektrumtartománnyal és rendkívül alacsony veszteségű hullámvezetővel rendelkeznek. Ezért kiválóan alkalmasak a detektorokhoz, spektrométerekhez, bioszenzorokhoz és kvantumszámítógépekhez. A következetesség érdekében szerencsés lenne megemlíteni az indium-foszfidot is.

7. módosítás

3. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A kezdeményezés a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret időtartamára jön létre.</p>	<p>(1) A kezdeményezés első lépésben a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret időtartamára jön létre. Szükséges lesz azonban a folytatása a 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben.</p>

Indokolás

A jelenlegi többéves pénzügyi keret végéig (2027) tartó időszak nem elegendő a csipekről szóló európai jogszabállyal kitűzött célok eléréséhez. Már most rögzíteni kell a meghosszabbítást.

8. módosítás

4. cikk (2) bekezdés b) pont 1. alpont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>1. a technológiai képességek megerősítése a következő generációs csipgyártási technológiák terén a kutatási és innovációs tevékenységek integrálásával és a jövőbeli technológiai csomópontok fejlesztésének előkészítésével, beleértve a két nanométer alatti élvonalbeli csomópontokat, a legfeljebb 10 nanométeres, teljes kiürítésű silicon-on-insulatort (FD-SOI), valamint a 3D heterogén rendszerek integrációját és a fejlett csomagolást;</p>	<p>1. a technológiai képességek megerősítése a következő generációs csipgyártási technológiák terén a kutatási és innovációs tevékenységek integrálásával és a jövőbeli technológiai csomópontok fejlesztésének előkészítésével, beleértve a két nanométer alatti élvonalbeli csomópontokat, a legfeljebb 10 nanométeres, teljes kiürítésű silicon-on-insulatort (FD-SOI), valamint a 3D heterogén rendszerek integrációját és a fejlett csomagolást; ez magában foglalja az olyan, 10 nanométernél nagyobb méretű csipek gyártását, amelyekre van kereslet az iparág uniós felvevőpiacán;</p>

Indokolás

Az Európai Bizottság 10 nanométer alatti méretű csipekre való összpontosítása nem veszi figyelembe az iparág uniós felvevőpiacának szükségletét.

9. módosítás

8. cikk (2) bekezdés d) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>d) a szakértelem és a know-how tagállamok és régiók közötti átadásának megkönnyítése, a készségek, az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréjének ösztönzése, valamint közös programok ösztönzése;</p>	<p>d) a szakértelem és a know-how tagállamok és régiók közötti átadásának megkönnyítése, a készségek, az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréjének ösztönzése, közös programok ösztönzése, az egyetemek egymás közötti együttműködésének, valamint az egyetemek, a vállalatok, a képzési intézmények és a kutatóintézetek közötti együttműködésnek a javítása, például egy tudósokra és laboratóriumi helyekre vonatkozó uniós szintű csereprogram révén az oktatók és a szakemberek képzése és megtartása érdekében;</p>

Indokolás

A félvezetőkkel foglalkozó kompetenciaközpontok európai hálózatának le kellene fednie az oktatás és a képzés témáját is.

10. módosítás

8. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) A tagállamok nyílt és versenyalapú eljáráson keresztül kijelölik a részvételre jelentkező kompetenciaközpontokat a nemzeti eljárásaikkal, közigazgatási és intézményi struktúrájukkal összhangban. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a kompetenciaközpontok létrehozására vonatkozó eljárást, beleértve a kiválasztási kritériumokat, valamint a központok további feladatait és funkcióit a kezdeményezés szerinti intézkedések végrehajtása tekintetében, a hálózat létrehozására vonatkozó eljárást, valamint a hálózatot alkotó szervezetek kiválasztására vonatkozó határozatokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.</p>	<p>(3) A tagállamok nyílt és versenyalapú eljáráson keresztül kijelölik a részvételre jelentkező kompetenciaközpontokat a nemzeti eljárásaikkal, közigazgatási és intézményi struktúrájukkal összhangban, a helyi és regionális önkormányzatok bevonásával. A cél az, hogy szinergiák jöjjenek létre az európai digitális innovációs központokkal, és támogatást kapjon a kompetenciaközpontok uniós régiókon belüli létrehozása. Utóbbiaknak össze kell kapcsolódniuk a regionális ipari ökoszisztémáinkkal, Uniószerte valamennyi érintett szereplő számára hozzáférést kell biztosítaniuk, és lehetővé kell tenniük a régiók közötti megerősített együttműködést. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a kompetenciaközpontok létrehozására vonatkozó eljárást, beleértve a kiválasztási kritériumokat, valamint a központok további feladatait és funkcióit a kezdeményezés szerinti intézkedések végrehajtása tekintetében, a hálózat létrehozására vonatkozó eljárást, valamint a hálózatot alkotó szervezetek kiválasztására vonatkozó határozatokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.</p>

Indokolás

Az Unión belül valamennyi kkv és induló innovatív vállalkozás számára biztosítani kell a hozzáférést ezekhez a központokhoz. Ezt megkönnyítheti a regionális szint, amely támogatja a regionális ipari ökoszisztémákat.

11. módosítás

9. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A kezdeményezés 5. cikk a)–d) pontjában felsorolt komponenseivel az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet módosításáról szóló XX/XX tanácsi rendeletben említett csipekkel foglalkozó közös vállalkozást lehet megbízni, és azokat a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás munka-programjában lehet végrehajtani.</p>	<p>(1) A kezdeményezés 5. cikk a)–d) pontjában felsorolt komponenseivel az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet módosításáról szóló XX/XX tanácsi rendeletben említett csipekkel foglalkozó közös vállalkozást lehet megbízni, és azokat a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás munka-programjában lehet végrehajtani. A tagállamok a félvezetőket gyártó érintett régiókat kötelesek bevonni a csipekkel foglalkozó közös vállalkozásba.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

12. módosítás

10. cikk (2) bekezdés

(új, e) pont)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>e) támogatja az Európai Unión belüli ipari beszállítói láncokat.</i>

Indokolás

Az integrált gyártólétesítményeknek hozzá kell járulniuk az Unión belüli ipar erősítéséhez; ebben szerepet kell játszania az ipar félvezetők iránti keresletének.

13. módosítás

11. cikk (2) bekezdés

(új, e) pont)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>e) támogatja az Európai Unión belüli ipari beszállítói láncokat.</i>

Indokolás

A nyílt üzemeknek is hozzá kell járulniuk az Unión belüli ipar erősítéséhez; ebben szerepet kell játszania az ipar félvezetők iránti keresletének.

14. módosítás

12. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) Bármely vállalkozás vagy vállalkozások konzorciuma (a továbbiakban: kérelmező) kérelmet nyújthat be a Bizottsághoz arra vonatkozóan, hogy a kérelmező tervezett létesítményét integrált gyártólétesítményként vagy nyílt uniós üzemként ismerje el.	(1) Bármely vállalkozás vagy vállalkozások konzorciuma (a továbbiakban: kérelmező) kérelmet nyújthat be a Bizottsághoz arra vonatkozóan, hogy a kérelmező tervezett létesítményét integrált gyártólétesítményként vagy nyílt uniós üzemként ismerje el. Ez vonatkozik azokra a vállalatokra is, amelyek nélkülözhetetlenek a félvezető-gyártáshoz vagy amelyek újszerű köztes termékeket vagy gyártóberendezéseket állítanak elő. A 11. és a 12. cikk kritériumai értelemszerűen alkalmazandók.

Indokolás

A csipekről szóló európai jogszabály céljainak eléréséhez szükséges, hogy a köztes termékek (mint például a lapkák) vagy a gyártóberendezések Unión belüli előállítása is támogathatóan minősüljön. A kritériumokat értelemszerűen kell alkalmazni.

15. módosítás

15. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) A tagállamok felkérlik a félvezetők fő felhasználóit és más érdekelt feleket, hogy nyújtsanak tájékoztatást a kereslet jelentős ingadozásáról és az ellátási láncuk ismert zavarairól. Az információcsere megkönnyítése érdekében a tagállamok rendelkeznek e tájékoztatások mechanizmusáról és igazgatási felépítéséről.</p>	<p>(2) A tagállamok felkérlik a félvezetők fő felhasználóit és más érdekelt feleket – köztük a hasonlóan gondolkodó államok érdekelt feleit –, hogy nyújtsanak tájékoztatást a kereslet jelentős ingadozásáról és az ellátási láncuk ismert zavarairól. Az információcsere megkönnyítése érdekében a tagállamok rendelkeznek e tájékoztatások mechanizmusáról és igazgatási felépítéséről.</p>

Indokolás

A csupán az európai és egyesült államokbeli adatokon alapuló helyzetértékelés hiányos és ezért kevésbé mérvadó. Ezért be kell vonni hasonlóan gondolkodó ázsiai partnerországokat is (like-minded countries).

16. módosítás

19. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) A Bizottság a félvezetőkkel foglalkozó európai testülettel folytatott konzultációt követően a 21. és 22. cikkben előírt intézkedéseket bizonyos kritikus ágazatokra korlátozhatja, amelyek működését a félvezetőválság megzavarja vagy megzavarhatja.</p>	<p>(2) A félvezetőkkel foglalkozó európai testülettel folytatott konzultáció eredményei alapján a Bizottság köteles a 21. és 22. cikkben előírt intézkedéseket azokra a kritikus ágazatokra korlátozni, amelyek működését a félvezetőválság megzavarja vagy megzavarhatja.</p>

Indokolás

Az Európai Bizottság beavatkozásának mindig a lehető legkisebb mértékűre kell korlátozódnia.

17. módosítás

19. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(4) Az (1) bekezdésben említett intézkedések alkalmazása arányos, és azok az Unióban a létfontosságú társadalmi funkciók vagy gazdasági tevékenységek súlyos zavarainak kezeléséhez szükséges mértékűre korlátozódnak, és az Unió érdekeit szolgálják. Ezen intézkedések alkalmazása során el kell kerülni, hogy aránytalan adminisztratív terhek háruljanak a kkv-kra.</p>	<p>(4) Az (1) bekezdésben említett intézkedések alkalmazása arányos, és azok az Unióban a létfontosságú társadalmi funkciók vagy gazdasági tevékenységek súlyos zavarainak kezeléséhez szükséges mértékűre korlátozódnak, és az Unió érdekeit szolgálják. Ezen intézkedések alkalmazása során el kell kerülni, hogy aránytalan adminisztratív terhek háruljanak a kkv-kra. Ezeket az intézkedéseket csak szelektíven és végső eszközként (ultima ratio) szabad alkalmazni.</p>

Indokolás

A vészhelyzeti eszköztár magában hordozza annak jelentős veszélyét, hogy megakadályozza a beruházásokat és az új vállalkozások alapítását. Az Európai Bizottságnak egyértelműen ki kell nyilvánítania, hogy ezek az intézkedések végső eszközként vannak előirányozva és lehetőség szerint kerülendők.

18. módosítás

21. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) Amennyiben az összes kritikus ágazat vagy egyes kritikus ágazatok működésének biztosításához szükséges és arányos, a Bizottság kötelezheti az integrált gyártólétesítményeket és a nyílt uniós üzemeket, hogy fogadják el és részesítsék előnyben a válság szempontjából releváns termékeket („kiemelt fontosságú megrendelés”). A kötelezettség elsőbbséget élvez minden, a magánjog vagy a közjog szerinti teljesítési kötelezettséggel szemben.</p>	<p>(1) Amennyiben az összes kritikus ágazat vagy egyes kritikus ágazatok működésének biztosításához szükséges, arányos és technikailag megvalósítható, a Bizottság kötelezheti az integrált gyártólétesítményeket és a nyílt uniós üzemeket, hogy fogadják el és részesítsék előnyben a válság szempontjából releváns termékeket („kiemelt fontosságú megrendelés”).</p>

Indokolás

A félévezetőgyártás rövid távú átállítása szinte lehetetlen. Ezért mérvado kritériumként kell alkalmazni a megvalósíthatóságot. Emellett a kiemelt fontosságú megrendelésekről szóló cikket úgy kell megfogalmazni, hogy ne riassza el a lehetséges beruházókat az Európai Unióban történő beruházástól. Kétséges továbbá, mennyiben lenne ez jogilag érvényesíthető.

19. módosítás

24. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A félévezetőkkal foglalkozó európai testület a tagállamok képviselőiből áll, elnöke pedig a Bizottság képviselője.</p>	<p>(1) A félévezetőkkal foglalkozó európai testület a tagállamok megfelelő szakmai kompetenciával rendelkező képviselőiből áll, elnöke pedig a Bizottság képviselője.</p>

Indokolás

A félévezetőkkal foglalkozó testületnek szakmai testületnek kell lennie, nem pedig tisztán politikai testületnek.

20. módosítás

24. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) A 26. cikk (3) bekezdésében említett minden egyes nemzeti egyedüli kapcsolattartó pont kinevez egy magas szintű képviselőt a félvezetőkkel foglalkozó európai testületbe. Amennyiben a funkció és a szakértelem szempontjából releváns, egy tagállam a félvezetőkkel foglalkozó európai testület különböző feladataival kapcsolatban egynél több képviselővel is rendelkezhet. A félvezetőkkel foglalkozó európai testület minden tagja póttaggal rendelkezik.</p>	<p>(2) A 26. cikk (3) bekezdésében említett minden egyes nemzeti egyedüli kapcsolattartó pont kinevez egy szakmailag kompetens képviselőt a félvezetőkkel foglalkozó európai testületbe. Amennyiben a funkció és a szakértelem szempontjából releváns, egy tagállam a félvezetőkkel foglalkozó európai testület különböző feladataival kapcsolatban egynél több képviselővel is rendelkezhet. A félvezetőkkel foglalkozó európai testület minden tagja póttaggal rendelkezik. A tagállamok kötelesek bevonní a félvezető-ökoszisztémákkal rendelkező régiókat. A Régiók Európai Bizottsága egy képviselőt küld a félvezetőkkel foglalkozó európai testületbe.</p>

Indokolás

Tekintettel a regionális ipari ökoszisztémák – köztük a kkv-k –, valamint a tudomány és a kutatás támogatásában betöltött szerepükre, a releváns félvezető-ökoszisztémákkal rendelkező régiókat (például a Silicon Europe tagjait) és a Régiók Európai Bizottságát be kell vonni a testület munkájába.

21. módosítás

26. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(6) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes nemzeti hatóságok adott esetben, valamint az uniós és a nemzeti joggal összhangban konzultáljanak és együttműködjenek más érintett nemzeti hatóságokkal és az érintett érdekelt felekkel. A Bizottság elősegíti a nemzeti illetékes hatóságok közötti együttműködést.</p>	<p>(6) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes nemzeti hatóságok adott esetben, valamint az uniós és a nemzeti joggal összhangban konzultáljanak és együttműködjenek más érintett nemzeti, helyi és regionális hatóságokkal és az érintett érdekelt felekkel. A Bizottság elősegíti a nemzeti illetékes hatóságok közötti együttműködést.</p>

Indokolás

A helyi és regionális hatóságok bevonása.

Javaslat tanácsi rendeletre a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról szóló (EU) 2021/2085 rendeletnek a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás tekintetében történő módosításáról

COM(2022) 47 final

22. módosítás

(7) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(7) A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által finanszírozott tevékenységeket egyetlen munkaprogramban kell összefoglalni, amelyet az irányító testületnek kell elfogadnia. Az egyes munkaprogramok elkészítése előtt a hatóságok testületének – figyelembe véve a félvezetőkkel foglalkozó európai testület tanácsait és a többi érdekelt fél észrevételeit, beleértve adott esetben a processzorokkal és félvezető-technológiákkal foglalkozó szövetség⁽¹⁾ által készített ütemterveket is – meg kell határoznia a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekhez, valamint a kutatási és innovációs tevékenységekhez kapcsolódó részét, beleértve a megfelelő költségbecekléseket is. E célra a hatóságok testülete kizárólag a Bizottságot és a tagállami hatóságokat foglalhatja magában. Ezt követően a fenti meghatározás alapján a kapacitásépítési, valamint a kutatási és innovációs tevékenységeket magában foglaló munkaprogramot és a kapcsolódó költségbecekléseket az ügyvezető igazgatónak kell elkészítenie.</p> <p>⁽¹⁾ A szövetséget a Bizottság megemlítette 2021. május 5-i „A 2020. évi új iparstratégia frissítése: Erősebb egységes piac kiépítése Európa fellendülése érdekében” című közleményében.</p>	<p>(7) A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által finanszírozott tevékenységeket egyetlen munkaprogramban kell összefoglalni, amelyet az irányító testületnek kell elfogadnia. Az egyes munkaprogramok elkészítése előtt a hatóságok testületének – figyelembe véve a magánszektorbeli tagok tanácsának és a félvezetőkkel foglalkozó európai testületnek az ajánlásait és a többi érdekelt fél észrevételeit, beleértve adott esetben a processzorokkal és félvezető-technológiákkal foglalkozó szövetség⁽¹⁾ által készített ütemterveket is – meg kell határoznia a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekhez, valamint a kutatási és innovációs tevékenységekhez kapcsolódó részét, beleértve a megfelelő költségbecekléseket is. E célra a hatóságok testülete kizárólag a Bizottságot és a tagállami hatóságokat foglalhatja magában. Ezt követően a fenti meghatározás és a stratégiai kutatási és innovációs terv alapján a kapacitásépítési, valamint a kutatási és innovációs tevékenységeket magában foglaló munkaprogramot és a kapcsolódó költségbecekléseket az ügyvezető igazgatónak kell elkészítenie. A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás kutatási és innovációs tevékenységeire szánt forrásoknak el kell érniük legalább a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás előirányzatainak szintjét. Hasonlóképpen át kell venni annak alkalmazási területét és működési módját.</p> <p>⁽¹⁾ A szövetséget a Bizottság megemlítette 2021. május 5-i „A 2020. évi új iparstratégia frissítése: Erősebb egységes piac kiépítése Európa fellendülése érdekében” című közleményében.</p>

Indokolás

A hatóságok testületének nem helyénvaló előre meghatároznia a kutatási és innovációs tervet, mivel ez korlátozná az irányító testület döntéshozatali hatásköreit. Helyénvaló, hogy a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás továbbvigye a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás kutatási tevékenységeit, működését és költségvetését.

23. módosítás

1. cikk 7. pont a) alpont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a) az (1) bekezdés b) pontjának helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„b) az Unió tudományos kiválóságának és innovációs vezető szerepének megteremtése az újonnan megjelenő alkatrészek és rendszertechnológiák – köztük az alacsonyabb TRL-ekhez kapcsolódó tevékenységek – terén; valamint a kkv-k aktív bevonásának előmozdítása: a kkv-knak a közvetett tevékenységekben részt vevők teljes számának legalább egyharmadát kell képviselniük, és a kutatási és innovációs tevékenységekre szánt közfinanszírozás legalább 20 %-át nekik kell juttatni;”</p>	<p>a) az (1) bekezdés b) pontjának helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„b) az Unió tudományos kiválóságának és innovációs vezető szerepének megteremtése az újonnan megjelenő alkatrészek és rendszertechnológiák – köztük az alacsonyabb TRL-ekhez kapcsolódó tevékenységek – terén; valamint a kkv-k aktív bevonásának előmozdítása: a kkv-knak a kutatási és innovációs tevékenységek vonatkozásában a közvetett tevékenységekben részt vevők teljes számának legalább egyharmadát kell képviselniük, és a közfinanszírozás legalább 20 %-át nekik kell juttatni;”</p>

Indokolás

Nem reális, hogy a kkv-k tegyék ki a kapacitásépítési intézkedések résztvevőinek egyharmadát, amint az a 126. cikk (1) bekezdésének új g–j) pontjában szerepel. Ezért a kkv-k résztvevőkön belüli egyharmados arányát helyénvaló csak a kutatási és innovációs intézkedésekre szánt részre alkalmazni, ugyanúgy, mint a közfinanszírozásból való részesedés 20 %-os arányát.

24. módosítás

1. cikk 7. pont c) alpont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>c) a (2) bekezdés f) pontjának helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„f) a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás stratégiai kutatási és innovációs terve, a többi érdekelt fél észrevételei, köztük adott esetben a processzorokkal és félvezető-technológiákkal foglalkozó szövetség által készített ütemtervek, valamint az uniós szakpolitikák közötti koherencia megteremtése az elektronikai alkatrészek és rendszertechnológiák hatékony hozzájárulásának biztosítása érdekében;”</p>	<p>c) a (2) bekezdés f) pontjának helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„f) a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás stratégiai kutatási és innovációs terve, valamint az uniós szakpolitikák közötti koherencia megteremtése az elektronikai alkatrészek és rendszertechnológiák hatékony hozzájárulásának biztosítása érdekében.”</p>

Indokolás

A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás nincs abban a helyzetben, hogy biztosítsa a harmadik felek tevékenységeivel való előírt összhangot.

25. módosítás

1. cikk 9. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>9. A 129. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„(3) A 28. cikk (4) bekezdésének rendelkezéseitől eltérve a magánszektorbeli tagoknak legalább 26 331 000 EUR pénzügyi hozzájárulást kell nyújtaniuk a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás igazgatási költségeihez, vagy pedig gondoskodniuk kell arról, hogy tagszervezeteik és kapcsolódó szervezeteik tegyék meg e hozzájárulást. A magánszektorbeli tagoknak a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás igazgatási költségeihez való teljes éves hozzájárulása 35 %.”</p>	<p>9. A 129. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„(3) A 28. cikk (4) bekezdésének rendelkezéseitől eltérve a magánszektorbeli tagoknak akár 26 331 000 EUR pénzügyi hozzájárulást kell nyújtaniuk a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás igazgatási költségeihez, vagy pedig gondoskodniuk kell arról, hogy tagszervezeteik és kapcsolódó szervezeteik tegyék meg e hozzájárulást. A magánszektorbeli tagoknak a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás igazgatási költségeihez való teljes éves hozzájárulása legfeljebb 35 %.”</p>

Indokolás

A megfogalmazás komoly félreértésekhez vezethet. Nem világos, hogy melyik határ érvényesül: alsó határként a legalább 26 331 000 EUR pénzügyi hozzájárulás vagy felsőként a legfeljebb 35 %. Időközben az Európai Bizottság megerősítette, hogy a javaslatában szereplő „legalább” kifejezés elírás. A Tanács elnökségének május 25-i kompromisszumos szövegében kijavították ezt a hibát.

26. módosítás

1. cikk 13. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>13. A rendelet a következő 134a. cikkel egészül ki:</p> <p>„134a. cikk</p> <p>Az ügyvezető igazgató további feladatai</p> <p>A 19. cikkben felsorolt feladatokon túlmenően a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás ügyvezető igazgatója a stratégiai kutatási és innovációs terv végrehajtása érdekében elkészíti és – a hatóságok testületétől kapott, a 137. cikk f) pontjában említett meghatározást, valamint a releváns érdekelt felek észrevételeit, köztük adott esetben a procesz-szorokkal és félvezető-technológiákkal foglalkozó szövetség által készített ütemterveket is figyelembe véve – elfogadás céljára benyújtja az irányító testületnek a közös vállalkozás munkaprogramját.”</p>	<p>13. A rendelet a következő 134a. cikkel egészül ki:</p> <p>„134a. cikk</p> <p>Az ügyvezető igazgató további feladatai</p> <p>A 19. cikkben felsorolt feladatokon túlmenően a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás ügyvezető igazgatója a stratégiai kutatási és innovációs terv végrehajtása érdekében elkészíti és – a hatóságok testületétől kapott, a 137. cikk f) pontjában említett meghatározást is figyelembe véve – elfogadás céljára benyújtja az irányító testületnek a közös vállalkozás munkaprogramját.”</p>

Indokolás

Ezeket az észrevételeket a munkaprogram adott részének a hatóságok testülete általi meghatározásánál figyelembe veszik, ezért nem kell még egyszer utalni rá.

27. módosítás

1. cikk 15. pont a) alpont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a) A szöveg a következő f) és g) ponttal egészül ki:</p> <p>„f) az egyes munkaprogramok elkészítése előtt meg kell határozni a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekhez, valamint a kutatási és innovációs tevékenységekhez kapcsolódó részét, ideértve a megfelelő költségbecsléseket is, figyelembe véve a félévezetőkkel foglalkozó európai testület tanácsait és a többi érdekelt fél észrevételeit, beleértve adott esetben a processzorokkal és félévezető-technológiákkal foglalkozó szövetség által készített ütemterveket is;</p> <p>g) a 12. cikk (1) bekezdésével és a 17. cikk (2) bekezdésének u) pontjával összhangban ki kell választania a kapacitásépítési tevékenységekkel kapcsolatos pályázatokat.”;</p>	<p>a) A szöveg a következő f) és g) ponttal egészül ki:</p> <p>„f) az egyes munkaprogramok elkészítése előtt meg kell határozni a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekhez kapcsolódó részét, ideértve a megfelelő költségbecsléseket is, figyelembe véve a magánszektorbeli tagok tanácsának javaslatait, a félévezetőkkel foglalkozó európai testület tanácsait és a többi érdekelt fél észrevételeit, beleértve adott esetben a processzorokkal és félévezető-technológiákkal foglalkozó szövetség által készített ütemterveket is;</p> <p>g) a 12. cikk (1) bekezdésével és a 17. cikk (2) bekezdésének u) pontjával összhangban ki kell választania a kapacitásépítési tevékenységekkel kapcsolatos pályázatokat.”;</p>

Indokolás

A hatóságok testületének nem helyénvaló előre meghatározni a kutatási és innovációs tervet, mivel ez korlátozná az irányító testület döntéshozatali hatásköreit. Ugyanakkor a hatóságok testületének figyelembe kell vennie a magánszektorbeli tagok tanácsának a kapacitásépítéssel kapcsolatos javaslatait, biztosítandó az iparpolitikai relevanciát.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

A csipekről szóló európai jogszabály jelentősége

1. hangsúlyozza, hogy a csipekről szóló európai jogszabály sikere döntő fontosságú az EU egésze, a tagállamok, valamint minden helyi és regionális önkormányzat számára, mivel az ipari termelés Európa valamennyi régiójában történő biztosításához szükséges a félévezetőkkel való biztos ellátás; e tekintetben nyomatékosan támogatja az EU globális versenyben való egyértelmű pozicionálását;

2. üdvözli az Európai Bizottság csipekről szóló európai jogszabályra irányuló javaslatát, amely döntő lépés afelé, hogy erősödjön az EU, valamint annak ipara és biztonsága. Fontos, hogy a csipekről szóló jogszabály érintse az EU stratégiai autonómiájának és technológiai vezető szerepének kérdéseit. Az Európai Uniónak globális szereplőnek kell maradnia a félévezetők területén. Ezért fontos az a nagyratörő cél, amelynek értelmében 2030-ig a jelenlegi 10 %-ról 20 %-ra kell növelni az EU piaci részesedését a félévezetők terén;

3. egyetért azokkal a célokkal, melyek értelmében kiszélesítés és diverzifikáció révén csökkenteni kell a félévezetőgyártás, a beszállítói láncok, valamint a nyersanyagokkal és köztes termékekkel való ellátás terén fennálló legnagyobb stratégiai függőségeket, ki kell építeni Európában a félévezetőgyártást, valamint meg kell szerezni és erősíteni kell a vezető szerepet a kutatás-fejlesztés terén; ugyanakkor sikra száll azért, hogy az olyan, 10 nanométernél nagyobb méretű csipeket, amelyekre van kereslet az iparág uniós felvevőpiacán, a COM(2022) 46 rendelet hatálya alá vonják; ennek kapcsán hangsúlyozza a know-how védelmének és a szabadalmi oltalomnak a fontosságát, hogy az egyes országok ne kerüljenek hátrányos helyzetbe;

4. üdvözli továbbá a csipekről szóló európai jogszabályra irányuló javaslatot az európai zöld megállapodás gyors és következetes átültetése tekintetében: megbízhatóan rendelkezésre álló félévezetők nélkül nem érhetőek el az EU ambiciózus környezet- és éghajlatvédelmi céljai, az erősebb energetikai szuverenitás és a megújuló energia kiépítésére vonatkozó célok;

5. megjegyzi, hogy a félvezetőgyártás erősítését olyan lépéseknek kell kísérniük, amelyek az értéklánc egészében csökkentik az energia- és erőforrás-felhasználást, valamint a káros környezeti hatásokat, és biztosítják a fenntarthatósági kritériumok (fenntartható fejlődési célok) tiszteletben tartását, illetve azt, hogy a termelő létesítményekben elterjedjen a megújuló energiaforrások használata és megvalósuljanak a vízkészletek hatékony felhasználási mechanizmusai. E tekintetben kiemelt figyelmet kell fordítani az új generációs innovatív technológiákra (például az integrált fotonikára és a dedikált heterogén rendszerekre), illetve azok energetikai és környezeti hatásaira;

6. rámutat arra, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztos ellátás mellett ki kell aknázni a körforgásos gazdaságban rejlő potenciált. Rendkívül fontos a nyersanyagok és az anyagok eszközökből és létesítményekből történő visszanyerése. Ezt már a félvezetők felhasználásával készülő termékek fejlesztése során figyelembe kell venni. Megfelelő kompetenciákat kell kiépíteni a régiókban, és ennek megfelelően kell kialakítani a támogathatósági feltételeket;

7. rámutat, hogy ami a természeti erőforrásokat illeti, az EU hátrányban van a harmadik országokkal szemben, ezért a kritikus fontosságú nyersanyagok behozatala tekintetében nagymértékben függ a nem uniós beszállítóktól; szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság úgy közelítse meg ezt a stratégiai függőséget, hogy intenzívebben foglalkozik a csipek körforgásával és a kapcsolódó követelményekkel, különös tekintettel a tervezésre és az anyagok újrafelhasználására; azt is kéri, hogy az Európai Bizottság mélyítse el az EU kereskedelmi kapcsolatait a kulcsfontosságú nemzetközi partnerekkel;

8. a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó cselekvési tervről szóló véleményével összhangban üdvözli az Európai Unión belüli új bányászatot, hogy fel lehessen tárni a kritikus fontosságú nyersanyagok meglévő lelőhelyeit; hangsúlyozza, hogy a csúcstechnológiákhoz használt nyersanyagok új bányászatának olyan K+I-projektek eredményeire kell épülnie az EU-ban, amelyek célja az innovatív és alacsony környezeti hatással járó bányászat megteremtése;

9. megállapítja, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak a helyi gazdaság nagyfokú közvetett függősége miatt jelentős közös érdekük a félvezetőkkel való biztos ellátás; ezért és a félvezető-ökoszisztémákhoz való közelségük miatt központi szerepet kell kapniuk a csipekről szóló európai jogszabály végrehajtásában; ezenkívül megállapítja, hogy valamennyi régió – függetlenül attól, hogy zajlik-e területükön félvezetőgyártás vagy sem – profitálni fog a csipekről szóló európai jogszabályból;

10. a jelenlegi helyzetet ismerve rámutat arra, hogy a félvezetőipar számára mennyire fontos most a biztonságos energiaellátás; ez különösen a villamos energia szükséges mennyiségére és a hálózati stabilitásra vonatkozik; ezek fontos szempontok a jelenlegi létesítmények esetében, de különösen az új létesítmények helyszínének kiválasztásakor;

Európa stratégiai célkitűzései a félvezető-ágazatban

11. kéri a vállalatokat, hogy az állandóan változó geostratégiai keretfeltételek közepette jobban vegyék figyelembe a félvezetők iránti saját igényüket és az ahhoz szükséges ellátási láncokat, és a kockázatmegosztás jegyében kerüljék az egyoldalú függőségeket; a nemzetközi környezetben az EU-nak jobban ki kell domborítania a biztonságos gyártási helyszínként (safe harbour) fennálló előnyeit;

12. kéri az Európai Bizottságot, hogy a Tanáccsal és az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások során egyértelműen hangsúlyozza a csipekről szóló európai jogszabály jelentőségét Európa ipari helyszínként való bebiztosítása szempontjából, és követeljen kiegészítő pénzügyi hozzájárulásokat a tagállamoktól és a gazdaságtól;

13. javasolja, hogy a csipekről szóló európai jogszabállyal rendelkezésre álló forrásokat stratégiaileg fordítsák a meglévő – akár kis-, akár nagyméretű – félvezetőklaszterek és félvezető-ökoszisztémák kiépítésére, ideértve ezek hálózatokba szervezését is. Az Európai Uniónak akkor van leginkább esélye arra, hogy a jövőben megállja helyét a globális félvezetőpiacon, ha épít a meglévő erősségeire, kiépíti azokat, és ezáltal a hasonló gondolkodású országokra korlátozza a kölcsönös függőséget, miközben leépíti a harmadik országtól való egyoldalú függést;

14. üdvözli a Csipfinanszírozási Alap létrehozását; megjegyzi, hogy a csipekről szóló európai jogszabály második pillérének a technológia szempontjából alapvetően nyitottnak kell lennie, és a forrásokat a lehető leghamarabb mozgósítani kell;

15. megerősíti, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek igen sikeres eszközként nagy jelentőséggel bírnak a csipekről szóló európai jogszabály keretében is; ugyanakkor rámutat arra, hogy az Uniónak és a tagállamoknak valamennyi területen, különösen az engedélyek és a támogatások terén gyorsabban kell cselekedniük, hogy az igényei szerint támogatni tudják az ágazatot, beleértve a kkv-kat is;

16. kiemeli, hogy az új technológiák központi jelentőséggel bírnak Európa félvezetőipari helyszíneként történő további fejlődése, azaz a technológiai versenyben való globális versenyképesség megőrzése szempontjából: a csipekről szóló európai jogszabály végrehajtásakor nyitottan és gyorsan kell reagálni az új anyagok – például a gallium-nitrid, az indium-foszfid, a karborundum és a szilícium-nitrid – használatára, valamint az új folyamatok alkalmazására, lehetővé téve ezáltal az új generációs csipek fejlesztését és gyártását; ide tartoznak például a fotonikus csipek, amelyek elengedhetetlenek egy, az adat-, tele- és kvantumkommunikációt és az önvezető gépjárműveket szolgáló autonóm és fenntartható hálózat kiépítéséhez, vagy a kvantumcsipek, amelyekkel sokkal több adat elemezhető, hatékonyabban és gyorsabban végezhető számítások és részletes szimulációk készíthetők, de a hibrid csipek és a heterogén rendszerek is, ahol a fotonikus funkciók beemelése az integrált áramkörökbe a félvezetőipar jövőjének egyik legfontosabb kérdését jelenti;

17. szükségesnek tartja, hogy Európa külön figyelmet fordítson a félvezető-tervezésre, és saját tervezési kapacitásokat építsen ki ehhez;

A csipekről szóló jogszabály finanszírozása

18. túlságosan csekélynek tartja a csipekről szóló jogszabály előirányzott pénzügyi eszközeit; kéri, hogy a teljes csomag elegendő lenne ahhoz, hogy lépést lehessen tartani az új gyártóüzemek letelepedéséért folytatott nemzetközi versenyben; hangsúlyozza, hogy az új kezdeményezések új pénzügyi forrásokat érdemelnek, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy forrásokat csoportosítanak át olyan sikeres programokból, mint a Horizont Európa és a Digitális Európa program;

19. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegye átláthatóvá a csipekről szóló európai jogszabály pénzügyi keretét, és mindhárom pillér számára biztosítson elégséges finanszírozást; ennek során az Európai Bizottságnak igazodnia kellene a világszerte meglévő hasonló kezdeményezésekhez;

20. úgy véli, hogy több új forrást kellene bevetni a csipekről szóló jogszabály végrehajtásához, és arra kéri a Tanácsot, a Parlamentet és az Európai Bizottságot, hogy bocsássanak rendelkezésre ennek megfelelő európai és nemzeti pénzügyi támogatásokat, és ennek megfelelően módosítsák a többéves pénzügyi keretet (MFF); mivel a csipekről szóló jogszabály stratégiai céljai túlmutatnak 2030-on, az MFF felülvizsgálatában, valamint a következő MFF-ben kiemelt prioritásként kell figyelembe venni a félvezetők területét;

21. szükségesnek tartja további ösztönzők létrehozását, hogy az uniós források mellett a tagállamok és a régiók, valamint a vállalkozások is bocsássák rendelkezésre a szükséges pénzeszközöket; rámutat arra, mennyire fontos, hogy az Európai Bizottság lehetővé tegye az uniós joggal összhangban álló támogatást; a támogatások odaítélését ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy betartsák a környezeti, társadalmi és irányítási (Environment Social Governance – ESG) szempontokat;

22. kéri a régiókat és a vállalkozásokat, hogy az értéklánc egészére kiterjedően vonják be az Európai Beruházási Bankot (EBB) az új projektek finanszírozásába; véleménye szerint az EBB döntően hozzá tud járulni a csipekről szóló jogszabály sikeréhez;

Támogatás és az állami támogatásokra vonatkozó uniós jogszabályok regionális szempontból

23. kéri az Európai Bizottságot, hogy az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti vizsgálat és engedélyezés során értelmezze nagyvonalúan a „maga nemében első Európában” kritériumát, mivel a félvezetők piacán nem létezik klasszikus és a belső piaci verseny szempontjából releváns versenyhelyzet;

24. kéri az Európai Bizottságot, hogy az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályok és eljárások módosítása és egyszerűsítése mellett mérlegeljen további könnyítéseket, például adóleírásokat, elősegítve ezáltal, hogy a félvezetők teljes értéklánca mentén vállalatok telepedjenek meg Európában;

25. szükségesnek tartja, hogy a „maga nemében első” kritériuma keretében ne csupán az olyan gyártóüzemek támogatására legyen lehetőség, mint az integrált gyártólétesítmények (IPF) vagy a nyílt uniós üzemek (OEF), hanem ez terjedjen ki a köztes termékekre, például a lapkák előállítására vagy az olyan gyártólétesítményekre is, amelyek egyformán fontosak a célok eléréséhez;

26. üdvözli a 14. cikkben a nemzeti tervezési és engedélyezési eljárások felgyorsítására vonatkozóan előirányzott intézkedéseket az integrált gyártólétesítmények és a nyílt uniós üzemek érdekében;

27. meggondolandónak tartja, hogy a félvezetőkkel való ellátás biztosításához nemcsak maguk a félvezető-gyártóüzemek fontosak, hanem az értéklánc azt megelőző és azt követő szakaszaiban működő gyártóüzemek is, és ezért ezeket is figyelembe kell venni az eljárások könnyítése és felgyorsítása tekintetében, elkerülendő a szűk keresztmetszeteket;

Kutatás és fejlesztés regionális szempontból

28. szorgalmazza, hogy az EU a kutatást és a fejlesztést a vevők és a felhasználók bevonásával átfogóan alakítsa ki, és a fejlesztési és innovációs célokat ne csupán a csomóponti szerkezetek további miniatürizálásához szabja;

29. osztja a kutatói és az egyetemi szféra azon aggályait, hogy a Horizont Európa és a Digitális Európa program forrásainak a csipekről szóló jogszabály révén történő átcsoportosítása nyomán más területek meggyengülhetnek, és így a fennmaradó pénzeszközök iránti verseny fokozódhat; ezért elvárja, hogy a Digitális Európa és a Horizont Európa programból átcsoportosított forrásokat a támogatási időszak folyamán ismét bocsássák ezeknek a programoknak a rendelkezésre;

30. felhívja a figyelmet arra, hogy a projektek nemzeti, illetve regionális társfinanszírozása adminisztratív problémákat jelent, és kéri az Európai Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy ez ne gördítsen akadályt a kutatási projektekből való részvétel elé; a keretfeltételeket mindenképpen úgy kellene kialakítani, hogy társfinanszírozásként elfogadható legyen a projektek nemzeti, illetve regionális programokból történő járulékos támogatása;

31. kéri a vonatkozó klaszterekkel rendelkező régiókat, hogy tevékenyen vegyenek részt a csipekkel foglalkozó közös vállalkozásban, amely a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás és az ECSEL közös vállalkozás utódjának tekinthető;

32. kéri az Európai Bizottságot, hogy határozza meg pontosabban a „kísérleti gyártósor” fogalmát. A kísérleti gyártósorokhoz való hozzáférésnek szélesnek és nyitottnak kell lennie, hogy abból részesedhessenek a klaszterek, az oktatási intézmények és a kutatóintézetek, valamint a vállalkozások, különösen a kkv-k. A kkv-k kísérleti gyártósorokhoz való hozzáférést mind a Horizont Európa programon keresztül, mind decentralizált módon, olyan nemzeti és regionális szerveken – például a regionális fejlesztési ügynökségeken – keresztül lehetne kialakítani, amelyek tapasztalattal rendelkeznek az induló vállalkozások és a kkv-k létrehozásának, növekedésének és megerősödésének támogatásában;

33. kéri a meglévő hálózatok, mint például a processzorokkal és a félvezető technológiákkal foglalkozó szövetség szorosabb bekapcsolását a félvezetők koordinációs mechanizmusába. Minden hálózatnak nyitottnak kell lennie az új szereplők előtt, mivel fontos hozzájárulást jelenthetnek az olyan hálózatok is, mint például a Vanguard-kezdémenyezés vagy az uniós digitális innovációs központok hálózata;

34. javasolja annak vizsgálatát, hogy mennyiben és milyen intézkedésekkel biztosítható, hogy az Európai Unióban kifejlesztett know-how-t biztonságban lehessen tudni például egy kibővített szabadalmi oltalom révén; ennek során szerepet kell kapniuk a biztonsági szempontoknak is;

A szakemberek biztosítása, valamint a képzés és továbbképzés

35. kéri a tagállamokat, a helyi és regionális önkormányzatokat és a vállalkozásokat, hogy helyezzenek lényegesen nagyobb hangsúlyt a szakemberek biztosítására: a minősített alap- és továbbképzés érdemben hozzájárul ahhoz, hogy Európa sikeres félvezetőipari helyszín legyen, és döntő kritérium a beruházási döntések meghozatalakor; ennek vonatkozásában döntő szerepet játszik a régiókon belüli szakmai alap- és továbbképzés; el kellene érni, hogy a félvezetőkkel kapcsolatos képzésekben nagyobb arányban vegyenek részt lányok és nők;

36. ezért a siker meghatározó kulcsának tartja a szakemberek biztosítását. Összehangolt stratégiára van szükség ahhoz, hogy ki lehessen képezni az utánpótlást, és az egyetemeken, illetve a kutatóintézetekben lehessen tartani az oktatókat; ezért javasolja a kutatóknak az egyetemek, kutatóintézetek és vállalkozások közötti intenzívebb cseréjét, valamint a laboratóriumi infrastruktúra egész Unióban történő közös használatát;

37. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok stratégiai kapacitásokkal rendelkeznek, ha a kutatás-fejlesztési, oktatási, továbbképzési, átképzési és egyéb képzési politikák közötti sinergiák előmozdításáról van szó, ami létfontosságú a tehetséges munkaerő vonzásához és megőrzéséhez;

38. ajánlja, hogy hozzanak létre egy, a félvezetőipart célzó, közös ipari-tagállami-uniós kezelésű és finanszírozású, ösztöndíjas gyakornoki programot, amely az érintett számára azzal a kötelezettséggel járna, hogy egy meghatározott minimális időtartamig az európai félvezetőiparban kell dolgoznia. Ajánlja továbbá, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg célzott programok kidolgozását a fejlett félvezető-ippal rendelkező harmadik országokból származó szakképzett munkaerő vonzása érdekében;

39. ajánlja egy félvezetőkkal foglalkozó tudományos és innovációs társulás megalapítását, és az „Akkumulátor Akadémia” mintájára javasolja egy „Félvezető Akadémia” létrehozását az ipar és a kutatóintézetek részvételével;

40. megállapítja, hogy a félvezető-ökoszisztémák fejlődése szempontjából fontos a sikeres induló innovatív vállalkozások megtartása, hogy tovább tudjanak fejlődni és ne foyjon el a szakértelmük;

41. ajánlja továbbá az innovatív csipek tervezésének a „Horizont Európa” program, például a „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter keretében történő külön támogatását, amely lehetővé teszi, hogy az EU továbbra is élen járjon az innovatív csipek tervezésében és az új generációs technológiákban, és ezzel csökkentse a világ más részeivel fennálló kölcsönös függőséget;

A csipekről szóló jogszabály hatása a városokra és régiókra

42. megállapítja, hogy az új telephelyek létesítése esetén a helyi és regionális önkormányzatok jelentős kihívásokkal néznek majd szembe, és szükségük lesz egy megbízható keretre, valamint a tagállamok és az Európai Bizottság támogatására;

43. kéri az Európai Bizottságot, hogy tartsa szem előtt a telephely-létesítések helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatásait; a telephely-létesítés keretfeltételeinek megteremtését és a kísérő intézkedések végrehajtását regionális fejlesztésként kell értelmezni, és lehetővé kell tenni az ERFA-ból és az ESZA-ból történő társfinanszírozást;

44. megjegyzi, hogy ezáltal különösen az arányaiban kisebb nemzeti forrásokkal rendelkező tagállamok érhetnek el releváns multiplikátorhatást. Támogatni lehetne a meglévő gyárak bővítését is;

45. szorgalmazza a csipekről szóló európai jogszabály operatív összekapcsolását az EU egyéb kulcsfontosságú stratégiáival és kezdeményezéseivel, így például a vegyi anyagokról szóló REACH-rendelettel, a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó cselekvési tervvel, az új iparstratégiával, a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési tervvel vagy a mesterséges intelligenciáról szóló stratégiával. Ennek során erős szerepet kell kapniuk és közre kell működniük a régióknak;

46. rámutat arra, hogy a félvezetőgyártáshoz technológiai nyitottságra és bizonyos veszélyes vegyi anyagok használatára van szükség, és ezek előállítását, behozatalát, illetve alkalmazását a vegyi anyagokról szóló uniós jogszabályok szabályozzák. A 16. cikk szerinti kockázatértékelésnél figyelembe kell venni, mennyire képesek az európai gazdasági szereplők leküzdeni a vegyi anyagokról szóló jogszabályokból adódó akadályokat, és mennyiben maradnak biztosan elérhetőek az anyagok az uniós piacon;

Reziliencia és válságelhárítás

47. megállapítja, hogy az uniós félvezető-tervezés és félvezetőgyártás egyben hozzájárulhat a helyi és regionális önkormányzatok kritikus infrastruktúráinak (energiahálózatok, egészségügyi ellátás, közlekedés, közigazgatás, közintézmények) biztonságához és rezilienciájához is;

48. javasolja, hogy „veszélyhelyzeti eszköztár” helyett készüljön „prevenciós eszköztár”, mivel a félvezetőgyártásba való rövid távú beavatkozás annak bonyolultsága miatt – gondolva itt a különféle integrált áramkörök kombinációira a végtermékekben, valamint a szerteágazó nemzetközi ellátási láncra – nem lehetséges és ezáltal válságkezelési intézkedésnek alkalmatlan. Az együttműködésnek és a koordinációnak mindig elsőbbséget kell élveznie a beavatkozással szemben. Különös figyelmet kell fordítani a félvezetőgyártás fenntartására és a köztes, illetve a résztermékek ehhez szükséges rendelkezésre állására;

49. kéri az Európai Bizottságot, hogy – mivel a hiányok és szállítási problémák hátterében sok különféle ok állhat – pontosabban és jogilag biztos módon határozza meg a válsághelyzetekre előirányzott beavatkozási hatásköröket és a konkrét eljárást, és tegye egyértelművé, hogy az csak végső esetben és arányos módon alkalmazható; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az előirányzott válságreakálási mechanizmus beruházásokat riaszthat el;

50. javasolja, hogy ennek vonatkozásában jobban összpontosítsanak bizonyos félvezetők rendelkezésre állásának biztosítására és az ehhez szükséges, kritikus fontosságú nyersanyagok (például palládium, neon, C4F6, lítium, gallium, szilícium) és köztes termékek (például lapkák) – adott esetben közös – beszerzésére;

51. kéri, hogy vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat a félvezetőkkel kapcsolatos koordinációs mechanizmusba, mivel a kutatással, a gazdasággal és a félvezetőklaszterekkel kapcsolatos helyismeretükkel értékes hozzájárulást nyújthatnak a tervezett hálózathoz;

52. szorgalmazza, hogy a félvezetőkkel foglalkozó európai testület összeállításakor ügyeljenek arra, hogy szakmai testület, ne pedig politikai szerv jöjjön létre. A testületnek és munkájának az elfogadottsága alapvetően a tagjaiba vetett bizalom függvénye. Ezért az iparnak és a Régiók Bizottságának is képviselnie kell magát a megfelelő szakértelmével;

53. támogatja azt a célt, melynek értelmében teljes képet kell alkotni a félvezetők értékláncairól, a félvezetők területén fennálló függőségekről és követelményekről; ugyanakkor kételkedik abban, hogy biztonságosan és célirányosan fel lehet dolgozni a vonatkozó adatmennyiségeket; utal arra, hogy az Európán kívüli szereplőktől származó érvényes adatok nélkül aligha lehet mérvadó összképet rendelkezésre bocsátani;

54. ajánlja a csipekről szóló európai jogszabály gyors elfogadását és végrehajtását, és arra kéri az Európai Bizottságot, az Európai Unió Tanácsát és az Európai Parlamentet, hogy vegyék figyelembe a Régiók Bizottságának ajánlásait, és még a cseh elnökség alatt jussanak megegyezésre;

55. üdvözli, hogy az Európai Bizottság szubszidiaritási elemzést végzett a csipekről szóló jogszabályra irányuló javaslatához, és egyetért azzal, hogy a javaslat célkitűzéseit a tagállamok önmagukban nem tudják megvalósítani, mivel a problémák határokon átnyúló jellegűek, és nem korlátozódnak az egyes tagállamokra vagy a tagállamok egy csoportjára. Az RB ezért támogatja az Európai Bizottság elemzését, amely szerint egyértelműen az uniós szintű fellépés ösztönözheti leginkább az európai szereplőket arra, hogy közös jövőképet és végrehajtási stratégiát alakítsanak ki.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A schengeni térség felülvizsgált irányítása

(2022/C 498/15)

Előadó:	Antje GROTHEER (DE/PES), a Brémai Közgyűlés alelnöke
Referenciaszövegek:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a migráció és a menekültügy területével kapcsolatos instrumentalizálás helyzeteinek kezeléséről (COM(2021) 890 final) Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről szóló (EU) 2016/399 rendelet módosításáról (COM(2021) 891 final) Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Reagálás a migránsok államilag támogatott instrumentalizálására az EU külső határán (JOIN(2021) 32)

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről szóló (EU) 2016/399 rendelet módosításáról

COM(2021) 891

1. módosítás

(3) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(3) Az utóbbi években a schengeni térség soha nem látott kihívásokkal szembesült, amelyek természetüknél fogva nem korlátozódtak egyetlen tagállam területére sem. E kihívások még hangsúlyosabbá tették azt a tényt, hogy a schengeni térségben a közrend és a biztonság megőrzése közös felelősség, amely együttes és összehangolt fellépést tesz szükségessé a tagállamok között és uniós szinten egyaránt. Rámutattak továbbá a schengeni térség működésére irányadó jelenlegi szabályok hiányosságaira mind a külső, mind a belső határok tekintetében, valamint egy erősebb és megalapozottabb keret létrehozásának szükségességére, amely lehetővé tenné a schengeni térség előtt álló kihívások hatékonyabb kezelését.	(3) Az utóbbi években a schengeni térség soha nem látott kihívásokkal szembesült, amelyek természetüknél fogva nem korlátozódtak egyetlen tagállam területére sem. E kihívások még hangsúlyosabbá tették azt a tényt, hogy a schengeni térségben a közrend és a biztonság megőrzése közös felelősség, amely együttes és összehangolt fellépést tesz szükségessé a tagállamok között és uniós szinten egyaránt. Rámutattak továbbá a schengeni térség működésére irányadó jelenlegi szabályok hiányosságaira – többek között mind a külső, mind a belső határok tekintetében –, valamint egy erősebb és megalapozottabb keret létrehozásának szükségességére, amely lehetővé tenné a schengeni térség előtt álló kihívások hatékonyabb kezelését.

Indokolás

A schengeni térség működése nem kizárólag a külső és belső határokon történő ellenőrzésekre vonatkozó szabályoktól függ. A preambulumbekzdésnek ezt tükröznie kell.

2. módosítás

(4) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
(4) A külső határokon történő határellenőrzés nem csupán annak a tagállamnak az érdeke, amely külső határainál azt végzik, hanem minden olyan tagállamnak, amely megszüntette a belső határellenőrzést, valamint az Unió egészének is. A tagállamoknak szigorú normákat kell érvényesíteniük külső határaik igazgatása terén, többek között a határőrség, a rendőrség, a vámhatóságok és az egyéb érintett hatóságok közötti megerősített együttműködés révén. Az Unió aktív támogatást biztosít az ügynökségeken – különösen az Európai Határ- és Parti Őrségen – keresztül nyújtott finanszírozás, valamint a schengeni értékelési mechanizmus irányítása révén. Meg kell erősíteni a külső határokra alkalmazandó szabályokat, ezáltal lehetővé téve a külső határokat érintő, közelmúltban felmerült új kihívások jobb kezelését.	(4) A külső határokon történő határellenőrzés nem csupán annak a tagállamnak az érdeke, amely külső határainál azt végzik, hanem minden olyan tagállamnak, amely megszüntette a belső határellenőrzést, valamint az Unió egészének is. A tagállamoknak szigorú normákat kell érvényesíteniük külső határaik igazgatása terén, többek között a határőrség, a rendőrség, a vámhatóságok és az egyéb érintett hatóságok közötti megerősített együttműködés révén. Az Unió aktív támogatást biztosít az ügynökségeken – különösen az Európai Határ- és Parti Őrségen – keresztül nyújtott finanszírozás, valamint a schengeni értékelési mechanizmus irányítása révén. Hatékonyan kell végrehajtani a külső határokra alkalmazandó szabályokat, ezáltal lehetővé téve a külső határokat érintő, újjonnan felmerülő kihívások jobb kezelését.

Indokolás

A bennük rejlő lehetőségek hatékony kiaknázásához teljeskörűen érvényesíteni kell a külső határokra vonatkozó szabályokat, amelyek jelenleg összhangban vannak a nemzetközi normákkal, és – mivel meglehetősen rugalmasak – elegendő eszközt kínálnak ahhoz, hogy az illetékes hatóságok hatékony és a védelemre kiemelt figyelmet fordító határellenőrzéseket végezhesenek.

3. módosítás

(8) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(8) Ugyancsak szükség van az uniós jogban foglalt szabályok és biztosítékok megerősítésére annak érdekében, hogy a tagállamok gyorsan fel tudjanak lépni a migránsok instrumentalizálásával szemben. Instrumentalizálásnak minősül, amikor egy harmadik ország aktívan ösztönzi vagy megkönnyíti a harmadik országbeli állampolgároknak a tagállamok külső hatáira való érkezését, és ezzel az Unióba irányuló irreguláris migrációs áramlásokat indít el, amennyiben ezek a lépések arra utalnak, hogy az adott harmadik ország destabilizálni kívánja az Unió egészét vagy valamely tagállamot, és amennyiben a szóban forgó lépések jelleghknél fogva alkalmasak az alapvető állami funkcióknak, köztük az állam területi integritásának, a közrend fenntartásának és a nemzeti biztonság védelmének a veszélyeztetésére.	(8) Ugyancsak szükség van az uniós jogban foglalt szabályok és biztosítékok hatékony érvényesítésére annak érdekében, hogy a tagállamok gyorsan fel tudjanak lépni a migránsok instrumentalizálásával szemben. Instrumentalizálásnak minősül, amikor egy harmadik ország vagy egy általa megbízott szereplő aktívan segítséget nyújt nagy számú harmadik országbeli állampolgárnak abban, hogy megpróbáljanak szabálytalanul és tömegesen belépni egy uniós tagállamba azzal a céllal, hogy destabilizálják az Uniót vagy valamely tagállamot, és az adott tagállam megfelelően igazolni tudja, hogy a szóban forgó lépések veszélyeztetik az alapvető állami funkciókat, a közrend fenntartását és a nemzeti biztonság védelmét, valamint az Európai Tanács sürgősen elismeri, hogy az Európai Unió vagy annak egy, illetve több tagállama azzal szembesül, hogy eszközként használnak fel migránsokat;

Indokolás

Az instrumentalizálás javasolt fogalom meghatározása túlságosan tág és nem egyértelmű, ami azzal a kockázattal jár, hogy számos eltérő helyzet összeegyeztethetőnek tekinthető ezzel a fogalom meghatározással. Ellentétes a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal is, mivel a kísérő hatásvizsgálat (SWD(2021) 462 final) elismeri, hogy nem vizsgálja az irreguláris migráció eszközként való felhasználását. Ezért uniós szintű politikai konszenzusra van szükség arra vonatkozóan, hogy egy adott helyzet instrumentalizálásnak minősül-e. Tekintettel az egyénekre ennek következtében bevezetett korlátozó intézkedések súlyosságára, valamint arra, hogy az Európai Bizottság javaslata az Európai Tanács kérésére (EUCO 17/21) reagál, a fogalom meghatározásban figyelembe kell venni a rövid időn belül ülésező Európai Tanácsnak az érintett tagállam(ok) gyors fellépését lehetővé tevő megerősítő álláspontját.

4. módosítás

(9) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(9) A migránsok instrumentalizálása olyan helyzetekre utalhat, amikor egy harmadik ország aktívan ösztönzi vagy elősegíti harmadik országbeli állampolgároknak a saját területére történő jogellenes beutazását a tagállamok külső határának elérése érdekében, ugyanakkor utalhat a már eleve az adott harmadik országban tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok jogellenes utazásának aktív ösztönzésére vagy megkönnyítésére is. A migránsok instrumentalizálása olyan kényszerítő intézkedések foganatosításával is járhat, amelyek célja, hogy a harmadik országbeli állampolgárok ne tudják elhagyni az instrumentalizáló harmadik ország határ menti területeit más irányba, csakis egy tagállamon keresztül.</p>	<p>(9) A migránsok instrumentalizálása olyan, az 1. cikk (1) bekezdés b) pontjának 27. alpontjában meghatározott helyzetekre utalhat, amikor egy harmadik ország aktívan elősegíti harmadik országbeli állampolgárok jogellenes bejutását az Európai Unióba azzal, hogy elősegíti a saját területére történő jogellenes beutazásukat a tagállamok külső határának elérése érdekében, ugyanakkor utalhat a már eleve az adott harmadik országban tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok jogellenes utazásának aktív megkönnyítésére is. A migránsok instrumentalizálása olyan kényszerítő intézkedések foganatosításával is járhat, amelyek célja, hogy a harmadik országbeli állampolgárok ne tudják elhagyni az instrumentalizáló harmadik ország határ menti területeit más irányba, csakis egy tagállamon keresztül. Az olyan helyzetek, amelyekben nem állami szereplők szervezett bűnözésben – különösen csempészsben – vesznek részt, nem tekintendők migránsok eszközként való felhasználásának, feltéve, hogy nem áll fenn az Unió vagy valamely tagállama destabilizálásának a szándéka. A humanitárius segítségnyújtási műveletek szintén nem tekinthetők migránsok eszközként való felhasználásának.</p>

Indokolás

A jogbiztonság érdekében hivatkozni kell arra a rendelkezésre, amely meghatározza az instrumentalizálás fogalmát.

5. módosítás

(10) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
(10) Az Uniónak mozgósítania kell a diplomáciai, pénzügyi és operatív intézkedéseket felölelő eszköztárának valamennyi eszközét annak érdekében, hogy támogassa az instrumentálizálással szembesülő tagállamokat. Az instrumentálizálás jelenségének kezelésekor előnyben kell részesíteni a diplomáciai erőfeszítéseket az Unió vagy az érintett tagállam részéről. Ezt adott esetben az Unió korlátozó intézkedések bevezetésével egészítheti ki.	(10) Az Uniónak mozgósítania kell a diplomáciai, pénzügyi és operatív intézkedéseket felölelő eszköztárának valamennyi eszközét annak érdekében, hogy támogassa az instrumentálizálással szembesülő tagállamokat. Az instrumentálizálás jelenségének kezelésekor előnyben kell részesíteni a diplomáciai erőfeszítéseket az Unió vagy az érintett tagállam részéről. Ezt az Uniónak megfelelő megelőző intézkedésekkel kell kiegészítenie, bevonva a folyamatba az instrumentáló harmadik országokat és az eszközként felhasznált migránsok származási országait.

Indokolás

A megelőzés alapvető fontosságú minden olyan erőfeszítés során, amely az instrumentálizálás kezelésére irányul. Az eszközként felhasznált migráncsoportok származási országaiban és az instrumentáló harmadik országokban működő uniós küldöttségeknek rendszeresen helyzetjelentéseket kell készíteniük, amelyeket be kell nyújtaniuk az Európai Bizottságnak, hogy azok megfelelő indokul szolgálhassanak a megelőző intézkedésekhez.

6. módosítás

(11) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(11) Ugyanakkor az ilyen intézkedéseken túlmenően a külső határok ellenőrzésére és a határőrizetre vonatkozó jelenlegi szabályok további megerősítése is legalább ennyire szükséges. A migránsok instrumentálizálásával szembesülő tagállamok további támogatása érdekében az (EU) XXX/XXX rendelet kiegészíti a határellenőrzésre vonatkozó szabályokat azáltal, hogy konkrét intézkedéseket ír elő a menekültügyi és a visszaküldés területén, mindkét esetben tiszteletben tartva az érintett egyének alapvető jogait és különösen azáltal, hogy garantálja a menedékjog tiszteletben tartását, valamint biztosítja az ENSZ-ügynökségek és más érintett szervezetek által nyújtott szükséges támogatást.	(11) A külső határok ellenőrzésére és a határőrizetre vonatkozó jelenlegi szabályok teljeskörű érvényesítése szükséges, mindeközben tiszteletben tartva a menedékkérők alapvető jogait és különösen azáltal, hogy garantálják a menedékjog tiszteletben tartását, valamint biztosítják az ENSZ-ügynökségek és más érintett szervezetek által nyújtott szükséges támogatást, különösen a kísérő nélküli kiskorúak esetében.

Indokolás

Az instrumentálizálásról szóló rendelet elfogadásának feltétele a menekültügyi eljárásról szóló rendeletjavaslatok elfogadása, valamint a befogadási feltételekről szóló irányelv és a visszatérési irányelv átdolgozása az új migrációs és menekültügyi paktum keretében. Ezekről most folynak tárgyalások, illetve a tárgyalások megrekedése miatt jegelték őket. A javasolt Schengeni határellenőrzési kódexben az (EU) XXX/XXX rendeletre való hivatkozás olyan jogi aktusra vonatkozik, amelynek bizonytalan az elfogadása, a tartalma valószínűleg módosul a jogalkotási folyamat során, és amely ráadásul az új paktum szerinti egyéb javaslatok elfogadásától függ. Ezenkívül a javasolt Schengeni határellenőrzési kódexet kísérő hatásvizsgálat nem értékelte, hogy milyen hatásai lehetnek az instrumentálizálás kezelésére javasolt rendelkezéseknek. Ezért a hivatkozás a jelenlegi formájában veszélyezteti magának a schengeni térségre vonatkozó javaslatnak az elfogadását, és ellentétes a jogbiztonsággal, az Európai Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásaival és a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. évi intézményközi megállapodással. Ezenkívül a legnagyobb migrációs nyomás alatt álló területekre érkező kísérő nélküli kiskorúak nagy száma szükségessé és érdemessé teszi jogaik védelmét, az összes érintett szerv segítségnyújtásának koordinálását, valamint e kiskorúak védelmét.

7. módosítás

(12) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(12) Instrumentalizálás esetén lehetővé kell tenni, hogy az érintett tagállam szükség esetén bizonyos határátkelőhelyek lezárásával a lehető legkisebb mértékűre korlátozza a határforgalmat, miközben garantálja a menekültügyi eljárásokhoz való tényleges és hatékony hozzáférést. Minden ilyen döntés meghozatalakor figyelembe kell venni, hogy az Európai Tanács elismerte-e, hogy az Unió vagy egy vagy több uniós tagállam a migránsok instrumentalizálásával szembeesül. Ezen túlmenően az ilyen korlátozásoknak teljes mértékben figyelembe kell venniük az uniós polgárok, a nemzetközi megállapodás alapján a szabad mozgás jogával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, a nemzeti vagy az uniós jog értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, valamint családtagjaik jogait. A korlátozásokat olyan módon kell alkalmazni, hogy biztosított legyen a nemzetközi védelemhez való hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségek tiszteletben tartása, különös tekintettel a visszaküldés tilalmának elvére.</p>	<p>(12) Az 1. cikk (1) bekezdés b) pontjának 27. pontjában meghatározott instrumentalizálás esetén lehetővé kell tenni, hogy az érintett tagállam szükség esetén bizonyos határátkelőhelyek lezárásával a lehető legkisebb mértékűre korlátozza a határforgalmat, miközben garantálja a menekültügyi eljárásokhoz való tényleges és hatékony hozzáférést. Minden ilyen döntés meghozatalakor figyelembe kell venni, hogy az Európai Tanács elismerte-e, hogy az Unió vagy egy vagy több uniós tagállam a migránsok instrumentalizálásával szembeesül. Ezen túlmenően az ilyen korlátozások nem kurtíthatják meg az uniós polgárok, a nemzetközi megállapodás alapján a szabad mozgás jogával rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, a nemzeti vagy az uniós jog értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, valamint családtagjaik jogait. A korlátozásokat olyan módon kell alkalmazni, hogy biztosított legyen a nemzetközi védelemhez való hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségek tiszteletben tartása, különös tekintettel a visszaküldés tilalmának elvére.</p>

Indokolás

A határátlépések számának korlátozására javasolt intézkedések negatív hatással lesznek arra, hogy az EU külső határain menedékjoghhoz lehessen folyamodni, és azzal a kockázattal járnak, hogy ellentétesek a schengeni térség általános célkitűzésével, azaz azzal, hogy ne legyenek belső határok. Ezért ezeket csak végső megoldásként szabad alkalmazni, és csak azokban az esetekben, amikor elismerték az instrumentalizáció meglétét. Az, hogy korlátozó intézkedéseket lehet alkalmazni, nem sértheti az uniós polgároknak és a jogszerűen az EU-ban tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak a szabad mozgáshoz való jogát.

8. módosítás

(14) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(14) Az (EU) 2019/1896 rendelet 41. cikkének (1) bekezdése értelmében az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség ügyvezető igazgatója az említett rendelkezésben meghatározott feltételek teljesülése esetén köteles ajánlani az érintett tagállam számára, hogy kérelmezze az Ügynökségtől az ügynökségi támogatás indítását, elvégzését vagy kiigazítását a külső határokkal kapcsolatban azonosított veszélyek és kihívások kezelése érdekében. Az ügynökségi támogatás szükségessége különösen azokban a helyzetekben válhat egyértelművé, amikor az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség célzott sebezhetőségi értékelést végzett a migránsok instrumentálizálásával összefüggésben. Az (EU) 2019/1896 rendelet 41. cikkének (1) bekezdésével összhangban az ügyvezető igazgató a sebezhetőségi értékelés eredményeinek alapján, vagy amikor egy vagy több külső határszakaszra vonatkozóan kritikus hatátszintet állapítanak meg, a tagállam vészhelyzeti terveiben, az Ügynökség kockázatelemzésében és az európai helyzetkép elemzési rétegében található lényeges elemek figyelembevételével ajánlja az érintett tagállam számára, hogy kérelmezze az Ügynökségtől az ügynökségi támogatás indítását, elvégzését vagy kiigazítását. Az ügyvezető igazgató erre vonatkozó hatásköre nem érinti az Ügynökség által adott esetben a tagállamoknak nyújtott általános támogatást.</p>	<p>(14) Az (EU) 2019/1896 rendelet 41. cikkének (1) bekezdése értelmében az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség ügyvezető igazgatója az említett rendelkezésben meghatározott feltételek teljesülése esetén köteles ajánlani az érintett tagállam számára, hogy kérelmezze az Ügynökségtől az ügynökségi támogatás indítását, elvégzését vagy kiigazítását a külső határokkal kapcsolatban azonosított veszélyek és kihívások kezelése érdekében.</p>

Indokolás

A törölt szöveg egy az egyben megismétli az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 41. cikke (1) bekezdésének szövegét, ezért felesleges.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2019.11.14., 1. o.).

9.módosítás

(15) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(15) Ezen túlmenően a migránsok instrumentálizálása esetén az érintett tagállamnak meg kell erősítenie a határellenőrzést, többek között adott esetben az illegális határátlépések megelőzését célzó további intézkedésekkel, valamint további erőforrások és technikai eszközök bevetésével a jogellenes határátlépés megakadályozása érdekében. Az ilyen technikai eszközök közé tartozhatnak a modern technológiák, köztük a drónok és a mozgásérzékelők, valamint a mobil egységek. E technikai eszközöket – különösen a személyes adatok gyűjtésére alkalmas technológiákat – egyértelműen meghatározott nemzeti jogi rendelkezések alapján, azokkal összhangban kell alkalmazni.</p>	<p>(15) Ezen túlmenően a migránsoknak az 1. cikk (1) bekezdése b) pontjának 27. alpontjában meghatározott, az Európai Tanács által ekként elismert instrumentálizálása esetén az érintett tagállamnak további erőforrások és technikai eszközök bevetésével meg kell erősítenie a határőrizetet, hogy megakadályozza a tömeges jogellenes határátlépési kísérleteket. Az ilyen technikai eszközök közé tartozhatnak a modern technológiák, köztük a drónok és a mozgásérzékelők, valamint a mobil egységek. E technikai eszközöket – különösen a személyes adatok gyűjtésére alkalmas technológiákat – egyértelműen meghatározott nemzeti jogi rendelkezések alapján, azokkal és az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban kell alkalmazni.</p>

Indokolás

A javasolt intézkedéseket csak végső eszközként szabad alkalmazni, és csak azokban az esetekben, amikor az Európai Tanács hivatalosan elismerte az instrumentálizáció meglétét. Ezenkívül a technikai eszközök alkalmazása nem lehet ellentétes az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával.

10. módosítás

(16) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(16) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a migránsok instrumentálizálására való reagálás konkrét lépéseként e rendelet alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a határőrizetre vonatkozó megfelelő előírásokról, különös tekintettel azokra az új technológiákra, amelyeket a tagállamok alkalmazhatnak, figyelembe véve a határok típusát (szárazföldi, tengeri vagy légi), az (EU) 2019/1896 rendelet 34. cikkével összhangban az egyes külső határszakaszokat minősítő hatásszinteket, valamint egyéb releváns tényezőket.</p>	<p>(16) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a külső határokon jelentkező fenyegetésekre, kihívásokra és sebezhetőségekre való reagálás konkrét lépéseként e rendelet alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a határőrizetre vonatkozó megfelelő közös előírásokról, különös tekintettel azokra az új technológiákra, amelyeket a tagállamok alkalmazhatnak, figyelembe véve a határok típusát (szárazföldi, tengeri vagy légi), az (EU) 2019/1896 rendelet 34. cikkével összhangban az egyes külső határszakaszokat minősítő hatásszinteket, valamint egyéb releváns tényezőket.</p>

Indokolás

Lásd a (8) preambulumbekkezdést.

11. módosítás

(17) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(17) A belső határellenőrzés nélküli térségben biztosítani kell a személyek számára a tagállamok közötti szabad és biztonságos mozgás lehetőségét. E tekintetben egyértelművé kell tenni, hogy a belső határokon történő határellenőrzés tilalma nem érinti a tagállamok azon hatáskörét, hogy határellenőrzéstől eltérő célból ellenőrzéseket végezzenek területükön, beleértve belső határaikat is. Különösen azt kell egyértelművé tenni, hogy az illetékes nemzeti hatóságok – köztük az egészségügyi és a bűnüldöző hatóságok – elvben továbbra is szabadon végezhetnek ellenőrzéseket a nemzeti jogban meghatározott közhatalmi jogosítványok gyakorlása során.</p>	<p>(17) A belső határellenőrzés nélküli térségben biztosítani kell a személyek számára a tagállamok közötti szabad és biztonságos mozgás lehetőségét. E tekintetben egyértelművé kell tenni, hogy a belső határokon történő határellenőrzés tilalma nem érinti a tagállamok azon hatáskörét, hogy határellenőrzéstől eltérő célból ellenőrzéseket végezzenek területükön, beleértve belső határaikat is. Különösen azt kell egyértelművé tenni, hogy a nemzeti, regionális és helyi szinten illetékes hatóságok – köztük az egészségügyi és a bűnüldöző hatóságok – elvben továbbra is szabadon végezhetnek ellenőrzéseket a nemzeti jogban meghatározott közhatalmi jogosítványok gyakorlása során.</p>

Indokolás

A kormányzati struktúrákkal és kapcsolódó hatáskörökkel összefüggő, tagállamok közötti különbségek figyelembevétele érdekében valamennyi kormányzati szintet be kell vonni.

12. módosítás

(18) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(18) <i>Míg a belső határellenőrzés tilalma a határellenőrzéssel azonos hatású ellenőrzésekre is kiterjed, az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések nem tekinthetők a határforgalom-ellenőrzéssel egyenértékűnek, amennyiben nem céljuk a határellenőrzés, amennyiben az illetékes hatóságoknak a közbiztonságot vagy a közrendet fenyegető lehetséges veszélyekkel kapcsolatos általános információin és tapasztalatain alapulnak – ideértve azokat az eseteket is, amikor a jogellenes tartózkodás vagy letelepedés és az irreguláris migrációhoz kapcsolódó, határokon átnyúló bűncselekmények elleni küzdelemre irányulnak –, amennyiben kialakításuk és végrehajtásuk egyértelműen eltér a személyek külső határokon történő szisztematikus ellenőrzésétől, valamint amennyiben azokat közlekedési csomópontokon, például kikötőkben, vasútállomásokon és repülőtereken vagy közvetlenül a személyszállítási szolgáltatók járműveinek fedélzetén végzik, illetve amennyiben azok kockázatelemzésen alapulnak.</i></p>	

Indokolás

A jelenlegi szabályok már lehetővé teszik ezeket az intézkedéseket. Nem szabad arra következtetni, hogy a javasolt módosítások alapján több (biztonsági) ellenőrzésre van lehetőség. További ellenőrzések különösen a belső határokkal rendelkező régiókat érintenék hátrányosan. A kockázatelemzésen alapuló biztonsági intézkedések nem korlátozhatók ezekre a régiókra.

13. módosítás

(20) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(20) <i>Az illegális tartózkodás vagy letelepedés, valamint az irreguláris migrációhoz kapcsolódó, határokon átnyúló bűnözés – például az emberkereskedelem, a migráncscsempészs és az okmányokkal való visszaélés, valamint a határokon átnyúló bűnözés egyéb formái – elleni küzdelem különösen olyan intézkedéseket foglalhat magában, amelyek lehetővé teszik a személyek személyazonosságának, állampolgárságának és tartózkodási jogállásának ellenőrzését, feltéve, hogy az ilyen ellenőrzéseket nem szisztematikusan és kockázatelemzés alapján végzik.</i>	

Indokolás

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke azt a célt tűzi ki, hogy „a belső határok átlépésekor a személyek, állampolgárságtól függetlenül, mentesüljenek mindenfajta ellenőrzés alól”. Ezenkívül az illegális tartózkodás vagy letelepedés elleni küzdelmet a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ („visszatérési irányelv”) már szabályozza, és nem kapcsolódhat a belső határokon történő ellenőrzéshez. A határokon átnyúló bűncselekmények és az emberkereskedelem elleni küzdelem keretét más jogalkotási aktusok is szabályozzák⁽³⁾. Ezenkívül a rendelkezés teret enged az Európai Unió Bírósága által hozott ítélet be nem tartásának, amely ítélet szerint a Schengeni határellenőrzési kódexet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti szabályozások, amelyek értelmében a tagállam szankció terhe mellett arra kötelez valamely személyt, hogy az e tagállam területére belső határon keresztül történő belépésekor útlevelet vagy személyazonosító igazolványt mutasson fel, amennyiben a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítása, amelynek keretében e kötelezettséget előírták, e rendelkezéssel ellentétes (C-368/20. és C-369/20. sz. egyesített ügyek).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/115/EK irányelve (2008. december 16.) a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról (HL L 348., 2008.12.24., 98. o.).

⁽³⁾ Lásd az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról (2021–2025) szóló európai bizottsági közleményben található áttekintést, COM(2021) 171 final.

14. módosítás

(24) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(24) Biztosítani kell, hogy a tagállamok által a nemzeti hatáskörök gyakorlása során végzett ellenőrzések teljes mértékben összhangban legyenek a belső határellenőrzéstől mentes térség működésével. A Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban minél szélesebb körű jelek utalnak arra, hogy a tagállamok által a határ menti területükön végzett ellenőrzések – tekintettel az ilyen ellenőrzések céljára, területi hatályára és az érintett tagállam területének többi részén végzett ellenőrzésekhez képest fennálló esetleges különbségekre – a határellenőrzéssel azonos hatásúak, annál nagyobb szükség van szigorú és részletes szabályokra és korlátozásokra, amelyek rögzítik a tagállamok rendőrségi hatásköreinek a határ menti területeken történő gyakorlására vonatkozó feltételeket.</p>	<p>(24) Biztosítani kell, hogy a tagállamok által a nemzeti hatáskörök gyakorlása során végzett ellenőrzések teljes mértékben összhangban legyenek a belső határellenőrzéstől mentes térség működésével. A Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban minél szélesebb körű jelek utalnak arra, hogy a tagállamok által a határ menti területükön végzett ellenőrzések – tekintettel az ilyen ellenőrzések céljára, területi hatályára és az érintett tagállam területének többi részén végzett ellenőrzésekhez képest fennálló esetleges különbségekre – a határellenőrzéssel azonos hatásúak, annál nagyobb szükség van szigorú és részletes szabályokra és korlátozásokra, amelyek rögzítik a tagállamok rendőrségi vagy egyéb közhatalmi hatásköreinek a határ menti területeken történő gyakorlására vonatkozó feltételeket.</p>

Indokolás

A javaslat más részeivel való összhang megteremtése.

15. módosítás

(25) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(25) Intézkedéseket kell hozni a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok belső határellenőrzés nélküli térségben történő jogellenes mozgásának kezelésére. A schengeni térség működésének megerősítése érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy további intézkedéseket hozzanak a tagállamok közötti szabálytalan mozgás visszaszorítása és a jogellenes tartózkodás elleni küzdelem érdekében. Amennyiben egy tagállam nemzeti bűnüldöző hatóságai a határokon átnyúló rendőrségi operatív együttműködés részeként jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat fognak el a belső határokon, lehetővé kell tenni e hatóságok számára, hogy megtagadják az ilyen személyektől a területükre való belépés vagy a területükön való tartózkodás jogát, és átadják őket annak a tagállamnak, ahonnan beléptek. Az a tagállam, ahonnan a személy közvetlenül érkezett, köteles fogadni az elfogott harmadik országbeli állampolgárokat.</p>	<p>(25) Intézkedéseket kell hozni a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok belső határellenőrzés nélküli térségben történő jogellenes mozgásának kezelésére.</p>

Indokolás

A közvetlen átadás javasolt lehetőségei nincsenek összhangban a személyek schengeni térségen belüli mozgására vonatkozó nemzetközi és európai jogi normákkal. Az ilyen intézkedések nagyon nehezen összeegyeztethetők a dublini rendszer által a felelősségmegosztásra vonatkozóan meghatározott normákkal, és tovább fokoznák a menekültügyi és irreguláris migrációval kapcsolatos felelősség egyenlőtlen megosztását, ami ellentétes lenne a szubszidiaritás elvének helyes alkalmazásával és a közös európai megközelítésre irányuló célkitűzéssel. A javasolt eljárás ráadásul hozzájárulna eltérő gyakorlatok kialakulásához, és az alapvető jogok megsértését kockáztatná.

16. módosítás**(26) preambulumbekzdés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(26) <i>Gyorsan le kell folytatni azt az eljárást, amelynek keretében a tagállamok átadhatják az elfogott, jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat annak a tagállamnak, ahonnan az érintett személy közvetlenül érkezett, ugyanakkor biztosítékokat kell alkalmazni, és az alapvető jogokat, valamint a Charta 21. cikkében foglalt megkülönböztetésmentesség elvét maradéktalanul tiszteletben tartva kell eljárni, elkerülve az etnikai alapú profilalkotást. Lehetővé kell tenni, hogy a hatóságok ellenőrizzék az azonnal rendelkezésükre álló, az érintett személyek mozgására vonatkozó releváns információkat. Ezek az információk olyan objektív elemeket tartalmazhatnak, amelyek alapján a hatóságok megállapíthatják, hogy az adott személy a közelmúltban egy másik tagállamból utazott. Ilyen elem lehet egy másik tagállamból való, közelmúltbeli utazást bizonyító dokumentumok – többek között nyugták vagy számlák – birtoklása. Az átadási eljárás hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárokat írásban kell tájékoztatni az indokolással ellátott határozatról. Bár a határozatnak azonnal végrehajthatónak kell lennie, a harmadik országbeli állampolgár számára hatékony jogorvoslatot kell biztosítani az átadási határozat elleni fellebbezés vagy annak felülvizsgálata érdekében. A jogorvoslatnak nem lehet halasztó hatálya.</i></p>	

Indokolás

Lásd a (25) preambulumbekzdés módosításának indokolását. Megjegyzendő még, hogy a jogorvoslatra vonatkozó rész aligha egyeztethető össze az Alapjogi Charta 47. cikkével.

17. módosítás

(27) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(27) <i>Az e rendeletben meghatározott átadási eljárás nem érintheti a tagállamok azon meglévő lehetőségét, hogy a 2008/115/EK irányelv (a továbbiakban: a visszatérési irányelv) 6. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint kétoldalú megállapodások vagy megegyezések keretében visszaküldjék a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat, amennyiben e személyeket nem a belső határok közelében találják meg. Az ilyen megállapodások alkalmazásának megkönnyítése, valamint a belső határellenőrzés nélküli térség védelmére irányuló célkitűzés kiegészítése érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy új megállapodásokat vagy megegyezéseket kössenek, illetve aktualizálják a meglévőket. Az új megállapodások vagy megegyezések bármilyen módosításáról vagy aktualizálásáról értesíteni kell a Bizottságot. Amennyiben egy tagállam az e rendeletben előírt eljárás vagy kétoldalú megállapodás vagy megegyezés alapján visszafogad egy harmadik országbeli állampolgárt, az érintett tagállam számára elő kell írni, hogy a visszatérési irányelvvel összhangban kiutasítási határozatot hozzon. Az e rendeletben foglalt új eljárások és a harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésével kapcsolatos hatályos szabályok közötti összhang biztosítása érdekében szükség van a visszatérési irányelv 6. cikke (3) bekezdésének célzott módosítására.</i></p>	

Indokolás

Lásd a (25) és (26) preambulumbekkezdés módosításának indokolását. Megjegyzendő még, hogy alááshatja az európai szolidaritást az, ha széles körben kell támaszkodni az ilyen átadások végrehajtásához szükséges, tagállamok közötti kétoldalú megállapodásokra. Továbbá az Európai Unió Tanácsa jogi szolgálatának véleményével (6357/21, 2021.2.19.) összhangban, amely vélemény részletesen kifejti a schengeni és dublini vívmányok közötti, az új migrációs és menekültügyi paktum szerinti javaslatokkal kapcsolatos „változó geometriát”, a visszatéréssel kapcsolatos rendelkezéseket újra be lehetne építeni a visszatérési irányelv átdolgozására irányuló javaslatba (ahogy azt az Európai Bizottság 2018-ban javasolta, és a javaslatról még nem döntött a Tanács). Alternatív megoldásként ezek a rendelkezések a visszatérési irányelv módosítására irányuló javaslat részét képezhetik. A visszatérési irányelvnek a felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódex révén történő módosítása nem áll összhangban az Európai Bizottság minőségi jogalkotás iránti kötelezettségvállalásával.

18. módosítás

(29) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(29) <i>Emellett a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély az irreguláris migránsok tagállamok közötti nagymértékű, jogellenes mozgásának következtében is kialakulhat, amennyiben ez olyan helyzetet teremt, amely próbára teszi az illetékes nemzeti szolgálatok erőforrásait és kapacitásait, és az e rendeletben előírt egyéb eszközök nem elegendők ezen beáramlások és mozgások kezelésére. Ebben az összefüggésben a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a jogellenes mozgásokra vonatkozó objektív és számszerűsített jelentésekre támaszkodjanak, amennyiben azok rendelkezésre állnak, különösen, ha az illetékes uniós ügynökségek rendszeresen, megbízatásuknak megfelelően készítenek ilyeneket. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a kockázatertelésben felhasználják az ügynökségek által szolgáltatott információkat a jogellenes mozgás által okozott azonosított veszély kivételes jellegének alátámasztására annak érdekében, hogy indokolják a belső határellenőrzés ezen az alapon történő visszaállítását.</i></p>	

Indokolás

A harmadik országbeli állampolgárok tagállamok közötti nagymértékű, jogellenes mozgása jellemezte helyzetet nem kellene azok közé a közrendre vagy a belső biztonságra nézve súlyos veszélyek közé sorolni, amelyek indokolják a belső határokon történő határellenőrzésnek egyes tagállamok általi visszaállítását vagy meghosszabbítását, mivel az általános keretbe való bevétele összeegyeztethetetlen és ellentétes a javaslat célkitűzésével, valamint a szubszidiaritás elvének megfelelő alkalmazásával. A tagállamok közötti olyan mozgásokat, amelyek a tagállamok többségét ténylegesen érinthetik, a 28. cikkben javasoltak szerint uniós szinten kell kezelni, és azok tanácsi végrehajtási határozat tárgyát kell, hogy képezzék.

19. módosítás

(34) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(34) Az arányosság elvének való megfelelés biztosítása érdekében a Tanács határozatát korlátozott, legfeljebb hat hónapos időtartamra szólóan kell elfogadni, amely időtartam a Bizottság javaslata alapján, rendszeres felülvizsgálat mellett meghosszabbítható mindaddig, amíg a veszély fennáll. Az eredeti határozatnak tartalmaznia kell az elfogadott intézkedések várható hatásainak – többek között kedvezőtlen mellékhatásainak – értékelését, annak megállapítása céljából, hogy indokolt-e a belső határellenőrzés, vagy helyette kevésbé korlátozó intézkedések alkalmazása is eredményes lenne-e. A további határozatok meghozatalakor figyelembe kell venni az azonosított veszély alakulását. A tagállamoknak haladéktalanul értesíteniük kell a Bizottságot és a tagállamokat a belső határellenőrzésnek a Tanács határozatával összhangban történő visszaállításáról.</p>	<p>(34) Az arányosság elvének való megfelelés biztosítása érdekében a Tanács határozatát korlátozott, legfeljebb hat hónapos időtartamra szólóan kell elfogadni, amely időtartam a Bizottság javaslata alapján, rendszeres felülvizsgálat mellett legfeljebb összesen 24 hónappal meghosszabbítható, ha tartós fenyegetettség áll fenn. Az eredeti határozatnak tartalmaznia kell az elfogadott intézkedések várható hatásainak – többek között kedvezőtlen mellékhatásainak – értékelését, annak megállapítása céljából, hogy indokolt-e a belső határellenőrzés, vagy helyette kevésbé korlátozó intézkedések alkalmazása is eredményes lenne-e. A további határozatok meghozatalakor figyelembe kell venni az azonosított veszély alakulását. A tagállamoknak haladéktalanul értesíteniük kell a Bizottságot és a tagállamokat a belső határellenőrzésnek a Tanács határozatával összhangban történő visszaállításáról.</p>

Indokolás

A 2015 óta a belső határokon végzett ellenőrzések azt mutatják, hogy rögzített felső korlátra van szükség, hogy elkerülhető legyen az ugyanazon fenyegetésen alapuló, kvázi állandó ellenőrzés a belső határokon. Az ilyen ellenőrzések esetében a kezdeti hat hónapos időszak és a javasolt maximális 24 hónapos időszak azon az általános célon alapul, hogy ilyen helyzetekben inkább európai, mint nemzeti megoldásokat kell keresni. Ebben az összefüggésben érdemes megemlíteni, hogy új jellegű fenyegetés esetén a meglévő szabályok lehetővé tennék a belső határokon történő ellenőrzések visszaállítását (a Bíróság C-368/20. és C-369/20. sz. egyesített ügyekben 2022. április 26-án hozott ítélete).

20. módosítás

(35) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(35) A belső határellenőrzés visszaállításának lehetőségét abban az esetben is fenn kell tartani, ha a külső határok igazgatása terén tartósan súlyos hiányosságok tapasztalhatók, ami veszélyezteti a belső határellenőrzés nélküli térség általános működését. Azokat az időszakokat, amikor a helyzet sürgősségére való tekintettel vagy egy jelentős számú tagállamot fenyegető veszély fennállása miatt visszaállításra vonatkozó ajánlást tartalmazó tanácsi határozat meghozatalára való tekintettel a tagállamok visszaállítják a határellenőrzést, nem kell beleszámítani a külső határok tekintetében fennálló súlyos hiányosságokon alapuló visszaállításra alkalmas két éves időszakba.</p>	<p>(35) A belső határellenőrzés visszaállításának lehetőségét abban az esetben is fenn kell tartani, ha a külső határok igazgatása terén tartósan súlyos hiányosságok tapasztalhatók, ami veszélyezteti a belső határellenőrzés nélküli térség általános működését. Azokat az időszakokat, amikor a helyzet sürgősségére való tekintettel vagy egy jelentős számú tagállamot fenyegető veszély fennállása miatt visszaállításra vonatkozó ajánlást tartalmazó tanácsi határozat meghozatalára való tekintettel a tagállamok visszaállítják a határellenőrzést, bele kell számítani a külső határok tekintetében fennálló súlyos hiányosságokon alapuló visszaállításra alkalmas két éves időszakba.</p>

Indokolás

Egy legfeljebb két éves határidőnek érvényben kell maradnia annak érdekében, hogy összehangolt európai intézkedéseket lehessen hozni és szorgalmazni a külső határok igazgatásában mutatkozó súlyos hiányosságok mielőbbi kezelése érdekében.

21. módosítás

(38) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(38) A belső határellenőrzés visszaállításából adódó káros következmények korlátozása érdekében a belső határellenőrzés visszaállításáról szóló határozatokat szükség esetén enyhítő intézkedéseknek kell kísérniük. Ezeknek olyan intézkedéseket is magukban kell foglalniuk, amelyek „zöld sávok” létrehozásával biztosítják az árutovábbítás, valamint a szállítást végző személyzet és a tengerészek tevékenységének zökkenőmentességét. Ezen túlmenően, valamint figyelembe véve azt, hogy biztosítani kell az ellátási lánc folytonosságát, illetve az alapvető szolgáltatások nyújtása szempontjából potenciálisan nélkülözhetetlen tevékenységet végző személyek mozgását, a tagállamoknak a határ menti ingázókra vonatkozó meglévő iránymutatást is alkalmazniuk kell⁴⁵. Mindezek fényében a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozó szabályoknak figyelembe kell venniük a Covid19-világjárvány során elfogadott, az egységes piac szilárd biztonsági hálóját képező iránymutatásokat és ajánlásokat annak biztosítása érdekében, hogy azokat a tagállamok adott esetben enyhítő intézkedésként alkalmazzák a visszaállított belső határellenőrzés ideje alatt. Intézkedéseket kell meghatározni különösen az egységes piac zavartalan működésének biztosítása, valamint a határrégiók és a testvérvárosok érdekeinek védelme érdekében, például a határrégiók lakosai számára biztosított engedélyeket vagy eltéréseket illetően.</p>	<p>(38) A belső határellenőrzés visszaállításából adódó káros következmények korlátozása érdekében a belső határellenőrzés visszaállításáról szóló határozatokat szükség esetén enyhítő intézkedéseknek kell kísérniük. Ezeknek olyan intézkedéseket is magukban kell foglalniuk, amelyek „zöld sávok” létrehozásával biztosítják az árutovábbítás, valamint a szállítást végző személyzet és a tengerészek tevékenységének zökkenőmentességét. Ezen túlmenően, valamint figyelembe véve azt, hogy biztosítani kell az ellátási lánc folytonosságát, illetve az alapvető szolgáltatások nyújtása szempontjából potenciálisan nélkülözhetetlen tevékenységet végző személyek mozgását, a tagállamoknak a határ menti ingázókra vonatkozó meglévő iránymutatást is alkalmazniuk kell⁴⁵. Mindezek fényében a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozó szabályoknak figyelembe kell venniük a Covid19-világjárvány során elfogadott, az egységes piac szilárd biztonsági hálóját képező iránymutatásokat és ajánlásokat annak biztosítása érdekében, hogy azokat a tagállamok adott esetben enyhítő intézkedésként alkalmazzák a visszaállított belső határellenőrzés ideje alatt. A határrégiók helyi és regionális önkormányzatainak helyzetét figyelembe véve intézkedéseket kell meghatározni különösen az egységes piac zavartalan működésének biztosítása, valamint a határrégiók és a testvérvárosok érdekeinek védelme érdekében, például a határrégiók lakosai számára biztosított engedélyeket vagy eltéréseket illetően.</p>

Indokolás

Annak biztosítása, hogy az enyhítő intézkedéseket az érintett határrégiók illetékes hatóságaival való együttműködésben és velük összehangolva javasolják.

22. módosítás

(45) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(45) A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításáról szóló határozat utólagos elemzésének lehetővé tétele érdekében a tagállamok az ellenőrzés megszüntetését követően továbbra is kötelesek jelentést benyújtani az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról. Amennyiben az ellenőrzést huzamosabb ideig tartják fenn, tizenkét hónap elteltével is be kell nyújtani ilyen jelentést, azt követően pedig – ha az ellenőrzést kivételesen továbbra is fenntartják – évente, egészen addig, amíg az ellenőrzést meg nem szüntetik. A jelentésnek konkrétan ismertetnie kell a belső határellenőrzés szükségességének, valamint a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozó kritériumok tiszteletben tartásának kezdeti és nyomon követő értékelését. A Bizottságnak végrehajtási jogi aktus elfogadása révén meg kell határoznia egy sablont, amelyet online elérhetővé kell tennie.</p>	<p>(45) A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításáról szóló határozat jelenleg folyó és utólagos elemzésének lehetővé tétele érdekében a tagállamok továbbra is kötelesek rendszeres jelentéseket benyújtani az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról, amíg az ilyen ellenőrzések folynak, az ellenőrzések megszüntetését követően pedig egy zárójelentést. Amennyiben az ellenőrzést huzamosabb ideig tartják fenn, hat hónaponként folyamatos értékelő jelentéseket, majd a belső határellenőrzések megszüntetése után egy utólagos zárójelentést kell benyújtani. A jelentésnek konkrétan ismertetnie kell a belső határellenőrzés szükségességének, valamint a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozó kritériumok tiszteletben tartásának kezdeti és nyomon követő értékelését. A Bizottságnak végrehajtási jogi aktus elfogadása révén sablonokat kell meghatároznia, amelyeket online elérhetővé kell tennie.</p>

Indokolás

Folyamatos értékelésre van szükség. Mivel a belső határellenőrzést legfeljebb 24 hónapra kell korlátozni, és nem szükséges egnél több utólagos értékelő jelentést előirányozni abban az esetben, ha ezeket az ellenőrzéseket több mint 12 hónappal meghosszabbítják. A folyamatos értékelő jelentéseket azonban minden hathónapos időszak végén el kell készíteni, és a belső határellenőrzések megszüntetését követően utólagos zárójelentést kell benyújtani.

23. módosítás

1. cikk (1) pont b) alpont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>b) a cikk a következő 27–30. ponttal egészül ki:</p> <p>„27. »migránsok instrumentálizálása«: olyan helyzet, amikor valamely harmadik ország az Unióba irányuló irreguláris migrációs áramlásokat indít el azáltal, hogy aktívan ösztönzi vagy megkönnyíti harmadik országbeli állampolgároknak a külső határok felé történő mozgását – a területére való beutazását vagy a területén belülről kiinduló mozgását és a külső határookra történő továbbutazását –, ha ezek a lépések arra utalnak, hogy az adott harmadik ország szándéka az Unió vagy valamely tagállam destabilizálása, amennyiben a szóban forgó lépések jellegüknél fogva alkalmasak az alapvető állami funkciók – különösen az állam területi integritásának, a közrend fenntartásának és a nemzeti biztonság védelmének – veszélyeztetésére;</p>	<p>b) a cikk a következő 27–30. ponttal egészül ki:</p> <p>„27. »migránsok instrumentálizálása«: olyan helyzet, amikor valamely harmadik ország vagy egy általa megbízott szereplő aktívan segítséget nyújt nagy számú harmadik országbeli állampolgárnak abban, hogy megpróbáljanak szabálytalanul és tömegesen belépni egy uniós tagállamba azzal a céllal, hogy destabilizálják az Uniót vagy valamely tagállamot, és az adott tagállam megfelelően indokolni tudja, hogy a szóban forgó lépések miért veszélyeztetik az alapvető állami funkciókat, a közrend fenntartását és a nemzeti biztonság védelmét, valamint az Európai Tanács sürgősen elismeri, hogy az Európai Unió vagy annak egy, illetve több tagállama azzal szembeesül, hogy eszközként használnak fel migránsokat;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
28. »alapvetően szükséges utazás«: alapvető feladat ellátásával vagy alapvető szükséglettel kapcsolatos utazás, figyelembe véve az Uniónak és a tagállamoknak a XI. mellékletben felsorolt, fennálló nemzetközi kötelezettségeit;	28. »alapvetően szükséges utazás«: alapvető feladat ellátásával vagy alapvető szükséglettel kapcsolatos utazás, figyelembe véve az Uniónak és a tagállamoknak a XI. mellékletben felsorolt, fennálló nemzetközi kötelezettségeit;
29. »nem alapvetően szükséges utazás«: az alapvetően szükséges utazástól eltérő célú utazás;	29. »nem alapvetően szükséges utazás«: az alapvetően szükséges utazástól eltérő célú utazás;
30. »közlekedési csomópontok«: repülőterek, tengeri vagy folyami kikötők, vasút- vagy autóbuszállomások.»	30. »közlekedési csomópontok«: repülőterek, tengeri vagy folyami kikötők, vasút- vagy autóbuszállomások.»

Indokolás

Az instrumentalizálás javasolt fogalom meghatározása túlságosan tág és nem egyértelmű, ami azzal a kockázattal jár, hogy számos eltérő helyzet összeegyeztethetőnek tekinthető ezzel a fogalom meghatározással. Ellentétes a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal is, mivel a kísérő hatásvizsgálat (SWD(2021) 462 final) elismeri, hogy nem vizsgálja az irreguláris migráció eszközként való felhasználását. A (12) preambulumbekkezdés értelmében az érintett tagállam minden operatív döntésének meghozatalakor figyelembe kell venni, hogy az Európai Tanács elismerte-e, hogy az Unió vagy egy vagy több uniós tagállam a migránsok instrumentalizálásával szembenül. A (10) preambulumbekkezdés értelmében az Uniónak mozgósítania kell a diplomáciai, pénzügyi és operatív intézkedéseket felőlelő eszköztárának valamennyi eszközét annak érdekében, hogy támogassa az instrumentalizálással szembenülő tagállamokat. Az instrumentalizálás jelenségének kezelésekor előnyben kell részesíteni a diplomáciai erőfeszítéseket az Unió vagy az érintett tagállam részéről. Ezért uniós szintű politikai konszenzusra van szükség arra vonatkozóan, hogy egy adott helyzet instrumentalizálásnak minősül-e. Tekintettel az egyénekre ennek következtében bevezetett korlátozó intézkedések súlyosságára, valamint arra, hogy az Európai Bizottság javaslata az Európai Tanács kérésére (EUCO 17/21) reagál, a fogalom meghatározásban figyelembe kell venni a rövid időn belül ülésező Európai Tanácsnak az érintett tagállam(ok) gyors fellépését lehetővé tevő megerősítő álláspontját. Ami azokat a korlátozó intézkedéseket illeti, amelyek a tagállamok rendelkezésére állnak számos más helyzetben, a 2013/32/EU irányelv⁽⁴⁾ és a 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵⁾ jelenlegi jogi kerete már most is operatív rugalmasságot biztosít számukra a menedékjogi kérelmek benyújtásának helye, a nyilvántartásba vételi határidők meghosszabbítása és a befogadás anyagi feltételeinek kiigazítása tekintetében.

24. módosítás

1. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) Az 5. cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki: „(4) A migránsok instrumentalizálása esetén a tagállamok korlátozhatják az (1) bekezdés szerinti értesítésben szereplő határátkelőhelyek számát vagy nyilvántartási idejét, amennyiben a körülmények ezt szükségessé teszik. ”	(2) Az 5. cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki: „(4) A migránsoknak az 1. cikk (1) bekezdése b) pontjának 27. alpontjában meghatározott instrumentalizálása esetén a tagállamok – szigorúan korlátozott és jól körülhatárolt körülmények mellett – korlátozhatják az (1) bekezdés szerinti értesítésben szereplő határátkelőhelyek számát.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/32/EU irányelve (2013. június 26.) a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról (HL L 180., 2013.6.29., 60. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/33/EU irányelve (2013. június 26.) a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 180., 2013.6.29., 96. o.).

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az első albekezdés alapján elfogadott korlátozásokat arányos módon kell végrehajtani, és teljes mértékben figyelembe kell venni az alábbi személyek jogait:</p> <p>a) a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek;</p> <p>b) azon harmadik országbeli állampolgárok, akik a 2003/109/EK tanácsi irányelv⁵⁶ értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, valamint azon személyek, akik más uniós eszközökből vagy nemzeti jogszabályokból eredően tartózkodási joggal, vagy pedig hosszú távú tartózkodásra jogosító nemzeti vízummal rendelkeznek, továbbá mindezen személyek családtagjai;</p> <p>c) nemzetközi védelmet kérő harmadik országbeli állampolgárok.”</p>	<p>Az első albekezdés alapján elfogadott korlátozásokat arányos módon kell végrehajtani, és teljes mértékben figyelembe kell venni az alábbi személyek jogait:</p> <p>a) a szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek;</p> <p>b) azon harmadik országbeli állampolgárok, akik a 2003/109/EK tanácsi irányelv⁵⁶ értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkeznek, valamint azon személyek, akik más uniós eszközökből vagy nemzeti jogszabályokból eredően tartózkodási joggal, vagy pedig hosszú távú tartózkodásra jogosító nemzeti vízummal rendelkeznek, továbbá mindezen személyek családtagjai;</p> <p>c) nemzetközi védelmet kérő harmadik országbeli állampolgárok. <i>A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak garantálására, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezők számára elegendő számú regisztrációs pont – beleértve az átkelőhelyeket is – legyen nyitva és legyen hozzáférhető, hatékony védelmet biztosítva ezzel a visszaküldés ellen, illetve szavatolva a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásához való jogot. Emellett azt is garantálják, hogy megfelelő biztosítékok álljanak rendelkezésre a kiszolgáltatott személyekkel való bánásmódra vonatkozóan.</i></p>

Indokolás

A határátlépések számának korlátozására javasolt intézkedések negatív hatással lesznek arra, hogy nemzetközi menedékjoghhoz lehessen folyamodni, jogtalan visszaküldésekhez vezethetnek az EU külső határain, és azzal a kockázattal járnak, hogy ellentétesek a schengeni térség általános célkitűzésével, azaz azzal, hogy ne legyenek belső határok. Ezért ezeket csak utolsó lehetőségként lehet alkalmazni. Az uniós menekültügyi normák csökkentése nem oldja meg a geopolitikai válságot. Ehelyett gyengíti azt a képet, amely az EU-ról mint értékközösségről kialakult a világban.

25. módosítás

1. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) A 13. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„13. cikk</p> <p>Határőrizet</p> <p>(1) A határőrizet fő célja a jogellenes határátlépések felderítése és megakadályozása, a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem, valamint a határt illegálisan átlépő személyek elleni intézkedések meghozatala. A határt illegálisan átlépő és az érintett tagállam területén tartózkodásra nem jogosult személyeket el kell fogni, és ellenük a 2008/115/EK irányelv rendelkezéseinek megfelelő eljárásokat kell indítani.</p>	<p>(3) A 13. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„13. cikk</p> <p>Határőrizet</p> <p>(1) A határőrizet fő célja a jogellenes határátlépések felderítése és megakadályozása, a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem, valamint a határt illegálisan átlépő személyek elleni intézkedések meghozatala. A határt illegálisan átlépő és az érintett tagállam területén tartózkodásra nem jogosult személyeket el kell fogni, és ellenük a 2008/115/EK irányelv rendelkezéseinek megfelelő eljárásokat kell indítani.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) A határőrök a határőrizet ellátására álló vagy mozgó egységeket alkalmaznak. Az őrizetet oly módon kell végrehajtani, hogy az megakadályozza a határátkelőhelyek közötti szabálytalan határátlépést és a határátkelőhelyeken történő ellenőrzés megkerülését, valamint visszatartsa ettől az érintett személyeket.</p> <p>(3) A határátkelőhelyek közötti őrizetet a fennálló vagy várható kockázatoknak és veszélyeknek megfelelő létszámban és módszerekkel szolgálatot teljesítő határőrök végzik. Az őrizet végrehajtásának időszakát gyakran és váratlanul kell változtatni, hogy hatékonyan felderítsék vagy megelőzzék a szabálytalan határátlépéseket.</p> <p>(4) Az őrizetet álló és mozgó egységek hajtják végre, amelyek feladataikat járőrözéssel, illetve az ismert vagy valószínűsített kockázatot jelentő helyen elhelyezkedve látják el azzal a céllal, hogy megakadályozzák a szabálytalan határátlépéseket vagy elfogják a határt jogellenesen átlépőket. A határőrizet technikai, azon belül elektronikus eszközök, felszerelések és megfigyelő rendszerek alkalmazásával is végrehajtható.</p> <p>(5) Migránsok instrumentalizálása esetén az érintett tagállam szükség szerint fokozza a határőrizetet a megnövekedett veszély kezelése érdekében. A tagállam adott esetben mindenekelőtt bővíti a szabálytalan határátlépés megakadályozásához szükséges erőforrások és technikai eszközök körét.</p> <p>Az említett technikai eszközök magukban foglalhatnak modern technológiákat, többek között drónokat és mozgásérzékelőket, valamint az Unióba történő szabálytalan határátlépések megakadályozására szolgáló mobil egységeket.</p>	<p>(2) A határőrök a határőrizet ellátására álló vagy mozgó egységeket alkalmaznak. Az őrizetet oly módon kell végrehajtani, hogy az megakadályozza a határátkelőhelyek közötti szabálytalan határátlépést és a határátkelőhelyeken történő ellenőrzés megkerülését, valamint visszatartsa ettől az érintett személyeket.</p> <p>(3) A határátkelőhelyek közötti őrizetet a fennálló vagy várható kockázatoknak és veszélyeknek megfelelő létszámban és módszerekkel szolgálatot teljesítő határőrök végzik. Az őrizet végrehajtásának időszakát gyakran és váratlanul kell változtatni, hogy hatékonyan felderítsék vagy megelőzzék a szabálytalan határátlépéseket.</p> <p>(4) Az őrizetet álló és mozgó egységek hajtják végre, amelyek feladataikat járőrözéssel, illetve az ismert vagy valószínűsített kockázatot jelentő helyen elhelyezkedve látják el azzal a céllal, hogy megakadályozzák a szabálytalan határátlépéseket vagy elfogják a határt jogellenesen átlépőket. A határőrizet technikai, azon belül elektronikus eszközök, felszerelések és megfigyelő rendszerek alkalmazásával is végrehajtható.</p> <p>(5) A migránsoknak az 1. cikk (1) bekezdése b) pontjának 27. alpontjában meghatározott, az Európai Tanács által ekként elismert instrumentalizálása esetén az érintett tagállamnak további erőforrások és technikai eszközök bevetésével meg kell erősítenie a határőrizetet, hogy megakadályozza a tömeges jogellenes határátlépési kísérleteket. E célból a tagállam adott esetben megegyeztetően erősíti a határőrizet fokozására szolgáló erőforrásokat és technikai eszközöket.</p> <p>Az említett technikai eszközök magukban foglalhatnak modern technológiákat, többek között drónokat és mozgásérzékelőket, valamint az Unióba történő szabálytalan határátlépések megakadályozására szolgáló mobil egységeket.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(6) <i>Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által a tagállamoknak nyújtható támogatás sérelme nélkül, az Ügynökség migránsok instrumentalizálása esetén az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵⁷ 10. cikke (1) bekezdésének c) pontjában és 32. cikkében előírt sebezhetőségi értékelést végezhet annak érdekében, hogy az érintett tagállam számára biztosítsák a szükséges támogatást. Az értékelés vagy bármely más releváns sebezhetőségi értékelés eredményei, vagy az érintett határszakaszra vonatkozó, az (EU) 2019/1896 rendelet 35. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti kritikus hatásszint megállapítása alapján, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség ügyvezető igazgatója az említett rendelet 41. cikkének (1) bekezdésével összhangban ajánlásokat fogalmaz meg az érintett tagállamnak.</i></p> <p>(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a határőrizetre irányadó további intézkedésekre vonatkozóan, beleértve a határőrizetet érintő, különösen a felügyeleti és ellenőrző technológiáknak a külső határokon történő alkalmazásával kapcsolatos előírások kidolgozását, figyelembe véve a határok típusát, az egyes külső határszakaszokra vonatkozóan az (EU) 2019/1896 rendelet 34. cikkének megfelelően megállapított hatásszinteket és egyéb releváns tényezőket.”</p>	<p>6. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a határőrizetre irányadó további intézkedésekre vonatkozóan, beleértve a határőrizetet érintő, különösen a felügyeleti és ellenőrző technológiáknak a külső határokon történő alkalmazásával kapcsolatos előírások kidolgozását, figyelembe véve a határok típusát, az egyes külső határszakaszokra vonatkozóan az (EU) 2019/1896 rendelet 34. cikkének megfelelően megállapított hatásszinteket és egyéb releváns tényezőket.”</p>

Indokolás

A határőrizet fokozására javasolt intézkedéseket csak végső eszközként szabad alkalmazni, és csak azokban az esetekben, amikor az Európai Tanács hivatalosan elismerte az instrumentalizáció meglétét. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségre utaló törölt szöveg egy az egyben megismétli az (EU) 2019/1896 rendelet 41. cikke (1) bekezdésének szövegét, ezért felesleges.

26. módosítás

1. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
<p>(5) A 23. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„23. cikk</p> <p>A közhatalom gyakorlása</p> <p>A határellenőrzés hiánya a belső határokon nem érinti a következőket:</p> <p>a) a nemzeti jogi által rájuk ruházott rendőrségi vagy egyéb közhatalmi hatáskörnek az egyes tagállamok illetékes hatóságai általi gyakorlása akár a belső határ menti területükön is, amennyiben az ilyen hatáskör gyakorlása nem a határforgalom-ellenőrzéssel azonos hatású.</p>	<p>(5) A 23. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„23. cikk</p> <p>A közhatalom gyakorlása</p> <p>A határellenőrzés hiánya a belső határokon nem érinti a következőket:</p> <p>a) a nemzeti jogi által rájuk ruházott rendőrségi vagy egyéb közhatalmi hatáskörnek az egyes tagállamok illetékes hatóságai általi gyakorlása akár a belső határ menti területükön is, amennyiben az ilyen hatáskör gyakorlása nem a határforgalom-ellenőrzéssel azonos hatású.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
<p>Az illetékes hatóságok hatásköreinek gyakorlása különösen akkor nem minősül a határforgalom-ellenőrzéssel azonos hatásúnak, ha az intézkedések:</p> <p>i) célja nem a határellenőrzés;</p> <p>ii) az illetékes hatóságoknak a közbiztonságot és a közrendet érintő esetleges veszélyekkel kapcsolatos általános információin és tapasztalatain alapulnak és különösen a következőkre irányulnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> — a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem; — az irreguláris migrációhoz kapcsolódó illegális tartózkodás elleni küzdelem; vagy — az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ által kimutatott, járványügyi kockázatot jelentő betegség megfékezése; <p>iii) előkészítésének és végrehajtásának módja egyértelműen eltér a külső határokon történő rendszeres személyellenőrzésektől, beleértve azokat az eseteket is, amikor közlekedési csomópontokon vagy közvetlenül a személyszállító járatok fedélzetén hajtják végre azokat és amennyiben kockázatelemzésen alapulnak;</p> <p>iv) végrehajtása adott esetben a ii. pontban meghatározott, a közbiztonságot vagy a közrendet fenyegető veszélyek kezelése céljából a területen általánosan használt felügyeleti és ellenőrző technológiák alapján történik;</p> <p>b) a tagállamok számára biztosított az a lehetőség, hogy az egyes tagállamok jogszabályai alapján az illetékes hatóságok, illetve fuvarozók által a közlekedési csomópontokon biztonsági személyellenőrzéseket végezzenek, feltéve, hogy az említett ellenőrzések az érintett tagállam területén belül utazó személyekre is vonatkoznak;</p>	<p>Az illetékes hatóságok hatásköreinek gyakorlása különösen akkor nem minősül a határforgalom-ellenőrzéssel azonos hatásúnak, ha az intézkedések:</p> <p>i) célja nem a határellenőrzés;</p> <p>ii) az illetékes hatóságoknak a közbiztonságot és a közrendet érintő esetleges veszélyekkel kapcsolatos általános információin és tapasztalatain alapulnak és különösen a következőkre irányulnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> — a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem; — az irreguláris migrációhoz kapcsolódó illegális tartózkodás elleni küzdelem, feltéve, hogy a személyazonosság, az állampolgárság és a tartózkodási jogállás ellenőrzése nem szisztematikus, és az alapját folyamatos kockázatelemzés képezi; vagy — az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ által kimutatott, járványügyi kockázatot jelentő betegség megfékezése; <p>iii) előkészítésének és végrehajtásának módja egyértelműen eltér a külső határokon történő rendszeres személyellenőrzésektől, beleértve azokat az eseteket is, amikor közlekedési csomópontokon vagy közvetlenül a személyszállító járatok fedélzetén hajtják végre azokat és amennyiben kockázatelemzésen alapulnak;</p> <p>iv) végrehajtása adott esetben a ii. pontban meghatározott, a közbiztonságot vagy a közrendet fenyegető veszélyek kezelése céljából a területen általánosan használt felügyeleti és ellenőrző technológiák alapján történik;</p> <p>b) a tagállamok számára biztosított az a lehetőség, hogy az egyes tagállamok jogszabályai alapján az illetékes hatóságok, illetve fuvarozók által a közlekedési csomópontokon biztonsági személyellenőrzéseket végezzenek, feltéve, hogy az említett ellenőrzések az érintett tagállam területén belül utazó személyekre is vonatkoznak;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
<p>c) a tagállamok számára biztosított az a lehetőség, hogy jogszabályban írják elő az iratok és okmányok birtoklására vagy magánál tartására vonatkozó kötelezettséget;</p> <p>d) annak lehetősége, hogy a tagállamok, a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (Schengeni Egyezmény) 22. cikkének rendelkezései szerint, jogszabályban írják elő a harmadik országbeli állampolgárok számára azon kötelezettséget, hogy bejelentkezzenek, amikor a területükre lépnek;</p> <p>e) az utasokkal kapcsolatos adatok biztonsági célú ellenőrzése a belső határellenőrzés nélküli térségben utazó személyekre vonatkozó releváns adatbázisokban, amit az illetékes hatóságok az alkalmazandó jog alapján végezhetnek.”</p>	<p>c) a tagállamok számára biztosított az a lehetőség, hogy jogszabályban írják elő az iratok és okmányok birtoklására vagy magánál tartására vonatkozó kötelezettséget;</p> <p>d) annak lehetősége, hogy a tagállamok, a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (Schengeni Egyezmény) 22. cikkének rendelkezései szerint, jogszabályban írják elő a harmadik országbeli állampolgárok számára azon kötelezettséget, hogy bejelentkezzenek, amikor a területükre lépnek;</p> <p>e) az utasokkal kapcsolatos adatok biztonsági célú ellenőrzése a belső határellenőrzés nélküli térségben utazó személyekre vonatkozó releváns adatbázisokban, amit az illetékes hatóságok az alkalmazandó jog alapján végezhetnek.”</p>

Indokolás

A szöveg hozzáigazítása a (20) preambulumbekzdés szövegéhez. A határokon átnyúló irreguláris migráció elleni küzdelemre irányuló ellenőrzések önmagukban olyan ellenőrzések, amelyek célja a határellenőrzés megvalósítása, és ezért nem mentesíthetők az alól, hogy belső határokon történő ellenőrzésnek tekintsék. A beillesztés a jelenleg hatályos Schengeni határellenőrzési kódex 23. cikkének indokolatlan kibővítése. A személyeknek a belső határokon keresztül történő szabad mozgását lehetővé tevő térség létrehozása az Unió egyik fő vívmánya. Tekintettel arra, hogy milyen hatásokkal járhatnak az ilyen végső megoldásként hozott intézkedések mindazon személyekre nézve, akiknek a belső határellenőrzések nélküli térségen belül jogukban áll szabadon mozogni, meg kell határozni az ilyen intézkedések visszaállítására vonatkozó feltételeket és eljárásokat, annak biztosítása céljából, hogy azokra csak kivételes jelleggel, indokoltan és az arányosság elvének betartása mellett kerüljön sor.

27. módosítás

1. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(6) A szöveg a következő 23a. cikkel egészül ki:</p> <p>„23a. cikk</p> <p>A belső határokon elfogott személyek átadására vonatkozó eljárás</p> <p>(1) Ez a cikk harmadik országbeli állampolgároknak a belső határok közelében történő elfogására alkalmazandó, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:</p>	

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a) az érintett harmadik országbeli állampolgár nem vagy már nem teljesíti a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott beutazási feltételeket;</p> <p>b) a harmadik országbeli állampolgárra nem vonatkozik a 6. cikk (5) bekezdésének a) pontjában meghatározott eltérés;</p> <p>c) a harmadik országbeli állampolgár elfogására a határokon átnyúló rendőrségi operatív együttműködés részeként, különösen közös rendőrségi őrzőjáratok során került sor;</p> <p>d) az elfogó hatóságok számára azonnal rendelkezésre álló információk, így az érintett személy nyilatkozatai, személyazonossága, az említett személynél talált úti vagy más okmányok, vagy a vonatkozó nemzeti és uniós adatbázisokban végzett keresés eredményei alapján egyértelmű jelek utalnak arra, hogy a harmadik országbeli állampolgár közvetlenül egy másik tagállamból érkezett.</p> <p>(2) A tagállam illetékes hatóságai annak megállapítása alapján, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár nem rendelkezik a területen maradáshoz való joggal, dönthetnek úgy, hogy a XII. mellékletben meghatározott eljárás szerint haladéktalanul átadják az érintett személyt annak a tagállamnak, ahonnan az adott személy belépett vagy megkísérelt belépni.</p> <p>(3) Ha valamely tagállam a (2) bekezdésben említett eljárást alkalmazza, a fogadó tagállam köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy a XII. mellékletben meghatározott eljárásoknak megfelelően fogadja az érintett harmadik országbeli állampolgárt.</p> <p>(4) A tagállamok [a rendelet hatálybalépését követő egy év]-től/-től és azt követően évente benyújtják a Bizottságnak a XII. melléklet 3. pontjával összhangban rögzített, az (1), (2) és (3) bekezdés alkalmazására vonatkozó adatokat.”</p>	

Indokolás

Lásd a (25)–(27) preambulumbekkezdés módosításának indokolását.

28. módosítás

1. cikk (8) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(8) A 25. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„25. cikk</p> <p>A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának vagy meghosszabbításának általános kerete</p> <p>(1) Ha a belső határokon történő határellenőrzés nélküli térségben az egyik tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély áll fenn, akkor a szóban forgó tagállam kivételesen visszaállíthatja a határellenőrzést belső határainak egészén vagy azok meghatározott részein.</p>	<p>(8) A 25. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„25. cikk</p> <p>A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának vagy meghosszabbításának általános kerete</p> <p>(1) Ha a belső határokon történő határellenőrzés nélküli térségben az egyik tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély áll fenn, akkor a szóban forgó tagállam kivételesen visszaállíthatja a határellenőrzést belső határainak egészén vagy azok meghatározott részein.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély különösen az alábbiakból eredhet:</p> <p>a) terrorizmussal vagy szervezett bűnözéssel kapcsolatos tevékenységek;</p> <p>b) nagymértékű népegészségügyi szükséghelyzetek;</p> <p>c) olyan helyzet, amelyet a harmadik országbeli állampolgárok tagállamok közötti nagymértékű, szabálytalan mozgása jellemez, ami veszélyezteti a belső határellenőrzés nélküli térség általános működését;</p> <p>d) nagyszabású vagy nagy horderejű nemzetközi események, például sport-, kereskedelmi vagy politikai események.</p> <p>(2) A 25a. és a 28. cikk alapján csak akkor vezethető be határellenőrzés, ha a tagállam megállapította, hogy az ilyen intézkedés szükséges és arányos, figyelembe véve a 26. cikk (1) bekezdésében említett kritériumokat, valamint a szóban forgó ellenőrzés meghosszabbítása esetén a 26. cikk (2) bekezdésében említett kritériumokat is. A határellenőrzés a 29. cikkel összhangban is visszaállítható, figyelembe véve a 30. cikkben említett kritériumokat.</p> <p>A belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására minden esetben csak végső eszközként kerülhet sor. A határellenőrzés ideiglenes visszaállításának alkalmazási köre és időtartama nem lépheti túl az azonosított komoly veszély elhárításához feltétlenül szükséges mértéket.</p> <p>(3) Ha ugyanaz a veszély továbbra is fennáll, a belső határokon történő határellenőrzés a 25a., 28. vagy 29. cikkel összhangban meghosszabbítható.</p> <p>Ugyanazon veszély akkor áll fenn, ha a tagállam által a határellenőrzés meghosszabbítására vonatkozóan előterjesztett indokolás azon a megállapításon alapul, hogy továbbra is fennáll ugyanaz a veszély, amely indokolta a határellenőrzések kezdeti visszaállítását.”</p>	<p>A közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély különösen az alábbiakból eredhet:</p> <p>a) terrorizmussal vagy szervezett bűnözéssel kapcsolatos tevékenységek;</p> <p>b) nagymértékű népegészségügyi szükséghelyzetek;</p> <p>c) nagyszabású vagy nagy horderejű nemzetközi események, például sport-, kereskedelmi vagy politikai események.</p> <p>(2) A 25a. és a 28. cikk alapján csak akkor vezethető be határellenőrzés, ha a tagállam megállapította, hogy az ilyen intézkedés szükséges és arányos, figyelembe véve a 26. cikk (1) bekezdésében említett kritériumokat, valamint a szóban forgó ellenőrzés meghosszabbítása esetén a 26. cikk (2) bekezdésében említett kritériumokat is. A határellenőrzés a 29. cikkel összhangban is visszaállítható, figyelembe véve a 30. cikkben említett kritériumokat.</p> <p>A belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására minden esetben csak végső eszközként kerülhet sor. A határellenőrzés ideiglenes visszaállításának alkalmazási köre és időtartama nem lépheti túl az azonosított komoly veszély elhárításához feltétlenül szükséges mértéket.”</p>

Indokolás

A c) pont bevezetése ellentétes a 28. cikk alapján javasolt konkrét mechanizmus logikájával és a szubszidiaritás elvével. A harmadik országbeli állampolgárok tagállamok közötti nagymértékű, jogellenes mozgása jellemezte helyzetet nem kellene azok közé a közrendre vagy a belső biztonságra nézve súlyos veszélyek közé sorolni, amelyek indokolják a belső határokon történő határellenőrzésnek az adott tagállam általi visszaállítását vagy meghosszabbítását, mivel az általános keretbe való bevétele összeegyeztethetetlen és ellentétes a javaslat célkitűzésével, valamint a szubszidiaritás elvének megfelelő alkalmazásával. A COM(2021) 891 javaslatot idézve:

„Az EUMSZ 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben hozott intézkedések az Unió és a tagállamok közötti megosztott hatáskörök alá tartoznak. Következésképpen, az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a szubszidiaritás elvét kell alkalmazni, miszerint azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

E javaslat céljait a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani, és azok uniós szinten jobban megvalósíthatók. Ennek oka, hogy a személyek külső határokon történő ellenőrzésére vonatkoznak, ami a belső határellenőrzés nélküli térség előfeltétele. Ezenkívül a schengeni térség integritása és a szabad mozgáshoz való jog gyakorlására vonatkozó egységes feltételek biztosításának szükségessége a külső határokon alkalmazott bizalomépítő intézkedések – többek között az EU-ba irányuló, nem alapvetően szükséges utazások korlátozása és a migránsok harmadik országok hatóságai által történő instrumentalizálására adott válaszlépések – tekintetében a schengeni térség egészében egységes megközelítést tesz szükségessé.

A belső határellenőrzések hiányát az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének e) pontja biztosítja. Míg a tagállamok fenntartják a jogot arra, hogy intézkedéseket hozzanak a belső biztonságra és a közrendre való reagálás és ezáltal az EUMSZ 72. cikkében biztosított jog gyakorlása érdekében, még akkor is, ha ez a belső határellenőrzés visszaállítását jelenti, az ilyen ideiglenes visszaállításra vonatkozó szabályokat a Schengeni határellenőrzési kódex tartalmazza annak biztosítása érdekében, hogy a visszaállítást csak szigorú feltételek mellett alkalmazzák. Ezért a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozó feltételek bármilyen módosításához uniós jogalkotásra van szükség.

A schengeni térségre vonatkozó vészhelyzeti tervezés – beleértve a tagállamok többségét egyszerre érintő fenyegetés kezelésére és az elkerülhetlenné vált határellenőrzések negatív hatásainak enyhítésére irányuló, a belső határokon alkalmazott egyedi intézkedéseket is – létrehozására irányuló célkitűzést a tagállamok egyedül eljárva nem tudják kielégítően megvalósítani, erre uniós szinten jobban van lehetőség.”

Mivel a javasolt 25. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti helyzet a tagállamok közötti olyan mozgásokra utal, amelyek ténylegesen érinthetik a tagállamok többségét, a helyzetet a szubszidiaritás elvének való megfelelés érdekében a 28. cikkben javasoltak szerint uniós szinten kell kezelni, és azok tanácsi végrehajtási határozat tárgyát kell, hogy képezzék.

A (3) bekezdés elhagyása a (34), (35) és (45) preambulumbekkezdés szerint.

29. módosítás

1. cikk (9) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(9) A szöveg az 25. cikk után a következő új 25a. cikkel egészül ki:	(9) A szöveg az 25. cikk után a következő új 25a. cikkel egészül ki:
„25a. cikk	„25a. cikk
Előre nem látható vagy előrelátható események miatt fellépést igénylő esetekre vonatkozó eljárás	Előre nem látható vagy előrelátható események miatt fellépést igénylő esetekre vonatkozó eljárás
(1) Amennyiben egy valamely tagállam közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető komoly veszély előre nem látható és azonnali fellépést igényel, a tagállam kivételesen és azonnal visszaállíthatja a belső határokon történő határellenőrzést.	(1) Amennyiben egy valamely tagállam közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető komoly veszély előre nem látható és azonnali fellépést igényel, a tagállam kivételesen és azonnal visszaállíthatja a belső határokon történő határellenőrzést.
(2) A tagállam a határellenőrzés (1) bekezdés szerinti visszaállításával egyidejűleg a 27. cikk (1) bekezdése szerint értesíti a Bizottságot és a többi tagállamot a határellenőrzés visszaállításáról.	(2) A tagállam a határellenőrzés (1) bekezdés szerinti visszaállításával egyidejűleg a 27. cikk (1) bekezdése szerint értesíti a Bizottságot és a többi tagállamot a határellenőrzés visszaállításáról.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a belső határokon történő határellenőrzés azonnal, legfeljebb egy hónapos korlátozott időtartamra állítható vissza. Ha a közrendet vagy a belső biztonságot az érintett tagállamban fenyegető komoly veszély az említett időtartamon túl is fennáll, a szóban forgó tagállam további időszakokra meghosszabbíthatja a belső határokon történő határellenőrzést, aminek maximális időtartama nem haladhatja meg a három hónapot.</p> <p>(4) Amennyiben egy valamely tagállam közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető komoly veszély előre látható, akkor a tagállam legkésőbb négy héttel a határellenőrzés tervezett visszaállítása előtt, vagy – ha a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását szükségessé tevő körülmények kevesebb, mint négy héttel a tervezett visszaállítás előtt válnak ismertté – ennél rövidebb időn belül erről a 27. cikk (1) bekezdése szerint értesíti a Bizottságot és a többi tagállamot.</p> <p>(5) A (4) bekezdés alkalmazásában és a 27a. cikk (4) bekezdésének sérelme nélkül, a belső határokon történő határellenőrzés legfeljebb hat hónapos időtartamra állítható vissza. Amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély az említett időtartamon túl is fennáll, a tagállam legfeljebb hat hónapos megújítható időtartamokra meghosszabbíthatja a belső határokon történő határellenőrzést.</p> <p>A meghosszabbításokról a 27. cikk szerint, és a (4) bekezdésben említett határidőkön belül értesíteni kell a Bizottságot és a többi tagállamot. A 27a. cikk (5) bekezdésére is figyelemmel, a belső határokon történő határellenőrzés maximális időtartama nem haladhatja meg a két évet.</p> <p>(6) Az (5) bekezdésben említett időszak nem foglalja magában a (3) bekezdésben említett időszakokat.”</p>	<p>(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a belső határokon történő határellenőrzés azonnal, legfeljebb egy hónapos korlátozott időtartamra állítható vissza. Ha a közrendet vagy a belső biztonságot az érintett tagállamban fenyegető komoly veszély az említett időtartamon túl is fennáll, a szóban forgó tagállam további időszakokra meghosszabbíthatja a belső határokon történő határellenőrzést, aminek maximális időtartama nem haladhatja meg a három hónapot.</p> <p>(4) Amennyiben egy valamely tagállam közrendjét vagy belső biztonságát fenyegető komoly veszély előre látható, akkor a tagállam legkésőbb négy héttel a határellenőrzés tervezett visszaállítása előtt, vagy – ha a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását szükségessé tevő körülmények kevesebb, mint négy héttel a tervezett visszaállítás előtt válnak ismertté – ennél rövidebb időn belül erről a 27. cikk (1) bekezdése szerint értesíti a Bizottságot és a többi tagállamot.</p> <p>(5) A (4) bekezdés alkalmazásában a belső határokon történő határellenőrzés legfeljebb hat hónapos időtartamra állítható vissza. Amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető újfajta veszély az említett időtartamon túl jelenik meg, a tagállam legfeljebb hat hónapos megújítható időtartamokra meghosszabbíthatja a belső határokon történő határellenőrzést.</p> <p>A meghosszabbításokról a 27. cikk szerint, és a (4) bekezdésben említett határidőkön belül értesíteni kell a Bizottságot és a többi tagállamot. A belső határokon történő határellenőrzés maximális időtartama nem haladhatja meg a két évet.</p> <p>(6) Az (5) bekezdésben említett időszak magában foglalja a (3) bekezdésben említett időszakokat.”</p>

Indokolás

A belső határokon végzett ellenőrzések összességében nem haladhatják meg a 24 hónapot. Az Európai Unió Bíróságának ítélete (C-368/20. és C-369/20. sz. egyesített ügyek) szerint a Schengeni határellenőrzési kódexet úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétben, ha valamely tagállam ideiglenesen visszaállítja a belső határokon történő határellenőrzést az említett kódex 25. és 27. cikke alapján, amennyiben az újbóli bevezetés időtartama meghaladja a hat hónapos maximális időtartamot, és nem áll fenn olyan új jellegű veszély, amely indokolná a 25. cikkben előírt időtartamok újbóli alkalmazását.

30. módosítás

1. cikk (10) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(10) A 26. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„26. cikk</p> <p>A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának és meghosszabbításának feltételei</p>	<p>(10) A 26. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„26. cikk</p> <p>A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának és meghosszabbításának feltételei</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A tagállam különösen a következőket mérlegeli annak megállapítása érdekében, hogy a 25. cikk szerint szükséges és arányos-e a belső határokon történő határ-ellenőrzés visszaállítása:</p> <p>a) a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására irányuló intézkedés megfelelősége, tekintettel az azonosított komoly veszély jellegére és különösen arra, hogy a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítása milyen mértékben nyújt megfelelő megoldást a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszély megfelelő orvoslására;</p> <p>b) az intézkedés várható hatása az alábbiakra:</p> <p>— a személyek mozgása a belső határellenőrzés nélküli térségben, valamint</p> <p>— a határrégiók működése, figyelembe véve a közöttük fennálló szoros társadalmi és gazdasági kapcsolatokat.</p>	<p>(1) A tagállam különösen a következőket mérlegeli annak megállapítása érdekében, hogy a 25. cikk szerint szükséges és arányos-e a belső határokon történő határ-ellenőrzés visszaállítása:</p> <p>a) alternatív intézkedések alkalmazása, például a 23. cikk a) pontjában említett hatáskör jogszerű gyakorlása keretében végzett arányos ellenőrzések;</p> <p>b) a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására irányuló intézkedés megfelelősége, tekintettel az azonosított komoly veszély jellegére és különösen arra, hogy a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítása milyen mértékben nyújt megfelelő megoldást a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszély megfelelő orvoslására;</p> <p>c) az intézkedés várható hatása az alábbiakra:</p> <p>— a személyek mozgása a belső határellenőrzés nélküli térségben, valamint</p> <p>— a határrégiók működése, figyelembe véve a közöttük fennálló szoros társadalmi és gazdasági kapcsolatokat.</p>
<p>(2) Amennyiben egy tagállam úgy határoz, hogy a 25a. cikk (5) bekezdése alapján meghosszabbítja a belső határokon történő határellenőrzést, azt is részletesen megvizsgálja, hogy a meghosszabbítással elérni kívánt célok elérhetők-e a következők révén:</p> <p>a) alternatív intézkedések alkalmazása, például a 23. cikk a) pontjában említett hatáskör jogszerű gyakorlása keretében végzett arányos ellenőrzések;</p> <p>b) a 23a. cikkben említett eljárás alkalmazása;</p> <p>c) az uniós jogban előírt rendőrségi együttműködési formák, többek között olyan esetekben, mint a közös őrzéstartások, közös műveletek, közös nyomozócsoportok, határokon átnyúló üldözések vagy határokon átnyúló megfigyelés.</p>	<p>(2) Amennyiben egy tagállam úgy határoz, hogy a 25a. cikk (5) bekezdése alapján meghosszabbítja a belső határokon történő határellenőrzést, azt is részletesen megvizsgálja, hogy a meghosszabbítással elérni kívánt célok elérhetők-e a következők révén:</p> <p>a) alternatív intézkedések alkalmazása, például a 23. cikk a) pontjában említett hatáskör jogszerű gyakorlása keretében végzett arányos ellenőrzések;</p> <p>b) az uniós jogban előírt rendőrségi együttműködési formák, többek között olyan esetekben, mint a közös őrzéstartások, közös műveletek, közös nyomozócsoportok, határokon átnyúló üldözések vagy határokon átnyúló megfigyelés.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(3) A belső határokon történő határellenőrzés visszaállítása vagy annak meghosszabbítása esetén az érintett tagállamok szükség esetén gondoskodnak arról – különös figyelmet fordítva a határrégiókra –, hogy a határellenőrzést olyan intézkedések kísérjék, amelyek alkalmasak a személyek és az áruszállítás határokon történő ellenőrzésének visszaállításából eredő hatások enyhítésére.”	(3) A belső határokon történő határellenőrzés visszaállítása vagy annak meghosszabbítása esetén az érintett tagállamok szükség esetén gondoskodnak arról – különös figyelmet fordítva a határrégiókra –, hogy a határellenőrzést olyan intézkedések kísérjék, amelyek alkalmasak a személyek és az áruszállítás határokon történő ellenőrzésének visszaállításából eredő hatások enyhítésére.”

Indokolás

A javaslat célkitűzéseinek eléréséhez elengedhetetlen, hogy az alternatív intézkedéseket már a határellenőrzés visszaállítását megelőző szakaszban mérlegeljék, ne csak a meghosszabbítás szakaszában.

Javasoljuk a 23a. cikk törlését, ezért azt a 26. cikkből is törölni kell.

31. módosítás

1. cikk (11) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(11) A 27. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„27. cikk</p> <p><i>A belső határellenőrzés ideiglenes visszaállítására és a kockázattértékelésre vonatkozó értesítés</i></p> <p>(1) A belső határellenőrzés visszaállításáról vagy meghosszabbításáról szóló tagállami értesítések a következő információkat tartalmazzák:</p> <p>a) a visszaállítás vagy meghosszabbítás indokolása, amely tartalmazza a közrendjét vagy a belső biztonságát fenyegető, komoly veszélyt jelentő eseményeket részletesen leíró valamennyi releváns adatot;</p> <p>b) a visszaállítás vagy meghosszabbítás alkalmazási köre, megjelölve, hogy a belső határok mely részén vagy részein tervezik visszaállítani vagy meghosszabbítani a határellenőrzést;</p> <p>c) az engedélyezett átkelőhelyek neve;</p> <p>d) a határellenőrzés tervezett visszaállításának vagy meghosszabbításának időpontja és időtartama;</p>	<p>(11) A 27. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„27. cikk</p> <p><i>A belső határellenőrzés ideiglenes visszaállítására és a kockázattértékelésre vonatkozó értesítés</i></p> <p>(1) A belső határellenőrzés visszaállításáról vagy meghosszabbításáról szóló tagállami értesítések a következő információkat tartalmazzák:</p> <p>a) a visszaállítás vagy meghosszabbítás indokolása, amely tartalmazza a közrendjét vagy a belső biztonságát fenyegető, komoly veszélyt jelentő eseményeket részletesen leíró valamennyi releváns adatot, valamint annak okait, hogy miért nem felelnek meg az alternatív intézkedések;</p> <p>b) a visszaállítás vagy meghosszabbítás alkalmazási köre, megjelölve, hogy a belső határok mely részén vagy részein tervezik visszaállítani vagy meghosszabbítani a határellenőrzést;</p> <p>c) az engedélyezett átkelőhelyek neve;</p> <p>d) a határellenőrzés tervezett visszaállításának vagy meghosszabbításának időpontja és időtartama;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
e) a 26. cikk (1) bekezdésében, meghosszabbítás esetén pedig a 26. cikk (2) bekezdésében említett, szükséges-séggel és arányossággal kapcsolatos megfontolások;	e) a 26. cikk (1) bekezdésében, meghosszabbítás esetén pedig a 26. cikk (2) bekezdésében említett, szükséges-séggel és arányossággal kapcsolatos megfontolások;
f) adott esetben a többi tagállam által meghozandó intézkedések.	f) adott esetben a többi tagállam által meghozandó intézkedések.
Az értesítést két vagy több tagállam közösen is benyújthatja.	Az értesítést két vagy több tagállam közösen is benyújthatja.
Az értesítést a Bizottság által végrehajtási jogi aktusban meghatározott és az interneten elérhetővé tett sablonnak megfelelően kell benyújtani. Az említett végrehajtási jogi aktust a 38. cikk (2) bekezdésében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.	Az értesítést a Bizottság által végrehajtási jogi aktusban meghatározott és az interneten elérhetővé tett sablonnak megfelelően kell benyújtani. A sablonnak tartalmaznia kell a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatóság vagy hatóságok álláspontját. Az említett végrehajtási jogi aktust a 38. cikk (2) bekezdésében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.
(2) Amennyiben a 25a. cikk (4) bekezdésének megfelelően a határellenőrzés hat hónapja érvényben van, az ilyen ellenőrzés meghosszabbítására vonatkozó későbbi értesítések kockázatértékelést is tartalmaznak. A kockázatértékelés bemutatja az azonosított komoly veszély mértékét és várható alakulását, különösen azt, hogy az azonosított komoly veszély várhatóan mennyi ideig marad fenn, és a belső határok mely szakaszait érintheti, valamint az ilyen intézkedések által érintett vagy valószínűleg érintetté váló többi tagállammal folytatott koordinációs intézkedésekre vonatkozó információkat.	(2) Amennyiben a 25a. cikk (4) bekezdésének megfelelően a határellenőrzés hat hónapja érvényben van, az ilyen ellenőrzés meghosszabbítására vonatkozó későbbi értesítések kockázatértékelést is tartalmaznak. A kockázatértékelés bemutatja az azonosított komoly veszély mértékét és várható alakulását, különösen azt, hogy az azonosított komoly veszély várhatóan mennyi ideig marad fenn, és a belső határok mely szakaszait érintheti, valamint az ilyen intézkedések által érintett vagy valószínűleg érintetté váló többi tagállammal és határrégióval folytatott koordinációs intézkedésekre vonatkozó információkat.
(3) Amennyiben a határellenőrzés visszaállításakor vagy meghosszabbításakor a 25. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett nagymértékű, szabálytalan mozgásra hivatkoznak, a kockázatértékelésnek tájékoztatást kell nyújtania az ilyen szabálytalan mozgás mértékéről és tendenciáiról is, beleértve az érintett uniós ügynökségektől azok megbízatásának megfelelően beszerzett információkat és a releváns információs rendszerekből származó adatelemzést is.	(3) Amennyiben a határellenőrzés visszaállításakor vagy meghosszabbításakor a 25. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett nagymértékű, szabálytalan mozgásra hivatkoznak, a kockázatértékelésnek tájékoztatást kell nyújtania az ilyen szabálytalan mozgás mértékéről és tendenciáiról is, beleértve az érintett uniós ügynökségektől azok megbízatásának megfelelően beszerzett információkat és a releváns információs rendszerekből származó adatelemzést is.
(4) Az érintett tagállam a Bizottság kérésére rendelkezésre bocsát minden további információt, többek között a belső határokon történő határellenőrzés tervezett meghosszabbítása által érintett tagállamokkal folytatott koordinációs intézkedésekről, valamint megadja a 23. és 23a. cikkben említett intézkedések esetleges alkalmazásának értékeléséhez szükséges további tájékoztatást.	(4) Az érintett tagállam a Bizottság kérésére rendelkezésre bocsát minden további információt, többek között a belső határokon történő határellenőrzés tervezett meghosszabbítása által érintett tagállamokkal folytatott koordinációs intézkedésekről, valamint megadja a 23. és 23a. cikkben említett intézkedések esetleges alkalmazásának értékeléséhez szükséges további tájékoztatást.
(5) Az (1) vagy (2) bekezdés szerinti értesítést benyújtó tagállam – amennyiben ez szükséges és a nemzeti joggal összhangban van – dönthet úgy, hogy az értesítésben szereplő információk egészét vagy egy részét minősített adatnak nyilvánítja.	(5) Az (1) vagy (2) bekezdés szerinti értesítést benyújtó tagállam – amennyiben ez szükséges és a nemzeti joggal összhangban van – dönthet úgy, hogy az értesítésben szereplő információk egészét vagy egy részét minősített adatnak nyilvánítja.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az ilyen minősítés nem zárja ki, hogy a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítása által érintett többi tagállam megfelelő és biztonságos rendőrségi együttműködési csatornákon keresztül hozzáférjen az információkhoz.”	Az ilyen minősítés nem zárja ki, hogy a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítása által érintett többi tagállam megfelelő és biztonságos rendőrségi együttműködési csatornákon keresztül hozzáférjen az információkhoz.”

Indokolás

Az előző módosítással való összhang érdekében.

32. módosítás

1. cikk (12) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(12) A szöveg a következő 27a. cikkel egészül ki:</p> <p>„27a. cikk</p> <p><i>Konzultáció a tagállamokkal és a Bizottság véleménye</i></p> <p>(1) A 27. cikk (1) bekezdése szerint benyújtott értesítések kézhezvételét követően a Bizottság adott esetben konzultációs folyamatot alakíthat ki, és ennek részeként együttes ülésekre kerül sor a belső határon történő határellenőrzés visszaállítását vagy meghosszabbítását tervező tagállam, valamint a többi tagállam, különösen a határellenőrzések visszaállítása által közvetlenül érintett tagállamok és az érintett uniós ügynökségek részvételével.</p> <p>A konzultáció különösen a következőkre vonatkozik: a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azonosított veszély, a határellenőrzés tervezett visszaállításának relevanciája, figyelembe véve az alternatív intézkedések megfelelőségét, valamint a tagállamok közötti, a visszaállított határellenőrzésekkel kapcsolatos kölcsönös együttműködés megvalósításának módjai.</p> <p>A belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását vagy meghosszabbítását tervező tagállam a belső határokon végzett határellenőrzés során a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a szóban forgó konzultáció eredményeit.</p> <p>(2) A belső határokon történő határellenőrzés visszaállításával vagy meghosszabbításával kapcsolatban benyújtott értesítések kézhezvételét követően a Bizottság vagy bármely más tagállam – az EUMSZ 72. cikkének sérelme nélkül – véleményt bocsáthat ki, ha adott esetben az értesítésben és a kockázatértékelésben foglalt információk vagy bármely egyéb kiegészítő tájékoztatás alapján – aggályai vannak a belső határokon történő határellenőrzés tervezett visszaállításának vagy meghosszabbításának szükségességét vagy arányosságát illetően.</p>	<p>(12) A szöveg a következő 27a. cikkel egészül ki:</p> <p>„27a. cikk</p> <p><i>Konzultáció a tagállamokkal és a Bizottság véleménye</i></p> <p>(1) A 27. cikk (1) bekezdése szerint benyújtott értesítések kézhezvételét követően a Bizottság adott esetben konzultációs folyamatot alakít ki, és ennek részeként együttes ülésekre kerül sor a belső határon történő határellenőrzés visszaállítását vagy meghosszabbítását tervező tagállam, valamint a többi tagállam, különösen a határellenőrzések visszaállítása által közvetlenül érintett tagállamok, az Európai Parlament, a Régiók Európai Bizottsága és az érintett uniós ügynökségek részvételével.</p> <p>A konzultáció különösen a következőkre vonatkozik: a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azonosított veszély, a határellenőrzés tervezett visszaállításának relevanciája, figyelembe véve az alternatív intézkedések megfelelőségét, valamint a tagállamok közötti, a visszaállított határellenőrzésekkel kapcsolatos kölcsönös együttműködés megvalósításának módjai.</p> <p>A belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását vagy meghosszabbítását tervező tagállam a belső határokon végzett határellenőrzés során a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a szóban forgó konzultáció eredményeit.</p> <p>(2) A belső határokon történő határellenőrzés visszaállításával vagy meghosszabbításával kapcsolatban benyújtott értesítések kézhezvételét követően a Bizottság vagy bármely más tagállam – az EUMSZ 72. cikkének sérelme nélkül – véleményt bocsáthat ki, ha adott esetben az értesítésben és a kockázatértékelésben foglalt információk vagy bármely egyéb kiegészítő tájékoztatás alapján – aggályai vannak a belső határokon történő határellenőrzés tervezett visszaállításának vagy meghosszabbításának szükségességét vagy arányosságát illetően.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) A Bizottság véleményt bocsát ki a szóban forgó belső határellenőrzés szükségességéről és arányosságáról a belső határokon történő határellenőrzésnek a 25a. cikk (4) bekezdésén alapuló meghosszabbítására vonatkozó olyan értesítések kézhezvételét követően, amelyek eredményeként összesen tizennyolc hónapig folytatódik a határellenőrzés a belső határokon.</p>	<p>(3) A Bizottság véleményt bocsát ki a szóban forgó belső határellenőrzés szükségességéről és arányosságáról a belső határokon történő határellenőrzésnek a 25a. cikk (4) bekezdésén alapuló meghosszabbítására vonatkozó olyan értesítések kézhezvételét követően, amelyek eredményeként összesen tizenkét hónapig folytatódik a határellenőrzés a belső határokon. Ennek a véleménynek figyelembe kell vennie a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító érintett hatóságnak vagy hatóságoknak az értesítésben szereplő álláspontját is.</p>
<p>(4) A (2) vagy (3) bekezdésben említett vélemény kibocsátása esetén a Bizottság konzultációs folyamatot alakíthat ki annak érdekében, hogy a véleményt megvitassa a tagállamokkal. Amennyiben a Bizottság vagy valamely tagállam véleményt bocsát ki, amelyben aggodalmát fejezi ki a visszaállított belső határellenőrzés szükségességével vagy arányosságával kapcsolatban, a Bizottság elindítja ezt a folyamatot.</p>	<p>(4) A (2) vagy (3) bekezdésben említett vélemény kibocsátása esetén a Bizottság konzultációs folyamatot alakít ki annak érdekében, hogy a véleményt megvitassa a tagállamokkal. Amennyiben a Bizottság vagy valamely tagállam véleményt bocsát ki, amelyben aggodalmát fejezi ki a visszaállított belső határellenőrzés szükségességével vagy arányosságával kapcsolatban, a Bizottság elindítja ezt a folyamatot.</p>
<p>(5) Ha valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy olyan kivételes körülmények állnak fenn, amelyek a 25. cikk (5) bekezdésében említett maximális időtartamon túl is indokolják a belső határellenőrzés fenntartását, erről a 27. cikk (2) bekezdésével összhangban értesíti a Bizottságot. A tagállam által küldött új értesítés – a Bizottság (3) bekezdés szerinti véleményét szem előtt tartva – megindokolja, hogy miért fenyegeti továbbra is veszély a közrendet vagy a belső biztonságot. A Bizottság nyomon követő véleményt bocsát ki.”</p>	<p>(5) Ha valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy olyan kivételes körülmények állnak fenn, amelyek a 25a. cikk (5) bekezdésében említett maximális időtartamon túl is indokolják a belső határellenőrzés fenntartását, erről a 27. cikk (2) bekezdésével összhangban értesíti a Bizottságot. A tagállam által küldött új értesítés – a Bizottság (3) bekezdés szerinti véleményét szem előtt tartva – megindokolja, hogy miért fenyegeti továbbra is veszély a közrendet vagy a belső biztonságot. A Bizottság nyomon követő véleményt bocsát ki.”</p>

Indokolás

Az Európai Bizottságnak mihamarabb értékelnie kell, hogy szükségesek és arányosak-e a meghosszabbított belső határellenőrzések. Alapvető fontosságú az is, hogy az Európai Bizottság ajánlásai a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító érintett hatóság vagy hatóságok álláspontját is figyelembe vegyék. A folyamat során konzultálni kell az Európai Parlamenttel és a Régiók Európai Bizottságával. Emellett helyesbítésre van szükség, a belső határokon történő határellenőrzés meghosszabbítására való hivatkozást ugyanis a 25a. cikk (5) bekezdése tartalmazza.

33. módosítás

1. cikk (13) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(13) A 28. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„28. cikk</p> <p>Arra az esetre vonatkozó egyedi mechanizmus, ha a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély a belső határellenőrzés nélküli térség általános működését veszélyezteti</p>	<p>(13) A 28. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„28. cikk</p> <p>Arra az esetre vonatkozó egyedi mechanizmus, ha a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély a belső határellenőrzés nélküli térség általános működését veszélyezteti</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető ugyanazon komoly veszély a tagállamok többségét érinti, veszélyeztetve ezzel a belső határok nélküli térség általános működését, javaslatot tehet a Tanácsnak a határellenőrzés tagállamok általi visszaállításának engedélyezéséről szóló végrehajtási határozat elfogadására, amennyiben a 23. és 23a. cikkben említett, rendelkezésre álló intézkedések nem elegendők a veszély kezeléséhez.</p>	<p>(1) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető ugyanazon komoly veszély a tagállamok többségét érinti, veszélyeztetve ezzel a belső határok nélküli térség általános működését, javaslatot tehet a Tanácsnak a határellenőrzés tagállamok általi visszaállításának engedélyezéséről szóló végrehajtási határozat elfogadására, amennyiben a 23. cikkben említett, rendelkezésre álló intézkedések nem elegendők a veszély kezeléséhez.</p>
<p>(2) A határozat legfeljebb hat hónapos időszakra vonatkozik, és a Bizottság javaslata alapján további legfeljebb hat hónapos időszakokra meghosszabbítható mindaddig, amíg a veszély fennáll, figyelembe véve az (5) bekezdésben említett felülvizsgálatot.</p>	<p>2. A határozat legfeljebb hat hónapos időszakra vonatkozik, és a Bizottság javaslata alapján, ha a fenyegetettség tartós, további legfeljebb hat hónapos időszakokra és összesen 24 hónapra meghosszabbítható, figyelembe véve az (5) bekezdésben említett felülvizsgálatot.</p>
<p>(3) Amennyiben a tagállamok az (1) bekezdésben említett veszély miatt visszaállítják vagy meghosszabbítják a határellenőrzést, ezen ellenőrzésnek a tanácsi határozat hatálybalépésétől kezdve az említett határozaton kell alapulnia.</p>	<p>3. Amennyiben a tagállamok az (1) bekezdésben említett veszély miatt visszaállítják vagy meghosszabbítják a határellenőrzést, ezen ellenőrzésnek a tanácsi határozat hatálybalépésétől kezdve az említett határozaton kell alapulnia.</p>
<p>(4) A Tanács (1) bekezdésben említett határozatában hivatkozni kell azokra a megfelelő enyhítő intézkedésekre is, amelyeket nemzeti és uniós szinten kell meghatározni a határellenőrzés visszaállítása által okozott hatások minimalizálása érdekében.</p>	<p>(4) A Tanács (1) bekezdésben említett határozatában hivatkozni kell azokra a megfelelő enyhítő intézkedésekre is, amelyeket nemzeti és uniós szinten kell meghatározni a határellenőrzés visszaállítása által okozott hatások minimalizálása érdekében.</p>
<p>(5) A Bizottság felülvizsgálja az azonosított veszély alakulását, valamint az (1) bekezdésben említett tanácsi határozattal összhangban elfogadott intézkedések hatását annak értékelése céljából, hogy az intézkedések továbbra is indokoltak-e.</p>	<p>(5) A Bizottság felülvizsgálja az azonosított veszély alakulását, valamint az (1) bekezdésben említett tanácsi határozattal összhangban elfogadott intézkedések hatását annak értékelése céljából, hogy az intézkedések továbbra is indokoltak-e.</p>
<p>(6) A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot és a Tanácsban részt vevő többi tagállamot arról, hogy az (1) bekezdésben említett határozatnak megfelelően visszaállították a határellenőrzést.</p>	<p>(6) A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot és a Tanácsban részt vevő többi tagállamot arról, hogy az (1) bekezdésben említett határozatnak megfelelően visszaállították a határellenőrzést.</p>
<p>(7) A Bizottság ajánlást adhat ki, amelyben megjelöli azokat a 23. és 23a. cikkben említett egyéb intézkedéseket, amelyek kiegészíthetik a belső határellenőrzést, vagy alkalmasabbak lehetnek az (1) bekezdésben említett, a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető azonosított veszély kezelésére.”</p>	<p>(7) A Bizottság ajánlást adhat ki, amelyben megjelöli azokat a 23. cikkben említett egyéb intézkedéseket, amelyek kiegészíthetik a belső határellenőrzést, vagy alkalmasabbak lehetnek az (1) bekezdésben említett, a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető azonosított veszély kezelésére. Az ilyen ajánlásoknak figyelembe kell venniük a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító érintett hatóság vagy hatóságok álláspontját is.</p>

Indokolás

A határrégiókban a helyi és regionális önkormányzatok álláspontjának figyelembevétele és a javaslatban foglalt rendelkezések betartása érdekében a jelentés egységes formátumának tartalmaznia kell egy szakaszt a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító érintett hatóság vagy hatóságok álláspontjáról. Ezenkívül egy rögzített felső határra van szükség, hogy elkerülhessük a belső határok kvázi állandó ellenőrzését.

34. módosítás

1. cikk (14) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(14) A 31. cikk a következőképpen módosul:</p> <p>a) a 31. cikk (1) bekezdésre változik;</p> <p>b) a szöveg a következő (2) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(2) Amennyiben valamely tagállam a 27. cikk (1) bekezdésének megfelelően értesíti a Bizottságot és a többi tagállamot a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról, egyidejűleg tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a következőkről:</p> <p>a) azon belső határszakaszok adatai, ahol a határellenőrzést vissza kell állítani;</p> <p>b) a tervezett visszaállítás indokolása,</p> <p>c) az engedélyezett átkelőhelyek neve;</p> <p>d) a határellenőrzés tervezett visszaállításának időpontja és időtartama;</p> <p>e) adott esetben a többi tagállam által meghozandó intézkedések.</p> <p>3. Előfordulhat, hogy a tájékoztatás olyan információkra vonatkozik, amelyeket a tagállamok a 27. cikk (4) bekezdése alapján minősítettnek nyilvánítottak.</p> <p>Közbiztonsági okokból indokolt esetekben a tagállamok nem kötelesek megadni a (2) bekezdésben említett valamennyi információt.</p> <p>Az információk minősítése nem zárja ki, hogy a Bizottság az információkat az Európai Parlament rendelkezésére bocsássa. Az Európai Parlament részére történő, e cikk szerinti információ- és dokumentumtovábbításnak és -kezelésnek meg kell felelnie a minősített adatok továbbítására és kezelésére vonatkozóan az Európai Parlament és a Bizottság között alkalmazandó szabályoknak.”</p>	<p>(14) A 31. cikk a következőképpen módosul:</p> <p>a) a 31. cikk (1) bekezdésre változik;</p> <p>b) a szöveg a következő (2) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(2) Amennyiben valamely tagállam a 27. cikk (1) bekezdésének megfelelően értesíti a Bizottságot és a többi tagállamot a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról, egyidejűleg tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a következőkről:</p> <p>a) azon belső határszakaszok adatai, ahol a határellenőrzést vissza kell állítani;</p> <p>b) a tervezett visszaállítás indokolása,</p> <p>c) az engedélyezett átkelőhelyek neve;</p> <p>d) a határellenőrzés tervezett visszaállításának időpontja és időtartama;</p> <p>e) adott esetben a többi tagállam által meghozandó intézkedések.</p> <p>3. Előfordulhat, hogy a tájékoztatás olyan információkra vonatkozik, amelyeket a tagállamok a 27. cikk (4) bekezdése alapján minősítettnek nyilvánítottak.</p> <p>Komoly közbiztonsági okokból indokolt kivételes esetekben a tagállamok nem kötelesek megadni a (2) bekezdésben említett valamennyi információt.</p> <p>Az információk minősítése nem zárja ki, hogy a Bizottság az információkat az Európai Parlament rendelkezésére bocsássa. Az Európai Parlament részére történő, e cikk szerinti információ- és dokumentumtovábbításnak és -kezelésnek meg kell felelnie a minősített adatok továbbítására és kezelésére vonatkozóan az Európai Parlament és a Bizottság között alkalmazandó szabályoknak.”</p>

Indokolás

Fontos, hogy az átláthatóságra vonatkozó kivételek hatálya nagyon korlátozott legyen.

35. módosítás

1. cikk (15) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(15) A 33. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„33. cikk</p> <p>Jelentés a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról</p> <p>(1) Azok a tagállamok, amelyek belső határaikon határellenőrzést végeztek, legkésőbb négy héttel a belső határokon történő határellenőrzés megszüntetését követően jelentést nyújtanak be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról, és adott esetben meghosszabbításáról.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben a határellenőrzést a 25a. cikk (5) bekezdésében említettek szerint meghosszabbították, az érintett tagállam a határellenőrzés kivételes fenntartása esetén tizenkét hónap elteltével, azt követően pedig tizenkét havonta jelentést nyújt be.</p> <p>(3) A jelentés beszámol különösen a határellenőrzés szükségességére vonatkozó előzetes és nyomonkövetési vizsgálatról és a 26. cikkben említett kritériumok betartásáról, az ellenőrzések operatív végrehajtásáról, a szomszédos tagállamokkal folytatott gyakorlati együttműködésről, az intézkedésnek a személyek mozgását érintő hatásairól különösen a határregiókban, valamint a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának eredményességéről, kitérve a határellenőrzés visszaállításának arányosságára vonatkozó utólagos értékelésre is.</p> <p>(4) A Bizottság elfogadja és online elérhetővé teszi a szóban forgó jelentések egységes formátumát.</p> <p>(5) A Bizottság véleményt adhat ki a határellenőrzés egy vagy több belső határon vagy azok egy részén történő ideiglenes visszaállításáról készített utólagos értékelésről.</p>	<p>(15) A 33. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„33. cikk</p> <p>Jelentések a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról</p> <p>(1) Azok a tagállamok, amelyek belső határaikon határellenőrzést végeznek, négyhetente a belső határaikon történő határellenőrzések ideje alatt, valamint legkésőbb négy héttel a belső határokon történő határellenőrzés megszüntetését követően jelentéseket nyújtanak be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról, és adott esetben meghosszabbításáról.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben a határellenőrzést a 25a. cikk (5) bekezdésében említettek szerint meghosszabbították, az érintett tagállam a határellenőrzés kivételes fenntartása esetén tizenkét hónap elteltével jelentést nyújt be.</p> <p>(3) A jelentések beszámolnak különösen a határellenőrzés szükségességére vonatkozó előzetes és nyomonkövetési vizsgálatról és a 26. cikkben említett kritériumok betartásáról, az ellenőrzések operatív végrehajtásáról, a szomszédos tagállamokkal folytatott gyakorlati együttműködésről, az intézkedésnek a személyek mozgását érintő hatásairól különösen a határregiókban, valamint a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának eredményességéről, kitérve a határellenőrzés visszaállításának arányosságára vonatkozó folyamatos értékelésre is.</p> <p>(4) A Bizottság elfogadja és online elérhetővé teszi a szóban forgó jelentések egységes formátumát. A jelentés tartalmaz egy szakaszt a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határregiónak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatóság vagy hatóságok álláspontjáról.</p> <p>(5) A Bizottság véleményt ad ki a határellenőrzés egy vagy több belső határon vagy azok egy részén történő ideiglenes visszaállításáról készített folyamatos értékelésről.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(6) A Bizottság legalább évente jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére a belső határelőrzés nélküli térség működéséről (»A schengeni rendszer helyzetéről szóló jelentés« címmel). A jelentés tartalmazza az összes olyan határozat felsorolását, amelyeket adott évben a belső határokon történő határelőrzések visszaállítása céljából hoztak. Emellett ismerteti a schengeni térségen belüli, a harmadik országbeli állampolgárok szabálytalan mozgásával kapcsolatos tendenciákra vonatkozó információkat is, figyelembe véve az érintett uniós ügynökségek által szolgáltatott információkat, a releváns információs rendszerekből származó adatok elemzését, valamint annak értékelését, hogy szükséges és arányos volt-e a határelőrzés visszaállítása a jelentés által lefedett időszakban.»</p>	<p>(6) A Bizottság legalább évente jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács részére a belső határelőrzés nélküli térség működéséről (»A schengeni rendszer helyzetéről szóló jelentés« címmel). A jelentés tartalmazza az összes olyan határozat felsorolását, amelyeket adott évben a belső határokon történő határelőrzések visszaállítása céljából hoztak. Emellett ismerteti a schengeni térségen belüli, a harmadik országbeli állampolgárok szabálytalan mozgásával kapcsolatos tendenciákra vonatkozó információkat is, figyelembe véve az érintett uniós ügynökségek által szolgáltatott információkat, a releváns információs rendszerekből származó adatok elemzését, valamint annak értékelését, hogy szükséges és arányos volt-e a határelőrzés visszaállítása a jelentés által lefedett időszakban.»</p>

Indokolás

A határrégiókban a helyi és regionális önkormányzatok álláspontjának figyelembevétele és a javaslatban foglalt rendelkezések betartása érdekében a jelentés egységes formátumának tartalmaznia kell egy szakaszt a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító érintett hatóság vagy hatóságok álláspontjáról.

A belső határokon történő határelőrzés visszaállításának szükségességét és arányosságát rendszeresen biztosítani kell, és azt az Európai Bizottság kötelezően értékeli az ellenőrzések alatt és után.

Mivel a belső határokon történő ellenőrzéseket csak kivételes körülmények között és végső megoldásként lehet elvégezni, az ilyen intézkedéseket a kezdetektől szorosan nyomon kell követni és értékelni. Az itt javasolt négyhetes időtáv összhangban van az utólagos jelentéstételre előírt időtartammal.

36. módosítás

1. cikk (19) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(19) A rendelet egy új, XII. MELLÉKLETTEL egészül ki: „XII. MELLÉKLET A. RÉSZ A belső határokon elfogott személyek átadására vonatkozó eljárás [(1) – (7)] B. RÉSZ A belső határokon elfogott személyek átadására vonatkozó formanyomtatvány [...]</p>	

Indokolás

A 23a. cikk javasolt törlése miatt a XII. mellékletet is törölni kell.

37. módosítás

2. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A 2008/115/EK irányelv 6. cikke (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„(3) „(3) A tagállamok tartózkodhatnak a területükön illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárra vonatkozó kiutasítási határozat kiadásától, ha az érintett harmadik országbeli állampolgárt valamely másik tagállam – az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 23a. cikkében előírt eljárásnak megfelelően vagy kétoldalú megállapodások, illetve megegyezések keretében – visszafogadja.</p> <p>Az a tagállam, amely az érintett harmadik országbeli állampolgárt az első albekezdésnek megfelelően visszafogadta, az (1) bekezdéssel összhangban kiutasítási határozatot ad ki. Ilyen esetekben az első albekezdésben megállapított eltérés nem alkalmazható.</p> <p>A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot valamennyi meglévő, módosított vagy új kétoldalú megállapodásról, illetve megegyezésről.</p> <p>(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 077., 2016.3.23., 1. o.)”</p>	

Indokolás

A 23a. cikk javasolt törlése miatt a 2008/115/EK irányelv 6. cikkének (3) bekezdéséhez javasolt módosításokat szintén törölni kell. Lásd a (25) és (26) preambulumbekkezdés javasolt törlésének indokolását. Megjegyzendő még, hogy alááshatja az európai szolidaritást az, ha széles körben kell támaszkodni az ilyen átadások végrehajtásához szükséges, tagállamok közötti kétoldalú megállapodásokra. Továbbá az Európai Unió Tanácsa jogi szolgálatának véleményével (6357/21., 2021.2.19.) összhangban – amely vélemény részletesen kifejti a schengeni és dublini vívmányok közötti, az új migrációs és menekültügyi paktum szerinti javaslatokkal kapcsolatos „változó geometriát” – a visszatéréssel kapcsolatos rendelkezéseket újra be lehetne építeni a visszatérési irányelv átdolgozására irányuló javaslatba (ahogy azt az Európai Bizottság 2018-ban javasolta, és a javaslatról még mindig nem döntött a Tanács). Alternatív megoldásként ezek a rendelkezések a visszatérési irányelv módosítására irányuló javaslat részét képezhetik. A visszatérési irányelvnek a felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódex révén történő módosítása nem áll összhangban az Európai Bizottság minőségi jogalkotás iránti kötelezettségvállalásával.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

1. üdvözli a Schengeni határellenőrzési kódex módosítására irányuló európai bizottsági javaslatot, mind a külső határok védelmét célzó, egységesen alkalmazandó javasolt intézkedések, mind pedig a belső határellenőrzés visszaállítására és meghosszabbítására vonatkozó kritériumok és eljárási biztosítékok tekintetében, főleg mivel azok elismerik a határokon átnyúló együttműködés fontosságát;

2. üdvözli az Európai Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Reagálás a migránsok államilag támogatott instrumentalizálására az EU külső határán” című, 2021. november 23-án elfogadott közös közleményét, amely a migráncsempészség elleni megújított, 2021–2025-ös uniós cselekvési tervvel⁽⁶⁾ együtt első alkalommal foglalkozik az instrumentalizálás jelenségével;

⁽⁶⁾ COM(2021) 591 final.

3. egyetért azzal, hogy a schengeni térségnek jobban működő keretrendszerre van szüksége, és hogy a külső határok ellenőrzése valamennyi tagállam érdekében áll; elismeri, hogy az EU külső határainak hatékony ellenőrzése az átfogó uniós migrációs politika szerves része;
4. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi formájában az instrumentálizálás fogalmának a Schengeni határellenőrzési kódexben javasolt meghatározása túlságosan tág és homályos, így teret engedhet a félreértelmezéseknek, ami a nemzetközi védelemre vonatkozó közös szabályok által garantált minimumszabályoktól való, nem kellően indokolt eltérésekhez vezethet. Ugyanezen okból rámutat arra, hogy a javaslatot kísérő hatásvizsgálat „nem vizsgálja az irreguláris migráció instrumentálizálását, amely nyáron, azaz az e dokumentummal kapcsolatos munka befejezését követően, a Belarusszal közös szárazföldi határokon jelent meg”⁽⁷⁾. A javaslatot kísérő hatásvizsgálat ezért nem teljes, és nem nyújt kellő hozzájárulást, amely biztosítaná, hogy a javaslat teljesítse a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatás kitűzött célját, azaz hogy „a szakpolitikák minimális költség mellett maximális előnyöket jelentsenek, tiszteletben tartva a szubszidiaritás és az arányosság elvét”⁽⁸⁾;
5. hangsúlyozza, hogy az instrumentálizált migránsok származási országaira, valamint az instrumentálizálásért felelős unión kívüli kormányokra irányuló kiegészítő és megelőző szakpolitikai intézkedésekre is szükség van annak elkerülése érdekében, hogy pusztán az ilyen cselekmények áldozataivá váló személyeket büntessék. Míg az instrumentálizált migránsok humanitárius szükségleteinek továbbra is prioritást kell élvezniük, szankciókkal és egyéb korlátozó intézkedésekkel kell sújtani egyrészt azokat, akik részt vesznek vagy közreműködnek az Unió külső határainak illegális átlépését elősegítő, instrumentálizáló rezsim tevékenységeiben, valamint az emberi jogokkal visszaélő migráncscsmpészek tevékenységeiben, másrészt az emberkereskedelemben egyéb módon részt vevő személyeket;
6. rámutat arra, hogy az instrumentálizálásról szóló rendelet aggályokat vet fel az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdése szerinti arányosság elvének való megfelelés tekintetében, amely elv szerint az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges. A javaslat azzal a kockázattal jár, hogy lehetővé teszi az egységes uniós menekültügyi jogtól való eltéréseket, és túllépi az EU azon kül- és biztonságpolitikai célkitűzésének eléréséhez szükséges mértéket, hogy megakadályozza a harmadik országokat a migránsok instrumentálizálásában;
7. kéri az Európai Bizottságot, hogy a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásaival és a helyes jogalkotás elveivel összhangban alaposan dolgozza át a migráció és a menekültügy terén instrumentálizálást jelentő helyzetekkel foglalkozó európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot (instrumentálizálásról szóló rendelet)⁽⁹⁾, és ennek megfelelően vizsgálja felül a felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódexre vonatkozó javaslatát, az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás és arányosság elvével összhangban. Tekintettel arra, hogy az instrumentálizálásról szóló javasolt rendelet az új migrációs és menekültügyi paktum keretében tett egyéb javaslatok elfogadásától függ, és hogy azt hatásvizsgálat sem kísérte, az RB tartózkodik attól, hogy jogalkotási módosításokat javasoljon a fent említett rendeletjavaslathoz;
8. rámutat arra, hogy azáltal, hogy az egyes tagállamok számára lehetővé teszi az uniós menekültügyi jog egységes alkalmazásától való eltéréseket, fennáll a veszélye, hogy az instrumentálizálásról szóló rendelet aláássa a javasolt új migrációs és menekültügyi paktum azon célkitűzését, hogy koherens, egységes és integrált közös európai menekültügyi rendszer jöjjön létre, amelyet csak uniós szinten lehet kielégítően megvalósítani. Az RB különösen szkeptikus a javasolt ideiglenes intézkedésekkel kapcsolatban, mivel azok nem biztosítják az Európai Unió Alapjogi Chartájában előírt védelmet. A Charta ugyanis garantálja a visszaküldés elleni védelmet, a jogállás meghatározására irányuló eljárásból való tényleges hozzáférést, a menedékjogot, a szabadsághoz való jogot, a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot és a méltósághoz való jogot;
9. rámutat az új migrációs és menekültügyi paktumról szóló véleményére⁽¹⁰⁾, és ellenzi a határon folytatott menekültügyi eljárások szükségtelen meghosszabbítását, amelyeket az instrumentálizálásról szóló rendelet értelmében még tovább bővítenének, más olyan korlátozásokkal együtt, amelyek még jobban megnehezítik a menedékjog gyakorlását;
10. ezért óva int attól, hogy túl széles körben lehessen alkalmazni a határon folytatott gyorsított eljárást, a konkrét egészségi problémáktól eltérő személyes körülmények figyelembevétele nélkül; emiatt figyelmeztet arra, hogy túlságosan hosszú időszak áll a tagállamok rendelkezésére a menedékjog iránti kérelmek nyilvántartásba vételére és a területükre való belépés engedélyezésére, ami valószínűleg a szabadságtól való tömeges megfosztást eredményez, ez pedig gyakorlatilag a külső határokon való jogellenes fogva tartást jelent;

⁽⁷⁾ SWD(2021) 463 final.

⁽⁸⁾ SWD(2021) 305 final.

⁽⁹⁾ COM(2021) 890 final.

⁽¹⁰⁾ COR-2020-04843.

11. ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a „migráció és a menekültügy kezelésére irányuló szükséghelyzeti eljárásban” benyújtott fellebbezések automatikus felfüggesztő hatályának megvonása és a befogadási normák pusztán minimumra való csökkentése – amit a javaslat nem fejt ki részletesebben – azzal a kockázattal jár, hogy nem elégitik ki a menedékkérők sajátos szükségleteit;

12. hangsúlyozza, hogy a Lettország, Litvánia és Lengyelország érdekében hozott átmeneti szükséghelyzeti intézkedésekről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat, amelyet a javasolt instrumentálizálási rendelet is tükröz, a tanácsi tárgyalások során sem haladt előre; rámutat arra, hogy a jelenlegi jogi keretben a tagállamok már most is rugalmasak lehetnek a határokon bekövetkező változó események kezelésére;

13. felhívja a figyelmet, hogy Ukrajnának az Oroszországi Föderáció általi, 2022. februári megszállása, és ezt követően az ukránok és az országban élő más emberek elvándorlása megmutatta, mennyire fontos az EU külső határainak hatékony és humánus igazgatása. Lengyelország, Románia, Szlovákia és Magyarország jelentős kihívással szembesült egyrészt a határ biztonságának fenntartása, másrészt az Ukrajnát elhagyó és az uniós tagállamokban menedéket kereső több százezer ember migrációjának kezelése kapcsán. Az ukrán fegyveres konfliktus rávilágított az EU belső és külső határain átnyúló együttműködés fontosságára is, különösen a humanitárius segítségnyújtás összefüggésében;

14. üdvözli, hogy a tagállamok egységesek maradnak és életbe léptetik az átmeneti védelemről szóló irányelvet valamennyi ukrán menekült javára, és nem térnek el a menekültügyi jogi normáktól, ami az instrumentálizálásra szóló rendelet alkalmazása esetén is így lenne; hangsúlyozza, hogy a helyzet bonyolult jellege olyan összehangolt megközelítést igényel, amely tiszteletben tartja az emberi jogokat és a menedékjogot, és amely a szolidaritáson és az e helyzet által leginkább érintett tagállamok és régiók közötti igazságos felelősségmegosztáson alapul; büszke arra, hogy az aktuális választ a kormányok és a polgárok szolidaritása jelentette;

15. egyetért azzal, hogy a belső határellenőrzést mindig végső eszközként kell alkalmazni, és hangsúlyozza, hogy a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítása súlyosan veszélyezteti a szomszédos régiók együttműködési képességét, és súlyos következményekkel jár a regionális gazdaságokra nézve;

16. hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló együttműködés az európai integrációs projekt középpontjában áll, és az Európai Unió egyik legnagyobb sikere. Az emberek ugyanis a határokon tapasztalják meg az európai integráció valódi előnyeit. A határokon átnyúló együttműködés előmozdítja a régiók lakosai közötti kapcsolatokat, ösztönzi a fejlődést és közvetlenül javítja a helyi közösségek életminőségét;

17. rámutat arra, hogy a határokon átnyúló együttműködésben az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb visszaesését a Covid19-világjárvány okozta, de már a világjárvány előtt is számos határrégió szembesült többféle sajátos regionális akadállyal. Ilyen, az adott térségeket legjobban gátló tényezők közé sorolhatók például a határon átnyúló szállítás és összeköttetés problémái, valamint a polgárok és a vállalkozások előtt álló bürokratikus akadályok;

18. üdvözli annak megerősítését, hogy a belső határokon történő határellenőrzés hiánya nincs hatással a rendőrségi vagy egyéb közhatalmi feladatok illetékes hatóságok általi ellátására, amennyiben az nem a határforgalom-ellenőrzéssel egyenértékű hatású;

19. üdvözli a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására és meghosszabbítására vonatkozó szigorúbb kritériumokat és különösen azt a követelményt, hogy mérlegelni kell a határrégiók működésére gyakorolt valószínűsíthető hatásukat, figyelembe véve az ilyen régiók között fennálló erős társadalmi és gazdasági kapcsolatokat;

20. úgy véli azonban, hogy az alternatív intézkedések alkalmazását nemcsak a határellenőrzések meghosszabbításának kritériumai közé kell bevonni, hanem a határellenőrzések visszaállításának kritériumai közé is;

21. javasolja, hogy a belső határokon végzett ellenőrzéseket szigorúan legfeljebb 24 hónapra korlátozzák;

22. javasolja, hogy a belső határellenőrzés ideiglenes visszaállításáról szóló tagállami értesítés tartalmazza egyfelől annak indokolását, hogy miért nem felelnek meg az alternatív intézkedések, másfelől pedig a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatóság vagy hatóságok álláspontját;

23. üdvözli a határellenőrzések visszaállítását vagy meghosszabbítását kísérő enyhítő intézkedések előírását, kiemelt figyelmet fordítva a határrégiókra; az ezzel kapcsolatos megfontolásoknak a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatósággal vagy hatóságokkal folytatott konzultáción kell alapulnia;
24. üdvözli az „illetékes hatóságokra” való hivatkozásokat, amelyek elismerik a regionális és helyi szintű közigazgatási egységek közhatalmát;
25. kéri, hogy az Európai Bizottság széles körű konzultációt folytasson az érintett szereplőkkel, többek között helyi és regionális szinten is, mielőtt az új schengeni keretrendszerben felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat javasolna;
26. óva int a határforgalom-ellenőrzés mérlegelésen alapuló alkalmazásától, amely lényegében belső határellenőrzésnek minősülne;
27. egyetért azzal, hogy az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a szubszidiaritás elvét kell alkalmazni, és az Unió fellépésére van szükség, mivel a javasolt intézkedés céljai – a schengeni térség integritása és annak biztosítása, hogy a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának egységes feltételei legyenek – nem valósíthatók meg kielégítően sem központi, sem regionális és helyi szinten, hanem a javasolt intézkedés terjedelme vagy hatásai miatt az Unió szintjén valósíthatók meg jobban;
28. egyetért azzal, hogy bár az irreguláris migrációs áramlások önmagukban nem tekinthetők a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélynek, további intézkedéseket tehetnek szükségessé a schengeni térség működésének biztosítása érdekében;
29. nem ért egyet azonban azzal, hogy a harmadik országbeli állampolgárok tagállamok közötti nagymértékű, jogellenes mozgása által jellemzett helyzetet a belső határokon történő határellenőrzés egyes tagállamok általi visszaállításának vagy meghosszabbításának lehetséges indoklásaként lehessen használni, mivel ez ellentétes a javaslat célkitűzésével és a szubszidiaritás elvének megfelelő alkalmazásával. Mivel ez a helyzet a tagállamok közötti mozgásokra vonatkozik, a szubszidiaritás elvének való megfelelés érdekében a 28. cikkben javasoltaknak megfelelően uniós szinten kell foglalkozni vele;
30. javasolja, hogy a határellenőrzések visszaállítása olyan helyzetben, amelyet a harmadik országbeli állampolgárok tagállamok közötti nagymértékű, jogellenes mozgása jellemez, kizárólag a 28. cikkben javasolt egyedi mechanizmus hatálya alá tartozzon, és tanácsi végrehajtási határozat tárgyát képezze;
31. javasolja, hogy a nyomon követés és a jelentéstétel a belső határokon történő ellenőrzések bevezetése után kellő időben induljon el, és ne merüljön ki utólagos értékelésekben és jelentéstételben;
32. üdvözli a 27a. cikk alapján bevezetett konzultációs folyamatot, és kéri, hogy a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatóságok nyújtsák be észrevételeiket a tagállamok azon bejelentéseikhez, amelyek közvetlenül érintik közigazgatási egységüket;
33. rámutat arra, hogy a határellenőrzések meghosszabbítása esetén a tagállamok által benyújtandó kockázatértékelésnek tartalmaznia kell a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatósággal folytatott konzultációk eredményeit;
34. kéri az Európai Bizottságot, hogy véleményét a határellenőrzés szükségességére és arányosságára, valamint a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatóságokkal folytatott konzultációkra alapozza.
35. hasonlóképpen kéri az Európai Bizottságot, hogy amikor ajánlást ad ki, amelyben megjelöli azokat a 23. cikkben említett egyéb intézkedéseket, amelyek kiegészíthetik a belső határellenőrzést, vagy alkalmasabbak lehetnek az (1) bekezdésben említett, a belső biztonságot vagy a közrendet fenyegető azonosított veszély kezelésére, akkor az ajánlását a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határrégióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatóságokkal folytatott konzultációkra is alapozza;

36. kéri, hogy annak biztosítása érdekében, hogy a határ régiók nézeteit minden szakaszban figyelembe vegyék, a tagállamok által az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Bizottságnak készített jelentésként benyújtott utólagos elemzés tartalmazza a 39. cikk (1) bekezdésének h) pontja értelmében határ régióknak tekintett helyi közigazgatási területeket irányító hatóságok álláspontját;

37. végezetül támogatja a schengeni térség 2023. január 1-jére tervezett kibővítését Horvátországgal. Az RB kéri továbbá, hogy a schengeni térséget terjesszék ki Bulgáriára és Romániára is, feltéve, hogy azok ténylegesen végrehajtják a schengeni vívmányokat. Ennek kapcsán osztja az Európai Bizottságnak „A teljeskörűen működő és reziliens schengeni térség kialakítására vonatkozó stratégia” című közleményében kifejezett meggyőződését, mely szerint „a három ország teljeskörű csatlakozása a schengeni térséghez az EU egésze szempontjából növeli a biztonságot, mivel ezek az országok így teljeskörűen kiaknázzhatják a rendelkezésre álló [...] eszközöket. Csatlakozásuk végül a schengeni térséget övező kölcsönös bizalom megerősítéséhez is elengedhetetlen”⁽¹⁾.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

⁽¹⁾ COM(2021) 277 final.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az ipari kibocsátásokról szóló irányelv

(2022/C 498/16)

Előadó:	Jean-Noël VERFAILLIE (FR/RE), Marly polgármestere
Referenciaszövegek:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i, 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv és a hulladéklerakókról szóló, 1999. április 26-i, 1999/31/EK tanácsi irányelv módosításáról COM(2022) 156 Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az ipari létesítmények környezeti adatainak bejelentéséről és az ipari kibocsátások portáljának létrehozásáról COM(2022) 157

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i, 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv és a hulladéklerakókról szóló, 1999. április 26-i, 1999/31/EK tanácsi irányelv módosításáról

COM(2022) 156

1. módosítás

(16) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
(16) A 2010/75/EU irányelvnek az Unió erőforrás- és energiahatékonyságához, valamint körforgásos gazdaságához való hozzájárulását hatékonyabbá kell tenni, figyelembe véve, hogy az uniós energiapolitika egyik vezérelve az energiahatékonyság elsődlegessége. Ezért az engedélyeknek lehetőség szerint kötelező környezetiteljesítmény-határértékeket kell megállapítaniuk a fogyasztási és erőforrás-hatékonysági szintek, így a víz, az energia és az újrafeldolgozott anyagok felhasználása tekintetében is, a BAT-következtetésekről szóló határozatokban meghatározott, elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó környezeti teljesítményszintek alapján (BAT-AEPL).	(16) A 2010/75/EU irányelvnek az Unió erőforrás- és energiahatékonyságához, valamint körforgásos gazdaságához való hozzájárulását hatékonyabbá kell tenni, figyelembe véve, hogy az uniós energiapolitika egyik vezérelve az energiahatékonyság elsődlegessége. Ezért az engedélyek lehetőség szerint kötelező környezetiteljesítmény-határértékeket kívánunk megállapítani a fogyasztási és erőforrás-hatékonysági szintek, így a víz, az energia és az újrafeldolgozott anyagok felhasználása tekintetében is, a BAT-következtetésekről szóló határozatokban meghatározott, elérhető legjobb technikákhoz kapcsolódó környezeti teljesítményszintek alapján (BAT-AEPL).

Indokolás

Technikai módosítás, hogy a preambulumbekendést hozzáigazítsuk a vonatkozó cikkhez javasolt változtatásokhoz.

2. módosítás**(25) preambulumbekendés**

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
<p>(25) A tiszta, körforgásos és klímasemleges gazdaságra vonatkozó uniós célkitűzések 2050-ig történő eléréséhez az uniós gazdaság mélyreható átalakítására van szükség. A 8. környezetvédelmi cselekvési programmal összhangban ezért a 2010/75/EU irányelv hatálya alá tartozó létesítmények üzemeltetői számára elő kell írni, hogy környezetközpontú irányítási rendszereik keretében átalakítási terveket is kidolgozzanak. Ezek az átalakítási tervek a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ szerinti, fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásra vonatkozó követelmények kiegészítéseként is érthetők, mivel eszközöket biztosítanak e követelményeknek a létesítmények szintjén történő konkrét végrehajtásához. Ezért az energiaigényes létesítmények üzemeltetőinek 2030. június 30-ig el kell készíteni az átalakítási terveket. Az I. mellékletben felsorolt egyéb tevékenységeket végző létesítmények üzemeltetői számára pedig elő kell írni, hogy a BAT-következtetésekről szóló határozatok 2030. január 1-je utáni közzétételét követő engedély-újraértékelés és -frissítés keretében dolgozzák ki az átalakítási terveket. Míg az átalakítási terveknek továbbra is az üzemeltetők felelősségi körében készített indikatív dokumentumoknak kell maradniuk, az üzemeltetők által a környezetközpontú irányítási rendszereik részeként megbízott ellenőrző szervezetnek meg kell győződnie arról, hogy azok tartalmazzák-e azokat a minimális információkat, amelyeket az Európai Bizottság fog egy végrehajtási jogi aktusban meghatározni, az üzemeltetőknek pedig nyilvánosságra kell hozniuk az átalakítási terveket.</p> <p>⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).</p>	<p>(25) A tiszta, körforgásos és klímasemleges gazdaságra vonatkozó uniós célkitűzések 2050-ig történő eléréséhez az uniós gazdaság mélyreható átalakítására van szükség. A 8. környezetvédelmi cselekvési programmal összhangban ezért a 2010/75/EU irányelv hatálya alá tartozó létesítmények üzemeltetői számára elő kell írni, hogy környezetközpontú irányítási rendszereik keretében átalakítási terveket is kidolgozzanak. Ezek az átalakítási tervek a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ szerinti, fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásra vonatkozó követelmények kiegészítéseként is érthetők, mivel eszközöket biztosítanak e követelményeknek a létesítmények szintjén történő konkrét végrehajtásához. Ezért az energiaigényes létesítmények üzemeltetőinek 2030. június 30-ig el kell készíteni az indikatív átalakítási terveket. Az I. mellékletben felsorolt egyéb tevékenységeket végző létesítmények üzemeltetői számára pedig elő kell írni, hogy a BAT-következtetésekről szóló határozatok 2030. január 1-je utáni közzétételét követő engedély-újraértékelés és -frissítés keretében dolgozzák ki az indikatív átalakítási terveket.</p> <p>⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).</p>

Indokolás

Technikai módosítás, hogy a preambulumbekendést hozzáigazítsuk a vonatkozó módosító indítványhoz javasolt változtatásokhoz.

3. módosítás

1. cikk (1) bekezdés 5. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>5. Az 5. cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(4) A tagállamok biztosítják, hogy az e cikk alapján kiadott engedélyek ingyenesen és a regisztrált felhasználók hozzáféréseinek korlátozása nélkül elérhetőek legyenek az interneten. Továbbá ugyanilyen feltételek mellett elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára az egyes engedélyek összefoglalóját is. Ennek az összefoglalónak legalább a következőket kell tartalmaznia:</p> <p>a) az engedélyben foglalt főbb feltételek áttekintése;</p> <p>b) a kibocsátási határértékek és a környezeti teljesítményre vonatkozó határértékek;</p> <p>c) a 15. cikk (4) bekezdésével összhangban engedélyezett eltérések;</p> <p>d) az alkalmazandó BAT-következtetések;</p> <p>e) az engedély újraértékelésére és frissítésére vonatkozó rendelkezések.</p> <p>A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el a második albekezdésben említett összefoglaló formátumának meghatározása céljából. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 75. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.”</p>	<p>5. Az 5. cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(4) A tagállamok biztosítják, hogy az e cikk alapján kiadott engedélyek ingyenesen és a regisztrált felhasználók hozzáféréseinek korlátozása nélkül elérhetőek legyenek az interneten. Továbbá ugyanilyen feltételek mellett elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára az egyes engedélyek összefoglalóját is. Ennek az összefoglalónak legalább a következőket kell tartalmaznia:</p> <p>a) az engedélyben foglalt főbb feltételek áttekintése;</p> <p>b) a kibocsátási határértékek és a környezeti teljesítményre vonatkozó határértékek;</p> <p>c) a 15. cikk (4) bekezdésével összhangban engedélyezett eltérések;</p> <p>d) az alkalmazandó BAT-következtetések;</p> <p>e) az engedély újraértékelésére és frissítésére vonatkozó rendelkezések.</p> <p>f) az információkérésekért és panaszokért felelős konkrét hatóság vagy szerv megjelölése.</p> <p>A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el a második albekezdésben említett összefoglaló formátumának meghatározása céljából. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 75. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.”</p>

Indokolás

A nyilvánosságot tájékoztatni kell az információkérésekért és panaszokért felelős konkrét szintről annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a nem megfelelő szervvel vagy hatósággal való kapcsolatfelvétel, ami adminisztratív terhet ró a közigazgatásra és megnehezíti az információszerzést.

4. módosítás

1. cikk (12) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(12) A 15. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„15. cikk</p> <p>Kibocsátási határértékek, a környezeti teljesítményre vonatkozó határértékek és az azokkal egyenértékű paraméterek és műszaki intézkedések</p>	<p>(12) A 15. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„15. cikk</p> <p>Kibocsátási határértékek, a környezeti teljesítményre vonatkozó határértékek és az azokkal egyenértékű paraméterek és műszaki intézkedések</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>[...]</p> <p>(3a) Az illetékes hatóság a környezeti teljesítményre vonatkozóan olyan határértékeket határoz meg, amelyek biztosítják, hogy normál üzemeltetési feltételek mellett ezek a teljesítmény-határértékek ne haladják meg a 13. cikk (5) bekezdésében említett, a BAT-következtetésekről szóló határozatokban meghatározott, BAT-hoz kapcsolódó környezeti teljesítményszinteket.</p> <p>[...]”</p>	<p>[...]</p> <p>(3a) Az illetékes hatóság a környezeti teljesítményre vonatkozóan olyan határértékeket határozhat meg, amelyek biztosítják, hogy normál üzemeltetési feltételek mellett ezek a teljesítmény-határértékek ne haladják meg a 13. cikk (5) bekezdésében említett, a BAT-következtetésekről szóló határozatokban meghatározott, BAT-hoz kapcsolódó környezeti teljesítményszinteket.</p> <p>[...]”</p>

Indokolás

A kötelező teljesítményértékek meghatározására vonatkozó kötelezettség következtelen szabályozáshoz vezetne, és aláásná az ipari átalakulást. Ezt a követelményt az illetékes hatóságok mérlegelésére kell bízni, miután alapos értékelés igazolta, hogy egy ilyen követelmény nem vezetne a máshol meghatározott engedélyezési feltételek közötti inkoherenciához.

5. módosítás

1. cikk 18a. pont

(új pont)

2010/75/EU irányelv 25. cikk (3) bekezdés	Az RB módosítása
<p>(3) Azt, hogy mi minősül kellő mértékű érdekeltségnek és jogsérelemnek, a tagállamok határozzák meg azzal a célkitűzéssel összhangban, hogy biztosítani kell az érintett nyilvánosságának az igazságszolgáltatáshoz való széles körű jogát.</p> <p>Ebből a célból a környezetvédelmet ösztönző és a nemzeti jog szerinti követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezetek érdekeltségét kellő mértékűnek kell tekinteni az (1) bekezdés a) pontjának céljára.</p> <p>E szervezetek jogait az (1) bekezdés b) pontjának céljára olyan jogoknak kell tekinteni, amelyek sérülhetnek.</p>	<p>(18a) A 25. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>(3) Azt, hogy mi minősül kellő mértékű érdekeltségnek és jogsérelemnek, a tagállamok határozzák meg azzal a célkitűzéssel összhangban, hogy biztosítani kell az érintett nyilvánosságának az igazságszolgáltatáshoz való széles körű jogát.</p> <p>Ebből a célból a környezetvédelmet ösztönző és a nemzeti jog szerinti követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezetek érdekeltségét kellő mértékűnek kell tekinteni az (1) bekezdés a) pontjának céljára.</p> <p>E célból az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában kellő mértékűnek kell tekinteni bármely olyan szubnacionális hatóság érdekét, amelynek területe vagy lakossága negatív módon érintett lehet, valamint a nemzeti jog bármely követelményének való megfelelést.</p> <p>E szervezetek vagy hatóságok jogait az (1) bekezdés b) pontjának céljára olyan jogoknak kell tekinteni, amelyek sérülhetnek.</p>

Indokolás

Az RB támogatja a nyilvánosság részvételét és a helyi önkormányzatok igazságszolgáltatáshoz való jogát, és üdvözli az ezzel kapcsolatos felülvizsgálatokat, ugyanakkor javasolja a helyi és regionális önkormányzatok igazságszolgáltatáshoz való jogának biztosítását valamennyi tagállamban, és kéri a teljeskörű és időszerű tájékoztatást és a nyilvánosság részvételét minden eljárásban.

6. módosítás

1. cikk (22) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>22. A szöveg a következő 27a–27d. cikkel egészül ki:</p> <p>„[...]”</p> <p>27. d. cikk</p> <p>A tiszta, körforgásos és klímasemleges iparra való átállás</p> <p>(1) A tagállamok előírják, hogy 2030. június 30-ig az üzemeltető 14a. cikk szerinti környezetközpontú irányítási rendszere minden olyan létesítményre vonatkozóan tartalmazzon egy átalakítási tervet, amely az I. melléklet 1., 2., 3., 4., 6.1a. és 6.1b. pontjában felsorolt tevékenységeket végez. A (4) bekezdésben leírt formátumot követve az átalakítási tervnek információkat kell tartalmaznia azzal kapcsolatban, hogy a létesítmény hogyan fog átalakulni a 2030–2050-es időszak során annak érdekében, hogy hozzá tudjon járulni a fenntartható, tiszta, körforgásos és klímasemleges gazdaság 2050-ig történő kialakulásához.</p> <p>A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy 2031. december 31-ig az üzemeltető által a környezetközpontú irányítási rendszerének részeként megbízott ellenőrző szervezet értékelje, hogy az (1) bekezdés első albekezdése szerinti átalakítási tervek megfelelnek-e a (4) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusban meghatározott követelményeknek.</p> <p>(2) A tagállamok előírják, hogy az engedélyezési feltételek 21. cikk (3) bekezdése szerinti felülvizsgálatának részeként a BAT-következtetésekre vonatkozó határozatok 2030. január 1-jét követő közzététele után az üzemeltető 14a. cikk szerinti környezetközpontú irányítási rendszere minden olyan létesítményre vonatkozóan tartalmazzon egy átalakítási tervet, amely az I. mellékletben felsorolt, de az (1) bekezdésben nem említett tevékenységet végez. A (4) bekezdésben leírt formátumot követve az átalakítási tervnek információkat kell tartalmaznia azzal kapcsolatban, hogy a létesítmény hogyan fog átalakulni a 2030–2050-es időszak során annak érdekében, hogy hozzá tudjon járulni a fenntartható, tiszta, körforgásos és klímasemleges gazdaság 2050-ig történő kialakulásához.</p> <p>A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az üzemeltető által a környezetközpontú irányítási rendszerének részeként megbízott ellenőrző szervezet értékelje, hogy a (2) bekezdés első albekezdése szerinti átalakítási tervek megfelelnek-e a (4) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusban meghatározott követelményeknek.</p>	<p>22. A szöveg a következő 27a–27d. cikkel egészül ki:</p> <p>„[...]”</p> <p>27. d. cikk</p> <p>A tiszta, körforgásos és klímasemleges iparra való átállás</p> <p>(1) A tagállamok előírják, hogy 2030. június 30-ig, az engedélyezési feltételek 21. cikk (3) bekezdése szerinti felülvizsgálatának részeként és a BAT-következtetésekre vonatkozó határozatok 2030. január 1-jét követő közzététele után, az üzemeltető minden olyan létesítményre vonatkozóan készít egy indikatív átalakítási tervet, amely az I. mellékletben szereplő tevékenységet végez. A (4) bekezdésben leírt formátumot követve az indikatív átalakítási tervnek információkat kell tartalmaznia azzal kapcsolatban, hogy a létesítmény hogyan fog átalakulni a 2030–2050-es időszak során annak érdekében, hogy hozzá tudjon járulni a fenntartható, tiszta, körforgásos és klímasemleges gazdaság 2050-ig történő kialakulásához.</p> <p>(2) Az üzemeltető nyilvánosságra hozza az indikatív átalakítási tervének összefoglalóját.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) Az üzemeltető a környezetközpontú irányítási rendszere közzétételének részeként nyilvánosságra hozza az átalakítási tervét, valamint az (1) és (2) bekezdésben említett értékelés eredményeit.</p> <p>(4) A Bizottság 2028. június 30-ig végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza az átalakítási tervek formátumát. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 75. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.”</p>	<p>(3) A Bizottság 2028. június 30-ig végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza az átalakítási tervek formátumát. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 75. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.”</p>

Indokolás

Az átalakítási terv indikatív jellege megfelelőnek tűnik, mivel a kitűzött célok előrettekintőek, és az externáliáktól (pl. a megújuló és alacsony energiaigényű vektorok rendelkezésre állásától) függenek, valamint így elkerülhető az engedélyezési eljárások összetettebbé válása.

7. módosítás

1. cikk (31) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(31) A 79. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„79. cikk</p> <p>Szankciók</p> <p>(1) A környezet büntetőjog általi védelméről szóló 2008. november 19-i 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti tagállami kötelezettségek sérelme nélkül a tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, és megtesznek minden szükséges intézkedést azok alkalmazásának biztosítására. Az így előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot e szankciókról és rendelkezésekről, továbbá az azokat érintő valamennyi későbbi módosításról.</p> <p>(2) Az (1) bekezdésben említett szankciók magukban foglalják a jogsértést elkövető jogi személy forgalmával, illetve természetes személy jövedelmével arányos pénzbírságokat. A pénzbírságok mértékét úgy kell kiszámítani, hogy azok ténylegesen megfosszák a jogsértésért felelős személyt a jogsértésből származó gazdasági előnyöktől. Ismétlődő jogsértések esetén a pénzbírságok mértékét fokozatosan növelni kell. Jogi személy által elkövetett jogsértés esetén az ilyen pénzbírságok maximális összege az üzemeltető érintett tagállamban elért éves forgalmának legalább 8 %-a.</p>	<p>(31) A 79. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„79. cikk</p> <p>Szankciók</p> <p>(1) A környezet büntetőjog általi védelméről szóló 2008. november 19-i 2008/99/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti tagállami kötelezettségek sérelme nélkül a tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, és megtesznek minden szükséges intézkedést azok alkalmazásának biztosítására. Az így előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot e szankciókról és rendelkezésekről, továbbá az azokat érintő valamennyi későbbi módosításról.</p> <p>(2) Az (1) bekezdésben említett szankciók magukban foglalják a jogsértést elkövető jogi személy forgalmával, illetve természetes személy jövedelmével arányos pénzbírságokat. A pénzbírságok mértékét úgy kell kiszámítani, hogy azok ténylegesen megfosszák a jogsértésért felelős személyt a jogsértésből származó gazdasági előnyöktől. Ismétlődő jogsértések esetén a pénzbírságok mértékét fokozatosan növelni kell. Jogi személy által elkövetett jogsértés esetén az ilyen pénzbírságok maximális összege az üzemeltető éves forgalmának legalább 8 %-a, figyelembe véve az anya- és a leányvállalatokat is.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett szankciók adott esetben kellően figyelembe vegyék a következőket:</p> <p>a) a jogsértés jellege, súlyossága és mértéke;</p> <p>b) a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;</p> <p>c) a jogsértés által érintett lakosság vagy környezet, szem előtt tartva a jogsértés által az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmére irányuló célkitűzésre gyakorolt hatást.”</p>	<p>(3) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett szankciók adott esetben kellően figyelembe vegyék a következőket:</p> <p>a) a jogsértés jellege, súlyossága és mértéke;</p> <p>b) a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;</p> <p>c) a jogsértés által érintett lakosság vagy környezet, szem előtt tartva a jogsértés által az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmére irányuló célkitűzésre gyakorolt hatást.”</p> <p>(4) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szankciókból befolyt pénzeszközöket elsősorban a helyi és regionális önkormányzatoknak okozott károk helyreállítására vagy kompenzálására használják fel.</p> <p><i>Amennyiben az irányelv alkalmazása gazdasági tevékenységek felülvizsgálatával vagy megszüntetésével jár, a szankció meghatározásánál figyelembe kell venni a helyi önkormányzatokra gyakorolt társadalmi következményeket, és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szankciókból befolyt pénzeszközöket a helyi és regionális önkormányzatok társadalmi és gazdasági veszteségeinek ellentételezésére használják fel, a helyi és regionális önkormányzatokkal egyeztetve.</i></p>

Indokolás

A szennyezés helyi közösségekre gyakorolt hatása rendkívül problematikus környezeti, egészségügyi, társadalmi és gazdasági károkat okozhat, különösen egy kis és/vagy szegény közösség számára. A szankcióknak ezt figyelembe kell venniük.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

Általános megjegyzések

1. emlékeztet arra az elkötelezettségére, hogy felgyorsítsuk és 2050-re megvalósítsuk az igazságos és tiszta átmenetet egy klímasemleges és körforgásos gazdaság felé, amely az Európai Unió régiói számára kedvező, és amelyből egyetlen ember és egyetlen terület sem marad ki az Európai Unióban; ezzel összefüggésben támogatja az ipari kibocsátásokról szóló irányelv felülvizsgálatát, amelynek nemcsak az a célja, hogy a környezet és az emberi egészség jobb védelme érdekében segítsen megelőzni és ellenőrizni a szennyezést, hanem az is, hogy ösztönözze az innovációt, jutalmazza az élenjárókat és elősegítse az egyenlő versenyfeltételeket az uniós piacon;
2. úgy véli, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatékony jogi keret, amely már hatékonyan bizonyult a szennyező anyagok ipari kibocsátásának csökkentésében, és mint ilyen, továbbra is alkalmas annak az átalakulásnak a lehetővé tételére, amelyre az európai iparnak szüksége van az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek teljesítéséhez. Hangsúlyozza, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv megelőzést célzó megközelítése és a kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) piacialapú megközelítése közötti szinergiák olyan helyzetet eredményezhetnek, amely az üzemeltetők, az éghajlat és a környezet számára egyaránt előnyös;
3. támogatja a tudományos alapú megközelítést, különösen azért, hogy értékelhető legyen az ipari tevékenységek által az általános szennyezésre gyakorolt tényleges hatás;
4. rámutat arra, hogy az egyik jelenleg még meglévő hiányosság az, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv alkalmazása nem következetes a tagállamokban;
5. felhívja a figyelmet arra a kontextusra, amelyben az ipari kibocsátásokról szóló irányelv javasolt felülvizsgálatára sor kerül (energiaárak, gyors infláció, az ellátási láncok zavarai), és figyelmeztet arra, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv nem megfelelően kidolgozott reformja negatív hatást gyakorolna Európa ipari versenyképességére;

6. ezzel összefüggésben tudomásul veszi a jogszabályok értékelésével foglalkozó bizottság által az ipari kibocsátásokról szóló irányelv felülvizsgálatának hatásvizsgálatáról szóló jelentésében⁽¹⁾ megfogalmazott fenntartásokat, különösen azt, hogy a szöveg nem fogalmaz egyértelműen a felülvizsgálat ipari versenyképességre gyakorolt bizonyos hatásai kapcsán (delokalizáció és a kevésbé korlátozó szabályokat alkalmazó harmadik országokból származó termékkel történő kiváltás kockázata, különösen az újonnan bevezetett tevékenységek tekintetében), sem pedig az állatállomány irányelv alá történő bevonásának a vidéki területekre és a fogyasztói árakra gyakorolt hatása tekintetében;

7. kéri a társjogalkotókat, hogy tegyék következetesebbé az ipari kibocsátásokról szóló irányelv végrehajtását, és az uniós kereskedelempolitika keretében vegyék figyelembe az átállás költségeit és kihívásait a harmadik országok által támogatott tisztességtelen verseny elkerülése érdekében;

8. ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatálya alá tartozó ipari telephelyekre nagyrészt vonatkoznak a dekarbonizációs szabályok és sémák; kéri ezért, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv ne avatkozzon be a már meglévő ipari és különösen hatékony végrehajtási eszközökbe a következtelenségek elkerülése és a dekarbonizációs erőfeszítések lehető legköltséghatékonyabb módon történő előmozdítása érdekében;

Az ipari kibocsátásokról szóló irányelv hatékonyságának biztosítása

9. úgy véli, hogy a nyilvánosság tájékoztatására vonatkozó általános elvnek és annak, hogy nem szabad korlátozni a vonatkozó információk terjesztését, összhangban kell lennie a telephelyek biztonságával és védelmével, az üzleti titkokkal és a rosszhiszemű cselekmények megelőzésével;

10. megerősíti, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv alapelveinek és integrált megközelítésének fenntartása hozzájárul az ipari átalakulás sikeréhez;

11. ezért támogatja az elérhető legjobb technikák (BAT) és a sevillai folyamat (az elérhető legjobb technikákra vonatkozó referenciadokumentumok vagy BREF-ek) fogalom meghatározásának fenntartását;

12. fenntartásai vannak a 15. cikk (3) bekezdésének jelenlegi szövegével kapcsolatban, nevezetesen a kibocsátási határértékeknek a BAT-következtetésekben említett legszigorúbb szinten történő meghatározásával kapcsolatban;

13. megkérdőjelezi a BAT-hoz kapcsolódó környezeti teljesítményszintekről szóló 15. cikk, (3a) bekezdés szövegét. Ezt a követelményt az illetékes hatóságok mérlegelésére kell bízni, miután alapos értékelés igazolta, hogy egy ilyen követelmény nem vezetne a máshol meghatározott engedélyezési feltételek közötti inkoharenciához;

14. egyetért az Európai Számvevőszékkel abban, hogy „a szennyező fizet” elv jelentését egyértelműen meg kell határozni, és támogatja a szankciókra és kártérítésre vonatkozó rendelkezések megerősítését; a szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük, és figyelembe kell venniük a vállalkozások teljes tulajdonosi szerkezetét, így gondoskodva arról, hogy a szankciókat a felelős felekre vessék ki;

15. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak kell megbirkózniuk a szennyezés környezeti, egészségügyi, társadalmi és gazdasági hatásaival. A szankciókból és kártérítésekből befolyt pénzeszközöket többek között arra kell használni, hogy segítsék a helyi és regionális önkormányzatokat e hatások következményeinek kezelésében;

16. támogatja az ipari kibocsátások portáljának létrehozását. Kéri azonban, hogy törekedjenek a helyi és regionális önkormányzatokra nehezedő további adminisztratív terhek korlátozására;

Hatály

17. úgy véli, hogy az új ágazatokra való bármiféle kiterjesztést gondosan elemezni kell, beleértve egy költség-haszon elemzést is, figyelembe véve többek között az ezek kezelésére szolgáló intézkedéseket és szakpolitikai kereteket;

18. támogatja az ipari kibocsátásokról szóló irányelv más ágazatokra, például a marhahúságazatra való kiterjesztését; ugyanakkor aggodalmának ad hangot az adminisztratív terhek és költségek miatt, és intézkedések bevezetését javasolja a vállalkozások, valamint a helyi és regionális önkormányzatok pénzügyi támogatására az átmenet során, figyelembe véve a kisebb entitásokra gyakorolt szociális hatást; kéri a társjogalkotókat, hogy ne szorítkozzanak kizárólag a tenyésztési küszöbérték kritériumára;

19. kéri, hogy alaposabban vizsgálják meg az akvakultúrának az irányelvbe való lehetséges felvételét, figyelembe véve a környezeti és éghajlati költségeket és előnyöket, értékelve a vállalkozások adminisztratív terheit és költségeit, és figyelembe véve különösen az azokra a helyi közösségekre gyakorolt szociális hatást, ahol az akvakultúra a helyi gazdaság jelentős részét képviseli;

⁽¹⁾ SEC(2022) 169.

20. figyelmeztet arra, hogy a 74. cikkben keresztüli túlzott kiterjesztés, amely felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén szélesebb hatályt tesz lehetővé, veszélyeztetheti a mélyreható adatgyűjtés teljes folyamatát, befolyásolhatja a sevellai folyamat működését és megnehezítheti az engedélyek kiadását;

Az innováció ösztönzése

21. azonosul a környezetvédelmi szempontból hatékonyabb technológiákkal kapcsolatos kutatás és innováció ösztönzésére irányuló törekvéssel a zöld megállapodás célkitűzéseinek teljesítése érdekében;

22. üdvözli az ipari átalakulással és kibocsátással foglalkozó innovációs központ (INCITE) létrehozását, amely az uniós innováció eszközévé válhat; kéri azonban, hogy az INCITE ne ismétlje a BREF felülvizsgálati folyamatát;

23. emlékeztet arra, hogy az innováció helyi és regionális szinten is zajlik, és hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak az új kezdeményezés tevékenységeiben részt vevő köztisztviselők között van a helyük;

24. tudomásul veszi a teljesítményszinteknek az az új technikákhoz való kapcsolására irányuló törekvést; úgy véli, hogy fékezheti a kialakulóban lévő technikák hatékony alkalmazását, ha az engedélyekben szereplő kibocsátási határértékek nem érhetők el 100 %-os bizonyossággal;

25. üdvözli a hosszú távú átalakítási terveket; ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy ezeknek indikatív terveknek kell lenniük, és vállalati szinten kell őket elkészíteni, nem pedig az üzemeltetés helyén, nyilvánosságra hozataluk pedig nem sérthet üzleti titkot;

26. elismeri, hogy – tekintettel az agráripari létesítményekből származó szennyezés határokon átnyúló jellegére és az egységes piacon belüli egyenlő versenyfeltételek szükségszerűségére – a javasolt intézkedések a jelenlegi formájukban aligha vetnek fel kérdéseket a szubszidiaritás elvének való megfelelésüket illetően. A környezeti és éghajlati válságok sürgető volta miatt a javasolt intézkedések aligha vetnek fel általános kérdéseket az arányosság elvének való megfelelésüket illetően.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Vasco ALVES CORDEIRO

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU